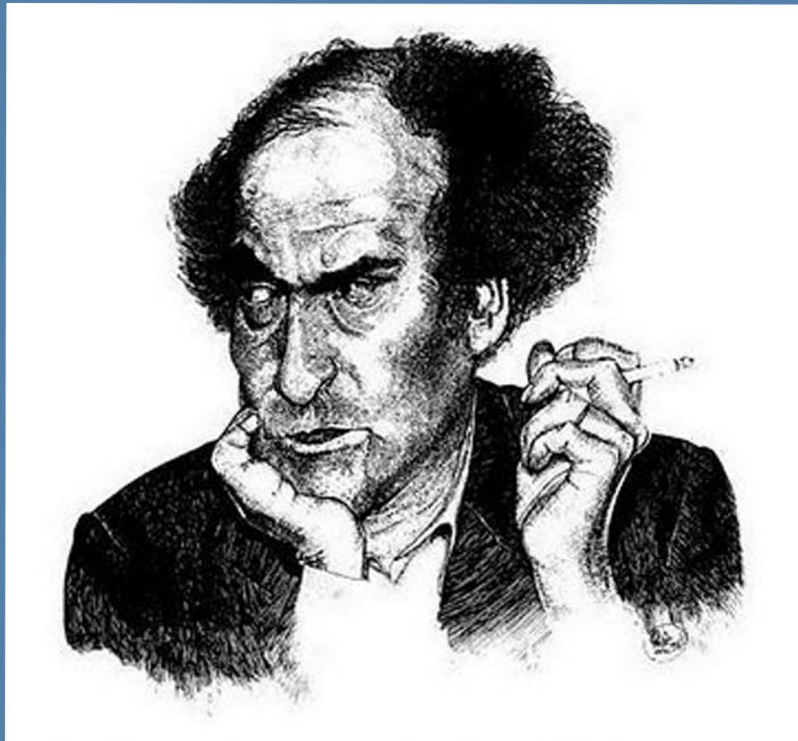

Siempre viviras.

20 años sin el mas grande ...

M
i
j
a
i
l

T
a
l

29 de junio de 1992.

homenaje a 20 años de su desaparición física

todas sus partidas analizadas

TOMO N-1 1949-1955

José Celaya, & Fernando Corte

1

CARO-KANN

Tal M. - Leonov A.

1:0, 1/1949.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. ♔d3 ♘f6
5. h3

[5. c3 ♘g4 6. ♖b3 ♖b6 7. ♘e2 e6
8. ♔f4 ♘bd7 9. ♘d2 ♔h5 10.
♗xb6=;

5. c3 ♘g4 6. ♖b3 ♖b6 7. ♗xb6
axb6 8. ♘a3!±]

5... h6?!

[5... ♘c6!;

5... e6!?)

6. ♔f4 e6 7. ♘f3 ♔d6

[7... ♘c6]

8. ♔xd6 ♗xd6 9. c3 ♘c6 10. O-O O-O

[10... ♔d7 11. ♖e1 △ 12. ♘e5±]

11. ♗e2

[11. ♖e1±]

11... ♖e8 12. ♘e5 ♗c7?!

[12... ♔d7 △ ♘a5, ♖ac8, ♘c4 13.
f4 △ g4-g5±;

12... ♘d7!? 13. ♘xd7 ♔xd7 △ 14...
e5 14. f4 ♘e7∞;

12... ♘d7 13. f4 f6 14. ♘xd7 ♔xd7
△ 15... e5]

13. f4 ♘xe5

[13... ♔d7 14. g4→±;

13... ♘a5 △ ♘c4-d6 14. g4 ♘c4
15. g5→±;

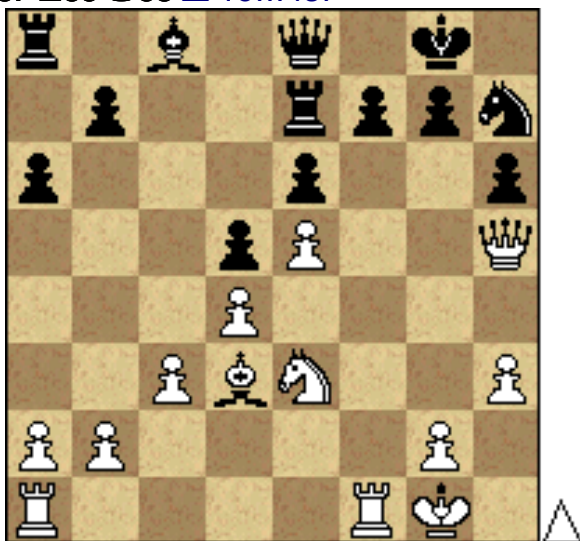
13... ♘d7 14. ♗h5→±]

14. fxe5 ♘h7 15. ♗h5 ♖e7 16. ♘a3 △

17. ♘b5 16... a6 17. ♘c2 ♗d7

[17... ♔d7? 18. ♔xh7 ♗xh7 19.
♖xf7+-]

18. ♘e3 ♗e8 △ 19... f5!

19. ♖f6! ♗f8

[19... gxf6 20. exf6 ♘xf6 21. ♗xh6
♘e4 22. ♔xe4 dxe4 23. ♘g4;

19... ♘xf6 20. exf6 gxf6 21. ♗xh6 f5
22. ♘g4!]

20. ♖f4 ♔d7

[20... ♗e8 △ 21... f5 21. ♔xh7
♗xh7 22. ♗f3 △ 23. ♖f1,
24. ♘g4→]

21. ♘g4 ♔e8 22. ♘f6 ♘xf6 23. exf6 ♖c7

[23... gxf6 24. ♖xf6 △ 25. ♖h6+-]

24. fxg7 ♗xg7

[24... ♗xg7 25. ♖g4]

25. ♗e5 [1:0]

2

FRENCH def.

Tal M. - Strelkov

1:0, 2/1949.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 dxe4 4. ♘xe4 ♘d7

5. ♘f3 ♘gf6 6. ♘g3

[6. ♘xf6;

6. ♔g5]

6... c5 7. c3

[7. dxc5 ♔xc5 8. ♔d3=]

7... cxd4 8. ♘xd4 a6?!

[8... ♔c5=]

9. ♔d3 ♘c5

[9... ♔e7]

10. ♔c2 e5?

[10... ♔e7]

11. ♗e2 ♔d6?!

[11... ♗e7!?]

12. ♘df5 O-O?

[12... g6 13. ♘xd6 ♗xd6 14. ♔h6
♘g4 15. ♔g5∞;

12... g6 13. ♔g5!? gxf5 14. ♘h5
♘cd7 15. O-O-O ♔e7 16. ♘g7 ♗f8

17. ♔h6 ♗g8 (17... ♗b6!?) 18.
♘xf5∞;

12... g6 13. ♔g5 ♔xf5 14. ♔xf5 gxf5
(14... O-O) 15. ♘h5 ♔e7 16. ♖d1

♘cd7 (16... ♗b6 17. ♗xe5) 17.
♘g7 ♗f8 18. ♔h6 ♗g8 19. ♘xf5∞;

12... g6 13. ♘h6!?±]

13. ♔g5 ♔c7 14. ♖d1 ♘cd7 15. ♘h5 ♔b6

16. ♔xf6 [1:0]

3

FRENCH def. TARRASCH var.

Tal M. - Zilber

1:0, 3/1949.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘d2 c5 4. exd5 ♗xd5 5.
♘gf3

[5. dxc5 ♔xc5 6. ♘gf3 ♘f6 7. ♔d3
O-O 8. ♗e2 ♘bd7 9. ♘e4 b6 (9...

♖e7 10. O-O b6 11. c4 ♖c6 12.
 ♜d4↑) 10. ♜xc5 (10. ♖g5 ♖b7 11.
 ♜xf6 ♜xf6 12. ♖xf6 gxf6) 10...
 ♖xc5 11. ♖e3 ♖c7 12. ♖d4 ♖b7
 13. O-O-O ♜c5 14. ♖e5 ♜xd3 15.
 ♜xd3 ♖c4⇒ Kasparov - Anand,
 Reggio Emilia, 1992]

5... ♜c6?!

[5... cxd4 6. ♖c4 ♖d6 7. O-O ♜f6 8.
 ♜b3 ♜c6 9. ♜bxd4 ♜xd4 10. ♜xd4
 a6 11. b3 ♖c7 12. ♖b2 ♖d6 13. h3
 O-O∞ Tiviakov - Dreev, Podolsk,
 1992]

6. ♖c4 ♖h5

[6... ♖d8 7. dxc5 ♖xc5 8. ♖e2 ♖c7
 9. ♜e4 ♖e7 10. O-O ♜f6 11. ♜d1
 O-O 12. ♖g5± Aronin -
 Matsukevich, USSR, 1961]

7. dxc5 ♖xc5 8. ♜e4 ♜ge7 9. ♖g5! ♖g4

[9... b6 10. ♜xc5 bxc5 11. ♖d6±]

10. ♖d3 b6

[10... ♜b4 11. ♖e2±]

11. O-O-O?

[11. h3 ♖f5 12. g4 ♖g6 13. ♜h4
 ♜e5 14. ♖b5+-;

11. h3 ♖f5 12. g4 ♖g6 13. ♜h4
 ♜e5 14. ♖e2+-;

11. h3 ♖xg2 12. ♜h2+-]

11... O-O?

[11... h6]

12. ♖f6?

[12. h3+-]

12... ♖f4 13. ♖b1 gxf6 14. g3 ♖h6 15. g4
 ♖f4

[15... ♖h8?! 16. h4]

16. g5 fxf5?!

[16... f5 17. ♜f6 ♖h8 18. ♜h5
 ♖c7 19. ♖c3 e5+-]

17. ♜fxg5 △ 18. ♜f6 17... ♜g6 18. h4
 ♜b4?!

[18... ♜ce5 19. ♖c3 h6 20. h5 hfg5
 21. hfg6 ♖xe4 22. ♖h3 ♖h4 23.
 ♖g2∞;

18... ♜ce5 19. ♖c3 f6!]

19. ♖h3 e5

[19... ♜e5!]

20. ♖g2 ♖f5

[20... ♖h8 21. h5 ♜h4 22. ♜xh4
 ♖xh4 23. ♜d8 ♖e6 24. ♜xa8!
 ♖xc4! (24... ♜xa8 25. ♖xe6 ♜f8
 26. ♜xf7 ♜xf7 27. ♖xf7 ♖d8 28.

♖g4±) 25. ♜xc5 ♜xa8 (25... ♖xa2?
 26. ♖a1 ♜xc2 27. ♖xa2 ♖c4 28.
 ♖b1±) 26. ♖xa8 ♖g7 27. ♜d7 ♖h6
 28. ♜xf7! ♖xf7 29. ♖f8∞;
 20... ♖h8 21. ♜xf7 ♜xf7 22. ♖xf7
 ♖b7 (22... ♖xf7? 23. ♜xc5+-) 23.
 ♖xg6 hfg6 24. ♜he1∞]

21. h5 ♖g7

[21... ♖xe4 22. ♜xe4 ♖g7 23. hfg6
 hfg6 24. ♜d7 ♖f5 25. ♖e6!? ♖xe6
 26. ♜h7 ♖xh7! (26... ♖g8? 27.
 ♖h2+-) 27. ♜g5 ♖h6 28. ♜xe6
 fxe6∞;

21... ♖xe4 22. ♜xe4 ♖g7 23. hfg6
 hfg6 24. ♜d7 ♖f5 25. ♖xf7!]

22. hfg6 h6 23. ♖xf7! △ 24. ♜h6 23... ♜xf7

[23... ♖g4 24. ♖h2+-;

23... ♜xc2! 24. ♜xh6! (24. ♖xc2
 ♖xg5) 24... ♜a3 25. bxa3 ♖xe4 26.

♜xe4 ♖xh6 27. ♜h1+-]

24. gxf7 hfg5 25. ♜xg5 ♖xf2

26. ♜e6

[26. ♖xa8?? ♖xc2 27. ♖a1 ♖b1
 28. ♜xb1 ♜c2#]

26... ♖xf7 27. ♖g7 ♖xe6 28. ♜h6 ♖g6 29.
 ♖xg6 ♖e7 30. ♜h7 ♖f8 31. ♖g7 ♖e8 32.
 ♖d7 ♖f8 33. ♜h8# [1:0]

4

SICILIAN def.

Tal M. - Vedrov

1:0, 4/1949.

1. e4 c5 2. ♜f3 e6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6

5. ♜c3 ♖b4 6. e5 ♜d5 7. ♖d2 ♖xc3

[7... ♜xc3 8. bxc3±]

8. bxc3 ♖c7

[8... O-O 9. ♖d3 d6 10. ♖h5!? (10.
 exd6 ♖xd6 11. O-O±) 10... g6 11.
 ♖e2 dxe5 12. ♖xe5 ♜d7 13. ♖d6

♖f6 14. O-O b6 15. ♜c6 ♜c5 16. c4
 e5 17. ♖xe5± Vogt - Ermenkov,
 Berlin, 1982]
 9. f4 a6 10. ♖f3 ♜c6 11. ♜xc6 dxc6 12. c4
 ♜e7 13. ♔d3?!
 [13. c5! O-O 14. ♔d3↑]
 13... c5 14. ♖g3 g6 15. O-O ♔d7 16. ♔e4
 ♔c6 17. ♔f3 O-O-O 18. ♔c3 ♜f5± 19. ♖f2
 [19. ♖e1!? △ 20. ♔a5]
 19... ♜d4 20. ♜ad1?!
 [△ 20. ♔d1 ♜d7 21. ♜c1 △ ♔e2-
 d3]
 20... ♔xf3 21. gxf3 ♜f5± 22. ♜b1 ♜d7 23.
 ♖e2 ♜hd8 24. ♜b2 ♜d4 25. ♖f2 ♖c6?
 [25... g5! 26. ♔xd4 (26. ♖e3? gxf4
 27. ♖xf4?? ♜e2+-; 26. fxc5 ♖xe5
 27. ♔xd4 ♖xc5+-) 26... ♜xd4 27.
 fxc5 ♖xe5 28. f4 ♖c7 △ 29... ♜c4]
 26. ♔a5! ♜e8 27. c3 ♖a4 28. cxd4
 [28. ♔b6 ♜f5 29. ♖xc5 ♔b8 △
 30... ♜c8]
 28... ♖xa5 29. dxc5
 [29. ♜d1!?]
 29... ♜ed8?
 [29... ♜c7 30. ♜fb1 ♜ee7!±]
 30. ♜fb1?
 [30. c6! ♜d2 31. ♜xd2 ♖xd2 32.
 cxb7 ♔xb7 33. ♜b1 ♔a8∞;
 30. c6 bxc6 31. ♜fb1 ♜d1 32. ♜xd1
 ♜xd1 33. ♔g2 ♜d7=]
 30... ♜d2 31. ♖e3 ♜8d3 32. ♖e4 ♖xc5
 33. ♔h1 ♜d1 34. ♜xd1 ♜xd1 35. ♔g2
 ♖g1
 [35... ♜d7±]
 36. ♔h3 ♖f1?
 [36... ♜d7!? 37. c5 ♖d4]
 37. ♔h4 ♖e1? 38. ♖xe1 ♜xe1 39. ♔g5±
 ♜d1 40. ♔f6 ♜d7 41. ♜b6 ♜c7 42. ♜b2?!
 [△ 42. c5]
 42... ♜xc4 43. ♔xf7 ♜xf4 44. ♔xe6 ♜xf3
 45. ♜d2 b5 46. ♔e7 b4 47. e6 a5 48. ♔e8
 a4 49. ♜d4+- b3 50. ♜c4 ♔b7 51. ♜xa4
 bxa2 52. ♜xa2 g5 53. ♜c2 g4 54. ♜c5 ♜h3
 55. ♜g5 ♜xh2 56. ♜xg4 ♜f2 57. ♜h4 ♜f6
 58. ♜xh7 ♔c8 59. e7 ♜f1 60. ♜f7 ♜h1 61.
 ♔f8 ♜h8 62. ♔g7 ♜e8 63. ♜f8 ♔d7 64.
 ♜xe8 ♔xe8 65. ♔f6 [1:0]
 5 FRENCH def.
 Kliavinsh Y. - Tal M.
 0:1, 5/1949.
 1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♜c3 dxe4 4. ♜xe4 ♜f6

5. ♔d3
 [5. ♜xf6]
 5... ♜xe4 6. ♔xe4 c5 7. c3
 [7. d5?! f5! 8. ♔f3 e5±;
 7. dxc5 ♖xd1 8. ♔xd1 ♔xc5 9.
 ♔e2=]
 7... cxd4 8. cxd4 ♔b4 9. ♔f1 ♜c6 10. ♜f3
 [10. ♔e3!?]
 10... ♖c7 11. g3 ♔d7 12. a3 ♔d6 13. b4?
 [13. ♔g2! e5!? 14. dxe5 (14. d5
 ♜e7 △ f5±) 14... ♜xe5 15. ♔f4↑;
 13. ♔g2 f5 14. ♔c2 O-O?! 15. d5!;
 13. ♔g2 f5 14. ♔c2 ♜e7!]
 13... e5 14. dxe5
 [14. d5 ♜e7;
 14. ♔g2 f5]
 14... ♔xe5 15. ♜a2
 [15. ♔xc6 ♔xc6;
 15. ♔xc6 ♔xa1!?;
 15. ♜xe5 ♖xe5 16. ♖e1!? ♔h3 17.
 ♔g1 ♜d4! 18. ♔b2 (18. ♔f4?
 ♜e2!-+) 18... O-O-O! 19. ♜c1 (19.
 ♔xb7? ♔xb7 20. ♖xe5 ♜f3#) 19...
 ♔b8±]
 15... ♔h3 16. ♔g1 ♜d8 17. ♖e2?
 [17. ♖c2 ♜d4! 18. ♜xd4 ♜xd4 19.
 ♔e3 (19. f4? ♜c4+-; 19. ♔f4 ♔xf4
 20. gxf4 ♖xf4+-) 19... ♜c4 20.
 ♖b1 O-O±;
 17. ♖e1!?]
 17... ♜d4 18. ♜xd4 ♖xc1 [0:1]

6

RUY LOPEZ
 Parnas - Tal M.
 0:1, 6/1949.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♔b5 a6 4. ♔a4 ♜f6
 5. O-O ♔e7 6. ♜e1 b5 7. ♔b3 O-O 8. d4 d6
 9. c3 ♔g4 10. ♔e3 ♖e8
 [10... ♜xe4? 11. ♔d5±;
 10... d5 11. exd5 exd4 12. ♔xd4
 ♜xd4 13. cxd4 ♔b4 14. ♜c3 a5±]
 11. ♜bd2 ♜a5 12. ♔c2 c5 13. h3 ♔xf3 14.
 ♖xf3 cxd4 15. cxd4 ♜c6 16. ♜ad1?!
 [△ 16. ♜b3 ♜b4 17. ♔b1 ♜c8 18.
 ♖e2±]
 16... exd4 17. ♔g5 ♜e5 18. ♖g3?
 [△ 18. ♖e2 ♜c8 19. ♜b3]
 18... ♜h5! 19. ♖h4 f6 20. g4
 [20. ♔f4 g5+-]
 20... fxc5 21. ♖xh5 g6 22. ♖h6 ♜f7
 [22... d5?! 23. ♔b3 (23. exd5 ♜f7
 24. ♔xg6 ♜xh6 25. ♔xe8

♖axe8—+) 23... ♜d8? 24. exd5∞;
 22... d5 23. ♙b3 ♜f7—+]
 23. ♙b3 ♜h8 24. ♙xf7 ♜xf7 25. ♜f1 ♜f4
 26. ♜b3
 [26. h4 ♜xg4 27. ♙h1 (27. ♙h2
 gxh4 △ 28... ♙g5—+) 27... ♜h3 28.
 ♙g1 ♜f4 29. f3 ♜xh4—+]
 26... ♙f6 27. ♜xd4 ♙e5
 [27... ♙g7? 28. ♜xg7! ♙xg7 29.
 ♜e6]
 28. ♜f3 ♜xf3 29. ♜xg5 ♜xh3 [0:1]

7 SICILIAN def. DRAGON var.
 Tal M. - Ripatti
 ½:½, 6/1949.

1. e4 c5 2. ♜f3 ♜c6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4
 ♜f6 5. ♜c3 d6 6. ♙e2 g6 7. ♙e3 ♙g7 8.
 O-O O-O 9. ♜b3 ♙e6 10. f4 ♜a5
 [10... ♜c8 11. ♙h1 ♜d8 12. ♙g1
 d5 13. e5 ♜e4 14. ♜b5!? g5 15.
 fxg5 ♜xe5 16. ♜xa7 ♜b8 17. ♜b5
 ♜c4 18. ♜5d4 ♜xg5 19. ♜c5±]
 11. ♜d4
 [11. ♜xa5 ♜xa5 12. ♙f3 ♙c4 13.
 ♜e1 ♜fd8 14. ♜d2 ♜c7=;
 11. f5 ♙c4 12. ♙d3 ♙xd3 13. cxd3
 d5∞]
 11... ♙c4 12. ♙d3 ♜c8 13. h3 a6 14. ♜d2
 ♜e8 15. f5?! d5! 16. fxg6
 [16. e5? ♜e4! 17. ♙xe4 ♙xf1—+;
 16. e5 ♜e4 17. ♜e1 ♙xe5±]
 16... hxg6 17. e5 ♜e4 18. ♜xe4 dxe4 19.
 ♙xc4 ♜xc4 20. ♜f2 ♜xe5± 21. ♜ad1 ♜c7
 22. ♜h4 ♜c6?!
 [22... ♜c4]
 23. ♜xf7! ♙xf7
 [23... ♜e5 24. ♜xg7+—;
 23... ♜e5!? 24. ♜ff1 (24. ♜xc6
 ♜xc6 25. ♙d4? ♜xd4—+; 24. ♜f2
 ♙f6—+) 24... ♜b4±]
 24. ♜f1
 [24. ♜h7!? ♜xd4 25. ♙xd4 e5 26.
 ♜f1 ♙e6 27. ♜xg6 ♙d5 28. ♙b6→]
 24... ♙g8
 [24... ♙f6?? 25. ♜h7 ♙f8 26.
 ♜e6#]
 25. ♜e6 ♜e5 26. ♜g5 ♙h6
 [26... ♜f6 27. ♜h7 ♙f8 28. ♜xg6!
 ♜xf1 29. ♙xf1 ♜e5 30. ♜e6+—;
 26... ♜f6 27. ♜h7 ♙f8 28. ♜xg6
 ♜e5 29. ♜h7+—]
 27. ♜xh6 ♜g7 28. ♜h4 ♜d8?

[28... ♜f8! 29. ♜xf8 ♜xf8 30. ♜e6
 ♜xb2?! 31. ♜h6 ♜a1 32. ♙c1 ♜f7
 (32... ♜f6 33. ♙b2+—) 33. ♜xg6±;
 28... ♜f8 29. ♜xf8 ♜xf8 30. ♜e6
 ♜f6 31. ♜g5 ♜g7=]
 29. ♙b6 e6 30. ♙xd8 ♜cxd8 31. ♜xe6
 ♜xe6 32. ♜xd8 ♙h7 33. ♜h4
 [33. ♜f8 ♜xf8 34. ♜xf8 e3 35.
 ♜f1±]
 33... ♙g8 34. ♜d1?! ♜e8 35. ♜d8 ♜f7 36.
 b3 e3 37. ♜xe8 ♜xe8 38. ♙f1 ♜e5 39.
 ♜d8 ♙g7 40. ♜d7 ♙h6 41. ♜xb7 [...]
 [41... ♜a1 42. ♙e2 ♜c3 43. ♜f3
 ♜d2 44. ♙f1 ♜c1 45. ♙e2 ♜d2=;
 41... ♜a1 42. ♙e2 ♜c3 43. ♜d5
 ♜xc2 44. ♙xe3 ♜xa2±]

[½:½]

8 RUY LOPEZ
 Tal M. - Sodel
 0:1, 1/1950.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♜f6
 5. O-O ♙e7 6. ♜e1 b5 7. ♙b3 O-O 8. d4 d6
 9. c3 ♙g4 10. ♙e3 exd4 11. cxd4 ♜a5
 [11... d5 12. e5 ♜e4 13. ♜bd2±]
 12. ♙c2 ♜c4
 [12... c5 13. dxc5 dxc5 14. ♜bd2
 ♜d7 15. ♜b1 ♜e8 16. e5 ♜f8∞]
 13. ♙c1 c5 14. b3 ♜b6 15. dxc5
 [15. ♙b2 cxd4 16. ♙xd4 ♜fd7=;
 15. d5 ♜fd7 16. ♜bd2 ♙f6 17. ♜b1
 ♜e8 18. h3 ♙h5 19. g4 ♙g6 20.
 ♜f1 ♜e5∞ Tringov - Milicevic,
 Kragujevac, 1974]
 15... dxc5 16. ♜e2?
 [16. ♜bd2]
 16... ♙xf3 17. gxh3 ♜d4 18. e5 ♜xa1

19. ♙b2

[19. exf6 ♖xf6--+]
 19... ♖xb2 20. ♙xh7 ♘xh7 21. ♖xb2 ♖g5
 22. ♙g2
 [22. ♖d2 ♗ad8 23. h4 ♗xd2!]
 22... ♖d5 △ ♖f4-d3 23. ♖c1 ♖e6 [0:1]

9 SICILIAN def. DRAGON var.
 Tal M. - Kliavinsh Y.
 1:0, 1/1950.
 1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6
 5. ♖c3 g6 6. f4 ♖c6 7. ♙e3 ♙g7 8. ♙e2 O-O
 9. ♖b3 ♙e6 10. O-O ♖c8 11. ♖d2
 [11. ♙h1 ♗d8 12. ♙g1 d5 13. e5
 ♖e4∞]
 11... ♗d8 12. ♗ad1?!
 [12. ♙f3 ♙c4 13. ♗fd1 e5 14. ♖d5
 ♙xd5 15. exd5 ♖e7±;
 12. f5 ♙xb3 13. axb3 a6 14. g4 b5
 15. g5 b4!∞;
 12. h3!?!]
 12... ♖g4 13. ♙xg4 ♙xg4 14. ♖e2?
 [14. ♗de1]
 14... ♖e6?!
 [14... ♙xb2! 15. c3? ♙xe2;
 14... ♙xb2 15. h3 ♙xe2 16. ♖xe2
 ♙g7+]
 15. f5 ♖xe4?
 [15... ♖c4! 16. ♗de1 (16. ♖bd4
 ♖xd4 17. ♖xd4 ♙xd1--+) 16...
 ♙xe2 17. ♗xe2 ♙xb2+]
 16. ♗f4 ♖e5 17. ♗xg4 ♖xb2 18. fxg6 hxg6
 19. a4 ♖e5 20. ♗b4 ♗dc8 21. ♖bd4 ♖a2
 22. ♖c3 ♖a3 23. ♗b3 ♖c5 24. ♖f5 ♖c4
 25. ♙xc5 ♖xd2 26. ♖xe7 ♖h7 27. ♗xd2
 ♗xc5 28. ♖cd5 b6 29. ♗h3 ♙h6 30. ♗d4
 ♖g7 31. ♗dh4
 [31. ♗g4! △ 32. ♖f5+-]
 31... ♗h8 32. g4 f6 33. ♖f4 g5 34. ♗h5
 gxf4 35. ♖f5 ♖g6 36. ♗xh6 ♗xh6 37.
 ♗xh6 ♖g5 38. h3 ♗xc2 39. ♗h7 f3 40.
 ♗xa7 ♖f4 41. ♗e7 ♗a2 42. ♗e6 ♗a1 43.
 ♖f2 ♗a2 44. ♖f1 ♗a1 45. ♗e1 ♗xa4 46.
 ♖xd6?
 [46. ♗d1+-]
 46... ♖g3 47. ♖e4 ♖xh3 48. ♖xf6 ♖h4?
 [48... ♖g3 49. g5 (49. ♗b1 ♗a2=;
 49. ♗e5 ♗a1 50. ♗e1 ♗a2=) 49...
 ♗h4 50. ♖e4 ♖f4 51. ♖g1 (51. g6
 ♗h1=) 51... ♗g4 52. ♖f1 ♗h4=]
 49. ♗e5 ♗a5 50. ♗e6 ♖g5 51. ♖f2 ♗a4
 52. ♖g3 ♖g6 53. ♗xb6 f2 54. ♖e4 [1:0]

10 RUY LOPEZ. OPEN def.
 Tal M. - Miglan
 1:0, 1/1950.
 1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♖f6
 5. O-O ♖xe4 6. d4 b5 7. ♙b3 d5 8. dxe5
 ♙e6 9. c3 ♙c5 10. ♖bd2 ♖xd2?!
 [10... O-O 11. ♙c2 ♙f5 12. ♖b3
 ♙g6 13. ♖fd4 ♙xd4 14. cxd4 a5 15.
 ♙e3 a4 16. ♖c1 a3 17. b3 f6 18.
 ♖d3 b4 19. ♖e1± Chehov -
 Gorelov, USSR, 1992]
 11. ♖xd2 ♖a5?!
 [11... ♖e7 △ 12. ♖g5 ♖g6 12.
 ♙c2±;
 11... h6 12. ♙c2±]
 12. ♙c2 ♖c4 13. ♖d1± O-O?!
 [13... g6 14. b3 ♖b6 15. ♙h6 ♙f8
 16. ♖c1±;
 13... h6!?!]
 14. b3 ♖b6 15. ♖g5 h6?
 [15... g6 16. b4! ♙e7 17. ♖xh7!?
 ♖xh7 18. ♖h5 ♖g8 19. ♙xg6 fxg6
 20. ♖xg6 ♖h8 21. ♖h6 ♖g8 22.
 ♖xe6 ♖h8 23. ♙h6 ♗g8 24.
 ♖h3→±;
 15... g6 16. b4 ♙e7 17. ♖xh7 ♖xh7
 18. ♖h5 ♖g8 19. ♙xg6 fxg6 20.
 ♖xg6 ♖h8 21. ♖h6 ♖g8 22. ♖xe6
 ♗f7 23. ♙h6→±]
 16. ♖d3 ♗e8 17. ♖h7 ♖f8 18. ♖xe6 ♗xe6
 [18... fxe6 19. ♙g6+-]
 19. b4! ♙xb4 20. cxb4 ♗xe5 21. ♙xh6! [...]
 [21... gxf6 22. ♖h8 ♖e7 23.
 ♖xe5+-]
 [1:0]

11 RUY LOPEZ
 Ivanov - Tal M.
 1:0, 1/1950.
 1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♖f6
 5. O-O ♙e7 6. ♗e1 b5 7. ♙b3 O-O 8. c3 d6
 9. d3 ♖a5 10. ♙c2 c5 11. ♙e3
 [11. ♖bd2 ♗e8 12. d4 cxd4 13.
 cxd4 exd4 14. ♖xd4 ♙b7 15. b4
 ♖c6 16. ♖xc6 ♙xc6 17. ♙b2 ♖d7=
 Kudrin - Kaidanov, USA, 1992]
 11... ♖c7 12. ♖bd2 ♙b7 13. d4 ♖d7 14.
 b4 cxb4 15. cxb4 ♖c4
 [15... ♖c6]
 16. ♖xc4 bxc4
 [16... ♖xc4 17. ♙b3 ♖c8 (17...
 ♖xb4?! 18. ♙d2 ♖a3 19. ♗e3!±)]

18. ♖c1 ♜d8 19. d5∞;
16... ♜xc4 17. ♙b3 ♜c8 18. ♙g5±]
17. ♖c1?!
[17. d5!?!]
17... d5 18. dxe5?!
[18. ♗xe5 ♙xb4 19. ♗xd7 ♜xd7∞]
18... ♙xb4
[18... ♗xe5 19. ♗xe5 ♜xe5 20.
♙d4!]
19. ♙d2 c3?
[19... ♙xd2 20. ♜xd2 (20. ♗xd2 d4)
20... ♗xe5 21. ♗d4 dxe4 22. ♙xe4
♙xe4 23. ♖xe4 ♗d3!± 24. ♜xd3?
cxd3 25. ♖xc7 d2-+;
19... ♙xd2 20. ♜xd2 ♗xe5 21.
♗xe5 ♜xe5 22. exd5 ♜xd5 23.
♜xd5 ♙xd5±]
20. ♙f4 dxe4 21. ♙xe4 ♗c5?? (21...
g6?! 22. e6!±) 22. ♖xe4 ♜b7!? 23.
♜e2 ♗c5 24. ♖c4∞; 22. ♙xh7!
♙xh7 23. ♗g5 ♙g8
[23... ♙g6 24. ♜g4+-]
24. ♜h5 ♖fe8 25. e6! [...]
[25... ♜xf4 26. ♜h7 ♙f8 27. e7!
♖xe7 28. ♜h8#]
[1:0]
12 QUEEN'S INDIAN def.
Leonov A. - Tal M.
0:1, 1/1950.
1. ♗f3 ♗f6 2. d4 e6 3. c4 b6 4. g3 ♙b7 5.
♙g2 ♙e7 6. O-O O-O 7. ♗c3 ♗e4 8. ♗xe4
♙xe4 9. b3
[9. d5 ♙f6 10. ♗e1 ♙xg2 11. ♗xg2
♖e8 12. ♗f4 a5 13. e4 ♗a6 14.
♖e1 exd5 15. ♗xd5 ♗c5 16. ♜c2
c6= Liliental - Taimanov, USSR,
1954;
9. d5 ♙f6 10. ♗e1 ♙xg2 11. ♗xg2
exd5 12. cxd5 c5 13. dxc6 dxc6 14.
♜c2 c5= Petrosian - Botvinnik,
Moscow, 1963]
9... f5 10. ♙b2 ♙f6 11. ♗e1 ♙xg2 12.
♙xg2
[12. ♗xg2]
12... d6= 13. ♗f3 ♗d7 14. ♜c2 ♜e8 15. e4
♜h5 16. ♖ae1
[16. ♖ad1!? ♖ad8 17. e5 dxe5 18.
dxe5 ♙e7 19. ♗d4!±;
16. ♖ad1 ♖ae8 17. e5 ♙d8 △ 18...
f4=]
16... g5?!

[16... ♖ae8=]
17. ♗g1?
[17. exf5! g4 (17... exf5 18. ♜xf5
♙xd4? 19. ♜d5+-; 17... exf5 18.
♜xf5 ♖ad8±) 18. ♗h4! ♙xh4 19.
fxe6 ♗f6 20. gxh4 ♜xh4 21. d5 ♗h5
22. ♜c3±]
17... f4 18. f3?!
[18. ♜e2]
18... e5 19. dxe5?!
[19. g4 ♜h4 20. d5 h5 21. ♜f2 ♜xf2
22. ♖xf2 hxg4 23. fxg4 ♗c5±;
19. g4 ♜h4 20. d5 h5 21. ♜f2 hxg4!
22. ♜xh4 gxh4 23. ♗xf3 gxh4±]
19... ♙xe5 20. ♙xe5 ♗xe5 21. g4 ♜h4 22.
♖d1
[22. ♜f2?? ♜xf2 △ 23... ♗d3]
22... h5± 23. gxh5 ♜xh5 24. h3 ♙g7 25.
♖d5 ♙f6 26. ♜c3 ♙e6 27. ♖fd1 ♖h8?
[27... ♖ad8±]
28. ♜d4?
[28. ♖xe5! dxe5 29. ♖d5 g4 30.
fxg4 ♖ag8 31. ♙f1 ♜g5 32. ♗f3
♜g7 33. ♗xe5 ♖d8 (33... c6 34.
♜d4!+-) 34. ♜d4±]
28... ♖ad8 29. b4?
[29. ♜f2±]
29... ♜h4+- 30. ♜c3 ♜g3 31. ♙f1 g4 32.
hxg4 ♖h1 33. ♖xe5 dxe5 34. ♖xd8 ♜xg1
[0:1]
13 SICILIAN def. BOLES LAVSKY def.
Liepin - Tal M.
0:1, 2/1950.
1. e4 c5 2. ♗f3 ♗c6 3. d4 cxd4 4. ♗xd4
♗f6 5. ♗c3 d6 6. ♙e2 e5 7. ♗b3 ♙e7 8.
♙e3 ♙e6 9. ♙f3 O-O 10. O-O a5 11. ♗d5
a4
[11... ♙xd5 12. exd5 ♗b8 13. ♜d3
(13. a4 ♗bd7 14. ♙e2 ♗b6 15. c4
♗bd7!)=] 13... ♗fd7 14. ♙g4 ♜c7
15. a4 ♗b6 16. ♗d2± Pilnik -
Smyslov, Amsterdam, 1956]
12. ♙b6 ♜d7 13. ♗d2 ♙xd5 14. exd5 ♗b4
15. c4 ♗e8 16. ♜e2
[16. ♙e2!? △ 17.f3]
16... f5 17. g3 ♖a6!? 18. ♙e3 f4 19. ♙g4
♜d8 20. gxf4
[20. a3! fxe3 21. fxe3 ♗xd5 22.
cxd5±;
20. a3 fxe3 21. fxe3 ♗c2 22. ♖xf8
♙xf8 23. ♖c1 ♗xe3 24. ♜xe3

♙b6±]

20... exf4 21. ♖e4 fxe3 22. a3 ♗f6 23. ♙e6
♜h8 24. ♗g5?

[24. ♗xf6 ♙xf6 25. axb4 exf2 26.
♙xf2 b6±]

24... ♙e8

[24... ♗fxd5 25. cxd5 (25. axb4?
♗f4; 25. ♗f7 ♙xf7 26. ♙xf7 ♗f4
27. ♙f3 e2!-+; 25. ♗xh7 ♗f4-+)
25... exf2 26. ♙xf2 ♙xf2 27. ♙xf2
♙xg5+]

25. axb4

[25. ♗f7 ♙xf7 26. ♙xf7 ♙xf7 27.
axb4 exf2 28. ♙xf2+]

25... ♙g6 26. ♙xe3

[26. f4 h6 27. h4 hxg5 28. hxg5 ♗h5
29. ♙h2 ♙h7 30. ♙g4 ♗xf4 31.
♙xf4 ♙xh2-+]

26... h6-+ 27. h4 hxg5 28. hxg5 ♗h5 29. f4
♗xf4 30. ♙f2 ♙xg5 31. ♜h1 ♗xe6 32.
♙h2 ♜g8 33. ♙xe6 ♙xe6 34. dxe6 ♙e8
35. ♙e2 ♙f4 36. c5 dxc5 37. bxc5 ♙axe6
38. ♙xe6 ♙xe6 39. ♙xa4 ♙e3 40. ♙a8
♜h7 41. ♙c8 ♙c6 42. ♙b8 ♙xc5 43.
♙xb7 ♙b6 44. ♙c7 ♙d4 [0:1]

14 SICILIAN def. BOLES LAVSKY def.
Lavrinenko - Tal M.
0:1, 2/1950.

1. e4 c5 2. ♗f3 ♗c6 3. d4 cxd4 4. ♗xd4
♗f6 5. ♗c3 d6 6. ♙e2 e5 7. ♗b3 ♙e7 8.
O-O O-O 9. ♜h1 ♙e6 10. f4 exf4 11. ♙xf4
♙c8

[11... d5 12. e5 ♗e4 13. ♙d3 f5 14.
exf6 ♙xf6 15. ♗xe4 dxe4 16. ♗c5
♙d5 17. ♗xe4 ♙xb2 18. ♙b1
♙e5∞]

12. ♗d4

[12. ♙e1!? ♗d7 13. ♙d1 ♗de5 14.
♗d5 ♙g5 15. ♙g3 ♙e8 16. c3±
Abramovic - Nicevski, Yugoslavia,
1980]

12... ♙b6 13. ♗xc6 bxc6= 14. ♙d3 ♙fd8
[14... ♙xb2?? 15. ♙ab1 ♙a3 16.
♗d5+-]

15. b3 ♗d7 16. ♗a4?!

[16. ♙g3 ♗f8 17. ♙ad1=]

16... ♙a5 17. ♙d2 ♙c7 18. ♙g3 ♙f6 19.
♙ad1 ♙e5 20. ♙f2 ♗f6+ 21. ♙h4 c5?!

[21... d5! 22. exd5 cxd5 23. ♙d3
♗e4 △ 24... ♙d7+]

22. c4 ♙c6 23. ♙f3?

[23. ♙d3!±]

23... ♙xc4 24. ♙fe1 ♙e6 25. ♗c3 ♗d7 26.
♗d5 ♙xd5 27. exd5 ♙a6 28. ♙e4 ♗f8 29.
♙e3 ♙f6 30. ♙g4 c4 31. ♙f3 ♗g6 32.
♙xf6 gxf6 33. ♙f5 cxb3 34. ♙h6

[34. ♙xf6 ♙e2-+]

34... ♙c4-+ 35. h4

[35. ♙xf6 ♙c3-+]

35... ♙e8 36. ♙c1 ♙xc1 37. ♙xc1 ♙xc1
38. ♜h2 bxa2 [0:1]

15 RUY LOPEZ. CHIGORIN def.
Tal M. - Pliss
1:0, 3/1950.

1. e4 e5 2. ♗f3 ♗c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♗f6
5. O-O ♙e7 6. ♙e1 b5 7. ♙b3 O-O 8. c3 d6
9. h3 ♗a5 10. ♙c2 c5 11. d4 ♙c7 12.
♗bd2 cxd4 13. cxd4 ♙d7 14. ♗f1 ♙ac8
15. ♙b1 ♗c6

[15... ♙fe8 16. ♗g3 ♗c6 17. ♙e3
g6=]

16. ♗e3 exd4 17. ♗d5

[17. ♗xd4 ♗e5 18. ♗ef5 ♙xf5
19. ♗xf5 ♗c4 20. b3]

17... ♗xd5 18. exd5 ♗e5 19. ♗xd4 ♙f6 20.
♙e3?!

[20. ♙f5 ♙xf5 21. ♗xf5 g6 22.
♗e3+]

20... ♗c4 21. b3?

[21. ♙b3 ♗xe3 22. fxe3+]

21... ♗xe3 22. fxe3 ♙fe8

[22... ♙c3 23. ♙d3 (23. ♙f5 ♙xf5
24. ♗xf5 ♙xa1 25. ♙xa1 ♙xa1 26.
♗e7 ♜h8 27. ♗xc8 ♙c3-+) 23...
♙xd4 24. exd4 ♙xd4+]

23. ♙f1 ♙c3 24. ♙xf6?! gxf6-+ 25. ♙f5
♙xe3 26. ♜h1 ♙xf5 27. ♗xf5 ♙e2 28.
♙d4

[28. ♗xd6 ♙c2 29. ♙g1 ♙e3 30.
♗f5 ♙e5-+;
28. ♗xd6 ♙c2 29. ♙g1 ♙e3 30.
♙f1 ♙g3-+]

28... ♙e5 29. ♗xd6 ♙c2 30. ♙g1 ♙xa2
[30... ♙d2-+]

31. ♙a7 ♙h5 32. ♙a8 ♜g7 33. ♗e8 ♜g6?
[33... ♙xe8-+]

34. d6 ♙d5?!

[34... ♙d2 35. ♗xf6 (35. ♗c7? ♜g7
36. ♗e8 ♙xe8-+) 35... ♜xf6 36.
♙h8∞]

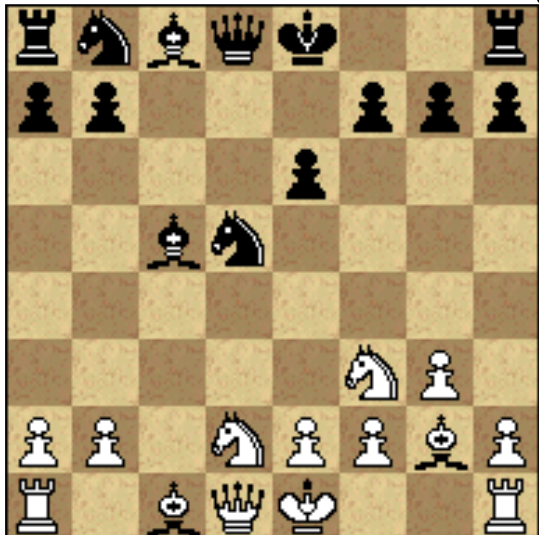
35. ♗c7 ♙xd6?

[35... ♙dd2 36. ♙g8 ♜h6 37. ♙f8

36. ♖g5 38. ♔e7∞]
 36. ♖g8 ♜f5
 [36... ♜h6 37. ♖f8 ♜g5 38.
 ♖xd6+-]
 37. g4 [1:0]

16 QUEEN'S gam.
 Pakala - Tal M.
 0:1, 4/1950.

1. d4 d5 2. ♘f3 e6 3. c4 c6 4. ♘bd2 ♘f6 5.
 g3 c5 6. cxd5 ♘xd5 7. dxc5 ♙xc5 8. ♙g2?

[8. ♘b3]
 8... ♙xf2! 9. ♜xf2 ♖b6 10. ♜e1?!
 [10. e3!? ♘xe3 11. ♖a4 (11. ♖b3?
 ♘g4 12. ♜e1 ♖f2 13. ♜d1 ♘e3+-)
 11... ♘c6 (11... ♙d7?? 12. ♖d4+-)
 12. ♜e2 ♘xg2 13. ♘e4∞]
 10... ♘e3 11. ♘c4 ♘xc4 12. ♖a4 ♖c6 13.
 ♖xc6 ♘xc6+ 14. b3 ♘b6 15. ♙a3 ♘d5 16.
 ♜f2 ♙d7 17. ♙ac1
 [17. e4!? ♘f6 18. e5 ♘g4 19. ♜e2
 ♘gxe5 (19... O-O-O 20. ♙d6) 20.
 ♘xe5 ♘xe5 21. ♙xb7+]
 17... f6 18. ♘d2 ♘c7 19. ♘e4 ♘b5 20.
 ♙c5 f5 21. ♘d2
 [21. a4 fxe4 22. axb5 ♘d8! 23.
 ♙xe4 ♙xb5 24. ♙hd1 ♙c6+]
 21... e5?!
 [21... O-O-O 22. a4 ♘c7 23. ♘c4
 ♜b8]
 22. ♘c4
 [22. a4!? ♘c7 23. ♘c4∞]
 22... b6? 23. ♙xb6?
 [23. ♘xe5? ♘xe5 24. ♙xa8 ♘g4
 25. ♜g2 bxc5 26. ♙xc5 ♜e7+;
 23. a4! ♘c7 (23... bxc5 24. axb5+-)
 24. ♘d6 ♜e7 25. ♙a3+-;

23. a4 ♘bd4 24. ♙xd4 exd4 25.
 ♘e5+-]
 23... axb6 24. ♘xb6 ♙a6 25. ♙xc6 ♙xc6
 26. ♙xc6 ♜f7 27. ♘c4 ♘d4 28. ♘xe5 ♜e6
 29. ♘f3 ♘xc6 [0:1]

17 RUY LOPEZ. CHIGORIN def.
 Tal M. - Darznieks A.
 0:1, 4/1950.

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♘f6
 5. O-O ♙e7 6. ♙e1 b5 7. ♙b3 d6 8. c3 O-O
 9. h3 ♘a5 10. ♙c2 c5 11. d4 ♖c7 12.
 ♘bd2 ♘c6 13. dxc5 dxc5 14. ♘f1 h6 15.
 ♘e3

[15. ♘h4 ♘h7 16. ♘f5 ♙g5 17.
 ♘1e3 ♘e7 18. ♘xe7 ♖xe7 19. ♘d5
 ♖d8 20. a4± Matanovic - Pilnik,
 Beverwijk, 1963]

15... ♙d8 16. ♖e2
 [16. ♘d5 ♘xd5 17. exd5 ♙e6 18.
 ♖e2 ♙xd5 19. ♙e4 ♙dd8 20. ♙xc6
 ♖xc6 21. ♘xe5+;
 16. ♘d5 ♘xd5 17. exd5 ♙e6 18.
 ♖e2 ♙xd5 19. ♘xe5 ♘xe5 (19...
 ♙d6 20. f4!∞) 20. ♖xe5 ♖xe5 21.
 ♙xe5 ♙f6 △ 22... b4↑]

16... ♙e6 17. g4
 [17. ♘f5!? ♙f8 (17... ♙c4?! 18.
 ♖e3 △ ♘3h4, ♖g3→) 18. ♘3h4±;
 17. ♘f5 ♙xf5 18. exf5±]

17... ♘h7?!
 [17... ♙f8!?]
 18. ♘d5! ♖b7
 [18... ♙xd5? 19. exd5 ♘a5 (19...
 ♙xd5? 20. ♙xh7+-) 20. ♘xe5 (20.
 ♙xh7!? ♜xh7 21. ♘xe5±) 20... ♘f6
 21. ♘xf7! ♜xf7 (21... ♙xd5 22.
 ♘e5) 22. ♖e6 ♜f8 23. ♙g6 ♙d6
 24. ♙xh6 gxh6 25. ♖xf6 ♜g8 26.
 ♙f5→±]

19. ♙e3 ♘g5!?
 [19... ♙xd5? 20. exd5 ♙xd5 21.
 ♙e4 △ 22. ♘e5±]

20. ♜g2?!
 [20. ♘g5!? hxg5 21. ♙ad1±;
 20. ♙xg5!? ♙xg5 21. ♙ad1±]

20... ♙ac8
 [20... ♘xe4? △ 21... ♙d5 21.
 ♘xe7+-]

21. ♙h1?
 [21. ♙ad1]
 21... ♘xf3 22. ♖xf3?

[22. ♖xe7!]

22... ♜xd5! 23. exd5 ♜d4! 24. ♞d1 ♙xd5
25. ♜f1 ♙c4 26. ♜g1 ♜f3 [0:1]

18

ENGLISH OPENING

Julik - Tal M.

0:1, 4/1950.

1. c4 ♜f6 2. ♜c3 g6 3. g3 ♙g7 4. ♙g2 O-O
5. ♜f3 d6 6. O-O ♜bd7

[6... e5 △ 7... ♜c6]

7. ♞c2

[7. ♜b1!? e5 8. b4∞]

7... e5 8. d3 ♜e8

[8... a5!?]

9. b3!?

[9. e4 f5 (9... ♜c5 10. ♙g5 f6 11.
♙e3 △ 12.d4±) 10. ♙g5 ♜ef6 11.
d4∞]

9... f5

[9... h6±]

10. ♙g5 ♜ef6 11. ♞d2 ♞e8= 12. ♜ac1 c6
13. ♙h6 ♜c5 14. ♙xg7 ♜xg7 15. b4 ♜e6
16. ♜g5?!

[16. e3=]

16... ♜xg5 17. ♞xg5 h6?!

[17... f4! 18. gxf4 h6 19. ♞g3 (19.
♞h4? ♜h5! 20. fxe5? ♜f4-+; 19.
♞h4 ♜h5 20. f3±) 19... ♜h5 20.
♞e3 ♜xf4±]

18. ♞d2 g5 19. e3 ♙e6?

[19... g4=]

20. f4 ♞h5 21. b5 ♜ac8 22. ♜b1 ♜c7 23.
bxc6 bxc6 24. ♜b2 ♞f7 25. ♜fb1 g4 26.
♜a4 h5 27. fxe5?

[27. c5! exf4 28. cxd6 fxe3 29. ♞xe3
♜d7 30. ♞e5±]

27... dxe5 28. ♜c5 ♙c8 29. e4 ♞g6 30.
♞e3?

[30. exf5 ♙xf5 31. ♜b7=]

30... f4! 31. gxf4?

[31. ♞d2 f3±]

31... ♞h6-+ 32. ♜f1 ♜h7 33. ♞c1 exf4 34.
♜ff2 ♜g5 35. ♞c3 ♜h7 36. d4 f3 37. ♙f1
h4 38. e5 g3 39. ♞d3

[39. ♙d3 ♜h8 40. ♜fc2 g2 △ 41...
♜h3#]

39... ♙f5 [0:1]

19

DUTCH def. STONEWALL var.

Klasup K. - Tal M.

½:½, 4/1950.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♜f3 f5 4. g3 ♜f6 5.
♙g2 c6 6. ♜c3 ♙d6 7. c5 ♙c7 8. ♙f4

♙xf4 9. gxf4 O-O 10. ♜e5 ♜e4 11. ♙xe4?!
fxe4 12. e3 ♜d7 13. ♞g4 ♜xe5 14. fxe5 b6
15. ♜g1 ♞e7 16. ♜a4 ♜f7 17. a3 ♜b8 18.
b4 ♙a6

[18... ♙d7!? 19. ♜c1 ♙e8 20. ♜f1
♜f5 21. h4 ♙h5±;

18... ♙d7 19. ♜c1 ♙e8 20. ♜c3±]

19. ♜c1 ♙b5 20. ♜c3 bxc5 21. ♜xb5
♜xb5 22. ♜xc5 ♜xc5 23. bxc5 ♞b7 24.
♜g2 ♞b1 25. ♜e2 ♞d3 26. ♜e1 ♜e7 27.
♞h4 ♞b1 28. ♜e2 ♞b5 29. ♜d1?!

[29. ♜e1=]

29... ♞f1 30. ♜d2 ♜f7

[30... ♞xg2 31. ♞xe7 ♞xf2 32. ♜d1
♞f7 33. ♞d8 ♞f8 34. ♞d7 ♞f7? 35.
♞c8±;

30... ♞xg2 31. ♞xe7 ♞xf2 32. ♜d1
♞f7 33. ♞d8 ♞f8 34. ♞d7 ♞f1=]

31. ♞d8

[31. ♜xg7=]

31... ♜f8 32. ♞g5 g6 33. ♞g4

[33. ♞g3 ♜b8-+]

33... ♜xf2 34. ♜xf2 ♞xf2 35. ♜d1

[35. ♞e2 ♞xe2 36. ♜xe2 ♜g7 37.
♜f2 ♜h6 38. ♜g3 ♜h5 39. ♜h3 g5
40. ♜g3 g4-+]

35... ♞f3 36. ♞xf3 exf3 37. h4 h6

[△37... ♜g7 38. ♜e1 ♜h6 39. ♜f2
g5 40. hxg5 ♜xg5 41. ♜xf3 ♜f5-+]

38. ♜e1 g5??

[38... h5! 39. ♜f2 ♜g7 40. ♜xf3
♜h6 41. ♜f4 g5 42. hxg5 ♜g6 43.
e4 dxe4 44. d5 exd5 45. e6 e3! 46.
♜xe3 h4 47. ♜f4 h3-+;

38... h5 39. ♜f2 ♜g7 40. ♜xf3 ♜h6
41. e4 dxe4 42. ♜xe4 g5 43. d5
exd5 44. ♜f5 gxh4 45. ♜f6 (45. e6
♜g7-+) 45... h3 46. e6 h2 47. e7
h1=♞ 48. e8=♞ ♞f1 49. ♜e7
♞e1-+]

39. ♜f2?

[39. h5=]

39... g4?

[39... gxh4]

40. h5 ♜f7 41. a4 [½:½]

20

CARO-KANN

Tal M. - Zvirbulis

½:½, 1/1951.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♜c3 e6?!

[3... dxe4]

4. ♜f3 ♜d7

[4... ♖f6 5. ♙d3 ♙b4 6. e5 ♗e4 7. O-O! ♗xc3 8. bxc3 ♙xc3 9. ♖b1↑ Chistiakov - Goldin, USSR, 1967]

5. ♙d3 dxe4 6. ♗xe4 ♗g6 7. ♗g3 c5 8. c3 ♙e7

[8... cxd4!]

9. O-O O-O 10. ♖e2 ♖c7

[10... cxd4!? 11. cxd4 ♗b6 △ ♗bd5]

11. ♙g5 b6 12. ♗e5 ♙b7 13. ♖ae1

[13. ♖ac1!? △ ♙b1, ♖fd1↑]

13... ♖fe8 14. ♗xf7?

[14. ♗xd7!?±]

14... ♖c6!

[14... ♗xf7? 15. ♖xe6 ♗f8 16. ♙c4+-]

15. d5!? ♖xd5

[15... exd5? 16. ♗e5 ♗xe5 17. ♖xe5 ♙d6 18. ♖f5↑]

16. f4 ♗xf7 17. ♙c4 ♖c6 18. ♙xe6

[18. ♖xe6? ♖xe6 19. ♖xe6 ♙d5-+]

18... ♗f8 19. ♗f5

[19. f5!?]

19... ♙d8 △ 20... ♖e6 21. ♖e6 ♖g2# 20. ♖f2

[20. ♗h4 △ 21.f5 20... ♗e4 21. ♙xd7 ♖xd7-+]

20... ♗e4!

[20... h6? 21. ♗h4 △ 22. ♗g6#; 20... ♗e5? 21. fxe5 ♖xe6 22. ♗xg7!→]

21. ♖xe4 ♖xe4 22. ♖xe4 ♙xe4 23. ♙xd7 ♙xf5 24. ♙xf5 ♙xg5 25. fxg5 ♖e1 26. ♖f1 ♖xf1-+ 27. ♗xf1 ♖d8?

[27... g6-+]

28. ♗e2 ♖d5?

[28... g6±]

29. ♙xh7 ♖xg5 30. ♙e4 ♗e7 31. ♗e3 ♗f6 32. ♗f4 ♖h5 33. h3 ♖h4 34. ♗e3 ♗e5 35. ♙f3 ♖h8 36. ♙e4 g5 37. ♙f3 ♖d8 38. ♙e2 ♖e8 39. ♗f3 ♗f6 40. ♗f2 ♗f5 [½:½]

21 ENGLISH OPENING
Berg - Tal M.
0:1, 1/1951.

1. c4 ♗f6 2. ♗f3 c5 3. ♗c3 d5 4. cxd5 ♗xd5 5. g3 ♗c6 6. ♙g2 ♗c7 7. d3 e5 8. O-O ♙e7 9. b3

[9. ♗d2 ♙d7 10. ♗c4 f6 11. f4 b5∞]

9... O-O 10. ♙b2 f6 11. ♖c1 ♙e6 12. e3?!

[12. ♗d2 ♖d7=]

12... ♗d5± 13. ♗xd5 ♙xd5 14. d4

[14. ♖e2 ♖d7 15. ♖fd1 ♖ad8 16. ♗e1±]

14... cxd4 15. exd4 e4 16. ♗d2 f5 17. f3

[17. ♗c4 f4↑±]

17... ♙g5 18. fxe4

[18. f4 ♙f6 19. ♗c4 ♙xc4 20. ♖xc4 ♖d5±]

18... fxe4 19. ♖xf8 ♖xf8 20. ♖c5

[20. ♖e2]

20... ♙e3 21. ♗h1 ♖d8± 22. ♗c4

[22. ♖e2 ♙xd4 23. ♖xd5 ♖xd5 24. ♙xe4 (24. ♖c4 ♖f7 25. ♗xe4 ♙xb2 26. ♗f6? ♖xf6-+) 24... ♖c5 25. ♙a3 ♗b4 26. ♙xb4 ♖c1 27. ♗g2 ♖xb4 28. ♙d5 ♗f8-+; 22. ♗f1 ♙f2±]

22... ♙xc4 23. ♖xc4 ♗e5 24. ♙xe4

[24. ♖c2 ♗d3 25. ♖e2 ♖f2! 26. ♖xf2 ♗xf2 27. ♗g1 ♗d3 28. ♗h1 (28. ♗f1 ♖f8 29. ♗e2 ♖f2-+) 28... ♗xb2 29. ♖xb2 ♖xd4±]

24... ♗xc4 25. bxc4 ♖f2 [0:1]

22 KING'S INDIAN def. FIANCHETTO
var.
Tal M. - Konovalov
½:½, 1/1951.

1. d4 ♗f6 2. c4 g6 3. ♗c3 ♙g7 4. ♗f3 d6 5. g3 O-O 6. ♙g2 ♗bd7 7. O-O e5 8. e4 c6 9. h3 ♖e8 10. ♙e3 exd4 11. ♗xd4 ♗b6

[11... ♗c5 12. ♖c2 ♖e7 13. ♖fe1 ♙d7 14. f3 a6 15. ♙f2 b5∞]

12. b3 d5 13. exd5 cxd5 14. c5 ♗bd7 15. ♗db5

[15. b4 ♗e5 16. ♙g5 ♙e6∞]

15... a6?

[15... ♗e4 16. ♗xe4 dxe4 17. ♖e1 ♗e5 18. ♗d6±; 15... ♖xe3 16. fxe3 ♗e5 17. ♗xd5 ♗xd5 18. ♙xd5 ♖g5= Jansa - Cobo, Zalaegerszeg, 1969; 15... ♖xe3 16. fxe3 ♗e5 17. ♖c1!±]

16. ♗d6 ♖xe3

[16... ♖f8 17. ♗xd5 ♗xd5 18. ♙xd5 ♙xa1 19. ♖xa1 ♗f6 20. ♙g5 ♗g7 21. ♗e4+-; 16... ♖f8 17. ♗xd5 ♗xd5 18. ♙xd5 ♙xa1 19. ♖xa1 ♖f6 20. ♙d4 ♖g5 21. ♙h8 ♖h6 22. ♗e4+-]

17. fxe3 ♗xc5 18. ♗xc8?

[18. ♖xd5 ♗xd5 (18... ♔xd6 19. ♗xf6+-) 19. ♔xd5 ♕xa1 20. ♔xf7 ♖h8 21. ♗e8!+-;

18. ♖xd5 ♗xd5 19. ♔xd5 ♗e6 20. ♗xc8 ♖xc8 21. ♔xd8 ♖xd8 22. ♖ad1+-;

18. ♖xd5 ♗xd5 19. ♔xd5 ♗e6 20. ♗xc8 ♕xa1 21. ♔xd8 ♗xd8 22. ♗b6+-]

18... ♖xc8 19. ♖c1 ♕h6∞ 20. ♗xd5 [20. ♔d4 ♗e6 (20... ♔e7? 21. ♗d1+-) 21. ♔d2 d4∞]

20... ♗xd5 21. ♕xd5 ♕xe3 22. ♖h2 ♕xc1 23. ♕xf7 ♖g7 24. ♔xd8 [24. ♔xc1!? ♗d3 25. ♔a1 ♖h6∞]

24... ♖xd8 25. ♖xc1 ♖d2 26. ♖g1 b6?! [26... ♗e4 27. ♖c7 ♖f6-]

27. ♕c4= a5 [27... ♖xa2? 28. b4]

28. ♖e1 ♖f6 29. a3 ♖f5 30. ♖e3 ♖b2 31. ♖h1 h5 32. ♖g1 h4 33. gxh4 ♖f4 34. ♖e2 ♖xe2 35. ♕xe2 ♗xb3 36. ♕d3 ♗c1 37. ♕xg6 b5 38. ♖f2 b4 39. axb4 [½:½]

23 RUY LOPEZ. CHIGORIN def.
Tal M. - Gradus
1:0, 1/1951.

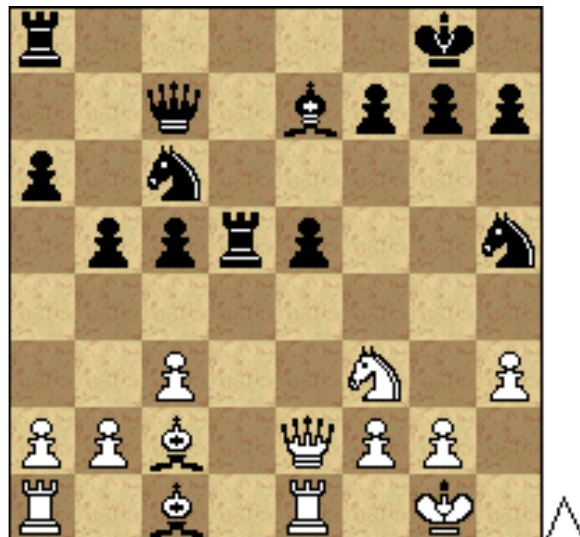
1. e4 e5 2. ♗f3 ♗c6 3. ♕b5 a6 4. ♕a4 ♗f6 5. O-O ♕e7 6. ♖e1 b5 7. ♕b3 d6 8. c3 ♗a5 9. ♕c2 c5 10. h3 ♔c7 11. d4 O-O 12. ♗bd2 ♗c6 13. dxc5 dxc5 14. ♗f1 ♖d8 15. ♔e2 ♕e6?! [15... ♖b8]

16. ♗e3 ♗h5 [16... g6 17. ♗g5 ♕c8 18. ♗d5±; 16... c4 17. ♗f5 ♗d7 18. ♗g5 ♕xg5 19. ♕xg5 f6 20. ♕e3±]

17. ♗d5! [17. ♗f5!?]

17... ♕xd5 [17... ♔b8 18. ♗d4!? cxd4 (18... ♗xd4 19. ♗xe7 ♖f8 20. cxd4+-; 18... ♕xd5 19. exd5 cxd4 20. ♕xh7! ♖f8 21. ♔xh5+-; 18... ♗f4 19. ♗xf4! cxd4 20. ♗xe6 fxe6 21. ♕b3±) 19. ♔xh5 g6 20. ♔f3↑; 17... ♔b8 18. ♗xe5! ♔xe5 19. f4±]

18. exd5 ♖xd5

19. g4+- ♗f6 [19... ♗f4 20. ♕xf4 exf4 21. ♔e4+-]

20. g5 e4 21. gxf6 exf3 22. ♔xf3 [22. ♔e4 ♖h5 23. fxe7+-]

22... ♖e5 23. ♖xe5 ♔xe5 24. ♔xc6 [1:0]

24 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.
Tal M. - Klovans J.
½:½, 1/1951.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♗c3 ♗f6 4. ♗f3 ♗bd7 5. e3 c6 6. ♕d3 dxc4 7. ♕xc4 b5 8. ♕d3 b4 [8... a6; 8... ♕b7]

9. ♗e4 ♕e7 10. O-O ♕b7 11. ♗xf6 ♗xf6 12. e4 O-O 13. ♔e2 c5 14. dxc5 ♕xc5 15. e5 ♕xf3 [15... ♗d7?! 16. ♕xh7 ♖xh7 17. ♗g5 ♖g6 18. ♔d3 f5∞; 15... ♗d7 16. ♖d1±]

16. ♔xf3 ♗d7 17. ♔e4 g6 18. ♕h6 ♖e8 19. ♖ad1 [19. ♕b5! ♔e7 (19... ♔c7 20. ♔c6!±) 20. ♖ad1 ♖ad8 21. h4→]

19... ♔b6 20. ♕c4?! [20. ♕c2! ♗f8 (20... ♔b5? 21. a4! bxa3 22. ♕a4+-; 20... ♖ad8 21. ♕a4↑±) 21. ♕g5!±]

20... ♖ad8 21. ♕g5 ♕e7 22. ♕xe7 ♖xe7 23. ♔h4 [23. ♖d6 ♔c5 24. ♖fd1 ♖c8=]

23... ♖de8= 24. ♔f4 ♖c8 25. ♕b3 ♗c5 26. ♔f6 ♖d7 27. h4 h5 28. ♕c2 ♖cd8 29. ♖xd7 ♗xd7 30. ♔g5 ♗f8 31. g4? [31. ♖d1=]

31... ♗h7 32. ♔h6 ♔d4?! [32... ♖d4! 33. gxh5 ♖g4 34. ♖h2 ♖xh4 35. ♖g2 ♖xh5+-;

32... ♖d4 33. ♕d1 ♔d8! 34. ♕f3 ♗xh4+-]

33. ♕d1 hxc4

[33... ♗e4! 34. ♗e3 (34. gxc5 ♖xd1 35. ♖xd1 ♗g4 36. ♕h2 ♗xh4 37. ♕g2 ♗g4 38. ♕h2 ♗xd1 39. hxc6 ♕f8! 40. gxf7 ♕xf7 41. ♗f4 ♕e8 42. ♗xb4 ♕d7+-) 34... ♗xe3+]

34. h5 g3 35. hxc6 gxf2 36. ♕g2 fxc6 37. ♗xc6 ♕h8 38. ♗h5

[38. ♖h1?? f1=♗+-]

38... ♖g8 39. ♕f3 ♖f8 40. ♕g2 ♖g8 [½:½]

25

RUY LOPEZ, STEINITZ def.

DEFERRED

Tal M. - Pasman

½:½, 1/1951.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♕c6 3. ♖b5 a6 4. ♖a4 d6 5. c3 f5 6. exf5 ♖xf5 7. O-O ♖d3 8. ♖e1 ♖e7 9. ♖e3

[9. ♖c2!? ♖xc2 10. ♗xc2 ♕f6 11. d4±]

9... e4 10. ♕e1 ♖xb1?

[10... ♖g5∞]

11. ♖xb1 ♕f6 12. d3 d5

[12... exd3!? 13. ♕xd3 O-O]

13. ♖b3

[13. ♖h3±]

13... ♕e5 14. ♖e2 ♗d6

[14... c6 15. dxe4 ♕xe4? 16. f3+-]

15. dxe4 dxe4 16. ♗xd6 cxd6

[16... ♖xd6 17. ♖g5 ♕ed7 18. f3±]

17. ♖g5 ♕ed7 18. ♖d1 O-O-O 19. ♖xf6 ♕xf6 20. ♖d5± ♖he8 21. ♖xe4 ♕xe4 22. ♖xe4 ♖f6 23. ♖xe8 ♖xe8 24. ♕f1 ♕d7 25. ♕c2 ♖e5 26. ♕e3 ♖b5 27. ♖d2 a5 28. ♕d5 ♖g5 29. f4 ♖d8 30. c4?!

[30. b3! a4 31. b4! ♠ 32. c4+-;

30. b3 ♕c6 31. c4 ♖c5 32. a4+-]

30... ♖c5 31. b3 b5 32. cxb5 ♖xb5 33. ♕e2 ♕c6 34. ♕e3 ♖c7 35. ♕c2 ♖b6 36. ♕d4?!

[♠36. ♕d3]

36... ♖xd4 37. ♖xd4 d5 38. ♕d3 ♕d6 39. ♖a4 ♕c5 40. ♕c3 ♕c6 41. ♖d4 ♖b7 42. ♖d2 ♖e7

[42... a4!? 43. bxa4 ♕c5 44. a5 ♖a7 45. a4 ♖xa5 46. ♖a2±]

43. ♕d3 ♕c5 44. a3?

[44. ♖e2 ♖f7 (44... ♖xe2 45. ♕xe2 ♕b4 46. g4 ♕a3 47. f5 ♕xa2 48. g5 ♕xb3 49. f6+-) 45. g3 a4 46. bxa4 ♖a7 47. ♖e8±]

44... ♖e1 45. ♖c2 ♕d6 46. ♕c3 ♖e3 47. ♕b2 h5 48. g3 h4 49. gxc4 ♖h3= 50. ♖g2 ♖xh4 51. ♖xg7

[51. a4 d4 52. ♖xg7 ♖xh2 53. ♕c1 (53. ♕a3? d3) 53... ♕d5=]

51... ♖xh2 52. ♕c1 ♖h3 53. ♖a7 ♖xb3 54. ♖xa5 ♖f3 55. ♖a4 ♕c5 56. ♕d2 d4 [½:½]

26

QUEEN'S INDIAN def.

Strautmanis - Tal M.

½:½, 2/1951.

1. d4 ♕f6 2. ♕f3 e6 3. c4 b6 4. g3 ♖b7 5. ♖g2 ♖e7 6. O-O O-O 7. ♕c3 ♕e4 8. ♕xe4 ♖xe4 9. ♕e1 ♖xg2

[9... d5 10. f3 ♖g6 11. e4! dxc4 12. f4 f6 13. f5↑;

9... d5 10. f3 ♖g6 11. e4 dxe4 12. fxe4 e5±]

10. ♕xg2 d5 11. cxd5 exd5

[11... ♗xd5! 12. ♕f4 ♗b7 13. ♖e3 ♕d7 14. ♖c1 c5 15. ♕d3 cxd4 16. ♖xd4 ♖fd8= Korchnoi - Smyslov, USSR, 1955]

12. ♗b3

[12. ♗c2!?]

12... c6 13. ♖e3

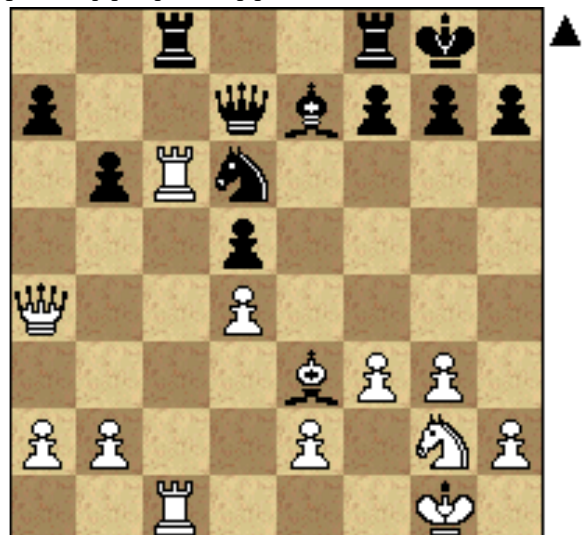
[13. ♖f4!?]

13... ♕d7 14. ♖ac1 ♖c8 15. ♖c2 ♕f6 16. ♖fc1 ♗d7 17. ♗a4 ♕e4! 18. f3

[18. ♖xc6 ♕c5!;

18. b3!?]

18... ♕d6 19. ♖xc6

19... ♕c4 20. ♖6xc4 b5! 21. ♖xc8 bxa4 22. ♖8c7

[22. ♖1c7? ♗xc8+-]

22... ♗e8 23. ♖xa7 ♖d8

[23... ♖d6!?]

24. ♖a8 ♗b5 25. ♖cc8 ♖e7 26. ♖xf8

[26. ♖g5 △ 26... ♜c8 27. ♜c8 ♖f8 28. ♖e7 26... f6 27. ♖f4∞;
26. ♖f4 ♜xe2 27. ♜xf8 ♖xf8 28. ♖d6 ♜d1 29. ♖f2 ♜xd4 30. ♜e3 ♜d2 31. ♖f1 ♜d3=]

26... ♖xf8 27. ♖f2
[27. ♖f4 ♜c6 28. ♜b8∞]

27... ♜c6 28. ♜d8 ♜b6
[28... ♜c2 29. ♖f4]

29. ♜a8 ♜c6 30. ♜b8
[30. ♜a5?! ♜c2]

30... f6 31. ♜f4 ♖f7 32. ♜d3 ♜d6 [½:½]

27 GRUNFELD def.
Tal M. - Giterman
1:0, 3/1951.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♜c3 ♜f6 4. ♜f3 g6 5. e3
[5. ♖f4;
5. cxd5]

5... ♖g7 6. ♖d3 O-O 7. O-O c5
[△7... ♖g4]

8. dxc5 dxc4 9. ♖xc4 ♜xd1
[9... ♜a5 10. ♜b5 ♜b4 11. b3 ♜c6 12. ♖a3 ♜a5 13. ♜b1± Smyslov - Szabo, Groningen, 1946]

10. ♜xd1 ♜bd7 11. e4
[11. c6±]

11... ♜xc5 12. e5 ♜fd7
[12... ♜fe4 13. ♜xe4 (13. ♜d5!?) 13... ♜xe4 14. ♖d5↑]

13. ♜d5
[13. e6? fxe6 14. ♜g5 ♜e5;
13. e6 fxe6 14. ♜g5 ♜b6]

13... ♜xe5 14. ♜xe7 ♖h8 15. ♜xe5 ♖xe5 16. ♜d5 ♖f6 17. ♜xc5!
[17. ♜xg6? fxg6 18. ♖h6 (18. ♜xc5? ♖d4!) 18... ♜e8 19. ♜xc5 ♖xb2 20. ♜b1∞;
17. ♜xg6 fxg6 18. ♖h6 ♜e6!]

17... ♖xe7 18. ♜c7 ♖d6 19. ♜xf7 ♜xf7 20. ♖xf7 ♖e5 21. ♖h6! ♖f5
[21... ♖xb2 22. ♜b1 (22. ♜e1 ♖f5 23. ♜e7 ♜d8) 22... ♖g7 (22... ♖f6 23. ♖d5 ♖f5 24. ♜xb7 ♜d8 25. ♖f3 ♖e4 26. ♜xa7±) 23. ♖f4 (23. ♖e3 b6 24. ♖d5 ♜b8? 25. ♖f4+-; 23. ♖e3 b6 24. ♖d5 ♖f5 25. ♜xb6 ♜d8!) 23... b6 24. ♖d5 ♖f5 25. ♜xb6 ♜d8 26. ♜b8±]

22. ♖d5± ♖xb2 23. ♜e1
[23. ♖xb7!? ♖xa1 (23... ♜b8 24.

♜e1) 24. ♖xa8 ♖e6 25. a3 ♖b2 26. ♖f8±;
23. ♖xb7 ♜e8 24. ♜d1 ♖c2 25. ♖c6!±]

23... ♖d7 24. ♖xb7 ♜e8 25. ♜xe8 ♖xe8 26. ♖d5 ♖b5 27. g3 a6 28. ♖g2 ♖e2 29. ♖e6 ♖d4 30. g4 ♖e5 31. f4 ♖d4 32. ♖g3 ♖e3 33. ♖h4
[△33. ♖f8 △ 34. ♖d6 ♖g7 35. ♖e5 ♖f8 36. f5 33... ♖d4 34. ♖d6 ♖g7 35. ♖e5 △ ♖f2-e3-d4+-]

33... ♖f2 34. ♖g5 ♖d4 35. ♖f8 ♖g7 36. ♖xg7?!

[△36. ♖d6 ♖d3 37. f5! ♖d4 38. ♖f4+-]

36... ♖xg7 37. f5 h6 38. ♖f4 ♖f6 39. h4 g5 40. hxg5 hxg5 41. ♖g3 ♖e5 42. ♖c8 ♖c4 43. a3 a5 44. ♖f3 ♖f7 45. ♖b7 ♖g8 46. ♖e3 ♖f7 47. ♖f3 ♖g8 48. ♖d3 ♖a2 49. ♖e2 ♖d5 50. ♖d1 ♖g8 51. ♖c3 ♖f7 52. ♖b3 ♖e8 53. ♖d1 ♖f7 54. ♖f3 ♖a2 55. ♖c6 ♖g8 56. ♖b5 ♖d5 57. ♖e2 ♖f7 58. ♖c4 ♖e8 59. ♖b3 ♖c6 60. ♖e2 a4
[60... ♖d4 61. f6! ♖d5 62. ♖a4 ♖e5 63. ♖xa5+-;
60... ♖e8 61. ♖c4 ♖d6 62. ♖f3 △ 63. ♖d5, 64. f6+-]

61. ♖b4 ♖f6 62. ♖c5 ♖e8 63. ♖b5 [1:0]

28 FOUR KNIGHTS' GAME
Gutnikov - Tal M.
0:1, 3/1951.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♜c3 ♜f6 4. d4 exd4 5. ♜d5 ♜xe4 6. ♜e2 f5 7. g4?
[7. ♖f4 d6 8. O-O-O ♖e6 9. ♜xd4 ♜xd4 10. ♜xd4 c6!±;
7. ♜g5!?

7... ♖f7
[7... ♖c5 8. ♖g5;
7... ♜e7! 8. gxf5 ♜xd5 9. ♜xe4 ♜e7±]

8. ♖f4
[8. gxf5 ♖c5]

8... d6 9. O-O-O ♖e6 10. ♜c4
[10. gxf5? ♖xd5 11. ♜g5 ♜xg5 12. ♜h5 g6 13. fxg6 hxg6 14. ♜xh8 ♖xh1+-;
10. ♜b5!?

10... ♜e7 11. ♜xc7?! ♖xc4 12. ♖xc4 d5 13. ♜e5 ♖g8
[13... ♖f6!? 14. g5 ♜xg5 15. ♖xg5 ♖xe5 (15... ♖xg5? 16. ♜f7 ♖f6 17.

♖xd8 ♖xd8 18. ♙b5 ♖c6 19. ♖he1
 △ 20. ♖e6⇒f) 16. ♖he1 (16. ♖b5
 dxc4 17. ♖he1 ♖d5 18. ♖xd4
 ♖c5+) 16... ♖d6 17. ♖xd5 ♖c8
 18. ♙f4 ♖c5 19. ♖xe7 ♙xe7 20.
 ♖xe7 ♖e8 (20... ♖xc4? 21. ♖e5
 ♖c5 22. b3 ♖b5 23. ♖xd4+) 21.
 ♖xg7 ♖xc4+)

14. ♖xd5 ♖xd5!

[14... ♖xd5? 15. ♖xd4 ♖ef6 16.
 ♖hd1 h6!? (16... g6 17. g5!) 17.
 ♖xd5! ♖xd5 18. ♖xd5 ♖xd5!? 19.
 ♙xd5 ♖h7 20. ♖f7 ♖g8 21. gxf5!
 ♙c5 22. ♙e4 ♖ge8 23. ♖e5∞]

15. ♖xd4 ♖xc4+ 16. ♖xc4 ♖f6 17. h4
 ffg4 18. h5 ♖ed5 19. ♙g5 ♖b6 20. ♖f4
 ♖bd5 21. ♖f5 ♙e7 22. h6 g6 [0:1]

29 FRENCH def. TARRASCH var.

Tal M. - Gaiduk

½:½, 3/1951.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♖d2 c5 4. exd5 exd5 5.
 ♙b5 ♙d7 6. ♖e2 ♙e7 7. dxc5 ♖f6 8. ♖gf3
 [8. ♖b3 O-O 9. ♙e3 a6 10. ♙d3
 ♖g4!?∞]

8... O-O 9. O-O ♖e8 10. ♖d3
 [10. ♙xd7 ♖bxd7 11. ♖b3 ♖xc5
 12. ♙g5 ♖c7 13. ♖xc5 ♙xc5 14.
 ♖d3 ♖e4=]

10... ♙xc5 11. ♙xd7 ♖bxd7 12. ♖b3
 ♙b6= 13. ♙f4

[13. ♙g5 h6 14. ♙h4 ♖e4 15. c3
 ♖f8= Panchenko - Bareev, Lvov,
 1987]

13... ♖e4 14. ♙g3 ♖c5 15. ♖xc5 ♙xc5 16.
 ♙h4

[16. c3 ♙e7 (16... d4 17. c4±) 17.
 ♖ad1 ♖b6∞]

16... ♙e7 17. ♖ad1 ♖c7 18. c3?!

[18. ♙xf6! ♙xf6 19. ♖xd5 ♖b4
 (19... ♖e2 20. ♖e1 ♙xb2 21. ♖b1
 ♙e5 22. ♖xb7↑) 20. b3 ♖xc2 21.
 ♖e5! ♖c7 (21... ♙xe5?? 22.
 ♖d8+) 22. ♖d7 ♙e7 23. ♖fe1
 ♙f8 (23... ♖e8 24. ♖e3 △
 25. ♖de1) 24. ♖d3↑]

18... ♖d8 19. ♙xf6 ♙xf6 20. ♖fe1 g6 21.
 ♖e2 ♖xe2 22. ♖xe2 ♖c4?

[22... ♖b6 23. ♖d2 ♖e8=]

23. ♖xc4 dxc4 24. ♖xd8 ♙xd8 25. a4± a6
 26. ♖f1?!

[26. ♖e5! b5 27. ♖c6 ♙f6 (27...

♙b6 28. ♖b4 bxa4 29. ♖xa6±; 27...
 ♙c7 28. axb5 axb5 29. ♖d4 b4 30.
 cxb4 ♙e5 31. ♖c6 ♙xb2 32. ♖f1±)
 28. axb5 axb5 29. f4 ♖f8 30. ♖f2
 ♖e8 31. ♖e3 ♖d7 32. ♖d4±]

26... ♖f8 27. ♖e2 f6 28. ♖d2 b5 29. axb5
 axb5 30. ♖b1

[30. ♖e3 ♙b6 31. ♖e4! ♙xf2 32.
 ♖d5 ♙e3 33. ♖e4 ♙c1 34. ♖d6
 ♙xb2 35. ♖xb5±]

30... ♙e7= 31. ♖a3 ♙xa3 32. bxa3 ♖e7
 33. ♖e3 ♖e6 34. ♖d4 ♖d6 35. a4 bxa4 36.
 ♖xc4 ♖c6 37. ♖b4 ♖d5 38. g3 f5 39. h4
 h6 40. f3 g5 41. h5 g4 [½:½]

30

SICILIAN def.

Tal M. - Fridе

1:0, 4/1951.

1. e4 c5 2. ♖f3 a6 3. d4

[△3. c3]

3... cxd4 4. ♖xd4 ♖f6 5. ♖c3 e5 6. ♖f3
 ♙b4 7. ♙g5

[7. ♙c4 ♖c7 8. ♖d3 b5 9. ♙b3
 ♙b7 10. ♙d2 ♙xc3 11. ♙xc3 d6∞]

7... ♖a5

[7... d6 8. ♙c4 h6 9. ♙d2 ♖bd7 10.
 ♖d5 ♖xd5 11. ♙xd5 ♙c5 12. b4
 ♙b6 13. ♖e2 ♖f6 14. ♙b3 ♙e6±
 Smyslov - Muller, Venice, 1950]

8. ♙d2 ♖c7 9. ♙d3 O-O 10. ♖e2 d6 11. h3
 ♖bd7 12. ♙c4?!

[12. O-O]

12... b5 13. ♙d3

[13. ♙b3 ♙xc3 14. ♙xc3 ♙b7 15.
 ♖d2 ♖c5 16. f3±]

13... ♖c5 14. a3?!

[14. ♖b1±]

14... ♖xd3?!

[14... ♙xc3! 15. ♙xc3 (15. bxc3+)
 15... ♖a4!+]

15. cxd3 ♙c5 16. ♙g5 ♙e6?!

[16... b4!±]

17. ♙xf6 gxf6 18. ♖d2= ♖h8 19. ♖h6 ♖e7
 20. ♖h4 ♖g8 21. g4 ♙d4 22. O-O

[△22. ♖d2=]

22... ♙xc3 23. bxc3 ♖ac8± 24. ♖ac1? d5
 25. ♖h2 dxe4 26. dxe4 ♖c6± 27. ♖f5 ♙xf5
 28. gxf5 ♖f8 29. ♖h5

[29. ♖e3 ♖xa3 30. ♖a1 ♖e7 (30...
 ♖xc3? 31. ♖xc3 ♖xc3 32. ♖xa6∞)
 31. ♖fd1 ♖c7+]

29... ♖g5 30. ♖d1 ♖c4

[30... ♖h6! 31. ♗d7 ♖h4 32. ♗d3
(32. ♗xc6?? ♗f4+-) 32... ♗f4 33.
♙h1 ♖c4↑]
31. ♗d5 ♖g8 32. ♖g1 ♖xg1?! 33. ♖xg1
♖xc3 34. ♗b7 ♗e8?
[34... ♖xa3? 35. ♗b6+-;
34... ♖xh3! 35. ♙xh3 ♗h6 36. ♙g2
♗g5 37. ♙f1 ♗c1=]
35. ♗xa6 ♗c6 36. ♗a7 ♗c7 37. ♗a8 ♗c8
38. ♗d5 ♗e8??
[38... ♗f8!]
39. ♗d2 ♖c6 40. ♗h6 [1:0]

31 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.
Darznieks A. - Tal M.
0:1, 4/1951.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘f3 c6 4. e3 ♘f6 5.
♘c3 ♘bd7 6. ♙d3 ♙b4 7. O-O O-O 8. ♙d2
♗e7 9. ♘e5 ♘e5 10. dxe5 ♘d7 11. a3?
[11. f4!?!]
11... ♘xe5! 12. ♙xh7
[12. axb4 ♘xd3 13. ♗b3 dxc4+-]
12... ♙xh7 13. ♗h5 ♙g8 14. ♗xe5 ♙d6
15. ♗h5 b6?!
[15... dxc4?! 16. ♘e4;
15... g6!?!;
15... f5!?!]
16. f4?
[16. e4 d4 17. e5!]
16... f5 17. g4?
[17. ♖f3]
17... fxg4 18. ♗xg4 e5 19. ♗g2 ♙a6 20.
♖f3
[20. cxd5!? ♙xf1 21. ♖xf1 c5±]
20... ♙xc4+- 21. ♖h3 exf4 22. ♗g6 ♗f6
23. ♗c2
[23. ♗h7 ♙f7 24. ♗h5 ♗g6+-]
23... ♗f5 [0:1]

32 QUEEN'S gam. SLAV def.
Tal M. - Zeid
1:0, 4/1951.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♘c3 dxc4 4. e4 e5 5.
♘f3 exd4 6. ♗xd4 ♗xd4 7. ♘xd4 ♙c5 8.
♙e3 ♘f6 9. f3
[9. ♙xc4?! b5 △ 10... b4]
9... ♘bd7 10. ♙xc4 ♘e5
[10... ♘b6 11. ♙b3 O-O 12.
♙f2±]
11. ♙e2 ♙d7 12. h3 O-O 13. f4 ♘g6 14. e5
♘d5 15. ♘d5 cxd5 16. O-O± f6?!
[16... ♖ac8±]
17. e6! ♙xe6??

[17... ♙c6]
18. f5+- ♙xf5
[18... ♙d7 19. fxg6 ♖ae8 20. gxh7
♙h8 (20... ♙xh7 21. ♙d3 ♙h8 22.
♙f2+-) 21. ♙f2 ♖xe3 22. ♙xe3
♖e8 23. ♙d3 ♙xd4 24. ♙h5!+-;
18... ♙d7 19. fxg6 ♖ae8 20. gxh7
♙h8 21. ♙f2 ♖e5 22. ♖ac1! ♙b6
23. ♖fd1 ♖fe8 24. ♖c3+-]
19. ♘xf5 ♙xe3 20. ♘xe3 ♖fe8 21. ♙f2
♘f4 22. ♖ad1 ♘xe2 23. ♙xe2 ♖ad8 24.
♖d4 ♖e5 25. ♖fd1 ♖de8 26. ♖1d3 f5 27.
♙f3 ♖e4 28. ♘d5 ♖e1 29. ♖e3 [1:0]

33 EVANS gam.
Klovans J. - Tal M.
0:1, 4/1951.

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♙c4 ♙c5 4. b4
♙xb4 5. c3 ♙a5 6. d4 d6 7. ♙g5?!
[17. ♗b3]
7... ♘ge7?!
[7... ♗d7 8. O-O h6 9. ♙h4 ♘ge7
10. d5 ♘b8 11. ♙xe7 ♙xe7±]
8. d5
[8. ♙xe7 ♙xe7 (8... ♘xe7 9. ♘g5
d5 10. exd5 h6 11. ♘f7 ♙xf7 12.
d6±) 9. O-O∞]
8... ♘b8 9. ♙xe7
[9. ♗a4!? c6 10. ♙xe7 ♙xe7 11.
dxc6 ♘xc6 12. O-O∞]
9... ♙xe7 10. ♗c1 ♘d7 11. O-O
[11. ♗g5 ♘f6 12. ♗xg7 ♖g8 13.
♗h6 ♖xg2±]
11... ♖e8 12. ♘h4 ♙f8± 13. ♘f5 ♘c5 14.
♘g3 ♘d7 15. ♘d2 ♙b6 16. ♘f3 ♙g8 17.
♖e1 ♘f8 18. ♙b5 ♙d7 19. ♙xd7 ♗xd7 20.
♗g5 f6 21. ♗h5 ♘g6 22. ♘f5 ♘f4 23. ♗h4
[23. ♗g4!? ♙h8 24. ♘3h4 g6 (24...
♘d3? 25. ♘g6 hxg6 26. ♗h3 ♙g8
27. ♘h6 gxh6 28. ♗xd7 ♙xf2 29.
♙f1 ♙xe1 30. ♖d1±) 25. ♘e3
♗xg4 26. ♘xg4 ♙g7±]
23... ♙h8 24. ♖ad1 h5! 25. g4
[25. ♗g3 g6 26. ♘5d4 ♙xd4 (26...
exd4 27. ♗xf4 dxc3 28. ♗xf6 ♗g7
29. ♗xg7 ♙xg7 30. ♖c1 ♙a5 31.
♘g5±) 27. ♘d4 ♗g4±]
25... g5 26. ♗g3 ♗h7
[26... h4? 27. ♘3xh4 gxh4 28. ♗xh4
♙g8 (28... ♗h7?? 29. ♗xf6+-) 29.
♘h6=]
27. gxh5 g4 28. ♘3h4 ♘xh5 29. ♗d3 ♘f4

30. ♖g3 ♘h3 31. ♜f1 ♙xf2 32. ♖xg4
 ♙xe1 33. ♘g6 ♙g8 34. ♘ge7

[34. ♘fe7 ♜f7 35. ♖e6 ♙g7 36.
 ♖d7 ♘f4 37. ♘xf4 exf4 38. ♙xe1
 ♜f8+]

34... ♜f7 35. ♙xe1 ♙xe7 36. ♘xe7 ♜xe7
 37. ♖e6 ♜f8 38. ♙e3 ♘g5 39. ♖g4

[39. ♖xf6 ♖f7]

39... ♖xh2 40. ♙g3 ♖h1 [0:1]

34 QUEEN'S gam.
 Tal M. - Gipslis A.
 1:0, 4/1951.

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♙b4 4. ♙g5 d5
 5. ♖c2 ♘bd7 6. a3 ♙xc3 7. ♖xc3 h6 8.
 ♙h4 O-O 9. ♘f3 b6 10. e3 ♙b7 11. ♘e5
 ♖c8 12. ♘xd7 ♘xd7 13. ♙c1 c5!

[13... c6? 14. ♙e7 ♙e8 15. ♙d6 △
 16.c5±]

14. cxd5 ♙xd5 15. dxc5 ♘xc5!

[15... bxc5? 16. ♙e7;
 15... ♖xc5? 16. ♖d2 ♖d6 17. ♙g3
 (17. e4 ♖e5) 17... ♖e7 (17... e5?
 18. e4) 18. e4! ♙xe4 19. ♙d6±]

16. ♙d1

[16. ♙e7 ♘e4!]

16... ♖b7 17. b4!? ♘e4

[17... ♙xg2? 18. ♙g1 ♘e4 19.
 ♖e5]

18. ♖d4 ♙ac8 19. f3 ♘c3

[19... ♘g5?! 20. e4]

20. ♙a1

[20. ♙c1 ♘b5]

20... g5?

[20... e5! △ 21... e4 21. ♖xe5 ♙fe8
 22. ♖d4 ♙xf3→]

21. ♙g3 ♙xf3?

[21... f5 22. h4!⇒;
 21... f6!? △ 22... e5]

22. ♖f6! △ 23. ♙e5 22... ♖e4 23. ♖xf3
 ♖c2 24. ♙a6 △ 25.0-0+- [1:0]

35 FRENCH def. CLASSICAL var.
 Tal M. - Veder
 1:0, 4/1951.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♘f6 4. ♙g5 ♙e7
 5. e5 ♘fd7 6. h4 a6 7. ♙xe7

[7. ♖g4 ♙xg5 8. hxg5 c5 9. g6! f5
 10. ♖f4±]

7... ♖xe7 8. f4 c5 9. ♘ge2 ♘c6 10. ♖d2 b5
 11. ♘d1 cxd4 12. ♘xd4 ♘xd4 13. ♖xd4
 ♙b7 14. ♘e3± ♖c5 15. c3 ♙c8 16. ♙e2
 O-O 17. O-O ♙fe8

[17... ♖xd4 18. cxd4 f5 19. ♙ac1
 (19. exf6?! gxh6⇒) 19... ♘b6±]

18. h5 ♖e7 19. ♙f3 ♘b8?!

[19... f6 20. exf6 ♘xf6±]

20. ♙g3 ♘c6 21. ♖d2 f5 22. exf6 ♖xf6 23.
 ♘g4 ♖e7 24. ♙d3 ♙f8

[24... e5? 25. fxe5 ♘xe5 26. ♘h6
 ♜h8 27. ♘f5]

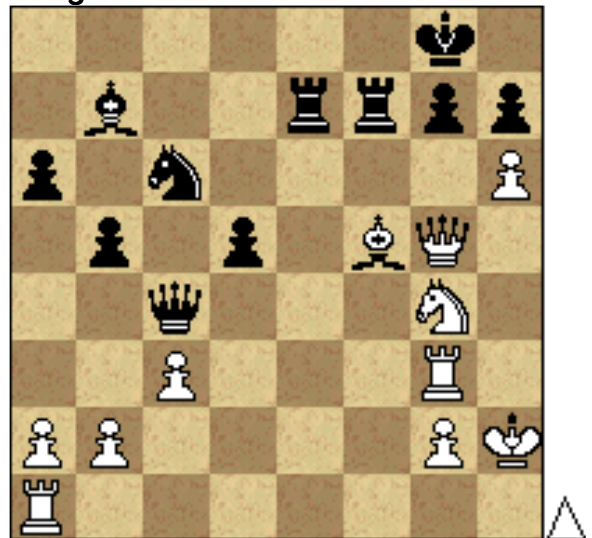
25. ♙c2 ♖c5 26. ♜h2 ♖c4?

[26... d4!? 27. h6 dxc3 28. bxc3
 ♖h5 29. ♜g1 g6 30. ♖d7 ♖c5
 (30... ♙f7? 31. ♘f6+-) 31. ♙e3→]

27. f5± exf5 28. ♙xf5 ♙ce8

[28... ♙xf5? 29. ♘h6;
 28... ♙c7 29. ♖g5 ♙c8 30. ♘f6±]

29. ♖g5 ♙e7 30. h6 ♙ff7

[30... g6 31. ♙xg6 hxg6 32. ♖xg6
 ♜h8 33. ♙e1+-]

31. ♙e1!+- ♖c5

[31... ♙xe1 32. ♘f6+-]

32. ♙e6 ♙xe6 33. ♙xe6 ♖f8 34. ♙e8!
 [1:0]

36 DUTCH def. STONEWALL var.
 Birjanis - Tal M.
 0:1, 4/1951.

1. c4 e6 2. g3 f5 3. ♙g2 ♘f6 4. d4 ♙e7 5.
 ♘c3 d5 6. ♘f3 O-O 7. b3 c6 8. O-O ♖e8 9.
 ♙b2 ♘bd7 10. ♘g5?!

[10. e3 ♘e4 11. ♙c1 ♖h5 12. ♘e1
 ♖h6=]

10... ♙d6 11. f4 ♘g4 12. ♖d2 ♘df6 13. h3
 ♘h6 14. a3

[△ 14. e3 ♖g6 15. ♖f2 △ ♘f3-e5=]

14... ♖g6 15. e3 ♘f7 16. ♘xf7 ♙xf7+ 17.
 ♖f2 ♖h6 18. ♙ac1?

[18. h4 ♙d7 (18... ♘g4 19. ♖e2

♔f6 20. ♖ad1 h6 21. ♕f3=; 18...
♘g4 19. ♔e2 ♕d7 20. e4!∞) 19. c5
♕c7⌘]

18... g5↑⌘ 19. c5 ♕c7 20. b4

[20. ♖fe1 ♖g7 21. ♜f1 gxf4 22.
gxf4 b6!]

20... ♖g7 21. b5?! gxf4 22. exf4 ♘h5 23.
♘e2 ♕d8

[23... cxb5-+]

24. ♖c3 ♕d7 25. bxc6 ♕xc6 26. ♜h2 ♜h8
27. ♖g1 ♕e7 28. ♕c1 ♖ag8 29. ♖e3
♕b5!-+ 30. ♖e1

[30. g4 fxg4 31. f5 ♕g5-+]

30... ♘xg3 31. ♘c3

[31. ♘xg3 ♕h4-+]

31... ♘e4 32. ♕xe4 ♕h4 33. ♔c2 ♕xe1 34.
♖xe1 fxe4 35. ♔f2

[35. ♘xb5 ♖g3-+]

35... ♕d7 [0:1]

37 SICILIAN def.
Klevitzki Y. - Tal M.
0:1, 1/1952.

1. e4 c5 2. ♘f3 a6 3. ♕c4 e6 4. c3 ♔c7 5.
O-O d6 6. a4 ♘f6 7. d3

[7. ♖e1!? ♕e7 8. ♘a3 ♘c6 9. d4∞]

7... ♕e7 8. ♘a3 ♘c6 9. ♘c2

[⌘9. ♖e1]

9... d5 10. exd5 exd5 11. ♕a2 O-O 12. ♕g5
♕e6 13. ♘e3

[⌘13. d4 c4 14. ♖e1 △ 15. ♘e5=]

13... ♖fd8 14. d4 c4 15. ♕b1 g6 16. ♘d2?

[16. ♕h4!? △ 17. ♕g3]

16... ♘g4! 17. ♘g4

[17. ♕xe7?? ♔xh2#]

17... ♕xg5 18. ♘e3 ♔d7?

[⌘18... f5 △ 19... f4]

19. f4 ♕h6 20. h4

[20. g4! ♖e8 21. g5 ♕h3 22. ♖e1
♕g7 23. ♔f3∞;

20. g4 ♖e8 21. ♔f3±]

20... ♔e8 21. h5 f5 22. hxg6 hxg6 23. ♔f3

[23. g3!? △ 24. ♘f3∞]

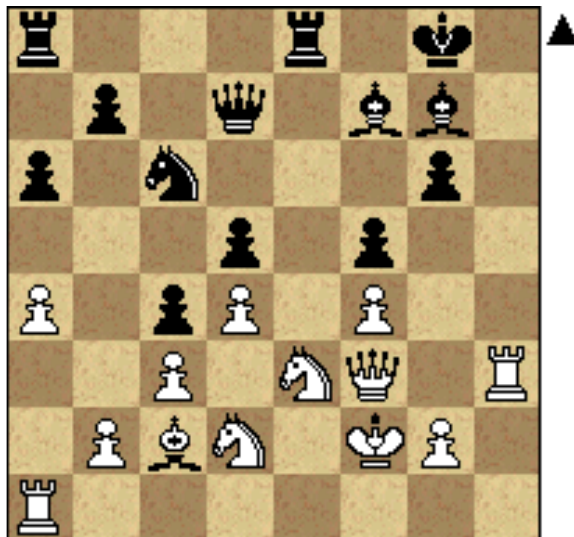
23... ♔d7 24. ♕c2 ♖e8 25. ♜f2?!

[25. ♔g3! ♔f7 (25... ♕f7? 26.
♘xf5+-) 26. ♘f3 △ 27. ♘e5∞]

25... ♕f7 26. ♖h1

[26. g4!?]

26... ♕g7 27. ♖h3?

d4 (30... ♖c7 31. ♗xf6+-) 31. ♗e1!
 ♗d5 32. ♘xd7 ♗xd7 33. ♜e7+-]

29. ♜xd7! ♜xd7 30. ♘e6 [1:0]

39 QUEEN'S gam. ORT def.
 Tal M. - Birjanis
 1:0, 1/1952.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘c3 ♘f6 4. ♘f3 ♙e7 5.
 ♙g5 ♘e4 6. ♙xe7 ♗xe7 7. ♗c2 ♘xc3 8.
 ♗xc3 O-O 9. ♜c1 c6 10. g3 ♘d7 11. ♙g2
 dxc4 12. ♗xc4± e5 13. O-O ♘b6

[13... exd4 14. ♗xd4 ♗xe2 15.
 ♜fe1 ♗b5∞;

13... exd4 14. ♘xd4 ♘b6±]

14. ♗c5!? ♗e6

[14... ♗xc5!? 15. dxc5 ♘d7 16.
 ♜fd1 f5 17. ♘g5 ♘f6∞;

14... ♗xc5 15. dxc5 ♘d7 16. e4!?±]

15. b3

[15. ♘xe5 ♗xa2∞]

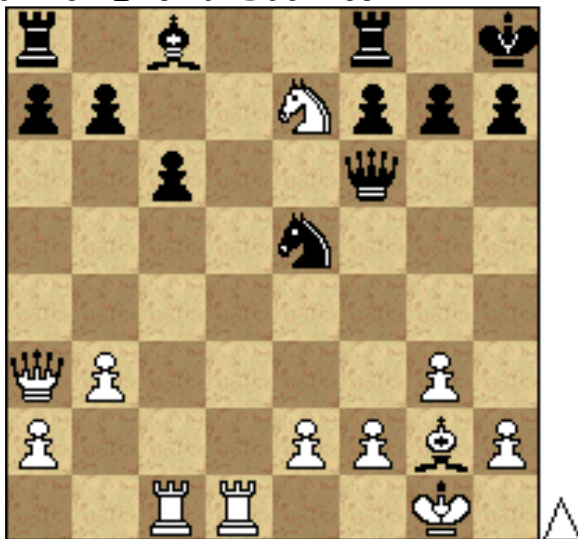
15... exd4 16. ♘xd4 ♗h6 17. ♜fd1 ♘d7?

[17... ♙h3!?]

18. ♘f5! ♗f6

[18... ♘xc5 19. ♘xh6 gxh6 20.
 ♜xc5±]

19. ♘e7 ♘h8 20. ♗a3 ♘e5?

[20... ♜d8 21. ♘xc8 ♜axc8 22.
 ♗xa7]

21. ♘d5! ♗d8 22. ♘c7! ♙d7 23. ♘xa8
 ♗xa8 24. f4 [1:0]

40 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.
 Mileika - Tal M.
 ½:½, 2/1952.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘c3 ♘f6 4. ♘f3 c6 5.
 ♙g5 dxc4 6. e4 b5 7. e5 h6 8. ♙h4 g5 9.
 ♘xg5 hxg5 10. ♙xg5 ♘bd7 11. g3
 [11. exf6 ♙b7 12. g3 c5 13. d5 ♙h6

14. ♙xh6 ♜xh6 15. ♗d2 ♗xf6 (15...
 ♜xf6 16. ♙g2 ♘e5 17. O-O ♘f3 18.
 ♙xf3 ♜xf3 19. ♗h6±) 16. O-O-O
 ♙xd5 17. ♘xd5 exd5 18. ♙g2
 ♘b6∞ Yusupov - Shirov, Linares,
 1993]

11... ♙b7

[11... ♜g8 12. h4 (12. ♙xf6 ♘xf6
 13. exf6 ♗xf6 14. ♙g2 ♙b7∞) 12...
 ♜xg5 13. hxg5 ♘d5 14. g6 fxg6 15.
 ♗g4 ♗e7 16. ♙g2 ♗f7 17. ♙e4
 ♘e7 18. O-O-O (18. ♘xb5!?) 18...
 ♙a6∞ Beljavsky - Kramnik, Linares,
 1993]

12. ♙g2 ♗b6 13. exf6 O-O-O 14. O-O c5
 15. ♙xb7

[15. d5 b4 16. ♘a4 ♗b5 17. dxe6
 ♙xg2 18. ♘xg2 ♗c6 19. f3 ♗xe6
 20. ♗c2 ♘e5 21. ♜ae1 ♜d4! 22. h4
 ♙d6± Rublevsky - Savchenko,
 Helsinki, 1992;

15. d5 b4 16. ♘a4 ♗b5 17. a3 ♘b8
 18. axb4 cxb4 19. ♗g4 ♙xd5 20.
 ♜fc1 ♘c6 21. ♙xd5 ♜xd5 22.
 ♜xc4 ♘d7 23. ♜ac1 ♜xg5∞
 Sokolov I. - Oll, Wijk aan Zee, 1993]

15... ♗xb7 16. a4 cxd4

[16... b4!?;
 16... ♘e5!? 17. dxe5 (17. f4?! ♘d3
 18. ♘xb5 cxd4 19. ♗c2 ♘b8 20.
 ♗xc4 ♘xb2! ♠ 21... d3→) 17...
 ♜xd1 18. ♜fxd1∞]

17. ♗xd4 ♘c5 18. ♗g4 b4 19. ♘b5

[19. ♗xc4? bxc3 20. b4 ♗e4! 21.
 ♗xc3 ♜d3 22. ♗c1 ♗xb4±]

19... a6 20. ♘d4 ♘d3 21. ♘xe6

[21. ♜ad1? ♘e5 22. ♗f4 ♜xd4 23.
 ♜xd4 ♘f3+-]

21... fxe6 22. ♗xe6 ♘b8 23. f7

[23. ♗xc4?! ♘e5 24. ♙f4 ♙d6 25.
 ♙xe5 ♙xe5 ♠ 26... ♜h2!±]

23... ♜c8 24. ♜ad1 ♙c5 25. b3 ♗f3 26.
 ♙e3 ♗c6

[26... ♜xh2!? 27. ♘xh2 ♙xe3 (27...
 ♜h8 28. ♙h6 ♙xf2 29. ♜xf2 ♗xf2
 30. ♘h3 ♗f3∞) 28. ♗xc8 ♘xc8 29.
 fxe3 ♗e2=]

27. ♗xc6 ♜xc6 28. bxc4 ♘b2 29. ♜d5
 ♘xa4 30. g4 ♜f8 31. ♜f5 ♙xe3 32. fxe3 b3
 33. g5 b2 34. ♜b1 ♜xc4 35. ♘g2 ♜c1 36.
 ♜xb2 ♘xb2 37. g6

[37. ♖f6 ♜c4]
37... ♜c6 38. ♜g5 ♜f6 39. h4 ♜8xf7 40.
gxf7 ♜xf7 41. h5 ♜c4 [½:½]

41
QUEEN'S gam.
Tal M. - Zeid
1:0, 2/1952.

1. d4 ♜c6 2. c4 d5 3. ♜c3 e5?!
[3... dxc4;
3... ♜f6]
4. cxd5 ♜xd4 5. e3 ♜f5 6. e4
[6. ♜f3±]
6... ♜h4?!
[6... ♜d4]
7. g3 ♜g6 8. ♖b3 a6 9. h4± h5 10. ♜g5
♜e7 11. ♜xe7 ♖xe7
[11... ♜8xe7 12. ♜e2 △ 13. ♖d1±]
12. ♜h3 b5
[12... ♜xh3? 13. ♖xb7!+-;
12... b6? 13. ♜xc8 ♜xc8 14.
♖a4+-]
13. a4
[13. d6!? ♖xd6 14. ♜d1 ♖c6 15.
♖d5 ♖xd5 16. ♜xd5↑;
13. d6 cxd6 14. ♜d5 ♖b7 15. ♜c1
♜xh3 16. ♜c7 ♖b8 17. ♜xh3☞]
13... ♜xh3 14. ♜xh3 b4 15. ♖c4 ♖d6 16.
♜a2
[16. ♜d1!?]
16... ♜b8 17. b3 ♜f6 18. ♜g5 O-O 19.
♜c1± ♜fc8 20. O-O a5 21. ♜c2 ♜f8 22.
♜c1 ♜8h7 23. ♜f3 ♜g4 24. ♜d3 c6 25.
♖a6
[25. dxc6 ♜b6 26. c7 ♜b7 27. ♖d5!
♖xd5 28. exd5 ♜bxc7 (28... e4 29.
d6) 29. ♜xc7 ♜xc7 30. ♜dxe5
♜xe5 31. ♜xe5 ♜c5 32. ♜d1 ♜f6
33. ♜g2±]
25... ♜a8 26. ♖b7 ♜ab8 27. ♜xc6!+-
♜xb7 28. ♜xd6 f6 29. ♜c6 ♜xc6 30. dxc6
♜c7 31. ♜c1 ♜f8 32. ♜c5 ♜e6 33. ♜xa5
♜xc6 34. ♜xb4 ♜c3 35. ♜d2 ♜d4 36.
♜a8 ♜h7 37. a5 ♜xb3 38. ♜xb3 ♜xb3 39.
♜c6 ♜b1 40. ♜g2 ♜b2 41. a6 ♜e3 42.
♜g1
[42. ♜f3 ♜g4]
42... ♜b1 43. ♜h2 ♜b2 44. g4 hxg4 45.
♜g3 ♜f1 46. ♜xg4 ♜xf2 47. a7 ♜g2 48.
♜f3 [1:0]

42
DUTCH def. STAUNTON gam.
Tal M. - Klasup K.
1:0, 2/1952.

1. d4 f5 2. e4 fxe4 3. ♜c3 ♜f6 4. f3 d5 5.
fxe4 dxe4 6. ♜c4
[6. ♜g5!]
6... ♜f5
[6... ♜c6 7. ♜ge2 e5!? 8. d5 ♜a5!+=;
6... e5!? 7. dxe5 (7. ♜ge2? exd4 8.
♜xd4 ♜g4!+) 7... ♖xd1 8. ♜xd1
♜g4=;
6... e5 7. ♜g5 exd4 8. ♜xe4 ♖e7∞]
7. ♜ge2 ♜c6 8. O-O e6 9. ♜b5
[9. ♜g5]
9... a6 10. ♜a4 ♖d7 11. ♜g5 O-O-O 12.
♜h1 ♜e7 13. ♜xf6?
[13. ♖d2 b5 14. ♜xb5!? (14. ♜b3
♜xd4) 14... axb5 15. ♜xb5 ♜d5]
13... ♜xf6 14. d5?
[14. ♜xc6 ♖xc6 15. d5!? ♖c5 16.
♖e1⇌+;
14. ♜xc6 bxc6 15. ♖e1⇌+]
14... exd5 15. ♜xc6 bxc6+ 16. ♜d4 ♜g4
17. ♖d2 ♖d6
[17... c5+]
18. ♜b3 △ 19. ♜a4 18... c5 19. h3 h5 20.
♜a5 e3!-+ 21. ♖xe3 d4 22. ♖e4 dxc3 23.
♖b7 ♜d7 24. ♜c4 ♖d4?!
[24... ♖e6-+]
25. ♜b6 ♜e8 26. bxc3
[26. ♖xc7 cxb2-+]
26... ♖d6
[26... ♖xc3 27. ♜d5]
27. ♜c4 ♖g3
[27... ♖d5 28. ♜ae1! ♜f7 29. ♖xd5
♜xd5 30. hxg4!+]
28. ♜ae1 ♜f8 29. ♜e3 ♖h4 30. ♖xc7 ♜g8
31. ♜g1 ♜c8 32. ♜f4 ♖g5 33. ♜ef3 △
34. ♜f6 33... ♜h7 34. h4
[34. ♜xf6? ♜d7!]
34... ♜d1
[34... ♖d5 35. ♜d3 ♖e6 36. ♜e3
♖d7 37. ♖xc5]
35. ♜h2 ♖d5 36. ♜g3
[36. ♜e3 ♖d6-+]
36... ♜g4 37. ♜xf6 ♖xc4 38. ♜f5! △
39. ♜h5 38... ♜h6?
[38... ♜d5? 39. ♖f7!! ♜hd8 40.
♜xh5!+-;
38... ♜g8!-+]
39. ♜xh5! ♜xh5 40. ♖xg7 ♖f4?
(40... ♜xh4 41. ♜e3!! ♖f1 42. ♖xh8
♜g5 43. ♖g7 ♜h5 44. ♜g3! ♜f5
45. ♜e8; 40... ♜xh4 41. ♜e3 ♖d5

42. g3 ♖h5 43. ♖e5) (40... ♖xh4 41. ♖e3 ♖f1 42. ♖g6 ♖f2 43. ♖e4 ♖xe4 44. ♖xe4 ♖hf8; 40... ♖xh4 41. ♖e3 ♖f1 42. ♖xh8 ♖g5 43. ♖g7 ♖h5 44. ♖h7=) 41. ♖e5 ♖xh4 42. ♖f6 (42. ♖e3? ♖f3!-+) 42... ♖h5 43. ♖e3 (43. ♖e5 ♖g6-+) 43... ♖c8 44. ♖g3!? (44. ♖e4 ♖g5! 45. g4 ♖xg4 46. ♖f7 ♖h6-+) 44... ♖xg3 45. ♖xg3 ♖g8+; [40... ♖g8 41. ♖e5 ♖xh4 42. ♖f6 ♖h5 43. ♖e3 ♖f3! 44. ♖xf3 ♖g5 45. ♖g3 ♖b8 46. ♖f2 ♖f8-+; 41. ♖xh8 ♖g6 42. ♖g8 ♖f5 43. ♖c8 ♖e5 44. ♖xg4 ♖xg4 45. ♖xg4 ♖d2 46. ♖g5 ♖f4 47. ♖xc5 ♖xc2 48. ♖c6 ♖g4 49. ♖c4 ♖h5 50. a4 ♖d2 51. ♖h3 ♖d3 52. g3 ♖d6 53. a5 ♖d5 54. g4 ♖g6 55. ♖c6 ♖f7 56. ♖xa6 ♖d3 57. ♖g2 ♖xc3 58. h5 ♖g7 59. ♖b6 ♖a3 60. a6 ♖f7 61. ♖h2 ♖g7 62. g5 ♖a5 63. ♖b7 ♖g8 64. a7 [1:0]

43 KING'S INDIAN def. CLASSICAL var.

Pasman - Tal M.

1:0, 2/1952.

1. d4 ♖f6 2. c4 d6 3. ♖f3 g6 4. ♖c3 ♖g7 5. e4 O-O 6. ♖e2 e5 7. d5 ♖h5 8. g3 a5 9. h3 ♖d7 10. ♖h2 ♖f6 11. ♖g5 h6 12. ♖e3 ♖xh3 13. g4 ♖xe4 [13... ♖a6?! 14. ♖g1 (14. g5 ♖e8 15. ♖g4 ♖xg4 16. ♖xg4) 14... h5 15. gxf3] 14. ♖xe4 ♖g2 15. ♖g1 [15. ♖f3 ♖xh1 16. ♖xh1 f5∞] 15... ♖xe4 16. f3 ♖h4 17. ♖d2 ♖xh2 18. ♖h1 ♖g2 19. ♖g1? [19. fxe4] 19... ♖h2? [19... ♖xf3! 20. ♖xg2 ♖xg2] 20. ♖h1 ♖g2 21. fxe4 ♖xe4?? [21... ♖d7 22. ♖g1 ♖h3 (22... ♖h2 23. ♖f1 ♖h4 24. g5 ♖xe4 25. gxf6 ♖g4+-) 23. ♖h1 ♖g2 24. ♖g1=; 21... f5!?] 22. ♖g1+- f5 23. ♖d3 ♖xd3 24. ♖xd3 f4 25. ♖f2 ♖d7 26. g5 h5 27. ♖e4 f3 28. ♖e3 ♖f5 29. ♖f1 ♖af8 30. ♖c2 ♖c5 31. ♖xc5 dxc5 32. ♖e3 ♖h7 33. ♖ad1 ♖f4 34. d6

cxld6 35. ♖xd6 e4 36. ♖d7 ♖h8 37. ♖xg7 ♖xg7 38. ♖h2 ♖4f5 39. ♖f2 ♖xg5 40. ♖xe4 ♖gf5 41. ♖c7 ♖8f7 42. ♖xa5 g5 43. ♖d8 h4?

[43... g4]

44. ♖xf3 ♖xf3 45. ♖xg5 ♖f8 46. ♖xc5 ♖g8 47. ♖g5 ♖f8 48. ♖xh4 ♖3f6 49. ♖h8 ♖e7 50. ♖b8 b6 51. ♖d4 ♖d7 52. ♖c3 ♖c6 53. ♖c8 ♖c7 54. ♖a8 ♖d7 55. ♖g8 ♖fc6 56. b3 ♖c5 57. a4 ♖5c6 58. ♖g4 ♖d8 59. b4 ♖c8 60. ♖f4 ♖8c7 61. ♖b3 ♖c8 62. ♖e4 ♖b8 63. ♖d5 ♖c8 64. ♖b5 ♖b7 [1:0]

44

QUEEN'S INDIAN def.

Tal M. - Lozov

1:0, 2/1952.

1. c4 e6 2. ♖f3 d5 3. d4 ♖f6 4. g3 ♖e7 5. ♖g2 O-O 6. O-O b6 7. ♖c3 ♖b7 8. ♖e5 ♖c8

[8... ♖bd7?! 9. cxd5 ♖xe5 (9... exd5±) 10. d6! ♖c6 (10... ♖xg2? 11. dxe7 ♖xe7 12. dxe5!±) 11. dxe7 ♖xe7 12. ♖a4 ♖d7±;

8... ♖a6!? 9. ♖e3 c5 10. ♖c1 ♖e4 11. cxd5 exd5 12. ♖xe4 dxe4=]

9. cxd5 ♖xd5 10. ♖xd5 ♖xd5?

[10... exd5]

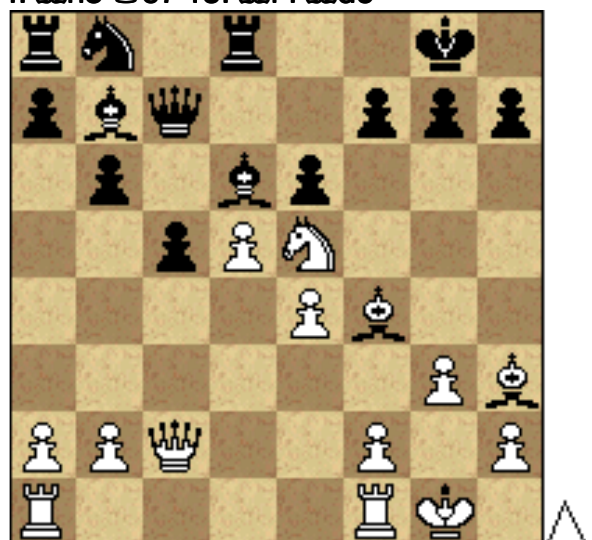
11. e4 ♖b7 12. ♖c2 c5?

[12... c6!?]

13. d5 ♖d8?

[13... exd5 14. exd5 ♖f6 (14... ♖a6 15. ♖c6!?) 15. ♖c4±]

14. ♖h3 ♖c7 15. ♖f4 ♖d6

16. ♖xf7! ♖xf7 17. ♖xe6 ♖e8 18. e5 ♖f8

[18... ♖xe5 19. ♖fe1 ♖xf4 20. ♖d7? ♖f8! (20... ♖xd7? 21. ♖f5 ♖d6 22. ♖e6#) 21. ♖f5 ♖g8 22.

♔e6 ♕f8 (22... ♖h8? 23. ♔e8+-)
 23. ♚e4? ♙xd5! 24. ♔xd5 ♜xd7;
 18... ♙xe5 19. ♚fe1 ♙xf4 20. ♙d7
 ♕f8 21. ♔f5 ♕g8 22. ♔e6 ♕f8 23.
 ♔e7=;
 18... ♙xe5 19. ♚fe1 ♙xf4 20.
 ♔xh7!+-]

19. ♔xh7 ♚xd5 20. ♔g6 ♕d8 21. ♙g5
 ♙e7 22. ♔f7 ♜d7 23. ♔g8 [...]
 [23... ♜f8 24. ♔xf8#]

[1:0]

45 DUTCH def. ILJIN GENEVSKY
 SYSTEM

Tal M. - Segal

1:0, 3/1952.

1. c4 f5 2. ♜f3 ♜f6 3. g3 d6 4. d4 e6 5.
 ♙g2 ♙e7 6. O-O O-O 7. ♜c3 c6 8. ♔c2
 a5?!

[♞8... ♜bd7 9. ♜g5 ♜b6 10. d5±]
 9. e4 fxe4 10. ♜xe4 ♙d7 11. h4 ♜a6 12.
 ♜fg5 g6 13. ♙h3 ♔c8 14. ♚d1!± ♙15.a3,
 16.c5! 14... e5?

[♞14... ♜c7 15. c5 ♜ce8]

15. ♙xd7 ♜xd7

[15... ♔xd7? 16. dxe5+-]

16. h5 ♔e8

[16... ♙xg5 17. ♙xg5 d5 18. ♜d6
 ♔c7 19. ♙e7+-]

17. ♜e6 gxf5

[17... ♚f7 18. hxf6 hxf6 19. ♜xd6!
 ♙xd6 20. ♔xg6 ♕h8 21. ♜g5!+-;
 17... ♚f3 18. ♕g2 ♔f7 19.
 ♜6g5+-]

18. ♜xf8+- ♔xf8 19. c5

[19. ♔e2!?]

19... ♜b4

[19... dxc5 20. ♔b3 ♙21. ♔b7+-]

20. ♔b3 d5 21. a3 ♕h8

[21... ♜a6 22. ♔xb7+-]

22. ♜d6 [1:0]

46 QUEEN'S gam. SLAV def.

Tal M. - Zeid

1:0, 4/1952.

1. d4 c6 2. c4 d5 3. ♜f3 ♜f6 4. ♜c3 dxc4 5.
 e4 b5 6. e5 ♜d5 7. a4 ♜xc3?!

[♞7... e6 8. axb5 ♜xc3;

7... e6 8. axb5 ♙b4]

8. bxc3 a6 9. ♙e2 ♙b7 10. ♜g5 h6 11.
 ♜e4 e6 12. ♙a3± ♙xa3 13. ♚xa3 O-O 14.
 O-O ♜d7 15. f4 ♔e7 16. ♚a1 ♜b6?!

[16... c5 17. ♜d6 ♙c6 18. ♔d2±]

17. ♔d2 ♜xa4

[♞17... ♜d5]

18. f5± exf5 19. ♜f6!?

[19. ♚xf5 f6∞]

19... ♕h8?

[19... gxf6! 20. ♔xh6 fxe5 21. ♚f3
 (21. ♚xf5? f6!±) 21... f4 22. ♚h3 f6
 23. ♔h8 ♕f7 24. ♚h7 ♕e6 (24...
 ♕g6? 25. ♚g7! ♔xg7 26. ♔h5#)
 25. ♚xe7 ♕xe7 26. ♔g7 ♚f7 27.
 ♔g6 ♙28. ♙h5±]

20. ♚xf5+- ♚fd8 21. ♚af1 ♙c8 22. ♚h5
 ♔f8 23. ♚f4 ♜xc3 24. ♚fh4 ♜xe2 25. ♕f2
 g5 26. ♚xh6 ♔xh6 27. ♚xh6 ♕g7 28.
 ♔xg5 ♕f8 29. ♚h8 [1:0]

47

GRUNFELD def.

Tal M. - Koblenc A.

0:1, 5/1952.

1. d4 ♜f6 2. c4 g6 3. ♜f3 ♙g7 4. g3 O-O 5.
 ♙g2 d5 6. cxd5 ♜xd5 7. O-O ♜b6 8. ♜c3
 a5

[8... ♜c6]

9. ♙f4 a4 10. ♚c1 a3 11. bxa3 c6 12. a4
 ♙f5 13. h3 ♜a6 14. e4 ♙e6 15. ♔c2 h6

[15... ♙xd4?! 16. ♚cd1 c5 17.
 ♜xd4 cxd4 18. ♜b5 ♚c8 19. ♔b1±]

16. ♚cd1 ♔c8 17. ♕h2 ♜c7 18. ♚fe1
 ♚d8 19. g4 ♜e8 20. g5 h5 21. ♙e5 ♚a6
 22. ♙xg7 ♜xg7 23. ♜h4?!

[23. ♜e5 ♔c7 24. f4 ♚da8 25.
 ♜d5∞]

23... ♔c7 24. e5

[24. ♕g1? ♔f4 25. ♜f3 ♙xh3!±]

24... ♜f5 25. ♜xf5 ♙xf5 26. ♙e4?

[26. ♔b3 ♙e6 27. ♔c2 ♜d5±]

26... ♙xe4 27. ♚xe4 ♚da8 28. ♕g1 e6±

29. ♚f4 ♔d8 30. ♜e4 ♜d5 31. ♚f3 ♜e7

32. ♜c5 ♚6a7 33. ♚f6

[33. ♔b3 ♜d5 (33... b6? 34. ♜xe6!)
 34. h4 b6 35. ♜e4 ♚xa4±]

33... ♜f5 34. ♔e2 b6 35. ♜e4 ♚xa4+- 36.

♜g3 ♚xa2 37. ♔f3 ♚8a3 38. ♔xc6

[38. ♚d3 ♜xd4!+-]

38... ♜xg3 39. fxf3 ♚xg3 40. ♕f1 ♚xg5

41. ♔f3 ♔c7 42. ♔b3 ♚c2 43. ♚f3 ♔c6

44. d5 ♔c5 45. ♔e3 ♚f5! 46. ♕e1 ♚xf3

47. ♔xf3 ♔g1 [0:1]

48

QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.

Klasup K. - Tal M.

0:1, 5/1952.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜f3 d5 4. ♜c3 c6 5.

e3 ♖bd7 6. ♙d3 ♙b4 7. a3 ♙a5 8. O-O O-O 9. ♖e5 ♖xe5 10. dxe5 dxc4 11. ♙xc4 ♖d7

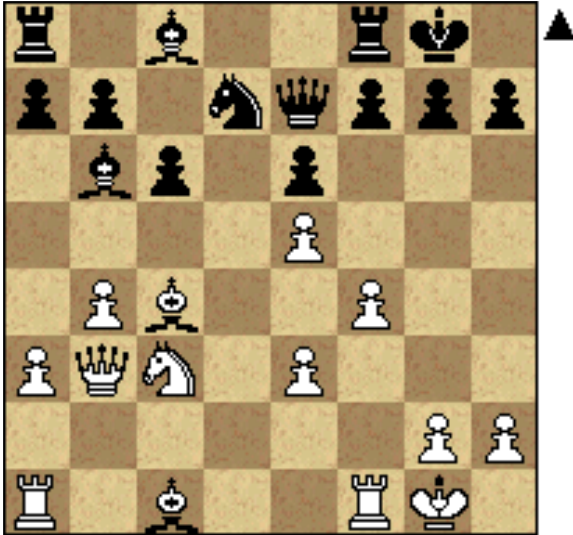
[11... ♖d5 12. ♖e4↑]

12. f4 ♗e7 13. b4

[13. ♗d6 ♗xd6 14. exd6 ♙xc3! 15. bxc3 ♖d8 16. ♖d1 ♖f6 17. ♙d3 (17. a4 ♖e4) 17... ♖e8;

13. ♖e4 ♙c7 14. ♖d6 ♖d8 △ ♖f8]

13... ♙b6 14. ♗b3

[14. ♗d6 ♗xd6 15. exd6 ♖f6]

14... f6! 15. ♙xe6

[15. exf6 ♖xf6 16. ♖h1 ♖h8 △ 17... e5]

15... ♖h8 16. ♖e4

[16. ♖h1 ♖c5! 17. bxc5 ♙xe6; 16. exf6 ♖xf6 17. ♙xc8 ♖axc8]

16... fxe5! 17. ♖h1

[17. ♖g5 exf4 18. ♖f7 ♖xf7 19. ♙xf7 fxe3 20. ♖h1 ♖f6 21. h3 ♖g4! 22. hxg4 e2-+; 17. f5!]

17... exf4 18. exf4 ♖f6 19. ♖g5 ♖e4! 20. ♖f7

[20. ♖xe4 ♙xe6]

20... ♖xf7 21. ♙xf7 ♖f2 22. ♖g1 ♖d3 23. ♖h1 ♗e2 24. ♙b2 ♙h3!

[24... ♖xb2? 25. ♖ae1]

25. ♙xg7

[25. gxh3 ♗e4-+]

25... ♖xg7 26. ♙d5 cxd5 27. ♗xd5 ♖h8 28. ♗g5

[28. gxh3 ♖g8]

28... ♙d4 29. gxh3 ♖g8 30. ♖ae1 ♖xe1 [0:1]

49

SICILIAN def.

Tal M. - Zilber

0:1, 5/1952.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6 5. ♖c3 e5 6. ♖db5?!

[6. ♙b5]

6... a6 7. ♖a3 b5 8. ♖d5 ♙b7

[8... ♖xe4 9. ♗f3]

9. ♙g5 ♖bd7 10. ♙xf6?!

[10. c3 ♙xd5 11. exd5 ♙e7 12. ♖c2=]

10... ♖xf6 11. ♖xf6 ♗xf6 12. ♗d3 ♖d8

[12... ♙e7? 13. ♖xb5!]

13. c4

[13. ♖b1!? d5 14. ♖d2=]

13... bxc4 14. ♗xc4 d5 15. ♗b3 ♙c5! 16. f3 dxe4! 17. ♗xb7 exf3 18. ♙b5

[18. ♗xf3 ♗h4 19. ♗g3 ♙b4 20. ♖f2 ♗d4 △ 21... ♗b2-+;

18. ♗xf3 ♗h4 19. g3 ♗b4 20. ♗c3 ♗e4-+]

18... ♖f8 19. ♗xf3 ♗h4?!

[19... ♗xf3 20. gxf3 ♙xa3 21. ♙xa6 ♙xb2 22. ♖b1 ♙c3=]

20. ♖e2 axb5 21. ♖hf1?!

[21. ♖hd1!∞]

21... f6 22. ♖ad1 ♖f7 23. ♗f5 ♙xa3 24. bxa3 ♗c4-+ 25. ♖f2 ♗f4 26. ♗xf4 exf4 27. ♖b1 ♖d2 28. ♖g1 g5 29. ♖xb5 ♖e8 30. g3 ♖ee2 31. ♖f3 ♖g2 [0:1]

50

PIRC-ROBATSCH def.

Bleck - Tal M.

0:1, 5/1952.

1. e4 d6 2. d4 ♖f6 3. ♖c3 g6 4. g3 ♙g7 5. ♙g2 ♖bd7

[5... e5 6. dxe5 dxe5 7. ♗xd8 ♖xd8 8. ♖f3 ♖bd7 9. b3±]

6. ♖ge2 e5 7. O-O O-O 8. dxe5

[8. ♖e1 c6 9. b3 ♗c7 10. ♙b2 ♖e8 11. a4 a5 12. ♗d2±]

8... dxe5 9. h3 c6 10. ♙e3 ♗e7 11. ♖c1 ♖d8 12. ♗e2 ♖c5

[12... ♖b6!? 13. ♖b3 ♙e6 14. ♙c5 ♗c7=;

12... ♖b6 13. a4 ♙e6 14. b3∞]

13. ♖b3 ♖e6 14. ♖fd1 ♖f8 15. ♗c4 ♖e8 16. ♖d2

[16. a4!? ♖h8?! 17. a5 a6 (17... f5? 18. exf5 gxf5 19. a6±) 18. ♖a4 f5 19. ♖b6 ♖b8 20. ♖xc8 ♖xc8 21. exf5 gxf5 22. ♖c5! ♖xc5 23. ♙xc5

♖f7! 24. ♗b4 ♕g8 25. ♖d2 △
 26. ♖ad1;
 16. a4 a5!? 17. ♙b6 ♗b4∞]
 16... ♙h8
 [16... f5? 17. ♙c5+-]
 17. ♖e1?!
 [17. a4]
 17... a5 18. ♘a4 b5?
 [18... ♗b4?! 19. ♗xb4 axb4 20.
 ♘b6 ♖b8 21. ♘c5!±;
 18... ♘d6 19. ♗d3 ♘b5 20. ♘b6
 ♖a6 21. ♘xc8 (21. a4 ♘bd4!=) 21...
 ♖xc8 22. ♗d7±]
 19. ♗xc6 bxa4 20. ♗xa8 ♙b7 21. ♗xa5
 axb3 22. axb3± f5 23. exf5 ♙xg2 24. ♙xg2
 gxf5 25. ♙b6
 [25. b4!? △ 26. ♙c5±]
 25... f4 26. ♗d5 ♗f6 27. ♙d8 ♗g6 28. ♗e4
 ♗h6 29. ♖dd1?
 [29. ♖d5 ♘g5 30. ♙xg5 ♗xg5 31.
 ♖xe5 ♙xe5 32. ♗xe5 ♗xe5 33.
 ♖xe5±]
 29... ♘f6 30. ♙xf6 ♗xf6 31. ♖f1 ♘g5± 32.
 ♗d5 ♗f5 33. g4 f3 34. ♙h1 ♗f4 35. ♗d2
 ♘h3 36. ♗xf4 ♘xf4 37. ♙h2
 [37. ♖fe1? ♘h3! 38. ♖d2 ♙h6±]
 37... e4 38. ♖d7
 [38. ♖fe1 ♘e2 (38... ♙e5 39.
 ♖xe4) 39. c3 ♙e5 40. ♙h3 ♘f4 41.
 ♙h4 ♘g2 42. ♙h3 ♖f6 43. g5
 ♖f4-+]
 38... ♙e5 39. ♙g3 ♘g2 40. ♙h3 ♖f6 41.
 g5
 [41. ♖d8 ♙g7 42. ♖d7 ♙f8 43.
 ♖xh7 ♙g8]
 41... ♖f4-+ 42. ♙h2 ♖h4 43. ♙g1 ♘f4 44.
 ♖d2 ♘h3 45. ♙h1 ♘g5 46. ♙g1 ♙h2
 [0:1]
 51 **FOUR KNIGHTS' GAME**
Tal M. - Darznieks A.
 1:0, 5/1952.
 1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♘c3 ♘f6 4. d4 d6
 [4... ♙b4;
 4... exd4]
 5. ♙b5 exd4 6. ♘xd4 ♙d7 7. ♙xc6 bxc6
 [7... ♙xc6 8. ♘xc6 bxc6 9. ♗f3
 ♘d7±;
 7... ♙xc6 8. ♗d3!?!]
 8. ♗f3
 [8. ♗d3 ♙e7 9. ♙g5 O-O 10. O-O-
 O±]

8... ♙g4
 [8... ♙e7 9. e5 dxe5 10. ♘xc6 ♙xc6
 11. ♗xc6 ♘d7 12. O-O O-O 13.
 ♖d1 ♙d6 14. ♘b5±;
 8... ♖b8! 9. ♙g5 ♙e7=]
 9. ♗g3 c5 10. ♘f5 △ 11. ♘e3± 10... ♙xf5
 11. exf5 ♗d7 12. ♙g5!?
 [12. ♗f3 ♖b8 13. O-O±]
 12... ♙e7?!
 [12... ♗xf5!? 13. O-O O-O-O]
 13. O-O ♗xf5
 [13... O-O 14. ♙h6 ♘h5 (14... ♘e8
 15. ♘d5) 15. ♗g4±]
 14. ♖fe1
 [14. ♖ae1]
 14... ♙f8 15. ♗e3?!
 [15. ♖e2! △ 16. ♖ae1]
 15... ♖e8?
 [15... ♗d7!]
 16. ♙xf6+- ♗xf6
 [16... gxf6 17. ♗h6 ♙g8 18.
 ♖e3+-]
 17. ♘d5 ♗d4 18. ♗f3 c6 19. ♘c7 ♖c8?
 20. ♘e6 [1:0]
 52 **KING'S INDIAN def. FIANCHETTO**
var.
Tal M. - Skuja
 1:0, 5/1952.
 1. d4 ♘f6 2. c4 d6 3. ♘f3 g6 4. g3 ♙g7 5.
 ♙g2 O-O 6. ♘c3 ♘bd7 7. O-O e5 8. e4 c6
 9. ♖e1 ♖e8 10. h3 b6?!
 [10... exd4 11. ♘xd4 ♘c5 12. ♗c2
 d5 13. cxd5 cxd5 14. e5 ♘fe4 15.
 ♘f3 ♙e6=]
 11. ♙e3 ♙b7 12. ♗c2 exd4 13. ♘xd4 ♘c5
 14. ♖ad1
 [14. b4 ♘e6 15. b5±]
 14... ♗c7 15. b4 ♘e6 16. f4 ♘xd4 17.
 ♙xd4± ♖ad8 18. ♗f2 ♘h5 19. e5
 [19. ♙xg7!? ♘xg7 (19... ♙xg7 20.
 c5 dxc5 21. bxc5 bxc5 22. e5) 20.
 ♖d3 ♘e6 21. ♖ed1]
 19... dxe5 20. fxe5 ♖xd4?!
 [20... c5!? 21. bxc5 bxc5 22. ♙xc5
 ♖xd1 23. ♖xd1 ♙xg2 24. ♙xg2
 ♙xe5∞]
 21. ♖xd4 ♙xe5 22. ♖de4± ♖e6 23. ♗e3
 f6 24. ♗d3 ♖d6
 [24... ♘xg3? 25. ♖xe5 ♖xe5 26.
 ♗xg3+-]
 25. ♗f3 c5?!

[25... ♖c8±]

26. ♖b5 ♙xe4 27. ♚xe4 ♚d7 28. ♖xd6
♚xd6 29. ♚d5 ♜g7 30. ♚xd6 ♙xd6 31.
♚d1 ♙xg3 32. bxc5 bxc5 33. ♚d7 ♜h6 34.
♚xa7+- ♖f4 35. a4 ♖d3 36. a5 ♖b4 37.
a6 ♙b8 38. ♚a8 ♙c7 39. a7 ♙b6 40. ♚b8
♙xa7 [1:0]

53 SICILIAN def. BOLES LAVSKY def.
Kliavins h Y. - Tal M.
½:½, 5/1952.

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4
♖f6 5. ♖c3 d6 6. ♙e2 e5 7. ♖f3 h6 8. O-O
♙e7 9. ♚e1 ♙e6

[9... O-O 10. h3 ♙e6 11. ♙f1 ♖b8
12. ♖b1!? ♚c7 13. b3 a6 14. c4 b5
15. ♖fd2 ♖c6 16. ♖c3 ♖d4 17.
♙b2 bxc4 18. bxc4± Landa - Aseev,
S.Petersburg, 1993;

9... O-O 10. h3 ♙e6 11. ♙f1 ♚a5∞]

10. ♙f1

[10. h3 d5!]

10... O-O

[10... ♙g4 11. h3 ♙h5 12. g4 ♙g6
13. ♖h4 O-O 14. ♖f5∞]

11. ♖d5 ♙xd5 12. exd5 ♖b8 13. c4

[13. a4!?±]

13... ♖bd7 14. b3 b5?!

[14... a5=]

15. c5?!

[15. cxb5! ♖b6 16. ♙c4 ♚c7 17.
♙a3 ♖xc4 (17... e4 18. ♖d2±) 18.
bxc4 ♚xc4 (18... ♚a5 19. ♚b3±)
19. ♖xe5! dxe5 (19... ♚xb5 20.
♖c6±; 19... ♚xd5 20. ♖c6±) 20.
♙xe7 ♚fe8 21. ♙xf6 gxf6 22. a4±;
15. cxb5 ♖b6 16. ♙c4 ♚c8 17.
♙a3 ♖xc4 18. bxc4 ♚xc4 (18...
♚a5 19. ♚b3±) 19. ♖xe5 dxe5 20.
d6 ♙xd6 21. ♚xd6±]

15... ♖xc5 16. ♙xb5 ♚b8 17. ♙c4 ♖cd7
18. ♙a3 ♚e8= 19. ♚d2 ♖b6 20. ♙b5 ♚f8
21. ♙c6 ♖h5 22. ♜h1 f5 23. ♖d4 exd4 24.
♚e2 ♖f6 25. ♚xe7 ♚xe7 26. ♚xe7 ♖bxd5
27. ♙xd5

[27. ♚xa7 ♖b4! 28. ♙xb4 ♚xb4 29.
♚d1 ♖e4 30. ♜g1 ♖c5 31. a3!±;
27. ♚xa7 ♖b4 28. ♙xb4 ♚xb4 29.
♚d1 ♚c8!∞]

27... ♖xd5 28. ♚xa7 ♚a8 29. ♚xa8 ♚xa8
30. ♙xd6 d3 31. ♚d1 ♚xa2 32. g3 [...]

[32... d2 33. ♙e5 ♚c2 34. ♜g2

♖b4 35. ♜f3 ♖d3 36. ♙d4 ♖c1 37.
b4=]

[½:½]

54

RUY LOPEZ
Tal M. - Zhdanov
1:0, 5/1952.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♖f6
5. O-O ♙e7 6. d4 exd4 7. e5 ♖e4 8. ♖xd4
O-O 9. c3 ♖c5

[9... ♖xe5 10. ♚e1 d5 11. f3 ♙d6!
12. fxe4 ♙g4 13. ♚d2 ♚h4∞]

10. ♙c2 ♖xe5 11. f4?!

[11. ♙xh7 ♜xh7 12. ♚h5 ♜g8 13.
♚xe5=;

11. ♚h5 ♖g6 12. f4 ♙f6 13. b4 ♖e6
14. ♖e2↑∞ Tarrasch - Wolf,
Ostende, 1905]

11... ♖c6 12. f5 d6?

[12... d5 13. ♚h5 ♖xd4 14. cxd4
♖e4 15. ♙xe4 dxe4±;
12... d5 13. ♚h5 ♖xd4 14. cxd4
♖e4 15. ♖c3 ♖f6±]

13. ♚h5 ♙f6 14. ♖xc6 bxc6 15. ♚f3 ♚e7?

[15... ♚e8! 16. ♙e3 (16. ♚h3 ♚e1
17. ♜f2 ♚xc1 18. ♚xh7 ♜f8 19.
♚h8 ♜e7 20. ♚e3 ♙e5+-) 16...
♖d7! 17. g4 (17. ♚h3 ♖f8 △ 18...
g6±) 17... h6 18. ♚h3 ♖f8±;
15... ♚e8 16. ♙e3 ♖d7 17. g4
♖e5!? 18. ♚h3 h6 19. ♙xh6 gxh6
20. ♚xh6 ♙g7 21. ♚h7 ♜f8 22.
♖d2 ♚g5±]

16. ♚e3 ♚d8 17. ♚h3± ♚e8

[17... h6 18. ♙xh6 gxh6 19.
♚xh6+-]

18. ♚xh7 ♜f8 19. ♙e3 ♖d7 20. ♖d2 ♖e5
21. ♖e4 ♚b8 22. ♖xf6 gxf6

[22... ♚xf6 23. ♚g3+-]

23. ♙b3 ♜e7 24. ♙f4 ♚f8?!

[24... d5!? 25. ♙xe5 fxe5 26. ♚h4
♜d6±;

24... d5 25. ♚e1 ♚d6 26. ♚he3
♜d8±]

25. ♚e1 ♚d7

[25... ♚e8]

26. ♙h6 ♚e8 27. ♙xf8 ♚xf8 28. ♚g3 ♙d7
29. ♚g7 d5 30. ♚xe5 fxe5 31. ♚h4 ♜e8

[31... ♜d6 32. ♚f6 ♜c5 33.
♚xe5+-]

32. ♚g5 ♚c5 33. ♜h1 [1:0]

Pasman - Tal M.

0:1, 5/1952.

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♙b4 4. a3 ♙xc3
5. bxc3 d6 6. f3 O-O 7. e4 e5 8. ♙e3 ♖e7 9.
♙d3 ♘h5?!

[9... ♘c6=]

10. ♘e2?!

[10. g4! ♘f6 (10... ♖h4? 11. ♙f2
♖g5 12. h4 ♖g6 13. ♘e2±) 11.
♘e2±]

10... f5 11. O-O

[11. exf5?! exd4 12. ♙xd4 ♘f4]

11... f4 12. ♙f2 c5 13. a4

[13. ♙c2!? ♙e6 14. ♖d3 △
15. g4⇐]

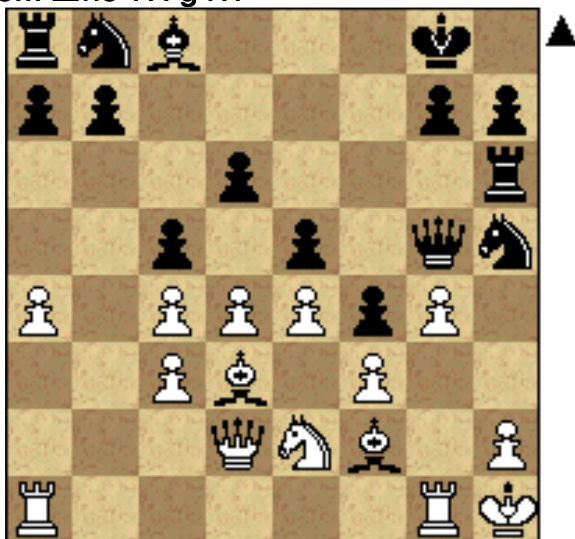
13... ♖g5 14. ♙h1 ♙f6 15. ♖d2

[15. ♖c1!]

15... ♙g6 16. ♙g1

[16. g4? ♙xg4! 17. fxg4 ♖xg4-+]

16... ♙h6 17. g4?!

[17. ♙ad1 ♘g3! 18. ♙xg3 (18.
♘xg3 ♙xh2! 19. ♙xh2 ♖h4#) 18...
fxg3! 19. h3 ♖h4 △ 20... ♙h3-+;
17. ♖e1 ♘f6 18. ♙f1 (18. g3 ♙xh2
19. ♙xh2 ♖h5 20. ♙g2 ♖h3#; 18.
g4 ♙h3! 19. ♙g2 ♙xf3 20. ♙xf3
♙xg4 21. ♙g2 ♙xe2-+) 18... ♖h5
19. h4 ♙a6→+;
17. ♖c1 ♘g3 18. ♙xg3 fxg3 19. h3
(19. ♘xg3 ♙xh2!-+) 19... ♖h4 20.
♖f1]

17... ♘g3-+ 18. ♙g2

[18. ♙xg3 fxg3!;

18. ♙xg3 ♙xh2 19. ♙g1 ♖h4]

18... ♖h4 19. ♙xg3 fxg3 20. hxg3 ♖h2 21.
♙f1 ♙f6 22. f4 ♙xg4 23. f5 ♘d7 24. d5

♙f7

[△24... ♙h8 △ 25... g6-+]

25. ♙a2 ♘f6 26. ♖e3 ♖h3 27. ♙e1 ♙h5
28. ♘c1 g6 29. ♖g5 ♙h8 30. g4 ♘xg4 31.
♙ag2 ♘h2 32. ♙e2 ♙xe2 33. ♙xe2 ♘f3
34. ♖e3 ♘xg1 35. ♖xg1 gxf5 [0:1]

56 NIMZO-INDIAN def. SAEMISCH var.

Tal M. - Zvaigzne

1:0, 6/1952.

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 ♙b4 4. a3 ♙xc3
5. bxc3 O-O 6. f3 ♘e8 7. e4 b6 8. a4?!

[8. ♘h3 ♙a6 9. e5 ♘c6 10. ♙g5 f6
11. exf6 ♘xf6 12. ♙d3±]

8... ♙a6 9. ♙d3 ♘c6 10. ♖e2 ♙a5 11.
♙b1 d6 12. ♘h3 ♖d7 13. e5 f5

[13... ♖xa4?? 14. ♖e4 g6 15. ♖xa8
♘c6 16. ♙b5!+-]

14. exf6?

[14. ♘f4! △ 15. d5 14... dxe5 (14...
♙c8 15. O-O±) 15. ♖xe5 ♘d6 16.
♖xe6 ♖xe6 17. ♘xe6 ♙fe8 18. d5
♙xc4 19. ♙xc4 ♘axc4 20. ♙f2∞;
14. ♘f4 dxe5 15. ♖xe5 ♘d6 16.
♖xe6 ♖xe6 17. ♘xe6 ♙fe8 18. d5
♙c8 19. ♙f2 ♙xe6 20. dxe6 ♙xe6
21. c5=]

14... ♘xf6 15. O-O ♙ae8 16. ♙a1 ♖c6 17.
♙g5

[△17. c5 ♙xd3 18. ♖xd3 dxc5 (18...
bxc5 19. ♖b5!) 19. ♙a3]

17... ♙xc4 18. ♙xf6 ♙xd3 19. ♖xd3 ♙xf6+
20. f4 e5 21. dxe5 dxe5 22. fxe5 ♙xf1 23.
♙xf1 ♖c5 24. ♙h1 ♖xe5 25. ♖f3 ♖e7?!

[△25... h6+]

26. ♘g5! c6 27. ♖f2 ♙f8?

[27... ♖f6 28. ♖a2 ♙h8 29. ♘f7=;
27... ♖d7!+]

28. ♖a2 ♙h8 29. ♘f7= ♙g8 30. ♘e5 ♙h8
31. ♙f7?

[31. ♘f7=]

31... ♖d8??

[31... g6+]

32. h3+- ♖d1

[32... ♙e8 33. ♙d7 ♖f6 34. ♘f7
♙g8 35. ♘d6+-]

33. ♙h2 ♖d6 34. ♖e6! ♖d8 35. ♙d7 ♖f6
36. ♘f7 ♙g8 37. ♘h6 ♙h8 38. ♙f7! ♖d8

[38... ♙xf7 39. ♘xf7 ♙g8 40.
♖e8#]

39. ♖e5! ♖b8 40. ♙c7 ♙f6 41. ♖e7 ♙g6
42. ♖d7 [1:0]

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♘f6
5. O-O ♙e7 6. ♚e1 b5 7. ♙b3 O-O 8. c3 d6
9. h3 ♘a5 10. ♙c2 c5 11. d4 ♙c7 12.
♘bd2 cxd4 13. cxd4 ♙b7 14. ♘f1 ♚ac8
15. ♙b1

[15. ♚e2 d5 16. ♘xe5! ♘xe4 17. f3
♘d6 18. b3± Gruenfeld - Pinter,
Manila, 1992]

15... d5 16. dxe5 ♘xe4 17. ♙f4
[17. ♘g3 f5 18. exf6 ♙xf6 19. ♙xe4
dxe4 20. ♘xe4 ♙xe4 21. ♚xe4 ♙c2
22. ♙d5!±]

17... ♙b4 18. ♚e2 f5!? 19. ♙d3?!
[19. ♘d4! ♙b6 (19... ♙e7 20. f3±)
20. ♘h2±]

19... ♘c4± 20. ♚c1 ♙e7 21. ♚ec2 ♙c5
22. ♘e3

[22. h4 ♘xf2 23. ♚xf2 ♘xb2±]

22... ♙xe3 23. fxe3

[23. ♙xe3 ♘xe3 24. fxe3 ♘g5±]

23... g5 24. ♙xe4 fxe4 25. ♘g5 h6 26.
♙g4 hxg5 27. ♙xg5 ♙g7 28. e6 ♘e5?!

[28... d4! 29. e7 ♚fe8 30. ♙e6 ♘h7
31. ♙f6 ♙g6 32. exd4 ♚c6 33. ♙d7
♚xf6 34. ♙xb7 ♚f7±;

28... d4 29. exd4 ♙xd4 30. ♘h1 (30.
♙e3 ♙g7) 30... ♘e5 31. ♙g3 ♘g6
32. e7!?∞ ♚fe8 33. ♚xc8 ♙xc8 34.
♚c6 ♙f5 35. ♙b3 ♘g7±]

29. ♙h5 ♙g6?

[29... ♘g6 30. ♙h6 ♙h7 31.
♚c7+-;

29... ♚xc2 30. ♚xc2 ♚f5 31. ♙e8
(31. e7? ♙xe7 32. ♙xe7 ♚xh5 33.
♚c7 ♚h7 34. ♚xb7 ♘c6+-) 31...
♘h7∞]

30. ♙xg6 ♘g6 31. ♚c7+- ♘e5 32. ♙h6
♘d3

[32... ♚fe8 33. ♚g7 ♘h8 34. ♚cc7
♚xc7 35. ♚xc7 ♙c8 36. ♙g7+-]

33. ♚g7 ♘h8 34. ♚cc7 ♚xc7 35. ♚xc7
♙e8 36. ♚xb7 ♙xe6 37. ♙g7 ♘g8 38.
♙d4 ♘c1 39. ♚d7 ♘e2 40. ♘f1 ♘d4 41.
exd4 ♚c6 42. ♚xd5 ♚c1 43. ♘f2 ♚c2 44.
♘e3 ♚xg2 45. ♚d8 ♘f7 46. ♚a8 ♚xb2 47.
♚xa6 ♚h2 48. ♘xe4 ♚xh3 49. ♘d5 ♚c3
50. ♘d6 b4 51. ♚a7 ♘f8 52. d5 ♚d3 53.
♚a4 ♚d2 54. ♚xb4 ♚xa2 55. ♚e4 ♚a6

56. ♘c7 [1:0]

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4
♘f6 5. ♘c3 d6 6. f3 e5

[6... e6]

7. ♘b3 ♙e6 8. ♙e3 ♙e7

[8... d5 9. exd5 ♘xd5 10. ♘xd5
♙xd5 11. ♙xd5 (11. ♙d3?! ♘b4 12.
♙e4 ♙xd1 13. ♚xd1 f5 14. ♙xb7
♚b8±) 11... ♙xd5 12. O-O-O O-O-
O=]

9. ♙d2

[9. ♘d5 O-O 10. ♙d2 ♙xd5 (10...
a5 11. ♙b6 ♙d7 12. ♙b5 ♙d8 13.
♙xa5 ♙xa5 14. ♘xf6 gxf6 15. ♘xa5
♚xa5 16. ♙xa5 ♘xa5 17. ♙xd7
♙xd7 18. O-O-O± Vasiukov -
Speelman, Hastings, 1978/79) 11.
exd5 ♘b8=]

9... a5 10. a4?!

[10. ♘d5]

10... O-O 11. O-O-O?! ♚c8

[11... ♘b4!? ♘d5]

12. g4 ♘b4 13. g5 ♘d7 14. h4

[14. ♘b1 ♘b6 15. ♚c1 ♙c4 (15...
♘c4!?) 16. ♙xb6 ♙xb6±;
14. ♘b1 ♘b6 15. ♙b5!?)

14... ♘b6 15. h5?

[15. ♙xb6 ♙xb6 16. ♙b5±]

15... ♘xa4 16. g6

[16. ♘xa4 ♙xb3+-]

16... ♙xb3 17. cxb3 ♘xc3 18. bxc3 ♚xc3!

19. ♘b1

[19. ♙xc3 ♘a2+-]

19... ♚xb3 20. ♘a1 ♙d7 [0:1]

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♘c3 dxe4 4. ♘xe4 ♘f6
5. ♘g3 h5

[5... e5=;

5... g6=]

6. h4 ♙c7

[6... ♙g4 7. ♙e2 ♙xe2 8. ♘1xe2
♘bd7 9. ♙d3±]

7. ♙e2 ♙g4 8. ♙xg4 ♘xg4

[8... hxg4!?)

9. ♘1e2 e6 10. ♘e4 ♘d7 11. ♙f4 ♙a5 12.
c3 O-O-O 13. f3 ♘h6 14. b4!?

[14. ♖d6 ♗xd6 15. ♗xd6 e5 16. b4 ♗b6 (16... ♗d5 17. dxe5) 17. O-O∞]

14... ♗b6 15. ♗b3 ♖f6?

[15... ♖f5 16. ♖g5; 15... ♗e7!? 16. ♖d6 ♗xd6 17. ♗xd6 e5 18. dxe5 ♗he8∞; 15... ♗e7 16. ♖d2±; 15... ♗e7 16. a4!]

16. ♖d2!± ♗d6?

[16... ♖f5 17. a4 ♖d5 18. ♖c4 ♗a6 19. ♗a2±; 16... ♗b5 17. ♖c4 ♖f5 18. ♖e5±]

17. ♖c4+- ♗c7 18. ♖xd6 ♗xd6 19. b5 ♖d5 20. ♗xd6 ♗xd6 21. c4 ♗b4 [21... ♖f4 22. ♖xf4 ♗xf4 23. bxc6 bxc6 24. ♗b1+-]

22. ♗xb4 ♖xb4 23. ♗b1 c5 24. ♖d2 ♖xa2 25. dxc5 ♗d8 26. ♖c2 ♖f5 27. ♗b3 ♖d4 28. ♖xd4 ♗xd4 29. ♗a1 ♗xc4 30. ♖d3 ♗a4 31. ♗ab1 ♗xh4 [31... ♖c7 32. b6 ♖c6 33. bxa7 ♗xa7]

32. g4! hxg4 33. ♗3b2 gxf3 34. ♗xa2 g5 35. ♗xa7 f5 36. b6 e5 37. c6 ♗d4 38. ♖c3 [1:0]

60 NIMZO-INDIAN def. RUBINSTEIN

var.

Mileika - Tal M.

0:1, 1/1953.

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 ♗b4 4. e3 ♖c6 5. ♗d3 e5 6. ♖ge2 exd4 7. exd4 d5 8. c5 O-O 9. O-O △ 10. ♖b1, 11.a3 9... ♗xc3 10. bxc3 ♖e7 [10... h6 11. ♖g3 b6 12. ♗a3 ♗e8 13. ♗f3 ♗g4 14. ♗f4 ♖e7 15. ♗ae1±]

11. ♗c2± ♖g6 12. ♗g5 h6 13. ♗d2 ♖h4 14. ♖g3 ♗d7!? 15. f3?!

[15. ♗fe1!? ♖xg2? 16. ♖xg2 (16. ♗f5? ♖xe1) 16... ♗h3 17. ♖g1 ♖g4 18. ♖f1+-; 15. ♗fe1 ♖xg2 16. ♖xg2 ♗h3 17. ♖g1 ♗g4 18. ♗f1+-]

15... b6! 16. cxb6 axb6 17. ♗fe1 c5 18. ♗e5 c4 19. ♗f5 ♗a4! 20. ♗c1 [20. ♗xa4 ♗xa4 21. ♗xc8 ♗xc8 22. ♖h5!? ♖xh5 (22... ♗ca8? 23. ♖xf6 gxf6 24. ♗xd5 ♗xa2 25. ♗d8! ♗xd8 26. ♗xa2±) 23. ♗xh5 ♖g6 24. ♗xd5 ♗ca8 △ 25... ♗a2 26. ♗d8

♗d8 27. ♗a2=]

20... ♖xf5 21. ♖xf5 ♗xf5 22. ♗xf5 ♗d7! 23. ♗xf6!?

[23. ♗e5 ♗fe8 24. ♗f4 ♗xe5 25. ♗xe5 ♗f5±; 23. ♗e5 ♗fe8 24. ♗f4 ♗xe5 25. dxe5 ♖e8± △ ♖c7-e6]

23... gxf6 24. ♗xh6 ♗fe8 25. ♗f4 ♖h7 26. ♗h4?

[26. ♗xf6 ♗g8 27. ♗h4 ♗g6!±; 26. ♗f8! ♗xf8 (26... ♖g8 27. ♗b4) 27. ♗h4 ♖g6 28. ♗g3 ♖h6 (28... ♖h5!?) 29. ♗h4=]

26... ♖g6! 27. g4 ♗h8+- 28. ♗h5 ♖h7 29. ♖h1 ♖g8 30. ♗g1 ♗c6 [30... ♗xa2!?]

31. g5 f5 32. g6 f6 33. ♗h4 ♗xa2 34. g7 ♗h7 35. ♗g3 ♗e2 36. ♗a1 ♗e8 37. ♗h4 ♗e6 38. ♗f4 b5 39. ♗g1 ♗h5 40. ♗a1 ♗xh6 41. ♗a8 ♖xg7 42. ♗g3 ♗g6 43. ♗a7 ♖g8 [...]

[44. ♗a8 ♖f7 45. ♗a7 ♗e7 46. ♗xe7 ♖xe7 47. ♗c7 ♖f8 48. ♗d8 ♖g7+-]

[0:1]

61

GRUNFELD def.

Tal M. - Darznieks A.

1:0, 1/1953.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♖f3 ♖f6 4. ♖c3 g6 5. e3 ♗g7 6. ♗d3 O-O 7. O-O ♗g4 8. h3 ♗xf3 9. ♗xf3 dxc4 [9... e6 10. ♗d1 ♖bd7 11. b3 ♗e8 12. ♗b2±; 9... ♗d6!? 10. ♗d1 ♖bd7 △ 11... e5]

10. ♗xc4 ♖bd7 11. ♗d1 ♗c7 [11... e5 12. d5 (12. dxe5 ♖xe5=) 12... e4 13. ♗f4! (13. ♖xe4 ♖xe4 14. ♗xe4 ♖b6! 15. ♗b3 cxd5 16. ♗xd5 ♗e8∞) 13... ♗e7 14. dxc6 bxc6 15. ♗d2±]

12. b3 e5 13. ♗a3± ♗fe8 14. ♗ac1 e4 15. ♗e2 b5? [15... ♖b6 16. d5±]

16. ♖xb5 [16. ♗xf7!? ♖xf7 17. ♖xb5]

16... ♗a5 17. ♗xf7! ♖h8?!

[17... ♖xf7!? 18. ♗c4 ♖d5 19. ♗xc6 ♖5b6 (19... ♖7f6 20. ♗c5) 20. ♗c5! ♗ac8 21. ♖d6 ♖g8 22. ♖xc8 ♗xc8 23. ♗e6 ♖h8 24.

♙xb6+-]

18. ♖xe8 ♜xe8 19. ♜xc6 a6 20. ♜d6 ♜xa3
21. ♜xe8 ♜xe8 22. ♜xa6+- ♜e7 23. ♜a7
♜d6 24. ♜b5 ♜f6 25. ♜b7 ♙f8 26. ♜a6
♜d8 27. ♜c1 ♜d5 28. ♜a7 ♜e7 29. ♜xe7
♙xe7 30. a3 ♙g8 31. b4 ♙f7 32. b5 ♜b8
33. a4 ♙e8 34. f3 exf3 35. gxf3 ♜xe3 36.
♜xe7 ♙xe7 37. ♜e1 ♜d6 38. ♜xe3 ♜a8
39. ♜a3 ♜d5 40. a5 ♜xd4 41. b6 ♜c5 42.
b7 ♜b8 43. a6 ♜b6 44. a7 [1:0]

62 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.
Solmanis - Tal M.
1:0, 1/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. e3 d5 4. ♜c3 c6 5.
♙d3 ♜bd7 6. ♜f3 ♙b4 7. O-O O-O 8. ♜c2
♜e7 9. ♜e5 dxc4 10. ♙xc4 ♜xe5 11. dxe5
♜d7 12. f4± f6!?

[12... ♜d8 13. ♜e4 ♜f8±]

13. ♜e4! f5

[13... fxe5? 14. ♜g5! ♜f6 (14... g6
15. ♜xe6+-) 15. fxe5 ♜c5 16.
♜xf6! (16. exf6? ♜xg5∞) 16... ♜xf6
17. ♜xh7 ♙f8 18. ♜h8 ♙e7 19.
♜xg7+-]

14. ♜g5 ♜xe5!?

[14... ♜b6 15. ♙d3 h6 16. ♜h3
♜d5 17. e4±]

15. ♜xh7 ♙xh7 16. fxe5 ♜c7 17. a3 ♙e7
18. ♜c3 ♙d7 19. b3 c5 20. a4 ♜c8?

[20... ♜c6 21. ♙b2 ♜ad8±]

21. e4!± fxe4 22. ♜xf8 ♜xf8 23. ♜h3 ♙g8
24. ♙e3

[24. ♙xe6? ♙xe6 25. ♜xe6 ♜f7=]

24... ♜f7 25. ♜g4 ♙f8 26. ♜d1 ♜d8?!

[♞26... ♜e8]

27. h3

[27. ♜xd7? ♜xd7 28. ♙xe6 ♜d1!
29. ♜xd1 ♜xe6±]

27... ♜e8??

[27... ♜e8]

28. ♙g5!

[28. ♜xd7 ♜xd7 29. ♙xe6 ♜f7±]

28... ♙e7

[28... ♜c8 29. ♜xd7!+-]

29. ♙xe7 ♜xe7 30. ♜xd7! [1:0]

63 SICILIAN def. RICHTER ATTACK
Tal M. - Pigit
0:1, 1/1953.

1. e4 c5 2. ♜f3 ♜c6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4
♜f6 5. ♜c3 d6 6. ♙g5 e6 7. ♜xc6?!
[7. ♜d2]

7... bxc6 8. e5 ♜a5

[8... dxe5 9. ♜f3 ♙e7 10. ♙xf6
♙xf6 11. ♜xc6 ♙d7 12. ♜f3 O-O
13. ♜d1 ♜c7 14. ♙d3 ♜ab8±]

9. ♙b5?!

[9. ♙xf6!? gxf6 10. exd6 ♜e5 11.
♜e2 ♙xd6 12. O-O-O ♜b8±]

9... cxb5 10. exf6 b4

[10... gxf6 11. ♙xf6 ♜g8 12. ♜d3
♜g6 13. ♙h4 ♙a6±]

11. ♜f3

[11. ♜e4 ♜e5 12. f3 d5 13. ♜d2 h6
14. ♙h4 g5 15. ♙g3 ♜xb2 16. ♜d1
♙a6!± Nilsson - Geller, Amsterdam,
1954]

11... ♜e5! 12. ♜e4

[12. ♙e3 d5±]

12... d5 13. ♜d1 ♙a6!

[13... dxe4? 14. ♜d8! ♙xd8 15. fxg7
♜xg5 16. ♜d1 ♞17.gh♜+-]

14. ♜d4 dxe4 15. ♜xe4 ♜xg5 16. ♜xe6
fxe6 17. ♜xa8 ♙f7 18. ♜xa7 ♙xf6 19.
♜xa6 ♜c1 [0:1]

64 BENONI def.
Mileika - Tal M.
0:1, 2/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. g3 exd5 5.
cxd5 b5 6. a4

[6. ♙g2 d6 7. b4!? ♜a6 (7... cxb4 8.
a3 bxa3 9. ♜xa3∞) 8. bxc5 ♜xc5 9.
♜f3 g6 10. O-O ♙g7 11. ♜d4±
Kasparov - Korchnoi, London (m/11)
, 1983]

6... b4

[6... bxa4 7. ♜c3 d6 8. ♜xa4 ♙d7 9.
♜b3 ♜c7 10. e4 ♙e7 11. ♜f3 O-O
12. ♜d2 a5 13. ♜c4 ♜a6 14. ♜xa5
♜b4 15. ♜xa8 ♜xa8 16. ♙e2
♙h3∞ Quinteros - Forintos,
Montilla, 1973]

7. b3 g6 8. ♙g2 d6 9. e4 ♙g7 10. ♙b2 O-O
11. ♜e2 ♜e8 12. ♜d2?

[12. f3!?

12. ♜c2!?

12... ♜xe4! 13. ♙xg7 ♜xd2 14. ♙h6 ♙g4
15. ♙e3 ♜f3

[15... ♙f3!?

16. ♙xf3

[16. ♙f1 ♜d4+-]

16... ♙xf3 17. ♜g1 ♜d7 18. ♜d2 ♜f6
[18... ♜e5!?

19. ♖f4 g5

[19... ♜e5!? △ 20... ♜d5]

20. ♜e2 ♜e5 21. O-O-O ♜e4 22. ♜c2
♙xe2 23. ♜xe2 ♜c3 [0:1]

65 DUTCH def. ILJIN GENEVSKY
SYSTEM

Balyn - Tal M.

0:1, 2/1953.

1. d4 e6 2. ♜f3 f5 3. g3 ♜f6 4. ♙g2 ♙e7 5.
O-O O-O 6. c4 d6 7. b3 ♜e8 8. ♙b2 ♜bd7

[8... ♜h5 9. ♜bd2 ♜c6 10. e3 ♙d7
11. ♜e1 ♜h6! 12. ♜d3 ♜ae8∞

Goldin - Naumkin, Moscow, 1992]

9. ♜bd2

[△ 9. ♜c3]

9... ♜h5 10. e3

[10. ♜c2 g5?! 11. d5 ♜c5 12. dxe6
f4 13. ♜d4±]

10... ♜h6

[10... ♜f7 11. ♜e1 ♜e4 12. ♜xe4
fxe4 13. ♜d2 ♜xd1 14. ♜axd1 d5
15. f3± Eliskases - Suarez,
Argentina, 1955]

11. h4?!

[△ 11. ♜c2]

11... ♜g4 12. ♜h2

[12. e4!? f4 13. ♜g5∞]

12... ♜xh2 13. ♙xh2 g5↑ 14. ♜h1 gxf4 15.
♙g1 ♜g7 16. gxf4 f4 17. e4 e5 18. ♜f3
♙f6 19. d5?!

[19. ♙f1! exd4 20. ♙xd4 ♜e5 21.
♙xe5 dxe5 (21... ♙xe5 22. ♜d5
♙h8 23. ♜xe5 dxe5 24. ♙f3±) 22.
♙h3∞;
19. ♙f1 ♙h8∞]

19... ♜c5+ 20. ♜c2 a5 21. ♙f1

[21. ♙a3!? △ 22. ♙c5]

21... ♙g4 22. ♜e1 ♙f7 23. f3?!

[23. ♙f3 h5 △ 24... ♜g6+]

23... ♙d7+—

[23... ♙h5!?]

24. ♜f2 ♜g8 25. ♜d1 ♜h6 26. ♙h3 ♜g3

27. ♙xd7 ♜xd7 28. ♜g2 ♜ag8 29. ♜h2

♜h5 30. ♙e2

[30. ♜d3 ♜c5 31. ♜c3 ♜xe4! 32.
fxe4 ♜xg2! 33. ♜xg2 ♜d1 34. ♙f2
♙xh4 35. ♜xh4 ♜d2+—;

30. ♜d3 ♜c5 31. ♜c3 ♜xe4 32.
fxe4 ♜xg2 33. ♜xg2 ♜d1 34. ♜e1
♜xe1 35. ♙xe1 ♜xg2+—]

30... ♜c5 31. ♜e1 ♜xe4 32. ♜a7 ♜g5 33.

♜xb7 ♜xf3 34. ♜xc7 ♙e7 [0:1]

66

NIMZO-INDIAN def. SAEMISCH var.

Kliavinsh Y. - Tal M.

½:½, 2/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 ♙b4 4. f3 c5 5.
a3 ♙xc3 6. bxc3 d5 7. cxd5 ♜xd5 8. dxc5 f5
9. c4

[9. e4 fxe4 10. ♜c2 O-O! 11. fxe4
♜f4∞]

9... ♜h4

[9... ♜f6 10. ♜xd8 ♙xd8 11. ♙b2;
9... ♜f6!? 10. ♙g5 ♜xg5 11. cxd5
O-O 12. ♜h3 ♜f6∞ Bondarevsky -
Furman, USSR, 1958]

10. g3 ♜xc4 11. e4 ♜c3 12. ♙d2 ♜e5 13.
♙g2

[13. ♙d3 O-O (13... fxe4 14. fxe4 O-
O 15. ♜f3±) 14. ♜c1 ♜c6 15. ♜e2
fxe4 16. ♙xe4±]

13... fxe4 14. f4

[14. fxe4 ♜c3 15. ♜c1 ♜xe4 16.
♙f4 ♜d4∞]

14... ♜f6

[14... ♜d4?! 15. ♜e2 ♜d3 16. ♜a4
♙d7 17. ♜xe4±;
14... ♜d4 15. ♜e2 ♜c4 16. ♜c1↑]

15. ♙xe4

[15. ♜e2 e3+]

15... ♜c3

[15... ♜d4 16. ♙xd5 ♜xd5=]

16. ♙xc3 ♜xc3 17. ♙f2 ♜xc5 18. ♙g2 O-O

[18... ♜e3?! 19. ♜c2 △ ♜f3, ♜he1]

19. ♜f3 ♜d7 20. ♜c1

[20. ♜d3!? ♜f6 21. ♜hc1 △
22. ♜e5↑]

20... ♜e7?

[20... ♜xa3!? 21. ♜xc8 ♜axc8 22.
♜xd7 ♜a2 23. ♙h3∞]

21. ♜c7 ♜d8

[21... ♜xa3!?]

22. ♜c2 ♜f6 23. ♜d1 ♜d5

[23... ♙d7? 24. ♜e5 ♜c8 25.
♜dxd7! ♜xd7 26. ♙xh7 ♙h8 27.
♜f7!+—;
23... ♜e8 24. ♜e5!]

24. ♜c3

[24. ♜xd5!? exd5 25. ♙xh7 ♙h8 26.
♜e5 ♜f6 (26... ♙f5? 27. ♙xf5 ♜xf5
28. ♜g6 ♙g8 29. ♜e7+—) 27. ♜g6
♜xg6 28. ♙xg6 ♙d7 29. ♜xb7± △
30. ♜d1]

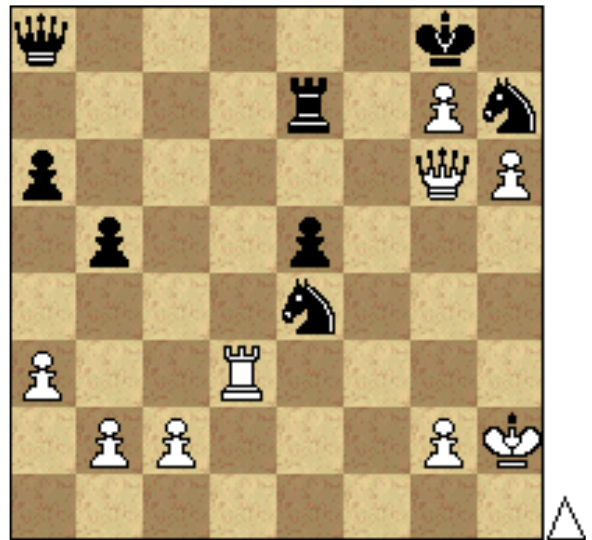
24... g6 25. ♖g5 ♙d7 26. ♙xg6?
 [26. ♜xd5! exd5 27. ♙xd5 ♖g7 28.
 ♜c7! ♠ 29. ♖e6 28... ♖h6 29. ♜c3!
 ♜f6 30. ♙e6!+-]
 26... h6! 27. ♙f7 ♜xf7 28. ♖xf7 ♖xf7 29.
 ♜h7 ♖f8 30. ♜xh6 ♖g8 31. ♜g6 ♖f8
 [½:½]

67 SICILIAN def. NAJDORF var.
 Tal M. - Pasman
 1:0, 2/1953.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6
 5. ♖c3 a6 6. f4 e5 7. ♖f3 ♖bd7 8. ♙d3
 ♙e7 9. O-O O-O 10. ♖h1 b5 11. a3 ♜c7
 12. fxe5 dxe5 13. ♖h4 ♖c5
 [13... ♙d8 14. ♜e1 ♖c5 15. ♙g5
 ♙e6∞]
 14. ♙g5 ♠ 15. ♙f6, 16. ♖d5; 14. ♖f5 ♙f5
 15. ♜f5 ♜ad8= 14... ♜d8
 [14... ♙e6 15. ♖f5± ♙d8 16. ♜f3
 ♠ 17. ♖g7!]
 15. ♖f5 ♙xf5 16. ♜xf5 ♖fd7 17. ♙xe7
 [17. ♙e3 g6 18. ♜g4 ♖h8 19. ♙h6
 ♖f6 20. ♜g3;
 17. ♙e3 g6 18. ♜g4 ♖f6 19. ♜xf6!
 ♖xd3 20. ♜f5 ♖xb2 21. ♜af1∞]
 17... ♜xe7 18. ♖d5 ♜d6 19. ♜g4
 [19. b4! ♖e6 (19... ♖xd3 20. ♜xd3
 ♠ 21. ♖f6) 20. c4 bxc4 21. ♙xc4]
 19... g6
 [19... f6 20. ♜h5]
 20. ♜af1
 [20. ♜d1!?]
 20... f6 21. h4?
 [21. b4 ♖xd3 (21... ♖h8 22. ♜5f3?
 f5!; 21... ♖h8 22. ♜5f2) 22. cxd3
 ♖h8 23. ♜5f2 f5 24. ♜h4±]
 21... ♖h8 22. ♜5f3 f5 23. exf5 ♜xd5!
 [23... gxf5 24. ♙xf5 ♜xd5 25. ♙xh7!
 ♜xf3 26. ♜xf3 ♖xh7 27. ♜h5 ♖g7
 28. ♜f5!]
 24. fxxg6 ♜xf3 25. g7!
 [25. ♜xf3 ♜g8! 26. ♜h5 ♜g7]
 25... ♖g8 26. ♙xh7
 [26. ♜xf3 e4 27. ♜f5 ♜e6]
 26... ♖xh7 27. ♜xf3
 [27. ♜h5 ♖xg7 28. ♜g5 ♖f7! 29.
 ♜xf3 ♖e8±]
 27... ♖e4? (27... e4 28. ♜f5+-;
 27... ♜d1 28. ♖h2 ♜d6 29. g8=♜
 ♜xg8 30. ♜f7+-) 28. ♜h5 ♜h6!+-;
 [27... ♜e6 28. ♜f5 ♖f6! 29. ♜g5

♖ce4+-; 28. h5!
 28. ♜h5 ♖xg7 29. ♜d3 ♜xd3!]

28... ♖df6
 [28... ♜c6? 29. ♖h2! ♜g8 30. ♜f7
 ♖dc5 31. ♜f5 ♖h6 32. ♜f8 ♜e6
 33. ♜xe6 ♖xe6 34. ♜xg8 ♖f6 (34...
 ♖xg7 35. ♜h8 ♖g5 36. h6!) 35.
 ♜a8 ♖xg7 36. ♜xa6+-]
 29. ♜g6 ♖g8 30. h6 ♜a7
 [30... ♖h7 31. ♜f8! ♖xf8 32.
 gxf8=♜ ♖xf8 33. ♜g7 ♖e8 34. h7
 ♜d1 35. ♖h2 ♜h5=]
 31. ♖h2! ♜e7?
 [31... ♜f7 32. ♜h3 ♖h7 33. ♜d3
 ♜a8 34. ♜b6!;
 31... ♜a8! 32. ♜h3 ♖h7 33. ♜d3
 ♜b7 34. ♜e6 ♜f7 35. ♜c6 ♜f4=]
 32. ♜h3! ♖h7 33. ♜d3 ♜a8

[33... ♜xd3 34. cxd3 ♖ef6 35. g4 e4
 36. g5 ♖e8 37. ♜h5 exd3 38. g6 d2
 39. gxxh7 ♖xh7 40. ♜f5+-]
 34. ♜xe4! ♜xe4
 [34... ♜e8]
 35. ♜d8+- ♖f7 36. g8=♜ ♖f6 37. ♜d6
 ♖f5 38. ♜g6 ♖f4 39. g3 ♖e3 40. ♜d3
 ♜xd3 41. ♜xd3 ♖f2 [...]
 [42. ♜d6+-]

[1:0]

68 KING'S INDIAN def.
 Solmanis - Tal M.
 0:1, 2/1953.

1. d4 ♖f6 2. c4 g6 3. ♖c3 ♙g7 4. ♙f4 d6
 [4... O-O 5. ♜d2 d5 6. cxd5 ♖xd5 7.
 ♙h6 ♖xc3 8. bxc3 c5⇒]
 5. ♜d2 ♖bd7 6. ♜d1 c5 7. d5 ♖h5 8. ♙h6
 ♙xh6 9. ♜xh6 ♖e5 10. e4 f5 11. ♙e2 ♖f6

12. exf5 ♖xf5 13. ♜f3 ♜fg4 14. ♖g7
 [14. ♖d2 ♜xf3 15. ♖xf3 ♜e5 16.
 ♖e2±]
 14... ♜f8 15. ♜xe5 ♜xe5 16. ♖xh7 ♖b6
 17. O-O?
 [17. b3! ♖b4 18. ♜c1 ♜d3 19.
 ♖xd3 ♖xd3 20. ♖h3±;
 17. b3 ♖a5 18. ♜c1 b5 19. O-O b4
 20. ♜a4 ♜d7 21. ♖h6±]
 17... ♖xb2 18. ♜c1 ♖d2 19. f4?
 [19. ♖h4 ♜d7 20. ♖g3=]
 19... ♖e3 20. ♜h1 O-O-O!-+ 21. ♖h4
 [21. fxe5 ♜h8 22. ♖g7 ♜dg8 23.
 ♖xe7 ♜xh2 24. ♜xh2 ♜h8-+;
 21. ♖xe7 ♜h8 22. ♖f3 ♜xf3 23.
 ♖xe3 ♜xh2#;
 21. ♖xe7 ♜h8 22. ♖g5 ♜xh2 23.
 ♜xh2 ♜h8 24. ♖h5 ♜g4-+;
 21. ♖xe7 ♜h8 22. h3 ♖xh3-+]
 21... ♜d3 22. ♖xd3 ♖xd3 23. ♜ce1 ♖d4
 24. ♜d1 ♖xc4 25. ♜f3 ♖e2 26. ♜xe2
 ♖xe2 27. ♜e1 ♖xa2 28. ♜xe7 ♖xd5 29. h3
 [29. ♖fe3 g5 30. ♖h7 ♜xf4 31. ♜c7
 ♜b8-+]
 29... ♜fe8 30. ♜fe3 ♜xe7 31. ♜xe7 c4 32.
 ♖g4 ♖f5 33. ♖f3 ♜d7 34. ♜e8 ♜c7 35.
 ♖c3 ♖c5 36. ♖h8 ♜b6 37. ♜c8 ♜c7 38.
 ♖b2 ♜c6 39. ♜g8 c3 40. ♖c2 ♖d4 41.
 ♜xg6 ♜e7 42. ♜g4 b5 43. ♖f5 ♖d1 44.
 ♜h2 c2 45. ♖c8 ♜b6 46. ♖d8 ♜c7 [0:1]

69 FRENCH def. WINAWER var.
 Tal M. - Eropov I.
 1:0, 2/1953.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♜c3 ♖b4 4. e5 c5 5. a3
 ♖xc3 6. bxc3 ♜e7 7. ♖g4 ♜f5 8. ♖d3 h5
 9. ♖f4 cxd4
 [9... ♖h4 10. ♜e2 ♖xf4 11. ♜xf4
 ♜e7 12. ♖e2± Gligoric -
 Foguelman, Belgrade, 1962]
 10. cxd4 ♖h4 11. ♖xh4 ♜xh4 12. g3
 [12. ♖g5 ♜f5 13. ♜e2 ♜c6 14. c3
 ♖d7 15. ♖xf5 exf5 16. ♜f4±]
 12... ♜f5 13. ♜e2 ♜c6 14. c3 ♜a5 15.
 ♜b1 ♖d7 16. ♜f4± ♜e7?!
 [16... ♜c8 17. ♖d2 (17. ♖xf5 exf5
 18. ♜xd5? ♖c6; 17. ♖xf5 exf5 18.
 ♖d2!?) 17... g6±]
 17. ♖e2 g6 18. h4 ♜c8 19. ♖d2 ♜c7
 [19... ♜f5!?]
 20. g4! hxg4 21. ♖xg4 ♜c4 22. ♖c1 ♖a4
 23. h5 ♖c2 24. ♜a1 gxh5 25. ♜xh5 ♜d8

26. ♖g5 ♜c8 27. ♖f6 ♜h7 28. ♜e2 b6
 [28... ♜f5 29. ♜f4 (29. ♜g7? ♜xh1
 30. ♜xh1 ♜xg7 31. ♖xg7 ♜xa3 32.
 ♜h8 ♜d7 33. ♖h5 ♜c6 34. ♜f8
 ♜b1 35. ♖xf7 ♖f5±) 29... ♜xh1 30.
 ♜xh1 ♜xa3 31. ♜h8 ♜d7 32. ♜f8
 ♜c6 33. ♖h5 ♜b5 34. ♜xf7 ♜xc3
 35. ♜xe6±;
 28... ♜g6!? 29. ♖g5 (29. f4 ♜xh5
 30. ♖xh5 ♜xf4 31. ♜f2 ♜xh5 32.
 ♜xh5 ♖g6±) 29... ♜gx5!? 30.
 dxe5 ♜xe5]
 29. ♜g7 ♜xh1 30. ♜xh1 ♜b7 31. ♜h8
 ♜g6 32. ♜d8 ♖a4 33. ♜g8 ♜xa3?
 [33... ♜e7 34. ♖xe7 ♜xe7 35. ♜f8
 ♜xa3 36. ♖h5±]
 34. ♜xe6+- ♜xc3 35. ♜d8 ♜a6 36. ♜f1
 ♜f4 37. ♜g1 ♖d1
 [37... ♜c7 38. ♜f8 b5 39. ♜xf7 b4
 40. ♜b8! ♜xf7 41. ♖c8 ♜a5 42.
 ♖d8+-]
 38. ♜xf7 ♖xg4 39. ♜xg4 ♜e6 40. ♜g5
 ♜c6 41. ♜xe6 ♜xe6 42. f4 b5 43. f5 ♜c6
 44. ♖e7 ♜c4 45. f6 ♜b6 46. f7 ♜d7 47.
 ♜g8 [1:0]

70 KING'S INDIAN def. FIANCHETTO
 var.
 Gradus - Tal M.
 0:1, 2/1953.

1. d4 ♜f6 2. ♜f3 g6 3. c4 ♖g7 4. ♜c3 O-O
 5. g3 d6 6. ♖g2 ♜bd7 7. O-O e5 8. e4 exd4
 9. ♜xd4 ♜c5 10. h3 ♜e8 11. ♜e1 a5
 [11... ♖d7 12. ♜b1 h6 13. b4 ♜e6
 14. ♜f3 a5 15. a3 axb4 16. axb4=
 Makarov - Kovaliov, Helsinki, 1992]
 12. b3 c6 13. ♖f4 a4 14. b4?!
 [14. ♜b1↑]
 14... ♜e6 15. ♜xe6
 [15. ♜de2 ♜xf4 16. ♜xf4 ♜d7 17.
 ♜c1 ♜e5↑]
 15... ♖xe6 16. ♖xd6
 [16. ♖f1? d5! 17. exd5 cxd5 18.
 cxd5 ♜xd5 19. ♜xd5 ♖xd5! 20.
 ♖g2 ♖b5±;
 16. ♖f1 d5 17. e5 ♜d7 18. cxd5
 cxd5 19. ♜xd5 ♖xd5 20. ♖xd5
 ♜xe5! 21. ♖xd8 (21. ♜xe5 ♖xe5)
 21... ♜f3 22. ♜h1 ♜exd8±]
 16... ♖xc4 17. e5
 [17. ♜c1!?]
 17... ♜d7 18. ♖d4?

[18. f4 ♖b6 19. ♘h2 ♕f8? 20. ♕xf8 ♖xf8 21. ♖e4↑±;
18. f4 ♖b6 19. ♘h2 f6!?∞]

18... ♖xe5! 19. ♖xe5
[19. ♕xe5 ♖xd4 20. ♕xd4 ♕xd4 21. ♖xe8 ♖xe8 22. ♖c1 ♕xc3 23. ♖xc3 ♕xa2-+]

19... ♖xe5 20. ♕xe5 ♖xd4 21. ♕xd4 ♕xd4 [0:1]

71 RUY LOPEZ, BERLIN def.
Tal M. - Kampenus
1:0, 2/1953.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♕b5 ♖f6 4. O-O ♖xe4 5. d4 ♕e7
[5... ♖d6]

6. dxe5
[6. ♖e2 ♖d6 7. ♕xc6 bxc6 8. dxe5 ♖b7 9. c4 O-O 10. ♖c3 f6 11. ♖e1 fxe5 12. ♖xe5± Ehlvest - Marciano, France, 1992]

6... O-O 7. ♖e2 ♖c5 8. ♖d1 ♖e8
[8... ♖e8 9. ♖c3 d6 10. ♕e3 ♖e6 11. exd6 cxd6 12. h3±]

9. ♖c3 a6 10. ♕c4 b5?!
[10... d6!? 11. ♕f4 dxe5 12. ♖xe5 ♕f6 13. ♖xc6 (13. ♖g4 ♕xc3 14. bxc3 ♖xe2 15. ♕xe2 ♕f5=) 13... ♖xc6 14. ♖d5↑]

11. ♕d5 ♖b8 12. a3 b4
[12... ♖h8 △ 13... f6]

13. ♖e4 ♖e6 14. ♖g3
[14. ♕xc6! dxc6 15. axb4 ♖xb4 16. c3 ♖b8 17. ♖c4±]

14... f6 15. ♖h4?
[15. ♕xc6]

15... ♖xe5!
[15... g6?! 16. ♕h6 ♖f7 17. ♖f3±; 15... fxe5 16. ♖hf5 (16. ♕xc6? ♕xh4⌘) 16... d6 17. ♖g4↑]

16. f4 ♕c5?
[16... ♖g6! 17. ♖xg6 (17. f5 ♕c5 18. ♖h1 ♖xh4 19. fxe6 dxe6⌘) 17... hxg6! 18. f5 gxf5 19. ♖xf5 c6 20. ♕e4 ♕c5 (20... d5? 21. ♖xe7 ♖xe7 22. ♕g6∞) 21. ♖h1 d5⌘]

17. ♖h1 ♖f7?!
[17... ♖g6 18. ♖xg6 hxg6 19. ♖c4±]

18. f5↑± ♖eg5 19. ♖c4 ♖b5 20. ♕xg5 fxg5 21. ♖e1! ♖d8 22. ♖g6 c6 23. ♕xf7 ♖xf7 24. ♖h8! d5 25. ♖xf7 ♖xf7 26. ♖e2 ♕d7

27. a4 ♖b6 28. ♖ad1 ♖f6?!
[28... a5 29. ♖e5! ♕c8 (29... ♖f8 30. ♖xd5+-) 30. ♖h5±]

29. ♖e4!+- dxe4 30. ♖c4 ♖e8 31. ♖xe4 ♕e7 32. ♖g8 ♖f8 33. ♖xe7 ♖xe7 34. ♖e1 ♖d6 35. ♖xf8 ♖c7 36. ♖xg7 c5 37. f6 [1:0]

72 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.
Tal M. - Valiev
1:0, 4/1953.

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 d5 4. ♖f3 c6 5. e3 ♕d6 6. ♖c2 ♖bd7 7. ♕d2 ♖e7
[12... O-O 8. O-O-O e5]

8. O-O-O O-O 9. ♖b1
[9. e4! dxe4 10. ♖xe4 ♖xe4 11. ♖xe4 ♖f6 12. ♖h4±]

9... dxc4
[9... e5! 10. cxd5 cxd5 11. ♖b5 e4=; 9... e5 10. cxd5 cxd5 11. dxe5 ♖xe5]

10. ♕xc4 b5 11. ♕d3
[11. ♕b3±]

11... ♕b7 12. e4 e5 13. dxe5 ♖xe5 14. ♖xe5 ♕xe5 15. f4 ♕d4?
[15... ♕xc3 16. ♕xc3 c5!⇒]

16. e5 ♖g4 17. ♕xh7 ♖h8 18. ♕f5!
[18. ♖hf1 g6 19. ♕xg6 fxg6 20. ♖xg6 ♖h7⇒; 18. ♕e1 ♖e3 19. ♖d3 c5!∞]

18... ♖f2 19. ♕e1! ♖xh1
[19... ♖xd1 20. ♖xd1 g6 21. ♖e4! gxf5 22. ♖f6 ♖g7 23. ♖xd4 ♖ad8 24. ♖e3 ♖h8 25. ♕a5 ♖a8 26. ♖d1 △ ♖d7+-]

20. ♖xd4 ♖ad8 21. ♖d3+- ♖xd3 22. ♖xd3 g6 23. ♖h3 ♖g8 24. ♕h4 f6 25. ♕e6 ♖g7 26. ♖e4 ♖f2 27. ♕xf2 fxe5 28. ♕c5 ♖d8 29. ♕xf8 ♖xf8 30. f5 gxf5 31. ♖g3 [1:0]

73 SICILIAN def.
Listengarten L. - Tal M.
0:1, 4/1953.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. ♕b5 ♖c6 4. c3 ♖f6 5. ♖e2 e6
[5... ♕d7 6. O-O a6 7. ♕a4 c4∞]

6. d4 cxd4 7. cxd4 d5 8. e5 ♖d7 9. O-O a6 10. ♕a4 ♖b6 11. ♕b3 ♕d7 12. ♖c3 ♖c8 13. ♕g5
[13. ♕e3!? ♕e7 14. ♖d2 △ 15.f4±]

13... ♕e7 14. ♕xe7 ♖xe7 15. ♖ac1
[15. a3!]

15... ♖a5 16. ♕c2 ♖b4 17. ♕b1 ♖ac4 18.

b3 ♖a3 19. ♜d2 ♜xb1 20. ♜xb1 ♜xd2 21. ♜xc8?

[21. ♜bxd2]

21... ♜e7! 22. ♜bxd2

[22. ♜xh8? ♜xa2! 23. ♜bd2 (23. ♜xh7?? ♜b5! 24. ♜d1 ♜d3+-) 23... ♜c2+]

22... ♜xc8+ 23. ♜a1

[23. a4!]

23... ♜b5 24. ♜f1 ♜d7! 25. ♜e3 ♜b8 26. h3 ♜e2 27. ♜e1?

[27. ♜e1 ♜c6 28. ♜1c2 ♜d3 29. ♜d1 ♜g6 (29... ♜xe5? 30. dxe5 ♜xc2 31. ♜c1 d4 32. ♜xc2+-) 30. ♜d2+;

27. ♜e1 ♜c3 28. ♜d1+]

27... ♜xf3 28. gxf3 ♜c3+ 29. ♜d1 ♜c6 30. ♜f1?

[30. ♜d2+]

30... ♜b4 31. ♜d2 ♜c1 32. ♜e2 ♜h1+- 33. ♜d1 ♜xh3 34. ♜c3 ♜h4 35. ♜a4 ♜c6 36. ♜e3 ♜d7 37. f4 g5 38. ♜c5 ♜c7 39. ffg5 b6 40. ♜a4

[40. ♜xa6 ♜b7]

40... ♜e4 41. ♜f3 ♜xd4 42. ♜g2 ♜c6 43. ♜c3 ♜g4 44. ♜h3 ♜xe5 45. ♜c2 ♜b7 46. ♜e2 ♜xg5 47. ♜g3 ♜f3 48. ♜c3 ♜d4 [0:1]

74 KING'S INDIAN def.
Denskevich - Tal M.
0:1, 4/1953.

1. d4 ♜f6 2. ♜f3 c5 3. e3 g6 4. c3 ♜g7?!
[4... b6]

5. ♜d3

[5. dxc5! a5 6. ♜a3 ♜c7 7. ♜d4 ♜c6 8. ♜b5!± Bronstein - Espig, Berlin, 1968]

5... O-O 6. ♜c2?!
[6. ♜bd2]

6... d5 7. O-O ♜c6 8. ♜bd2 c4 9. ♜e2 ♜f5 10. ♜d1 b5

[10... ♜c7!+]

11. ♜e5! ♜c7

[11... ♜xe5!? 12. dxe5 ♜e8 13. f4 f6∞]

12. f4 ♜ab8

[12... ♜e4!]

13. g4 ♜e6 14. g5 ♜e8 15. ♜g4

[15. e4!? dxe4 16. ♜xe4 f6 17. ♜xc6 ♜xc6 18. ♜f3 ♜d5 19. ♜e2 ffg5 20. ♜xg5∞]

15... ♜xg4 16. ♜xg4 ♜b7 17. ♜f3

[17. e4!]

17... ♜d6 18. ♜h3 ♜f5 19. e4 dxe4 20. ♜xe4 f6!? 21. gxf6

[21. ♜f3=]

21... exf6 22. ♜xg6 hxg6 23. ♜xg6 ♜c8 24. ♜h5?

[24. d5! ♜ce7 25. ♜h7 ♜f7 26. ♜h5 ♜g8 (26... ♜g6? 27. ♜xf5!+-) 27. d6!? (27. ♜h7=) 27... ♜c6 28. ♜h7 ♜f7 29. ♜h5]

24... ♜ce7 25. ♜g2 ♜e8 26. ♜g3 ♜xg3 27. ♜xb7 ♜xh5 28. ♜xa7 ♜f5 29. ♜c5 ♜e1 [0:1]

75 QUEEN'S gam. ORT def.
Tal M. - Maslov
1:0, 4/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 d5 4. ♜f3 ♜e7 5. ♜g5 O-O 6. e3 b6 7. cxd5 exd5 8. ♜d3 ♜e6 9. ♜c2 ♜bd7 10. O-O c5 11. ♜ad1 c4 12. ♜f5 a6 13. ♜e5 g6!?

[13... b5!]

14. ♜xe6 fxe6 15. ♜h6 ♜xe5

[15... ♜e8? 16. ♜xg6!+-]

16. dxe5 ♜g4 17. ♜xf8 ♜xf8 18. ♜e2

[18. e4? d4 19. ♜b1 (19. ♜e2? d3 20. ♜xc4 ♜h4! 21. ♜xe6 ♜h8+ 19... b5+;

18. b3!? b5 19. bxc4 bxc4 20. ♜b1 ♜xe5 21. ♜b7 ♜d3 △ 22... ♜c5∞]

18... ♜xe5 19. e4

[19. ♜d2 b5 20. a3 ♜g7∞]

19... ♜d3 20. exd5 exd5 21. ♜c1 ♜xc1 22. ♜xc1 ♜g7+ 23. ♜fe1 b5 24. ♜e6 d4 25. ♜de1 d3 26. ♜e3 ♜xb2?

[26... ♜d5 27. ♜e8 ♜xe8 28. ♜xe8 ♜f8+]

27. ♜e7 d2

[27... ♜g7?! 28. ♜e6 ♜h8 29. ♜f7 ♜g8 30. ♜e8 ♜f8!? 31. ♜xg8 ♜xg8 32. ♜xa8 c3 33. ♜c8 (33. ♜ee8? c2 34. ♜xf8 ♜g7 35. ♜ac8 d2!+-) 33... c2 34. ♜c1+-]

28. ♜d1 ♜c3 29. ♜e6 ♜h8 30. ♜f7 ♜g8 31. ♜f3!± b4 32. ♜xd2 ♜f8 33. ♜e4 b3

[33... ♜f6]

34. axb3 cxb3 35. ♜dd7+- ♜f6 36. ♜xh7 ♜xh7 37. ♜xh7 ♜xh7 38. ♜b7 ♜g7 39. ♜xb3 a5 40. g3 ♜c8 41. h4 ♜c1 42. ♜h2 ♜a1 43. ♜c2 ♜h6 44. g4 ♜e5 45. ♜g2 ♜g7 46. h5 [...]

[46... gxf5 47. gxf5 ♖xf5 48.
♗h7+-]

[1:0]

76

BENONI def.

Birbrager I. - Tal M.

0:1, 4/1953.

1. d4 ♘f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♘c3 exd5 5.
cxd5 d6 6. e4 g6 7. ♘f3 ♙g7 8. ♙d3 O-O 9.
O-O ♘a6?!

[9... ♙g4 10. h3 ♙xf3 11. ♗xf3 a6=]

10. ♘d2

[10. h3 ♘c7 11. ♖e1 ♖b8 12. a4 a6
13. a5 b5 14. axb6 ♖xb6 15. ♘d2
♘b5 16. ♘c4± Holmov - Birbrager,
USSR, 1968]

10... ♘b4 11. ♙e2

[11. ♙b1± a6?? 12. a3+-]

11... ♖e8 12. a3

[12. f3!?

12... ♘a6 13. ♖e1

[13. f3!?

13. ♗c2 ♘c7 14. a4 ♘fxd5 15. exd5
♙xc3 16. bxc3 ♖xe2 17. c4∞]

13... ♘c7 14. ♗c2 ♖b8 15. a4

[15. b4!?

15... b6 16. ♘b5

[16. ♘c4 ♙a6 17. ♘a3±;

16. ♘c4 ♙a6 17. ♙f4±]

16... a6 17. ♘xc7

[17. ♘a7 ♙d7 18. ♘c6 ♙xc6 19.
dxc6 d5!]

17... ♗xc7 18. ♖a2 ♗e7

[18... b5 19. axb5 axb5 20. b4 c4=]

19. f3 ♘h5

[19... ♘xd5? 20. exd5 ♙d4 21. ♖h1
♙f2 22. ♘e4! ♙xe1 23. ♙g5;
19... b5!?

20. ♘f1 f5 21. ♙d3?!

[21. ♙e3!?

21... f4 22. g4!? ♙d4

[22... fxf3 23. hxf3 ♙h3±]

23. ♖h1!

[23. ♖g2 ♗h4 24. ♗e2 (24. ♖e2
♙xg4+-) 24... ♙xg4 25. fxf4 f3 26.
♗xf3 ♖f8]

23... ♗h4 24. ♖e2!

[24. ♗e2 ♙f2 △ 25... ♘g3 26. ♘g3
fg;

24. ♗e2 ♙xg4!? 25. fxf4 f3 26.
♗xf3 ♖f8!→]

24... ♗h3

[24... ♙xg4! 25. fxf4 f3! (25...
♗xg4!? 26. ♖g2 ♗h3) 26. gxf5 fxe2
27. ♗xe2 c4! (27... ♖f8 28. ♙e3
♖xf1 29. ♗xf1 ♙xe3±; 27... ♖f8 28.
♙e3 c4!? 29. ♙xd4 cxd3 30. ♗xd3
♖xf1! 31. ♗xf1 ♗xe4 32. ♗g2 ♗b1!
33. ♙g1 ♗xa2 34. hxf6 ♗xa4! 35.
gxf7 ♖h8) 28. ♙xc4 (28. ♙c2 ♖f8
△ 29... ♖f2+-) 28... ♖xe4 29. ♗g2
♖g4 30. ♘g3 ♙e5!+-]

25. ♖g2 ♗xf3 26. ♘d2

[26. gxf5!? ♙h3 27. ♖a3!]

26... ♗e3

[26... ♗h3!? 27. gxf5 ♗xh5]

27. ♘f1

[27. gxf5 ♙h3]

27... ♗f3 28. ♘d2 ♙xg4!? 29. ♘xf3 ♙xf3
△ 30... ♖e5, 31... ♘g3 30. h4

[30. ♖a3!? ♖e5 31. h4;

30. ♙d2!? ♖e5 31. h4 ♖f8 32. ♙c3
♙xg2 33. ♗xg2 f3 34. ♗g4 ♖f4 35.
♗h3 g5∞;

30. ♙d2 ♖e5 31. h4 ♖f8 32. ♙c3
♙xg2 33. ♗xg2 f3 34. ♗h3 f2 35.
♙xd4 cxd4 △ 36... ♘f4∞]

30... ♖f8 31. ♙e2?

[31. ♖h2 ♙xg2 32. ♗xg2∞]

31... ♘g3+- 32. ♖h2 ♙xg2 33. ♖xg2
♘xe2 34. ♗xe2

[34. ♖a3 f3 35. ♖xf3 ♖xf3 36. ♖xf3
♖f8 37. ♖g4 ♖f2!]

34... f3 35. ♗xf3 ♖xf3 36. ♖xf3 ♖f8 37.
♖g3 ♙e5

[37... ♖f2+-]

38. ♖g2 ♙f4 [0:1]

77

QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.

Tal M. - Krusko

½:½, 6/1953.

1. d4 ♘f6 2. c4 e6 3. ♘c3 d5 4. ♘f3 c6 5.
e3 ♘bd7 6. ♙d3 ♙b4 7. a3 ♙xc3 8. bxc3
O-O 9. O-O ♘e4 10. ♗c2 f5 11. a4 ♖f6

[11... ♘df6 12. ♘d2 △ 13. f3±]

12. cxd5 exd5 13. c4 b6 14. ♙a3

[14. a5!? bxa5?! 15. ♙d2 ♘xd2 16.
♗xd2 ♙a6 17. ♖xa5 ♙xc4 18.
♙xc4 dxc4 19. ♖fa1 ♗c7 20.
♗c2±;

14. a5 ♖b8±]

14... ♙b7 15. ♖ac1 ♖c8 16. cxd5 cxd5 17.
♗b3 g6

[17... ♖h8 △ 18... ♖fc6±]

18. ♖xc8 ♜xc8 19. ♖c1 ♜d8 20. ♙b5!±
f4?

[20... ♜b8 21. ♜e5 a6 22. ♙d3
♜g7 (22... ♜d7? 23. ♙xa6!+-) 23.
f3±]

21. exf4 ♖xf4 22. ♙c6

[22. ♙xd7 ♜xd7 23. ♜e5 ♜d8 24.
f3 ♜d6 25. ♙e3!±]

22... ♙xc6 23. ♖xc6 ♜b8 24. ♖e6 ♜g7 25.
♜e5

[25. ♙e3!±]

25... ♖xf2 26. ♙e3

[26. ♖e7?? ♜xe7! 27. ♙xe7 ♖f1!
28. ♜xf1 ♜d2 29. ♜e2 ♜xb3干]

26... ♖a2 27. h3 ♜c8 28. ♖e7 ♜g8 29.
♜h6?

[29. ♜g4! ♜c6 30. ♜h6 ♜h8 31.
♜f4 ♖xa3 (31... ♖a1 32. ♜h2 ♜b8
33. ♙d6 ♜xd6 34. ♖e8+-) 32.
♖xe4 ♖a1 (32... ♜g7 33. ♜f7
♜xh6 34. ♖h4 ♜g5 35. ♜f4#) 33.
♜h2 ♜b8 34. ♖e8!+-]

29... ♖xg2 30. ♜h1 ♖h2! 31. ♜g1

[31. ♜xh2 ♜c2 32. ♜h1 ♜d1]

31... ♖g2 [½:½]

78 SICILIAN def. NAJDORF var.
Tal M. - Darznieks A.
1:0, 6/1953.

1. e4 c5 2. ♜f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6
5. ♜c3 a6 6. ♙g5 e5?!

[6... ♜bd7;

6... e6]

7. ♙xf6 ♜xf6

[7... gxf6 8. ♜b3 f5 9. ♜h5±]

8. ♜d5 ♜d8 9. ♜f5 ♜d7!?

[9... ♙xf5 10. exf5 ♙e7 11. c4±;
9... ♙e6 10. ♙c4 ♜d7 11. O-O ♖c8
12. ♙b3 ♜c5 13. ♜f3 ♜xb3 14.
♜xb3 ♖c5 15. ♖ad1 ♖b5 16.
♜g3±]

10. ♙c4 ♜c5 11. ♜e2?!

[11. ♜f3]

11... b5 12. ♙b3 ♜a5 13. ♜f1

[13. ♜c3!? ♜xb3 14. cxb3 g6 15.
♜e3±]

13... ♜xb3 14. cxb3 ♙e6 15. h4

[15. ♜fe3!±]

15... ♙xd5 16. exd5 g6?

[16... b4! 17. ♜c4 ♜b5 18. ♖c1 g6
19. ♜e3 ♙h6 20. ♜e2 ♜d7!±]

17. ♜d4! b4 18. ♜c4± ♜c5 19. ♜c6 ♜xc4

[♜19... f6±]

20. bxc4 a5 21. a3! bxa3

[21... b3 22. a4+-]

22. ♖xa3+- ♙h6 23. ♜e2 ♜d7 24. ♖ha1
♖hc8 25. ♖xa5 ♖xa5 26. ♖xa5 ♙c1 27. b4
♙b2 28. b5 ♖c7 29. b6 ♖b7 30. ♖a7 [1:0]

79 KING'S INDIAN def. FIANCHETTO
var.

Klasup K. - Tal M.

1:0, 6/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 g6 3. g3 ♙g7 4. ♙g2 O-O 5.
♜c3 d6 6. ♜f3 ♜c6 7. O-O ♙g4 8. d5 ♜a5
9. ♜d2 c5 10. h3!? ♙d7 11. ♜c2 e6

[11... a6 12. b3 b5 13. ♙b2 ♖b8 14.
♖ab1 ♜c7 15. ♜h2 ♖b7 16. ♜ce4!
♜h5 17. ♙xg7 ♜xg7 18. ♖fc1±
Smyslov - Minev, Moscow, 1960]

12. b3

[12. dxe6!? ♙xe6 13. b3 ♜d7 14.
♜h2± Kochiev - Popovic,
Groningen, 1984]

12... exd5

[12... a6 13. ♙b2 ♜c7 14. e4 b5±]

13. cxd5 b5 14. ♙b2 ♖c8

[14... ♙f5 15. e4 ♙d7±]

15. g4!? h6?!

[15... ♜e7 16. g5 ♜e8 17. ♜ce4 f5
(17... ♙f5? 18. ♙xg7 ♙xe4 19.
♜xe4 ♜xg7 20. ♜f6±) 18. ♙xg7
♜xg7±]

16. ♜ce4! ♜e7

[16... ♜xe4 17. ♙xg7 ♜xg7 (17...
♜xd2?! 18. ♙xf8 ♜xf1 19. ♙xh6)
18. ♜xe4 ♜b7 (18... ♜e7?? 19.
♜c3+-) 19. ♜c3 f6 20. f4±;
16... ♜b7! 17. ♜xf6 ♙xf6 18. ♜e4
♙xb2 19. ♜xb2±;
16... ♜b7 17. ♜xf6 ♙xf6 18. f4!±]

17. ♜xf6 ♙xf6 18. ♙xf6 ♜xf6 19. ♜e4 ♜e5
20. ♜d2! b4

[♜20... f5 21. ♜xa5 fxe4 22.
♜xa7±]

21. ♜xh6+- ♖fd8 22. g5 ♜g7 23. ♜f6 ♜f8
24. ♜h4 ♙b5 25. ♜g3 ♙xe2

[♜25... ♜h8]

26. ♖fe1 ♙b5 27. a4 ♙a6 28. ♖e8! ♖xe8
29. ♜xd6 ♖e7 30. ♖e1 ♜h8

[30... ♖ce8 31. ♖xe7 ♖xe7 32.
♜d8+-]

31. ♖xe7 ♜g7 32. ♜xa6 c4 33. ♜xa7 ♜f8
34. ♜d4 ♜xb3 35. ♜e5 c3 36. ♙e4 ♜h8

37. ♖d7 ♗g7 38. ♜f6 ♞f8 39. ♗f4 [1:0]

80

RUY LOPEZ

Tal M. - Straume

1:0, 6/1953.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♜c6 3. ♟b5 a6 4. ♟a4 ♜f6
5. O-O ♟e7 6. d4 exd4 7. e5 ♜d5?!

[7... ♜e4]

8. ♜xd4 ♜xd4 9. ♗xd4 ♜b6 10. ♗g4!?

[10. ♟b3 O-O 11. ♟f4±]

10... ♜xa4

[10... O-O 11. ♟h6+-;

10... g6 11. ♟h6±;

10... ♜f8!?

11. ♗xg7 ♞f8 12. ♟h6 d5

[12... d6!?

13. ♗xh7 ♟d7?!

[13... ♟e6 14. ♟xf8 (14. f4? ♟c5

15. ♜h1 ♗h4! 16. f5 O-O-O!) 14...

♟xf8 15. f4±/±;

13... ♗d7!? △ 14... ♗f5]

14. ♜d2 ♟b5

[14... ♗c8 15. ♟xf8 ♟xf8 16. ♜f3]

15. c4! dxc4

[15... ♟xc4 16. ♜xc4 dxc4 17.

♞ad1 ♗c8 18. e6! fxe6 19. ♞fe1±;

15... ♟c6±]

16. ♜e4 ♜xb2! 17. ♟xf8

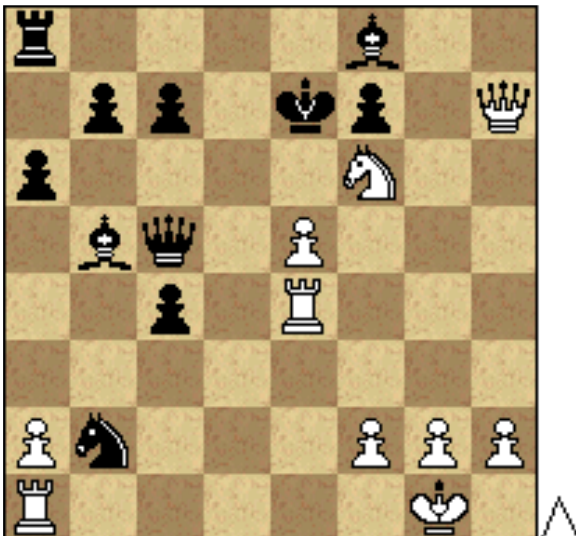
[17. ♞fe1 ♜d7]

17... ♟xf8 18. ♜f6 ♜e7 19. ♞fe1 △ 20. e6;

19. e6? ♜e6! 19... ♗d4

[19... ♗d3! 20. ♜e4 △ 21. e6]

20. ♞e4 ♗c5

21. e6! ♜d6

[21... ♜xf6 22. ♗xf7 ♜g5 23. h4

♜h6 24. ♞g4 ♗h5 25. ♗g8+-]

22. e7! ♜c6

[22... ♟xe7 23. ♗xf7+-]

23. ♗xf7

[23. e8=♗!?

23... ♟xe7 24. ♞xe7 ♜b6 25. ♞xc7! ♗d4

[25... ♟c6 26. ♞xb7!]

26. ♞xb7 ♜a5 27. ♗d5?

[27. ♜d5 ♜d1 28. ♗f3+-]

27... ♞d8

[27... ♗xf6 28. ♞xb5+-]

28. ♗xd4 ♞xd4 29. h3

[29. f3!]

29... c3 30. ♞c1 ♜b4 31. ♞e7 ♟c4

[31... ♞d1 32. ♞xd1 ♜xd1 33.

♜d5+-;

31... ♜d3 32. ♞c2 ♟a4 33.

♞b7!+-]

32. ♜e4 ♞d1 33. ♞xd1 ♜xd1 34. ♜xc3

♜xc3 35. h4 ♟xa2 36. h5 a5 37. h6 ♟b1

38. h7?

[38. ♞b7 ♜b5 39. h7 ♟xh7 40.

♞xh7 a4 41. g4 a3 42. ♜g2 a2 43.

♞h1 ♜c3 44. ♞a1 ♜b3 45. g5 ♜b2

46. ♞xa2 ♜xa2 47. g6 ♜d5 48. ♜f3

♜b3 49. ♜e4 ♜c4 50. ♜e5 ♜e7

51. g7 ♜c5 52. f4+-]

38... ♟xh7 39. ♞xh7 a4 40. g4 a3 41. ♞a7?

[41. ♞b7 ♜b5 42. ♞e7 a2 43. ♞e1

♜c3 44. ♞a1 ♜b3 45. ♜g2 ♜b2

46. ♞xa2 ♜xa2 47. ♜f3 ♜b3 48.

♜f4+-;

41. ♞b7 ♜c4 42. ♞a7 ♜b3 43.

♜g2 a2 44. ♞xa2 ♜xa2 45. ♜f3+-]

41... ♜a4?

[41... a2 42. ♞xa2 ♜xa2 43. g5 ♜c3

44. ♜g2 ♜c5=]

42. ♞b7+- ♜c3 43. ♞b1 ♜c2 44. ♞e1

♜c3 45. g5 a2 46. g6 ♜b1 47. g7 a1=♗ 48.

g8=♗ ♜d2 49. ♗e6 ♗g7 50. ♜f1 ♜c3 51.

♗e3 ♜c2 52. ♞c1 ♜b3 53. ♗xc3 ♗xc3 54.

♞xc3 ♜xc3 55. ♜e2 ♜d4 56. ♜f3 ♜e5 57.

♜g4 ♜f6 58. ♜f4 [1:0]

81

QUEEN'S gam. ORT def. LASKER

def.

Tal M. - Solmanis

1:0, 6/1953.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 d5 4. ♜f3 ♟e7 5.

♟g5 h6 6. ♟h4 O-O 7. e3 ♜e4 8. ♟xe7

♗xe7 9. ♗c2 f5?!

[9... ♜xc3 10. ♗xc3 dxc4 11. ♟xc4

b6]

10. ♜e5± ♞f6

[10... ♗d8 11. cxd5 ♜xc3 (11...

exd5? 12. ♖xd5) 12. bxc3 exd5 13. c4±;
10... ♖h7!? 11. cxd5±]

11. ♖c1 c6

[11... ♖a6 12. a3 (12. cxd5? ♖b4 13. ♖b3 ♖xc3 14. bxc3 ♖xd5∞) 12... c6 13. cxd5 cxd5 14. ♖xa6±]

12. cxd5 ♖xc3

[12... exd5?? 13. ♖xd5+-]

13. d6! ♖xd6 14. ♖xc3 ♖d7 15. f4 ♖b6 16. ♖c4 ♖d5 17. ♖xd5 ♖xd5 18. O-O ♖xa2?

[18... ♖d7±]

19. ♖c4 b5

[19... ♖a6? 20. ♖a1 ♖b5 21. ♖a5+-]

20. ♖e5!

[20. ♖d6?! ♖d7 (20... ♖d5 21. ♖xc6 ♖xc6 22. ♖xc6 ♖f8 23. ♖fc1+-) 21. d5? exd5 (21... cxd5 22. ♖a1 d4 23. ♖c7 ♖xb2 24. ♖xd7 dxe3∞) 22. ♖a1 d4!=]

20... ♖b7 21. ♖c5+- ♖b3

[21... ♖d5 22. ♖e7 c5 23. ♖f3! ♖g3+-;-;

21... ♖e8 22. ♖a1 ♖d5 23. ♖xa7+-]

22. ♖f3 ♖xb2 23. ♖cf1 ♖f7 24. ♖xf7 ♖xf7 25. ♖g3 g6 26. h4 h5 27. ♖ff3 ♖a1 28. ♖h2 ♖g8 29. ♖d6 ♖g7 30. ♖g5 ♖a5 31. ♖fg3 ♖h5 32. ♖h5 gh 33. ♖d7 31... ♖c8 32. ♖xc6

[32. ♖e5 ♖g8]

32... ♖d8 33. ♖xb5 a5 34. ♖e2 ♖f8 35. e4 ♖d6 36. ♖xg6 ♖xg6 37. ♖xh5 ♖xf4 38. ♖xg6 ♖e7 39. ♖g5 ♖xg5 40. ♖xg5 a4 41. e5 ♖d7 42. h5 a3 43. h6

[43. ♖g3+-]

43... a2 44. h7 a1=♖ 45. h8=♖ ♖e8 46. ♖f6 ♖d7 47. ♖g7 [1:0]

82 QUEEN'S gam. TARRASCH def.
Udris - Tal M.
0:1, 6/1953.

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 c5 4. ♖f3 a6 5. e3 d5 6. cxd5 exd5 7. ♖e2 ♖c6 8. dxc5?!

[8. O-O ♖e7 9. dxc5]

8... ♖xc5 9. O-O O-O 10. b3 ♖g4 11. ♖d4 ♖xe2 12. ♖dxe2

[12. ♖cxe2]

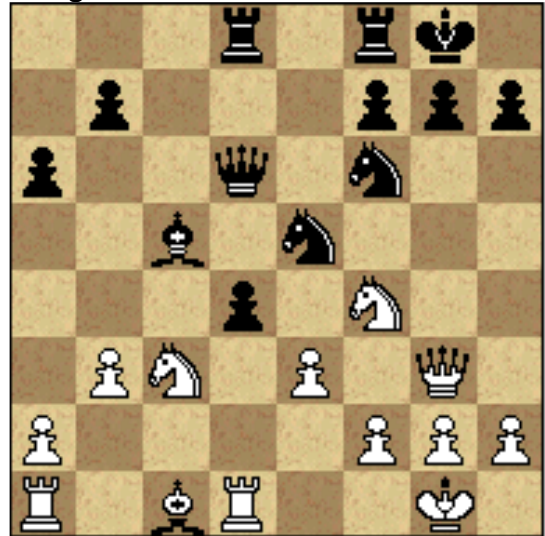
12... ♖d6 13. ♖f4

[13. ♖b2 ♖ad8 14. ♖c1 ♖a7±;

13. ♖d4 ♖xd4 14. exd4 ♖a7 15.

♖e2±]

13... ♖ad8 14. ♖f3 d4!± 15. ♖d1?! ♖e5 16. ♖g3

[16. ♖xb7 ♖b8+-]

16... dxc3!+-

[16... d3±]

17. ♖xd6 ♖xd6 18. h3

[18. ♖f1 ♖e4 19. ♖h4 ♖d1 20. ♖e2 c2+-]

18... ♖e4 19. ♖h4 ♖d1 20. ♖h2 c2

[20... g5? 21. ♖h5 gxf4 22. ♖xe5 fxe3! (22... ♖d6 23. ♖xe4 fxe3 24. f4) 23. ♖xe4 exf2 24. ♖g4 (24. ♖h6 f1=♖ 25. ♖h1 ♖g3+-) 24... ♖h8 25. ♖g5 ♖d6 26. g3 ♖xg3!+-]

21. ♖e2

[21. f3 ♖d2+-;

21. ♖g6 ♖d6! 22. ♖xe5 ♖xe5+-;

21. ♖h5 ♖d6 22. ♖e2 ♖c8 23. f3 ♖d3! 24. fxe4 ♖xf4 25. exf4 ♖xc1! 26. ♖g4 ♖xf4!+-]

21... ♖d6 22. f4 ♖d3 23. ♖d4 g5?

[23... ♖xc1!±;

23... h5! ♖ 24... g5 25. ♖h5 ♖h1+-]

24. ♖h6 gxf4? 25. ♖f5!=

[25. exf4 ♖xc1+-]

25... f3 26. g3 ♖xg3 27. ♖xg3 f5 28. ♖h5

[28. ♖xe4=]

28... ♖f7 29. ♖e6 f2 30. ♖d2??

[30. ♖e8 ♖f8 31. ♖e6 ♖h8 32. ♖b2=]

30... ♖xd2+-

[30... f1=♖!±]

31. ♖c8 ♖f8 32. ♖c4 ♖h8 33. ♖f1 c1=♖

34. ♖d4 ♖f6 [...]

[35. ♖xf6 ♖b2+-]

[0:1]

83 KING'S INDIAN def. CLASSICAL
var.

Tal M. - Keres P.

0:1, 1/1954.

1. d4 ♘f6 2. c4 g6 3. ♘c3 ♙g7 4. e4 d6 5.
♘f3 O-O 6. ♙e2 e5 7. ♙e3 ♘c6?!

[7... ♘g4 8. ♙g5 f6 9. ♙h4 ♘c6 10.
d5 ♘e7 11. ♘d2 ♘h6 12. f3 c5 13.
dxc6 bxc6 14. b4± Magerramov -
Van Wely, Helsinki, 1992;
7... exd4 8. ♘xd4 ♙e8 9. f3 c6 10.
♙d2 d5 11. exd5 cxd5 12. O-O ♘c6
13. c5 ♙xe3 14. ♙xe3 ♙f8∞]

8. d5 ♘e7 9. h3

[9. ♘d2!±]

9... ♘d7 10. ♘d2

[10. g4!? f5 11. exf5 gxf5 12. ♙c2
♘f6 13. O-O-O∞]

10... f5 11. f3 fxe4!

[11... ♘f6!? 12. g4 c6∞]

12. ♘dxe4

[12. fxe4? ♘xd5!-+]

12... ♘f5 13. ♙g5 ♘f6

[13... ♙e8? 14. ♘b5]

14. ♙d3 ♙e8!

[14... c5 15. ♙d2±]

15. ♘e2 ♘xe4 16. ♙xe4 ♙f6!

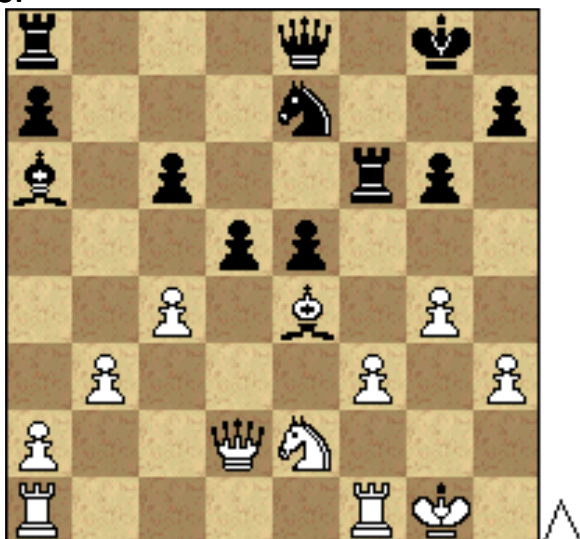
[16... c5 17. ♙d3±]

17. ♙xf6 ♙xf6 18. ♙d2 c5!= 19. dxc6 bxc6

20. g4?

[20. O-O=]

20... ♘e7 21. O-O △ 22.f4; 21.g5 ♙e6
22. ♙d5? cd 23.cd ♘d5 24. ♙d5 ♙b8±;
21.O-O-O ♙b7! | 22... d5↑ 21... ♙a6 22. b3
d5!

23. ♙g5!

[23. cxd5?! ♙xe2 24. ♙xe2 cxd5 25.
♙d3 ♘c6±;

23. ♙d3 ♙f7]

23... ♙f7 24. ♙d3 dxc4 25. ♙xc4

[25. bxc4 ♙d8±]

25... ♙xc4 26. bxc4 ♙f8!± △ 27... ♙c4 27.

♙xe5 ♙e6 28. ♙h2

[28. ♙b2 ♙e3]

28... ♙e3 29. ♘g3 ♙xc4!

[29... ♙xf3 30. ♙xf3 ♙xf3 31. ♙e1!]

30. ♘e4! ♙d4!

[30... ♙exf3 31. ♙xf3 ♙xf3 32.
♙e5±;

30... ♙exf3 31. ♙xf3 ♙d4 32. ♘g2
♙xf3 33. ♘xf3 ♙xa1 34. ♙d6±
Keres]

31. ♙ad1

[31. ♘g2 ♙e2-+;

31. ♘h1 ♙exf3-+]

31... ♙d3 32. ♘f2 ♙xf3-+ 33. ♙xd3

♙xd3 34. ♙b8 ♘g7 35. ♙c7 ♙e3 △ 36...

♙g3 37. ♙g3 ♙g3 36. ♙b7 ♘h6 37. ♙b1

♙d2 38. ♙b3 ♘d5

[38... ♙f4! 39. g5 ♙xg5? 40. ♘g4!;

38... ♙f4 39. g5 ♘h5-+]

39. g5?

[39. ♙xe3 ♘xe3 40. ♙e1]

39... ♘h5!

[39... ♘xg5? 40. ♙xe3 ♘xe3 41.
♘e4;

39... ♙xg5 40. ♘g4]

40. ♙b7 ♙g3 41. ♘h1 ♙xf2 42. ♙xh7

♘xg5 43. h4 ♘f6 [...]

[44. ♙h8 ♘f7 45. ♙h7 ♘e6 46.
♙e1 ♘d6-+;

44. ♙h8 ♘f7 45. ♙h7 ♘e6 46. ♙g8
♘d7 47. ♙g7 ♘d6-+]

[0:1]

84 SICILIAN def. NAJDORF var.

Skuja.R. - Tal M.

½:½, 2/1954.

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4 ♘f6

5. ♘c3 a6 6. g3 e5

[6... e6]

7. ♘b3

[7. ♘de2]

7... ♙e7 8. ♙g2 O-O

[8... ♙e6 9. O-O O-O 10. f4 ♘bd7
11. f5 ♙c4=;

8... ♙e6 9. O-O O-O 10. a4!±;

8... ♙e6 9. O-O O-O 10. ♘d5!±]

9. O-O

[9. a4 ♖c6 10. O-O ♗b4 11. ♕g5 ♕e6 12. a5 b5 13. axb6 ♖xb6=]

9... ♖c7

[9... b5!? 10. a4 ♕b7!?∞;
9... b5 10. a4 b4 11. ♗d5 ♗xd5 12.
♖xd5 (12. exd5!?) 12... ♖a7 △ 13...
♕e6∞]

10. ♕g5!

[10. a4!?]

10... ♗bd7

[10... ♕e6!? △ 11... ♗bd7 11. ♕xf6
♕xf6 12. ♗d5 ♕xd5 13. ♖xd5 (13.
exd5 b5!?) 13... ♗d7 (13... ♖xc2?!
14. ♖xb7) 14. c3 b5!? 15. ♖fd1
♕e7;
10... ♕e6 11. a4 ♗bd7 12. a5 b5!?
13. axb6 ♗xb6∞]

11. ♖c1?!

[11. a4]

11... b5!⌘ 12. a3

[12. ♗d5?? ♗xd5 13. ♖xd5 ♕xg5!
14. ♖xa8 ♗b6-+]

12... h6?!

[12... ♗b6!? 13. ♗a5 ♕e6 14. ♕xf6
♕xf6! 15. ♗d5 ♕xd5 16. exd5
♗c4!?⌘;
12... ♗b6 13. ♗a5 ♕e6 14. ♕xf6
♕xf6 15. ♗d5 ♕xd5 16. exd5
♗a4!? 17. b4⌘]

13. ♕e3 ♗b6 △ 14... ♗c4 14. ♗a5 ♕e6 △ 15... ♗a4!?!; | ♖ac8, ♖fd8, d5 15. ♖d2?!

[15. ♕xb6!? ♖xb6 16. b4! ♖ac8
(16... ♖fc8) 17. ♖d2!? (17. ♖d3
♕c4!) 17... ♖d4?! 18. ♖xd4 exd4
19. ♗e2±;
15. ♕xb6 ♖xb6 16. b4 ♖ac8 17.
♖d2 ♖c7! 18. ♗d5 ♕xd5 19. exd5
♖c3! 20. ♖d3!? e4! 21. ♕xe4 ♗xe4
22. ♖xe4 ♕f6∞;
15. ♕xb6 ♖xb6 16. b4 ♖ac8 17.
♗d5!? ♕xd5 18. exd5 ♖c3!?∞]

15... ♗g4!? 16. ♗d5

[16. ♕xb6? ♖xb6 17. b4 ♕g5⌘]

16... ♕xd5 17. exd5 ♗c4!? 18. ♗xc4 bxc4⌘
△ 19... ♗e3 20. ♖e3 ♕g5 21. f4 ef 22. gf
♕f6⌘; 20. fe c3!⌘; | 19... c3!? 20. ♖c3 ♖c3
21. bc ♗e3 22. fe ♖fc8⌘ 19. ♖b1 ♖ab8 △
20... ♖b2 21. ♖b2 c3 22. ♖b7 ♖b7
23. ♖c3 ♖c8⌘ 20. ♖c3!? △ 21. b4!?∞ 20...
f5

[20... ♖fc8 21. ♕h3!?!;

20... ♖b7!? 21. b4 cxb3 22. ♖xb3
(22. ♖xc7 ♖xc7 23. cxb3 ♗xe3 24.
fxe3 ♖c3⌘) 22... ♖c8!? 23. ♖xc7
♖bxc7 24. ♖b6 (24. ♕e4 ♗f6) 24...
♗xe3⌘;

20... ♖b7 21. b4 cxb3 22. ♖xb3
♖c8 23. ♖xc7 ♖bxc7 24. ♕h3 f5
25. ♕xg4 fxg4 26. ♖b6∞;
20... ♖b7 21. b4 cxb3 22. ♖xb3
♖c8 23. ♖xc7 ♖bxc7 24. ♕h3
♗xe3 25. fxe3!? ♖f8 26. ♖f2 ♖c5
27. ♖d2 f5 28. ♕f1∞]

21. ♕d2?!

[21. b4!? ♗xe3 22. fxe3 (22.
♖xe3∞) 22... e4 23. g4∞;
21. b4 ♗xe3 22. fxe3 e4 23. ♕h3∞;
21. b4 e4!?⌘]

21... e4 △ 22... ♕f6; | 22... ♗f6 22. b3

[22. b4?? ♕f6-+]

22... ♖fc8 23. h3?!

[23. ♕h3!⌘]

23... ♗f6⌘ 24. bxc4

[24. ♖d4 c3!? △ 25... ♖b5⌘;
24. ♖d4 ♖b5!?⌘]

24... ♖xb1 25. ♖xb1 ♖xc4 26. ♖xc4 ♖xc4 27. ♖b6

[27. c3 ♗xd5 28. ♕f1 ♖c6⌘;
27. ♖c1 ♗xd5 28. ♕f1 ♖c6⌘;
27. ♖c1 ♗xd5 28. ♕f1 ♖a4⌘]

27... ♖xc2 28. ♕b4 ♗xd5 29. ♖xa6 ♗xb4 30. axb4 ♖b2?!

[30... d5! 31. ♖a5 (31. b5? ♕c5-+)
31... ♖d2! 32. ♖b5 ♕f6! △ 33...
♕d4 33. ♖h1 (33. ♖b7 ♕d4-+; 33.
♖b8 ♖h7 34. b5 ♕d4 35. b6
♕xf2-+) 33... ♕e5 △ 34... ♖f2
35. ♖d5 ♕g3-+ 34. ♕f1 (34. ♖g1
♕d4-+; 34. g4 ♖d1-+; 34. h4
♖xf2 35. ♖xd5 ♕xg3-+) 34... ♖xf2
35. ♖xd5 ♕xg3! 36. ♕c4 ♖h7-+]

31. ♖a5 g6 32. ♖b5 ♕f6

[32... ♖f7!? 33. ♕f1 ♖c2 △ 34...
♖e6, 35... d5⌘]

33. ♖d5 ♕e5 34. b5 ♖f7

[34... ♖b4!? △ ♖f7-e6, ♕d4-+ 35.
f4 exf3 36. ♕xf3 ♖b3-+;
34... ♖b4 35. f4 ♕d4 36. ♖h2 ♕c5
37. ♕f1 ♖b2 38. ♖h1 ♖c2!? (38...
♖f2 39. ♕c4 ♖g7) 39. ♖d1 ♖f7 40.
♖b1 ♕b6 △ ♖e6, d5-+;

34... ♖b4 35. ♕f1 ♜f7 36. ♜d2
 ♕d4 △ e3 37. ♜c2 ♕c5!?!;
 34... ♖b4 35. ♕f1 ♜f7 36. ♜d2
 ♕d4 37. ♜c2 d5!?!;
 34... ♖b4 35. ♕f1 ♜f7 36. ♜d1
 ♕d4 37. ♜c1 ♕c5 38. ♜c2 ♜f6 △
 ♜e5-+]
 35. ♕f1 ♜e6
 [35... ♖b4!?!]
 36. ♕c4 ♖b4 37. ♕a2 ♜e7!?! △ 38... ♕d4-
 f2 38. ♜f1 g5?!
 [38... ♕d4! △ 39... ♕f2; |39... ♕c5
 39. g4 f4-+ △ 40... f3 △ 40... ♕c5]
 39. ♜e2 ♕d4?!
 [39... ♖b2 40. ♜d2 ♖xb5-+;
 39... f4!?!]
 40. ♜f1 ♖b2?
 [40... f4!?! 41. gxf4 gxf4 42. ♖f5 f3!
 (42... ♕e5! 43. ♕d5 ♜d4!) 43. ♖f7
 (43. ♖f4 d5) 43... ♜e8 44. ♖f4
 ♕e5!-+;
 40... ♕xf2!?! 41. ♜xf2 (41. ♜xf5
 ♕xg3-+; 41. ♖xf5 ♕c5!?) 41...
 ♖b2 42. ♜e3 ♖xa2 43. ♖xf5 ♖a3
 44. ♜xe4 ♖xg3 45. ♜d5 ♖c3-+;
 40... ♕xf2 41. ♜xf2 ♖b2 42. ♜e3
 ♖xa2 43. ♖xf5 ♜e6 44. ♖f8
 ♜e5!-+]
 41. ♖xd4 ♖xa2 42. g4! ♜e6
 [42... ♖b2!?! 43. gxf5 ♖xb5 44.
 ♖xe4 ♖e5-]
 43. gxf5 ♜e5 44. ♖b4 ♜xf5
 [44... ♖a7 45. b6 ♖b7 46. ♖b5 d5
 47. ♜e2=]
 45. b6 ♖a8 46. b7 ♖b8 47. ♜e2- ♜e5 48.
 ♜e3 d5 49. ♖b5 h5 50. ♖b4!?! h4 51. ♖b5
 g4 52. hxg4 h3 53. f4!= exf3
 [53... ♜e6 54. ♜d4=;
 53... ♜d6 54. ♜d4=]
 54. ♜xf3 ♜d4 55. g5! h2 56. ♜g2 ♜c4 57.
 ♖b1 d4 58. g6 d3 59. g7 d2 60. ♜xh2 ♜c3
 61. ♖g1!?! ♖g8! 62. ♜h3 ♜c2 63. ♜h4
 d1= ♖ 64. ♖xd1 ♜xd1 65. ♜h5 [...]
 [65... ♜e2 66. ♜h6 ♖b8!]=]
 [½:½]

85 NIMZO-INDIAN def. RUBINSTEIN
 var.

Pasman - Tal M.

0:1, 2/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 ♕b4 4. e3 O-O 5.
 ♕d3 c5 6. ♜f3 d5 7. O-O ♜c6 8. a3 ♕xc3

9. bxc3 dxc4 10. ♕xc4 ♖c7 11. ♕e2 ♜d8
 [11... e5!?!]
 12. c4!?! b6
 [12... e5 13. d5 e4 14. ♜d2 ♜e5 15.
 f4 exf3 16. gxf3± Gligoric -
 Ljubojevic, Bugojno, 1982]
 13. ♕b2 cxd4
 [13... ♕b7!?! 14. d5?! (14. ♖c2∞)
 14... exd5 15. ♕xf6 gxf6 16. cxd5
 ♜e7 17. e4 f5!-]
 14. exd4 ♖f4
 [14... ♕b7!?! 15. ♖c1 ♜g4 (15...
 h6? 16. d5 exd5 17. ♕xf6±) 16. d5!
 (16. h3? ♜xd4! 17. ♕xd4 ♕xf3 18.
 hxg4 ♕xe2-)]
 15. ♖c2 ♕b7 16. ♖fd1 h6?!
 [16... ♖ac8!?!]
 17. ♖d3 ♖ac8
 [17... ♖e4!?!]
 18. ♖e3 ♜a5?!
 [18... ♜e7!?!]
 19. ♜e5 ♕e4
 [19... ♜xc4? 20. ♕xc4 b5 21. ♖b3
 bxc4 22. ♖xb7 ♖b8 23. ♖xf7-+]
 20. ♖d1 ♜d7 21. ♜xd7
 [21. g3 ♖f5 22. ♕g4 ♖h7 23.
 ♜xf7?! ♜xf7 24. ♕xe6 ♜xe6 25.
 ♖g4 ♜f7 26. ♖xe4 ♜xc4-]
 21... ♖xd7 22. ♖e1! ♜c6 23. d5! exd5 24.
 cxd5 ♕xd5 25. ♖c1± ♜f8 26. ♕b5?
 [26. ♕g4! ♖xg4 (26... f5 27. ♕h5
 ♕f7 28. ♖xc6! ♖xc6 29. ♖e8 ♕xe8
 30. ♖xe8#) 27. ♖g3 ♖e6 (27...
 ♖xg3 28. hxg3 ♖e8 29. ♖c3 f6±)
 28. ♕xg7 ♜g8 29. ♕c3! ♜h7 (29...
 ♜f8 30. ♕b4+-) 30. ♖g7 ♜h8 31.
 ♖g6 f6 32. ♖d2+-]
 26... f6 27. ♖d1
 [27. a4!?!]
 27... ♖cd8 28. h3 ♖d6 29. ♖d2??
 (29. a4!?!∞) 29... ♜f7 30. ♖xd5?
 ♖xd5 31. ♕xc6 ♖d1 32. ♖e7 ♜g8!
 (32... ♜g6? 33. ♕e4+-) 33. ♖e8
 ♜h7 34. ♖xd8 ♖xe1 35. ♕xe1 ♖c1
 36. ♕e4 f5! 37. ♕xf5 g6-; 29...
 ♕e4!-+ 30. ♖xe4 ♖xe4 31. ♖xd6
 ♖xd6 32. ♖xd6 ♖b1 33. ♜h2?
 [33. ♕f1 ♖xb2 34. ♖xc6 ♖xa3-+]
 33... ♖xb2 [...]
 [34. ♕xc6 ♖e5]
 [0:1]

1. e4 g6 2. d4 ♟g7 3. ♜f3 d6 4. ♟c4 ♜f6 5.
♜c3 O-O

[5... c6!]

6. ♟e2 c6

[6... ♟g4 △ ♜c6 △ ♜fd7]

7. e5 dxe5

[7... ♜d5 8. ♟xd5 cxd5 9. ♟f4 dxe5
10. ♟xe5 ♜c6=;

7... ♜d5 8. O-O ♜xc3 9. bxc3 ♟g4
10. ♟f4 ♜d7! 11. exd6 (11. e6?! d5)
11... exd6= 12. ♟xd6? ♟e8 13.
♟d3 ♟f5 △ 14... ♜b6-+;

7... ♜d5 8. exd6 ♟xd6 (8... exd6 9.
♟xd5 cxd5 10. O-O±) 9. ♜e4 ♟c7
10. O-O ♟g4 11. c3 ♜d7=]

8. dxe5 ♜d5 9. ♟g5

[9. ♟d2 ♜xc3 10. ♟xc3 b5 11. ♟d3
♟b6=]

9... h6

[9... ♟g4 10. O-O;
9... ♜xc3 10. bxc3 ♟g4 11. O-O
♟a5 (11... ♜d7?! 12. e6±) 12. e6
♟xf3]

10. ♟d2 ♟e6!

[10... ♟g4 11. O-O-O;
10... ♜xc3 11. ♟xc3 b5 12. ♟d3 △
13.e6!]

11. ♜e4?!

[11. O-O-O!? ♜xc3 12. ♟xc3 ♟xc4
13. ♟xc4±;
11. O-O-O b5 12. ♟xd5 ♟xd5 13.
♜xd5 (13. ♟f4!?!; 13. ♜b1!?) 13...
♟xd5 14. ♜b1±;
11. O-O-O ♜d7! △ 12... ♜7b6
13. ♟b3 a5 12. ♜e4?! ♟c7∞]

11... ♜d7 12. ♟b3 ♜xe5

[12... ♟g4!? 13. O-O-O ♜xe5 14. c4
♜c7±;
12... ♟c7!?!]

13. ♜xe5 ♟xe5 14. ♜c5

[14. ♟xh6?! ♟xb2 15. ♟d1 ♟g7
(15... ♜c3? 16. ♜xc3 ♟xc3 17. ♜f1
♟c8 18. ♟xe6±) 16. ♟xg7 ♜xg7
17. c4 ♟a5±]

14... ♟xb2

[14... ♟d6 15. ♜xb7 (15. ♜xe6
♟xe6 16. ♟xh6 ♟xb2±) 15... ♟c7
16. ♜c5 ♟f5 17. ♟xh6 ♟xb2∞]

15. ♜xe6 fxe6 16. ♟xe6

[16. ♟d1 ♟g7 (16... ♟c8?! 17. c3!?
△ 18.0-0!) 17. O-O ♟c8±;
16. ♟d1 ♟g7 17. ♟xe6!?!]

16... ♜h7 17. ♟d1 ♟f6

[17... ♟c8!? 18. ♟xd5 (18. ♟e2
e5!?) 18... cxd5 19. ♟xe7 ♟g7 20.
O-O ♟e8±;
17... ♟d6!? 18. ♟xd5 (18. ♟h3?!
♟e5 19. ♜f1 ♟xf2! 20. ♜xf2
♟f8-+) 18... cxd5 19. ♟xd6 exd6
20. ♟b1 ♟g7 (20... ♟ae8 21. ♜d1)
21. ♟xb7 ♟ab8 22. ♟xb8? ♟xb8
23. ♜e2 (23. O-O ♟b2-+) 23...
♟b2 24. ♜d3 ♟xa2-+;
17... ♟d6 18. ♟xd5 cxd5 19. ♟xd6
exd6 20. ♟b1 ♟g7 21. ♟xb7 ♟ab8
22. ♟b3!±]

18. ♟e4 ♟d6?

[18... ♜c3? 19. ♟e3!+-;
18... ♟d6 19. O-O ♟e5±]

19. O-O ♟g7 20. c4 ♜c3

[20... ♜f6 21. ♟e2 ♟f8 22. ♟b4
♟xd1 23. ♟xd1±;
20... ♜b6 21. ♟b4 ♟xd1 22.
♟xd1±]

21. ♟xc3 ♟xc3 22. ♟c2

[22. c5! ♟xd1 23. ♟xd1 ♟e8 24. h4
♟d8 25. ♟xd8 ♟xd8 26. ♟e6±;
22. c5 ♟xd1 23. ♟xd1 ♟e8 24.
♟e6! ♟f6 25. g3 △ 26.h4±]

22... ♟e8 23. h4 ♟ad8 24. h5 e5?

[24... ♟xd1 25. ♟xd1 ♟d4 26. ♟e3
♟b2 27. ♟c2+-;
24... ♟xd1 25. ♟xd1 ♟d4 26. ♟e3
♟xc4 27. ♟c2+-;
24... ♟xd1 25. ♟xd1 ♜g7 26. ♟c2
♟f6 27. ♟e2 gxh5 28. ♟e4±]

25. ♟xd6 ♟xd6 26. ♟f3! ♟d4 27. ♟xg6
♟xg6 28. ♟e4+- ♜g7 29. ♟xg6 ♟xg6 30.
hxg6 ♜xg6 31. ♟b1 b6 32. ♜f1 ♜f5 33.
♜e2 e4 34. ♟d1 c5 35. a4 △ 36. ♟h1,
37.g3, 38. ♟h4 [1:0]

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. ♜f3 a6 4. e3

[4. e4 b5 5. a4 ♟b7 6. axb5 axb5 7.
♟xa8 ♟xa8 8. ♜c3 e6∞]

4... b5 5. a4 ♟b7 6. axb5 axb5 7. ♟xa8
♟xa8 8. b3 e6 9. bxc4 bxc4 10. ♟xc4 ♜f6

11. ♖e5
 [11. O-O ♗e7 12. ♜c3 O-O (12... ♜bd7 13. ♜c2!?±) 13. ♜e2 c5=;
 11. O-O ♗e7 12. ♜a4 ♜bd7 13. ♜e5 O-O∞]

11... ♗xg2?!
 [11... ♗b4 12. ♗d2 ♗xd2 13. ♜xd2 O-O 14. O-O ♜bd7 △ 15... c5=]

12. ♜a4 ♜bd7 13. ♜g1 ♜a8
 [13... ♗e4?! 14. ♜c3 ♗d6 (14... g6? 15. ♜xe4 ♜xe4 16. ♜c6 ♜c8 17. ♜a7! △ 18. ♗a6+-) 15. ♜xe4 (15. ♜xg7? ♗g6!) 15... ♜xe4 16. ♜xg7±;
 13... ♗d5!? 14. ♜c3 ♗xc4 15. ♜xc4 g6?! 16. e4 ♗g7 (16... ♗e7?! 17. ♜e5 O-O 18. ♜c6 ♜b6 19. ♜a7 △ 19... ♜d6 20. ♜e7 ♜e7 21. ♗a3+-) 17. ♗a3 ♗f8 18. ♜e5 ♗xa3 19. ♜c6!±;
 13... ♗d5 14. ♜c3 ♗xc4 15. ♜xc4 ♗e7! 16. ♜xg7 ♗f8 17. ♜g3 ♜g8±]

14. ♜b5 ♗d5
 [14... c6!? 15. ♜b3 ♗e4?! 16. ♗xe6! ♜xe5 (16... ♜xe6?! 17. ♜xe6 ♗e7 18. ♜xg7+-) 17. dxe5 ♜d5 18. ♜c3! ♜xe6 (18... ♜xc3? 19. ♗xf7+-) 19. ♜xe4 ♗b4 20. ♗d1 ♗f7 (20... O-O?? 21. ♜f6!+-) 21. ♜d6±;
 14... c6 15. ♜b3 ♗d5 16. ♜c3 △ 17. e4∞]

15. ♜c3 c6 16. ♗xd5
 [16. ♜b3∞]

16... ♜xe5?
 [16... cxd5 17. ♗d2±;
 16... ♜xd5 17. ♜xd5 cxb5 (17... exd5 18. ♜xc6±) 18. ♜c7 ♗d8 19. ♜xa8 ♜xe5 20. dxe5 ♗d7! 21. ♗d2 ♗c6 22. ♗e2 ♗b7 23. ♜c1 ♗xa8 24. ♜c8 ♗b7 25. ♜e8 g6=;
 16... ♜xd5 17. ♜xd5 cxb5 18. ♜c7 ♗d8 19. ♜xa8 ♜xe5 20. dxe5 ♗d7 21. ♜g4 g5! 22. ♜xg5 ♗b4 23. ♗d1=]

17. ♗h1 ♗b4?
 [17... cxb5! 18. ♗xa8 ♗b4=]

18. ♜xe5 ♗xc3 19. ♗e2 ♜a2?!
 [19... ♜d7 20. ♜xg7 ♗e7 (20... ♜f8? 21. ♜xh7+-) 21. ♜g5 ♗d6 22. ♗e4↑±]

20. ♗d3 ♜b3 21. ♗xc6 ♜d7 22. ♜b5+- ♗b4 23. ♗e2 O-O 24. ♗xd7 ♜c2 25. ♗f3 ♗d6 26. ♗c6 ♜b8 27. ♜a4 ♜f5 28. ♗e2 ♗xh2 29. ♜h1 ♗d6 30. ♗f3 ♜b4 31. ♜a8 ♗f8 32. ♜c8 ♜a5 33. ♗e4 g6 34. ♜e8 h6 35. ♜xh6 [1:0]

88 SICILIAN def. DRAGON var.
 Kliavinsh Y. - Tal M.
 1:0, 2/1954.

1. e4 c5 2. ♜f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6 5. ♜c3 g6 6. f4 ♜c6 7. ♜xc6 bxc6 8. e5 ♜d7 9. exd6 exd6 10. ♗e3 ♜e7?
 [10... ♗e7]

11. ♜d4 ♜f6
 [11... ♗g7 12. ♜xg7 ♜xe3 13. ♗e2! ♜f8 14. ♜f1 ♗a6 (14... ♗d8 15. ♜f3 ♜g1 16. ♗f1±) 15. ♜f3 ♜g1 16. ♗f1 ♗xf1 17. O-O-O O-O-O 18. ♜dx1 ♜xg2 19. ♜d4 ♜b6 20. h3±]

12. O-O-O ♗g7?!
 [12... d5 13. ♜e1 ♗e6 14. g4 ♗g7 15. f5 O-O 16. g5 ♗xf5 17. gxf6 ♗xf6 18. ♜c5±]

13. ♜xd6! ♜xe3 14. ♗b1+- △ 15. ♜d8# 14... ♗d7
 [14... ♗e6 15. ♜xc6 ♗e7 16. ♜d6 ♗e8 17. ♗b5+-;
 14... ♜d7 15. ♗a6! ♗xa6 (15... ♗xc3 16. ♗xc8+-) 16. ♜he1 ♜xe1 17. ♜xd7+-]

15. ♗b5
 [15. ♗c4!? ♜b6 16. ♜he1 ♗d8 17. ♜e7 ♗c7 18. ♜xf7 △ 19. ♜e7, 20. ♗e6+-]

15... ♜b6
 [15... cxb5 16. ♜he1 ♜e6 (16... ♜xe1 17. ♜xe1 ♗d8 18. ♜xb5+-) 17. ♜xe6 ♜xe6 18. g4!+-]

16. ♜he1 ♗d8 17. ♗xc6 ♜b8 18. ♜e7 ♗c7 19. ♜xd7 ♗c8
 [19... ♗xc6 20. ♜d6#]

20. ♗b5 ♜b7 21. ♜xb7 ♜xb7 22. ♜xb7
 [22. ♜c5!? ♜c7 23. ♗a6 ♗b8 24. ♜b5 ♜b6 25. ♜e7 ♜xb5 26. ♜xb5+-;
 22. ♜c5 ♜c7 23. ♗a6 ♗b8 24. ♜b5 ♗a8 25. ♜d5! ♜xd5 26. ♜xd5 ♗b8 27. ♜e3+-;
 22. ♜c5 ♜c7 23. ♗a6 ♗b8 24. ♜b5 ♗a8 25. ♜d5 ♜d7 26. ♜e7 ♜xb5 27. ♜c7 ♗b8 28. ♜xb5+-]

[1:0]

89

RETI OPENING
Bannik A. - Tal M.
0:1, 2/1954.

1. ♖f3 ♖f6 2. g3 g6 3. ♗g2 ♗g7 4. O-O O-O 5. d3 d5 6. ♜bd2 c5 7. e4 ♜c6 8. ♞e1 e6?!

[8... b6 9. c3 dxe4 10. dxe4 ♜g4 11. ♗f1 ♜ge5 12. ♞c2 ♗b7 13. ♜xe5 ♜xe5= Botvinnik - Donner, Beverwijk, 1970;
8... e5!? 9. exd5 ♜xd5 10. ♜c4 f6 11. c3 ♗e6 12. ♜fd2 ♞d7∞ Vasiukov - Korchnoi, USSR, 1959]

9. c3 b6 10. ♜h4

[10. a3 a5 11. e5 ♜d7 12. d4 ♗a6∞;
10. e5!? ♜d7 11. d4 f6 12. exf6 ♞xf6 13. ♞e2±]

10... ♞c7

[10... ♗a6!?]

11. f4 ♗a6 12. ♞f3?!

[12. e5 ♜d7 13. ♜df3 b5 14. d4 b4∞;
12. ♜df3 ♞fd8 (12... dxe4!?) 13. e5 ♜d7 14. d4 cxd4 15. cxd4 ♜b4 16. ♞e3 ♞c2 17. ♗d2∞]

12... ♞fd8

[12... dxe4!? 13. dxe4 ♞fd8!;
12... ♞ad8!?]

13. c4?

[13. e5 ♜d7 14. ♜f1 b5 15. a3 ♗b7 16. g4 (16. ♗e3 d4?! 17. cxd4 cxd4 18. ♗f2 (18. ♗xd4? ♜xd4 19. ♞xb7 ♞xb7 20. ♗xb7 ♞ab8±) 18... ♜c5 19. ♞ac1 ♞b6 (19... ♜xe5? 20. ♞xb7!±) 20. ♞e2 (20. b4? ♜xb4) 20... b4 21. ♜d2∞) 16... a5]

13... dxe4

[13... ♜b4!? 14. ♞d1 (14. ♞f1 dxe4 (14... b5!?) 15. dxe4 e5±) 14... dxe4 15. ♜xe4 (15. dxe4 e5!) 15... ♜xe4 16. ♞xe4 ♞ab8±;]

14. dxe4 ♜b4 15. ♞b3 ♜g4 16. ♜hf3 ♞d3 17. ♞a4 b5! 18. cxb5 c4 19. h3 ♞c5 20. ♜h1 ♗xb5 21. ♞a5 ♜f2 22. ♜h2 ♜c2-+ 23. ♗f1 ♞d6 24. a4 ♜g4?! 25. hxg4 ♞f2 [0:1]

90

QUEEN'S gam. SEMI-TARRASCH
def.
Darznieks A. - Tal M.
0:1, 2/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 c5 4. ♜f3 d5 5. cxd5 cxd4 6. ♞a4

[6. ♞xd4 exd5 (6... ♜xd5!?) 7. e4! ♜c6 8. ♗b5 ♜xe4 9. O-O ♜f6 10. ♞e1 ♗e7 11. ♗xc6 bxc6 12. ♞c5∞ Epishin - Bareev, Tallinn, 1986]

6... ♗d7 7. ♞xd4 exd5 8. ♗g5

[8. ♜xd5 ♞a5 9. ♜c3 ♜c6∞]

8... ♗e7 9. ♞d2 ♗e6 10. e3 ♜c6 11. ♗e2 O-O 12. O-O ♜e4= 13. ♗xe7 ♞xe7 14. ♞e1

[14. ♜xd5? ♞d7-+;
14. ♜xe4 dxe4 15. ♜d4=]

14... f5?!

[14... ♞f6 15. ♞c1 ♞fd8=]

15. ♞d1 ♞ad8 16. ♜d4

[16. ♜b5 f4!?∞;
16. g3 g5 △ 17... f4∞]

16... ♗c8 17. ♗b5!

[17. ♜xd5? ♞xd5 18. ♗c4 ♞c5±]

17... ♜e5 18. f3 ♜xc3 19. ♞xc3 ♞d6 20. ♞c1?!

[20. ♞f2! a6 21. ♗f1±]

20... a6 21. ♗a4

[21. ♞xc8? ♞xc8 22. ♞xc8 ♞d8 23. ♜xf5 ♞f8 24. ♞xd8 ♞xd8 25. ♗e2 (25. ♞c1? ♞g5-+) 25... ♞g5±;
21. ♗e2!?±]

21... ♜c4 22. ♞fe1 b5 23. ♗b3?!

[23. ♗d1! ♞e8 24. b3 ♜e5 25. f4±;
23. ♗d1 ♞h6 24. g3!±]

23... ♞h6 24. g3 ♞g6 25. f4 h5 26. ♜f2 h4 27. ♜f3?!

[27. ♗d1!±]

27... hxg3 28. hxg3 ♗b7 29. ♞d4

[29. ♜d4 b4! 30. ♞c2 ♜d6±;
29. ♜e5 ♞e6!±]

29... ♞e8! 30. ♞e2 ♞e6± 31. ♞ce1 ♞e4 32. ♞d3 ♞f7 33. ♜g2

[33. ♜g5 ♞h5 34. ♜xe4 fxe4→]

33... ♞h5 34. ♜d4 ♜f7 35. ♗d1

[35. ♞h1? ♞xd4-+]

35... ♞h8 36. ♞g1 ♜xb2!-+ 37. ♞c2

[37. ♞xb2 ♞h2 38. ♜f1 ♞xb2-+]

37... ♞h2 38. ♜f1 ♜c4! 39. ♞d3

[39. ♞xh2 ♜xe3]

39... ♞h3 40. ♜f2 ♞he8

[40... ♞g4 41. ♞g2 ♞h1 42. ♞e1

♟b2-+]

41. ♖ee1
 [41. ♜f3 ♙f8! 42. ♜g5 ♖xe3! 43. ♖xe3 ♖xe3 44. ♚xe3 ♚h2-+]

41... ♚h2 42. ♖g2 ♚h6 43. ♙f3 ♜xe3 44. ♙xe4 ♜g4 45. ♙g1 fxe4 46. ♚e2 ♚h5 47. ♜f3
 [47. ♖c1 ♖h8-+]

47... d4! △ 48... e3 48. ♖h2
 [48. ♜h2 ♙c8 49. f5 ♙xf5 50. ♖f1 ♙g6 51. ♖xf5 ♙xf5-+;
 48. ♜h2 ♜f6 49. g4 ♚h3 △ 50... e3-+]

48... ♜xh2 49. ♜g5 ♙g6 [0:1]

91 KING'S INDIAN def. CLASSICAL
 var.
 Neibult - Tal M.
 0:1, 2/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 g6 3. ♜c3 ♙g7 4. e4 d6 5. ♜f3 O-O 6. ♙e2 e5 7. d5 ♜h5!?

[7... a5!?
 7... ♜bd7]

8. g3
 [8. ♜g1 ♜d7 (8... ♜f4!?) 9. ♙xh5 gxh5 10. ♚xh5 ♜c5 11. ♜f3 f5∞ Szabo - Boleslavsky, Budapest, 1950]

8... ♜d7
 [8... ♜f6!?]

9. O-O
 [9. ♙e3 ♜hf6 10. ♜d2 c6 11. h4 ♜e8 12. g4 f5 13. gxf5 gxf5 14. exf5∞ Petrosian - Olafsson, Portoroz, 1958;
 9. ♙g5!?]

9... a5 10. ♜e1 ♜c5 11. ♙g4?
 [11. ♙xh5 gxh5 12. ♚xh5 f5∞]

11... f5! 12. exf5?!
 [12. ♙xh5 gxh5 13. exf5∞]

12... ♜f6 13. ♙h3 gxf5 14. ♙h1?!
 [14. ♜d3;
 14. f4!?]

14... f4! 15. ♙g2 ♜g4↑ 16. f3
 [16. ♜d3? fxf3-+;
 16. ♙g1!?]

16... ♜h6∞ 17. ♜d3
 [17. g4 ♚h4 18. ♜d3 e4!]

17... ♜f5 18. ♜xc5?

[18. gxf4 ♜xd3 19. ♚xd3 ♚h4 20. ♙g1 exf4 21. ♜e2 ♜g3!? (21... ♙e5∞) 22. ♖f2! (22. hxg3 fxf3 23. ♜xg3 ♚xg3→) 22... ♙f5∞;
 18. g4!? ♚h4! (18... ♜g3?! 19. hxg3 fxf3 20. ♙h3! ♙xg4 21. fxf4 ♚h4 22. ♙g2 ♖xf1 23. ♚xf1 ♖f8 24. ♚xf8! ♙xf8 25. ♜xc5±) 19. ♙g1 (19. gxf5 ♜xd3 20. ♚xd3 ♖xf5 △ ♖h5→) 19... e4! 20. ♜xe4 ♜xe4 21. fxe4 ♙d4 22. ♜f2 ♜g3!!→]

18... ♜xg3!-+ 19. hxg3 fxf3 20. ♙g1 ♚h4 21. ♖e1 ♚h2 22. ♙f1 ♙h3 23. ♙e2 ♚xg2 24. ♜d3 ♖xf3 25. ♖e3 ♖xe3 26. ♙xe3 dxc5 27. ♚h5 ♖f8 28. ♖g1 ♚h2 29. ♜e4?
 [29. ♚d1 ♙f5 30. ♜e4 ♚h4 31. ♚f3 ♙g6 32. ♖h1 ♖xf3 33. ♖xh4 h5!-+]

29... ♙f1 [0:1]

92 NIMZO-INDIAN def.
 Tal M. - Larichev S.
 1:0, 2/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 ♙b4 4. f3 d5 5. a3 ♙xc3 6. bxc3 b6 7. cxd5 exd5 8. e3 ♙b7?!

[8... ♙f5 9. ♜e2 O-O 10. g4±;
 8... O-O 9. ♙d3 ♙a6 10. ♜e2 ♚c8 11. e4 ♙xd3 12. ♚xd3 ♚a6∞ Beljavsky - Ljubojevic, Linares, 1990;
 8... O-O 9. ♙d3 c5 10. ♜e2 ♙a6 11. O-O ♖e8 12. ♜g3 ♚c8∞ Beljavsky - Short, Linares, 1990]

9. ♙d3 O-O 10. ♜e2 ♜bd7?
 [10... c5 △ 11... ♜c6±]

11. O-O ♖e8 12. ♜g3 c5 13. ♖a2!± ♚c7 14. ♖e2! ♖ad8 15. e4 ♙h8

[15... dxe4 16. fxe4 ♘f8 17. ♖xf6! gxf6 18. ♘h5±]

16. e5 ♗g8 17. ♗f5 ♗f8 18. f4 ♙c8 19. ♗e3 f6
[19... cxd4 20. cxd4 ♖c3 21. ♙b2 ♖a5 22. ♖b3± △ 23. ♙c3+-;
19... cxd4 20. cxd4 ♗e6 21. ♙b2 △ 22. f5±]

20. ♖ef2 g6
[20... ♖f7 21. g4 g6 22. f5±]

21. f5! fxe5
[21... gxf5 22. ♗xf5 fxe5 23. dxe5 ♖xe5 24. ♖e2 ♖c7 25. ♙f4+-]

22. fxcg6 ♗xg6
[22... e4? 23. ♖f7 △ 24. g7#]

23. ♙xg6?!
[23. ♖h5! e4 24. ♖f7+-;
23. ♖h5 ♗f4 24. ♗xd5! ♗xh5 (24... ♗xd5 25. ♖f7+-; 24... ♖xd5 25. ♙xf4+-) 25. ♗xc7 ♖e7 26. ♙g5+-]

23... hxcg6 24. ♗g4 exd4 25. ♖f7 ♖c6?
[25... ♖e7 26. ♙f4 △ 27. ♙e5+-;
25... ♖d7! 26. ♙f4 ♖xf7 27. ♙xc7 ♖xc7 28. cxd4 ♙xg4 29. ♖xg4 ♗g7±]

26. ♖f3 ♙xg4 27. ♖xg4 [1:0]

93
QUEEN'S gam. ORT def.
Tal M. - Paradniek
1:0, 2/1954.

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♗c3 ♗f6 4. ♗f3 ♗bd7
5. ♙g5 ♙e7 6. e3 c6 7. ♙d3 O-O 8. O-O
dxc4 9. ♙xc4 ♗d5 10. ♙xe7 ♖xe7 11. ♖c1
♗xc3 12. ♖xc3 e5 13. ♖c2 exd4
[13... e4]

14. exd4 ♖f6
[14... ♗b6;
14... ♗f6]

15. ♖e4
[15. ♙b3 ♗b6 16. ♖c5 ♙e6=;
15. d5! c5 16. ♙b5! b6 17. ♖e1±;
15. d5 ♗b6! 16. dxc6±]

15... ♗b6 16. ♙b3 ♙f5
[16... ♙e6?! 17. ♙xe6 ♖xe6 18. ♖xe6 fxe6 19. ♖e1±]

17. ♖f4 ♖ad8 18. ♖c5 ♙g6
[18... ♗d5? 19. ♙xd5 ♖xd5 20. ♖xd5 cxd5 21. ♖c1±;
18... ♙e6!=]

19. ♖xf6 gxf6 20. ♖d1 ♖d7
[20... ♙e4 21. a4 ♖d6 22. a5 ♙xf3

23. gxf3 ♗d5 24. ♙xd5 ♖xd5 25. ♖xd5 cxd5 26. ♖c1 ♖e8 27. ♗f1 ♖e6 28. ♖c8 ♗g7 29. ♖b8 b6 30. axb6 (30. b4 ♖c6=) 30... ♖xb6! 31. ♖xb6 axb6 32. ♗e2 ♗g6=;

20... ♙e4 21. a4 ♖d6 22. a5 ♙xf3 23. gxf3 ♗d5 24. ♙xd5 ♖xd5 25. ♖xd5 cxd5 26. ♖c1 ♖e8 27. ♗f1 ♖e6 28. ♖c8 ♗g7 29. ♖b8 b6 30. ♖d8 bxa5 31. ♖xd5 ♖a6 32. ♖c5 a4=;

20... ♙e4 21. a4 ♖d6 22. a5 ♙xf3 23. gxf3 ♗d5 24. ♙xd5 ♖xd5 25. ♖xd5 cxd5 26. ♖c1 ♖e8 27. ♖c7! ♖e1 28. ♗g2 ♖a1 29. b4 b5 30. ♖xa7 ♖b1 31. ♖d7 ♖xb4 32. ♖xd5 ♖a4±;

20... ♙e4 21. a4 ♙d5! 22. ♙xd5 ♗xd5! (22... ♖xd5 23. a5 ♖xc5 24. dxc5 ♗a4 25. b4! b6 26. cxb6 axb6 27. ♖a1 ♖d8 28. a6±) 23. ♗f1 ♖fe8=]

21. a4 ♗c8?!
[21... ♖fd8!?;
21... ♖e8 22. a5 ♗d5 23. ♙xd5 ♖xd5 24. ♖xd5 cxd5 △ 25... ♖c8 △ 25... ♖e2 △ 25... ♙h5=]

22. d5! ♖fd8 23. ♖d4
[23. ♖dc1!? ♙e4 24. dxc6 ♙xc6 25. h3±]

23... cxd5
[23... ♗e7 24. dxc6! ♖xd4 (24... ♗xc6±) 25. ♗xd4 ♖xd4 26. cxb7 ♖d8 27. ♙d5 ♗g7 (27... ♙e4 28. b8=♖!±) 28. ♙f3±]

24. ♖cxd5 ♖xd5 25. ♙xd5 ♖d7 26. a5 ♗f8 27. ♗f1 ♗e7?!
[27... ♖c7!? 28. ♗e2 (28. ♙c4?? ♖xc4+-; 28. ♖b4 b6!=) 28... ♗e7±]

28. ♙c4 ♖xd4 29. ♗xd4 ♙e4 30. ♗b5?
[30. g3±]

30... ♗c8?
[30... ♗c6! 31. ♗d6 ♗xa5=]

31. f3 ♙c6 32. ♗d4± ♙d7
[32... ♗e7 33. ♗xc6 ♗xc6 34. a6±]

33. ♙d3 h6 34. ♗f2 ♗d6 35. ♗g3 ♙c8 36. ♗f4 ♙d7 37. b4 ♗g7 38. h4 ♗f8 39. ♙e4 ♗e7
[39... ♗xe4 40. ♗xe4 ♗g7 41. h5 △ 42. ♗d5 41... ♙e6 42. ♗b5 a6 43.

♟d6+-]
40. ♖c2 ♙c8 41. ♖e3 ♙e6 42. g4 ♜f8 43.
♖c2 ♜e7 44. ♖d4 ♙d7 45. ♙d3 ♜f8 46.
♜e3 ♜e7 47. ♖e2 ♙e6

[47... ♙b5 48. ♙xb5 ♖xb5 49. ♖d4
♖c3 (49... ♖xd4 50. ♜xd4+-) 50.
♖f5 ♜e6 51. ♖xh6 ♖d5 52. ♜e4
♖xb4 53. ♖f5 ♖d5 54. h5 ♖e7 55.
♖xe7 ♜xe7 56. ♜f5 b5 57. axb6
axb6 58. h6 ♜f8 59. ♜xf6 ♜g8 60.
g5 b5 61. h7+-;

47... ♙b5 48. ♙xb5 ♖xb5 49. ♖d4
♖c3 50. ♖f5 ♜e6 51. ♖xh6 ♖d5
52. ♜e4 ♖xb4 53. ♖f5 ♖a6 54.
♖d4 ♜e7 55. h5 ♜f8 56. h6 ♖c5
57. ♜f5 ♖d7 58. ♖b5 ♜g8 59.
♖xa7 ♜h7 60. ♖b5 ♜xh6 61.
♖d6+-;

47... ♙c6!?

48. ♜d4 ♙d7 49. ♖c3 ♙c6 50. ♙e2 ♜e6
[50... b6 51. axb6 axb6 52. ♖d5
♙xd5 53. ♜xd5 ♜d7 54. ♙d3 ♜c7
55. h5 ♜d7 56. f4 ♜c7 57. g5 fxg5
58. fxg5 hxg5 59. h6 ♖e8 60.
♜e5+-]

51. b5 ♙d7 52. ♖d5 ♖e8

[52... f5!? 53. g5 hxg5 54. hxg5±]

53. ♜c5 ♙c8

[53... ♜e5 54. ♙d3 △ 55.f4 ♜e6
56.♙f5#]

54. ♙d3 ♖d6 55. f4

[55. ♙f5? ♖xf5 56. gxf5 ♜e5 57. f4
♜e4]

55... f5

[55... ♙d7 56. ♖c7 ♜e7 57. f5 ♖e8
58. ♖xe8+-]

56. ♙xf5 ♖xf5 57. gxf5 ♜d7 58. b6 a6 [...]

[59. h5+-]

[1:0]

94 KING'S INDIAN def. CLASSICAL

var.

Prieditis - Tal M.

0:1, 2/1954.

1. c4 ♖f6 2. ♖c3 g6 3. ♖f3 ♙g7 4. e4 d6 5.
♙e2 O-O 6. O-O e5 7. d4 ♖c6 8. dxe5?!

[8. d5;

8. ♙e3]

8... ♖xe5

[8... dxe5 9. ♙e3 ♙g4 10. h3 ♙xf3
11. ♙xf3 ♖d4 12. ♖d5 ♖d7 13.
♙c1 c6 14. ♖b4 ♖c5 15. ♙xd4

♙xd4= Schuster - Taimanov,
Oberhausen, 1961;

8... dxe5 9. ♙xd8 ♖xd8 10. ♙e3
♖e6=]

9. ♖xe5

[9. ♖d4!?±]

9... dxe5 10. ♙xd8 ♙xd8 11. ♙g5 c6= 12.
♙ad1

[12. ♙fd1]

12... ♙e6 13. f3

[13. ♙xd8 ♙xd8 14. f3 △ ♙d1=]

13... h6 14. ♙e3 ♙e8!?

[14... ♖d7 15. ♖d5!]

15. ♙d2 ♖d7?!

[15... ♜h7 △ h5, ♙h6=]

16. ♙fd1?

[16. ♖d5!±]

16... ♖f8 17. ♖a4 b6 18. ♙d6?!

[△ 18. ♖c3 △ a4, b4, c5↑]

18... ♙ac8 19. ♖c3 f5 20. b3

[20. a4!?

20... f4 21. ♙c1

[21. ♙f2]

21... ♙f6! 22. ♙b2?!

[△ 22. ♖a4 ♙e7?! 23. ♙6d2 (23.
♙6d3? b5!) 23... ♙b4 24. ♙c2 △
25.♙b2, 26.a3±]

22... ♙e7 23. ♙6d3 ♙c5 24. ♜f1 ♙d4 25.
♖a4

[25. ♙xd4!? exd4 26. ♙xd4 ♙cd8
27. ♙xd8 ♙xd8 28. ♜e1 △ 29.e5,
30.♖e4∞ 28... ♖d7!? △ 29...
♖e5±; |29... ♖c5± 29. ♖a4 a6! △
30... b5]

25... c5± 26. ♖c3 ♜f7?!

[26... ♙d7 27. ♙a1 ♖e6 (27... a6!?)
28. ♖b5 ♙a8]

27. ♙a1 ♙d7?!

[27... a6!?

28. ♖d5?

[28. ♖b5! △ ♖a7; |♖d6 28... ♙xb5
29. cxb5=;
28. ♖b5 ♜e6 29. a4 (29. ♖xa7?
♙a8 30. ♖b5 ♙xb5 31. cxb5
♙xa2±) 29... a6 30. ♖c3∞]

28... ♖e6 29. ♙c3

[29. ♜e1]

29... g5± 30. ♜e1 ♙h8 31. ♜d2 ♙cg8 32.
♙h1?

[32. h3 h5 33. ♙f1!? ♙xc3 34. ♜xc3
♖d4 35. ♙d1 g4?! 36. hxg4 hxg4

37. fxc4 ♖xc4 38. ♜xf4! ♜xd1 39. ♜d5±;
32. h3 h5 33. ♜f1 ♜xc3 34. ♜xc3 ♜d4 35. ♜d1 ♜g6±]

32... h5 33. ♜c1?!

[33. h3!?

33... g4 34. ♜dd1 gxf3 35. ♜xf3 ♜g5—+
36. ♜xd4 cxd4 37. ♜hg1 h4 38. ♜df1 h3
39. gxf3 ♜xh3 40. ♜f2 ♜xf3 41. ♜xg8
♜xg8 42. ♜xf3 ♜g1 43. ♜b2 ♜g2 44. ♜a3
♜g4 45. ♜f1 ♜e2 46. ♜h1 f3 [0:1]

95

ENGLISH OPENING

Tal M. - Gipslis A.

½:½, 2/1954.

1. c4 ♜f6 2. ♜c3 c5 3. g3 d5 4. cxd5 ♜xd5
5. ♜g2 ♜c7 6. d3 e5 7. f4 exf4 8. ♜xf4
♜e7

[8... ♜e6 9. ♜h3±;

8... ♜d6!?

9. ♜a4

[9. ♜f3 ♜c6 10. O-O O-O 11. ♜c1
♜e6 12. ♜e3 ♜e8∞]

9... ♜d7 10. ♜f3 O-O 11. O-O± ♜b6 12.
♜c2 ♜bd5 13. a3 ♜e6

[13... b6? 14. ♜e5 (14. ♜xc7 ♜xc7
15. ♜e5? ♜d4—+) 14... ♜b7 15.

♜xf7 ♜xf7 16. ♜xc7±]

14. e4 ♜f6

[14... ♜xf4!? 15. gxf4 f5∞]

15. ♜h1 ♜d7 16. ♜ad1 ♜ad8?

[16... ♜b5]

17. d4!?

[17. ♜e5 ♜c8 18. ♜g5 h6 19.
♜c1∞]

17... cxd4 18. ♜xd4±

[18. ♜xd4?! ♜c8 19. ♜xd8 ♜xd8
20. ♜g5 h6 (20... ♜c4 21. ♜d1 h6
22. ♜h3∞) 21. ♜xe6 ♜xe6 22.
e5∞]

18... ♜g4?!

[18... ♜c8 19. ♜xc7 ♜xc7 20.
♜xe6 fxe6 21. ♜h3 ♜e5 22. ♜b3±]

19. ♜d2?

[19. ♜db5? ♜xd1 20. ♜xd1 ♜xd1
21. ♜xd1 ♜xb5∞;

19. ♜f5! ♜xd1 20. ♜xd1+—]

19... ♜c8 20. e5 ♜fd5 21. ♜xd5

[21. ♜xd5? ♜xd5 22. ♜xd5 ♜xd5
23. ♜xc8 ♜xc8 24. ♜f5?? ♜xf5 25.
♜xd5 ♜e4—+]

21... ♜xd5 22. ♜e4! △ 23. ♜b5; 22. ♜b3

♜h3!?!; 22. ♜b1!? | 23. h3 ♜h3 24. ♜h3
♜h3 25. ♜h2 22... a6 23. ♜e1! △ 24. h3
♜h3 25. ♜h3 ♜h3 26. ♜h2 23... h6 24. h3

[24. ♜f1!? △ 25. ♜d3 24... ♜xf4 25.
gxf4 g6! 26. ♜g2 ♜xd4! 27. ♜xd4
♜f3 28. ♜f2∞;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. ♜c2
♜b8? 27. h3 ♜h5 (27... ♜d7 28. e6)
28. f5!?±;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. ♜c2
♜d7±;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. h3!
♜xh3 (26... ♜h5? 27. f5) 27. ♜xh3
♜xh3 28. ♜h2 ♜d7 29. ♜g1! ♜d5
30. ♜xd5 ♜xd5 31. ♜f5 ♜c5 32.
♜xh6 ♜g7 33. ♜f5 ♜g8 34. ♜c1 △
34... gf 35. ♜g2 ♜h7 36. ♜c3→±;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. h3
♜e6 27. ♜xe6 ♜xe6 28. ♜xd8
♜xd8 29. ♜xb7±;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. h3
♜e6 27. ♜xe6 ♜xd2 28. ♜xf8
♜xf8∞;

24. ♜f1 ♜xf4 25. gxf4 g6 26. h3
♜e6 27. ♜h2 ♜d5 28. ♜b1∞]

24... ♜xh3

[24... ♜h5 25. e6 ♜f6! (25... ♜xf4
26. gxf4 fxe6? 27. ♜c2±; 25... ♜xf4
26. gxf4 ♜f6? 27. e7+—) 26. ♜c2
♜a8 (26... ♜g6? 27. exf7 ♜h7 28.
♜xc8+—) 27. ♜e5 ♜g6;

24... ♜h5 25. e6 ♜f6 26. ♜c2 ♜a8
27. ♜f5 ♜fe8∞]

25. ♜xh3 ♜xh3 26. ♜h2 ♜g4

[26... ♜xf4 27. gxf4 (27. ♜xh3
♜xh3 28. ♜xb7 ♜xd4 29. ♜xe7

♖d2±) 27... ♜d7 28. ♜f5 ♙c5 29.
 ♜xh6 ♜d5 30. ♜xd5 ♜xd5 31.
 ♜g1?! g6 32. ♜g3 ♜fd8 △ 33...
 ♙f8;
 26... ♜xf4 27. gxf4 ♜d7 28. ♜f5
 ♙c5 29. b4!+-]
 27. ♙xh6! ♜xe4 28. ♜xe4 gxh6?
 [28... ♜fe8 29. ♙xg7!+-;
 28... f5! 29. exf6 ♙xf6=]
 29. ♜g4 ♙g5
 [29... ♙h7 30. ♜f5+-]
 30. ♜xh6 f6 31. exf6 ♙f7 32. ♜xg5 ♜xf6
 33. ♜gg6?
 [33. ♜f5 ♙g7 34. ♜h4 ♙g6 35.
 ♜f2±]
 33... ♜xd4?
 [33... ♜g8! 34. ♜e6 ♜xh6 35. ♜xf8
 (35. ♜xh6 ♜d1 36. ♙g2 ♜c8±)
 35... ♜g8 36. ♜b6±]
 34. ♜xf6 ♙g7 35. ♜xf8 ♙xh6 36. ♜f6
 [36. ♙g2 ♙g5 37. b4 ♜d2 38. ♜f2
 ♜d3 39. ♜f3 ♜d2 40. ♙h3 ♜a2=]
 36... ♙g5 37. ♜b6 ♙g4 38. ♙g2 ♜d2 39.
 ♙f1 ♙xg3 40. ♜xb7 ♙f3 41. ♙e1 ♜d6 42.
 ♜e7 ♜b6 43. ♜e2 ♜b5 44. ♙d1 ♜b6 45.
 ♜d2
 [45. b4 ♜b5 △ 46... a5=]
 45... ♙e3 46. ♙c1 ♜c6 47. ♜c2 ♜h6 48.
 ♙b1 ♙d3 49. ♜c7 a5 50. ♜c3 ♙d4 51. a4
 ♜a6 52. ♜b3 ♙c4 53. ♜b5 ♜a8 54. ♙a2
 ♜a7 55. ♙a3 ♜a8 56. b3 ♙c3 57. ♜c5
 ♙d4 58. ♜h5 ♙c3 59. ♜h4 [½:½]

96

FOUR KNIGHTS' GAME

Tal M. - Saigin

½:½, 3/1954.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♜c3 ♜f6 4. d4 exd4
 5. ♜d5 ♙e7
 [5... ♜b4 6. ♙c4 ♜bxd5 7. exd5
 ♙b4=]
 6. ♜xd4 ♜xd5 7. exd5 ♜xd4 8. ♜xd4 O-O
 9. ♙e2 ♙f6 10. ♜d3
 [10. ♜d1 d6 11. O-O ♙f5 12. ♙d3
 ♜d7 13. c3 ♜fe8 14. a4 ♙e4± Sax -
 Karpov, Tilburg, 1979]
 10... ♜e8?!
 [10... d6]
 11. d6 cxd6 12. O-O
 [12. ♜xd6?! ♜a5 (12... ♙e5!?!; 12...
 ♜e6!?) 13. ♙f1 (13. c3 ♙xc3) 13...
 ♙e5 14. ♙d2 ♜d8↑;
 12. ♜xd6 ♜a5 13. ♜d2 ♜e5 (13...

♜h5 14. ♙f1) 14. ♜e3! ♜xe3 (14...
 ♜a5 15. ♜d2=) 15. fxe3 d5=]

12... d5
 [12... ♜e7 13. ♙f3]
 13. ♙f3 d4 14. b3 d5 15. ♙b2 ♙e6 16.
 ♙xd4 ♙xd4 17. ♜xd4 ♜a5
 [17... ♜e7?! △ ♜d7, a5]
 18. ♜fe1
 [18. ♜fd1 h6 19. ♙xd5? ♙xd5 20.
 ♜xd5 ♜e1!-+]
 18... ♜ec8
 [18... ♜ac8!? △ ♜ed8]
 19. ♜e2
 [19. c4 ♜c5! (19... dxc4? 20. ♙xb7
 cxb3 21. ♙xa8±) 20. ♜ad1 dxc4 21.
 ♙xb7 ♜xd4 22. ♜xd4 ♜d8=]
 19... ♜c7 20. ♜d1 △ 21. c4 20... h6
 [20... ♜xa2?! 21. c4 ♜xb3 22. cxd5
 ♙d7 23. ♜b2 ♜a4 24. ♜xa4 ♙xa4
 25. ♜a1 △ 26. d6↑±;
 20... ♜xa2 21. c4 ♜xb3 22. cxd5
 ♙d7 23. d6!?!]
 21. ♙xd5?!
 [21. a4 ♜ac8=]
 21... ♙xd5
 [21... ♜d8!? 22. c4 ♙xd5 23. cxd5?
 ♜xd5 (23... ♜xd5 24. ♜e8! ♙h7 25.
 ♜xd8+-) 24. ♜e8 (24. ♜xd5?
 ♜xd5!-+) 24... ♙h7 25. ♜e4 f5! 26.
 ♜f3 ♜xd1 27. ♜xd1 ♜d5 28. ♜e1
 ♜xd1 29. ♜xd1 ♜c2 30. ♜a1
 f4!±/±;
 21... ♜d8 22. c4 ♙xd5 23. ♜e5!
 ♜xa2 24. ♜xd5 ♜xd5 (24... ♜e8?!
 25. ♜d8 ♜c8 26. ♜xc8 ♜xc8 27.
 ♜d7±) 25. cxd5 (25. ♜xd5 ♜xb3!
 26. ♜d8 ♙h7±) 25... ♜xb3 26. d6
 ♜d7 27. h3 (27. ♜c1 ♜e6; 27. ♜e1
 ♜a3) 27... a6 (27... ♜e6?! 28.
 ♜xa7±) 28. ♜e1∞ △ 28... ♜a3
 29. ♜e8 ♙h7 30. ♜e4 g6 31. ♜d4→]
 22. ♜xd5 ♜xa2 23. ♜de1 ♜a6
 [23... ♜xc2!? 24. ♜e7 (24. ♜e8
 ♜xe8 25. ♜xe8 ♙h7 26. ♜e4 g6
 27. h4 ♜a1! 28. ♙h2 ♜xf2 29. h5
 ♜f6±; 24. ♜xc2 ♜xc2 25. ♜xb7
 ♜d8=) 24... ♜xf2?! 25. ♜e8 ♜xe8
 26. ♜xe8 ♙h7 27. ♜e4 g6 (27... f5
 28. ♜d5 ♜f4 29. ♜g8 ♙g6 30. ♜e6
 ♙h5 31. ♜f7+-) 28. ♜e5! ♜xg2 29.
 ♙h1 ♜xh2 30. ♜xh2 ♜xb3±±;

23... ♖xc2 24. ♜e7 ♜f8!?] 24. ♜e8 ♜xe8 25. ♜xe8 ♖h7 26. h4 ♜a1 27. ♖h2 ♜f6 28. ♜d3 g6 29. h5!? ♜xf2 [29... ♜h4 30. ♖g1 ♜xh5? 31. ♜d8 ♜xc2 32. ♜h8 ♖g7 33. ♜g8=; 29... ♜h4 30. ♖g1 ♜xh5 31. ♜d4! g5 (31... f6 32. ♜d8+-) 32. ♜h8 ♖g6 33. ♜g8 ♖f5 34. f3!+-]

30. ♜d6! [30. hxc6 fxc6 31. ♜d6 ♜f7∞; 30. hxc6 fxc6 31. ♜d8 ♜f4 (31... ♜f7? 32. ♜h8 ♖g7 33. ♜d4 ♜f6 34. ♜h7!+-) 32. ♖g1 ♜c1=]

30... ♜c5! [30... ♜xc2? 31. hxc6 ♖g7 (31... fxc6 32. ♜e7+-) 32. ♜e5 f6 33. ♜g8! ♖xg8 34. ♜e8 ♖g7 35. ♜f7 ♖h8 36. ♜h7#]

31. hxc6 ♖g7 32. ♜f8 ♖xg6 33. ♜e6! f6 34. ♜g8 ♖h5 [34... ♖f5?? 35. ♜xf6!+-]

35. ♜f7 ♖g5 36. ♜g7 ♖h5 37. ♜f7 [37. ♜xf6 ♜h4 38. ♖g1 ♜d4 39. ♖h2 (39. ♖f1? ♜f5?? 40. ♜xf5+-; 39. ♖f1 ♜d1 40. ♖f2 ♜xc2 41. ♖g3 ♜e1+-) 39... ♜h4=]

37... ♖g5 [½:½]

97 SICILIAN def. NAJDORF var. Tal M. - Saigin 1:0, 3/1954.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6 5. ♖c3 a6 6. f4 e5 7. ♖f3 ♖bd7 8. ♖d3 ♖e7 9. a4 O-O 10. O-O ♖c5 [10... b6 11. ♜e1 ♖b7 12. ♖h1 ♜e8=]

11. ♖h1 [11. fxe5 dxe5 12. ♖xe5? ♜d4+-]

11... ♜c7 [11... d5 12. ♖xe5 ♖cxe4 13. ♖e3 ♖f5 14. ♖e2 ♖g4!∞; 11... exf4 12. ♖xf4 ♖g4 13. ♜d2 ♖h5 14. ♖d4 ♖g6 15. ♖f5 ♖xf5 16. exf5 d5=; 11... ♖g4!? 12. ♜e1 ♖xf3 13. ♜xf3 exf4 14. ♜xf4 ♖h5 (14... d5?! 15. e5 ♖xd3 16. cxd3 ♖h5 17. ♖d2↑±) 15. ♖e3 ♖g5 △ 16... ♖e6=]

12. ♜e1± ♖e6?

[12... ♖d7 △ 13... ♖c6 13. ♖e3 exf4 14. ♖xf4 ♖e6 15. ♖g3 ♖h5 16. ♖d5! (16. ♖f2 ♖hf4∞) 16... ♖xg3 17. ♜xg3 ♜d8 18. e5!±; 12... ♖g4 13. ♖h4 △ 14.f5 △ 14.fe de 15.♖f5!]

13. f5 ♖d7 14. g4! △ 15.g5 ♖e8 16. ♜g3→ 14... d5? [14... ♖xg4 15. ♖d5 ♜d8 16. ♜g3 ♖f6 17. ♖h6 g6±]

15. g5+- [15. ♖xd5 ♖xd5 16. exd5 △ 17.♖e4±]

15... dxe4 [15... ♖fxe4 16. ♖xd5+-]

16. gxf6 ♖xf6 17. ♖xe4 ♖xd3 18. cxd3 [...] [18... ♖xf5 19. ♖xf6 gxf6 20. ♖xe5+-]

[1:0]

98 CATALAN SYSTEM Saigin - Tal M. 0:1, 3/1954.

1. d4 ♖f6 2. c4 c5 3. ♖f3 e6 4. g3 cxd4 5. ♖xd4 d5 6. ♖g2 e5 7. ♖f3 [7. ♖b3 d4 8. e3 a5! 9. exd4 a4⌘]

7... d4 8. O-O [8. ♖xe5?? ♜a5]

8... ♖c6 9. e3 [9. b4 ♖xb4 10. ♖xe5!; 9. b4 e4 10. ♖g5 ♖xb4 11. ♖xe4 ♖xe4 12. ♖xe4 ♖h3 13. ♖g2 ♖xg2 14. ♖xg2 O-O⌘ Radulescu - Szabo, Bucharest, 1953]

9... ♖e7 [9... ♖c5]

10. exd4 exd4 11. ♖bd2?! △ 12. ♖b3; 11. ♖f4!? O-O 12. ♖bd2 ♖h5! 13. ♖d4 ♖f4 14. ♖c6 bc 15. gf ♜d4∞; 12. ♖e5 ♖e5 13. ♖e5 ♖c5 14. ♖d2 ♜e8 15. ♖f6 ♜f6 16. ♖e4 ♜e5 17. ♖c5= Rashkovsky - Balashov, Moscow, 1976 11... ♖e6 [11... O-O 12. ♖b3 d3 13. ♖e3 ♖g4 14. h3 ♖h5 15. ♖c1 ♖e4⌘ Golombek - Smyslov, Moscow, 1956]

12. ♜e1 [12. ♖g5 ♖f5⌘; 12. ♖e1 ♖f5!⌘]

12... O-O 13. b3 [13. ♖b3? d3!; 13. ♖g5!?]

13... ♖d7 14. ♗b2 ♜ad8 15. a3 a5∞ 16. ♜e5 ♜xe5 17. ♜xe5 b6 18. ♜f3

[18. ♜f3]

18... ♗c5 19. ♜d2?!

[19. b4? axb4 20. axb4 ♗d6! (20... ♗xb4 21. ♜xd4) 21. ♜e2 ♗xc4-+;

19. b4 axb4 20. axb4 ♗d6 21. ♜e1 ♗xb4-+;

19. ♜d3!? ♜g4 20. ♜g5 g6 21. ♜ee1 ♗f5 22. ♜e4∞]

19... ♜g4 20. ♜ee1?

[20. ♜xc5! bxc5 21. ♜xa5]

20... d3 21. ♜f1

[21. ♜e5! ♜xe5 (21... ♗xf2 22. ♜xf2) 22. ♗xe5 (22. ♜xe5 ♗d4!) 22... ♗d4 23. ♗xd4 ♜xd4 △ 24... a4]

21... ♜d6! 22. ♜c3

[22. h3? ♜xf2 23. ♜xf2 ♜xg3-+;

22. ♜g5 ♗f5 23. ♜e4 ♗xe4 24. ♗xe4 ♜fe8 25. ♜g5 ♗d4 26. ♗xd4 ♜xd4 27. ♜xg4 ♜xe4]

22... f6 23. ♜ad1

[23. ♜g5? ♜xf2! 24. ♜xf2 ♗xf2 25. ♗xf2 fxg5-+;

23. ♜g5 ♜xf2 24. ♜xf2 ♗xf2 25. ♗xf2 ♜c5 △ 26... ♜g5-+]

23... ♜fe8 24. ♜d2

[24. ♜g5? ♜xf2 25. ♜xf2 ♗xf2 26. ♗xf2 ♜c5-+]

24... ♗f5 △ 25... ♜e2 25. ♜g5

[25. ♜h4 ♗e4 26. ♗xe4 ♜xe4 27. ♜f5 ♜d7]

25... ♜e3!! 26. fxe3

[26. ♜b1 ♜xg2 27. ♗xg2 ♜c6 △ 28... ♗d4, 29... fg-+;

26. ♜e1 ♜xg2 27. ♜xe8 ♜xe8 28. ♗xg2 ♜c6 29. f3 ♜e1-+]

26... ♗xe3 27. ♗h1

[27. ♜df2 ♗xf2 28. ♜xf2 (28. ♗xf2 ♜c5-+)

28... d2 29. ♗d5 ♜xd5-+; 27. ♜ff2 ♗xf2 28. ♗xf2 ♜c5 29. ♗f1 ♜e1! 30. ♗xe1 ♜g1 31. ♗f1 ♜e8-+]

27... ♗xd2 28. ♜xd2 ♜e2 29. ♜c3

[29. ♗d5 ♜xd5-+]

29... ♜xg2 [...]

[30. ♗xg2 d2 31. ♜d1 ♗g4 32. ♜e4 (32. ♜f3 ♜d3!-+) 32... ♗xd1! 33. ♜xd6 ♜xd6 34. c5 bxc5 35. ♜c4 ♗f8-+]

[0:1]

99

BENONI def.

Saigin - Tal M.

½:½, 3/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♜c3 exd5 5. cxd5 d6 6. ♜f3 g6 7. ♗g5 ♗g7 8. e3 O-O 9. ♜d2 a6 10. a4 ♜c7 11. ♗e2 ♜bd7 12. O-O ♜b8 13. ♜c2 ♜e8 14. e4! ♜b6!?

[14... ♜e5 15. h3 h6 16. ♗f4 g5±;

14... h6!? 15. ♗h4 g5 16. ♗g3 ♜e5∞]

15. ♜ae1

[15. a5!?

15. ♜fe1!? ♗d7 16. a5 ♜c8 17. ♜c4±]

15... ♗d7 16. ♗f4?!

[16. f4 c4!? (16... ♜c8 17. ♜f3 △ 18.e5±; 16... ♜c8 17. f5!) 17. ♗h1 ♜c5!? (17... ♜g4? 18. ♗xg4 ♗xg4 19. h3±) 18. f5 gxf5 19. exf5 ♜bxd5 20. ♜xd5 (20. ♗xf6?! ♜xf6 21. ♜ce4 ♜xe4 22. ♜xe4 ♜d4) 20... ♜xd5 21. ♜e4 (21. f6 ♜b4! 22. ♜e4 ♜xc2 23. ♜xc5 ♜xe1 24. ♗xc4? ♗c6!-+; 21. f6 ♜b4 22. ♜e4 ♜xc2 23. ♜xc5 ♜xe1 24. ♜xd7 ♜bd8 25. fxg7 ♜xd7 26. ♜xe1 ♗xg7) 21... ♜d4!?!↑;

16. f4 c4 17. ♗h1 ♜c5 18. f5 gxf5 19. ♗xf6!? ♗xf6 20. exf5 ♜xd5 (20... ♗xc3!?) 21. ♜ce4 ♜d4∞]

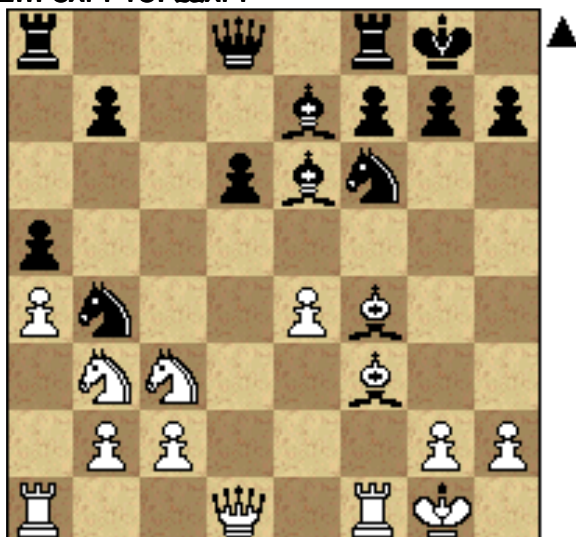
16... ♜c8 17. h3

[17. ♜c4!? ♗f8?! 18. ♗g5! (18. a5 b5∞) 18... ♗g7 (18... ♗e7 19. e5 dxe5? 20. d6! ♜xd6 21. ♗xf6 ♗xf6 22. ♜d5+-; 18... ♗e7 19. e5 ♗f5

20. ♔d3!±) 19. e5!? dxe5 20. d6 ♜d8 21. ♙f3∞;
 17. ♖c4 b5 18. ♜xd6!? ♜xd6 19. e5 ♜f5 20. exf6? ♜xf4 21. fxg7 ♜d4±;
 17. ♖c4 b5 18. ♜xd6 ♜xd6 19. e5 ♜f5 20. d6!∞]
 17... b5⇒ 18. axb5 axb5 19. ♙g3 b4 20. ♜d1 b3! 21. ♜b1
 [21. ♜xb3? ♜xe4±]
 21... ♜b4 22. ♜c3 ♜b6± 23. ♙d1
 [23. ♙h4!?)
 23... ♙c8 24. ♙e2 c4 25. ♜a1 ♜c5
 [25... ♜h5!? 26. ♙xh5 gxh5∞;
 25... ♜bd7]
 26. ♙f4 ♜fd7 27. ♙e3 ♜c7
 [27... ♙d4 28. ♙xd4 ♜xd4 29. ♜a5 ♜c5 30. ♜a1=]
 28. ♜a5 ♙xc3 29. bxc3 ♜a4 30. ♜b5 ♜e7=
 [30... ♙a6?? 31. ♙xb6!+-;
 30... ♜d8!?)
 31. ♜a1 ♙a6
 [31... ♜a7?! 32. ♙xb6 ♜xb6 33. ♜xa4 ♜xa4 34. ♜a1 ♙d7 35. ♜xc4 b2 36. ♜b1 ♜e8!∞;
 31... ♜a7 32. ♜xa4 ♜xa4 33. ♜c6! ♜xc6 34. dxc6 ♜c5 35. ♙xc5 (35. f3 ♙e6 36. ♙f4 ♜c7; 35. ♜xc4!?)
 35... dxc5 36. ♜xc4 (36. ♙xc4!?)
 36... ♜xc4 37. ♙xc4 ♙e6 (37... b2 38. ♙d3) 38. ♙d5! c4!? 39. ♜a1 ♜g7 40. ♜h2 f5 41. f3 fxe4 42. fxe4± △ ♜a4, ♙e6]
 32. ♜c6
 [32. ♜xa4 ♜xa4 33. ♜xa4 ♙b5 34. ♜a8∞;
 32. ♜xa4 ♜xa4 33. ♜xa4 ♙b5 34. ♜b4∞;
 32. ♜xa4 ♜xa4 33. ♜xa4 ♙b5 34. ♜a7!? △ 35. ♜fa1∞]
 32... ♜xc6 33. dxc6 ♜c5 34. ♜xa4
 [34. ♙xc5 dxc5 35. ♜xa4 (35. ♜xb3? cxb3 36. ♙xa6 ♜xa1 37. ♜xa1 ♜a7+-) 35... ♜xa4 36. ♙xc4 ♙xc4 37. ♜xc4 ♜xc3 38. ♜h2 ♜c7 (38... ♜xe4? 39. ♜e1 ♜f8 40. c7!+-) 39. ♜e1! ♜xc6 40. ♜e3 ♜d1 41. ♜xb3 ♜xf2 42. e5!∞ △ 42... ♜e4 43. h4]
 34... ♜bxa4
 [34... ♜cxa4? 35. ♙xb6 (35. ♜xb3

♜xc3!) 35... ♜xb6 36. ♜xb3 cxb3 (36... ♜xe4 37. ♜d4±) 37. ♙xa6]
 35. ♙xc4 ♙xc4 36. ♜xc4 ♜xc3 37. ♜a1!
 [37. ♜xd6 ♜5a4±]
 37... ♜5a4?!
 [37... ♜3a4 △ 38... ♜c7=]
 38. ♙d4?!
 [38. ♜a3! ♜c7 (38... ♜xe4? 39. ♜xd6 b2 40. ♜b3 ♜e7 41. ♜b8 ♜g7 42. ♙d4 ♜h6 43. ♙xc3 ♜xc3 44. ♜xb2+-; 38... ♜xe4 39. ♜xd6 b2 40. ♜b3 ♜xe3 41. fxe3 b1=♜ 42. ♜xb1 ♜xb1 43. ♜c4!+-) 39. ♜xb3 ♜xc6 40. e5!± ♜xc4? 41. ♜b8 ♜g7 42. exd6 ♜e2 43. ♜h2 ♜d4 44. d7 ♜e6 (44... ♜c6 45. ♜c8+-) 45. ♜e8 ♜ac5 (45... ♜c7 46. ♜xe6 ♜xd7 47. ♜e4!+-) 46. ♜c8 (46. ♙xc5 ♜xc5 47. ♜xe6 ♜d5=) 46... ♜c2 47. ♙d4! (47. ♙xc5 ♜d2!+=; 47. ♜xc5 ♜xc5 48. ♙xc5 ♜f6=) 47... f6 (47... ♜h6 48. ♙xc5+-) 48. ♙xc5 ♜d2 49. ♜e8+-]
 38... ♜e2
 [38... b2 39. ♜xb2]
 39. ♜f1
 [39. ♜h2 ♜xd4 40. ♜xa4 ♜xc6 41. ♜a6 ♜e5!±]
 39... ♜xd4 40. ♜xa4 ♜xc6 41. ♜a6 ♜c7
 [41... ♜e5!? 42. ♜xe5 (42. ♜xd6? ♜e6!± 43. ♜a8 ♜g7 44. ♜e8 ♜xe8! 45. ♜xe8 ♜c6!+-) 42... ♜xe5 43. ♜b6 (43. ♜xd6 ♜b5±) 43... ♜xe4 44. ♜xb3±;
 41... ♜d4!±±]
 42. ♜xd6 b2 43. ♜b6 ♜b4
 [43... ♜d7 44. e5! ♜xe5 45. ♜b8 ♜g7 46. ♜e8=]
 44. ♜xb4 ♜c1 45. ♜e2 b1=♜ 46. ♜xb1 ♜xb1 47. ♜c4± [½:½]
 100 SICILIAN def. BOLES LAVSKY def.
 Vinokur - Tal M.
 0:1, 4/1954.
 1. e4 c5 2. ♜f3 ♜c6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4 ♜f6 5. ♜c3 d6 6. ♙e2 e5 7. ♜b3 ♙e7 8. O-O O-O 9. f4 a5 10. a4 ♜b4 11. ♙f3?!
 [11. ♜h1 ♙e6 12. f5∞]
 11... ♙e6 12. ♙e3?
 [12. ♜h1 ♜b6! 13. f5 ♙c4 14. ♙e2 d5!±;
 12. ♜h1 ♜c8 13. f5 ♙c4±]

12... exf4 13. ♔xf4

[13. ♔f2 ♖d7+] 13... ♖xc2! 14. ♗xc2 ♗b6 15. ♕h1 ♔xb3+ 16. ♗d2 ♖d7 17. ♔e3 [17. ♖d5 ♔xd5 18. ♗xd5 ♖ac8 19. e5 ♖xe5 20. ♔d2!+; 17. ♖d5 ♔xd5 18. ♗xd5 ♖ac8 19. e5 ♔f6!+] 17... ♗b4 18. ♔d1 [18. ♖d5 ♔xd5 19. ♗xd5 ♖ac8 20. ♗d4 ♗xd4 21. ♔xd4 ♖c2+] 18... ♔e6 19. ♔e2 ♔f6 20. ♖ad1 ♔e5 21. ♔d4 [21. ♖d5? ♔xd5 22. ♗xd5 ♖f6-+] 21... ♖c5 [21... ♖fd8!+] 22. ♔xe5 [22. ♔xc5 dxc5+] 22... dxe5 23. ♗d6 ♖ac8 24. ♖d5 [24. ♗xe5!? ♗xb2 25. ♖b1 ♗d2 26. ♖bd1 (26. ♖b5 ♖d3-+; 26. ♖fd1 ♗e3-+) 26... ♖d7! 27. ♖xd2 (27. ♗xe6 ♗xd1!) 27... ♖xe5 28. ♖d5 ♖fd8+] 24... ♔xd5 25. exd5 [25. ♗xd5 ♗xb2-+] 25... ♗xb2 26. ♔g4 ♖e4 27. ♗e7 ♖ce8 [27... ♖f2? 28. ♖xf2 ♗xf2 29. ♔xc8 ♖xc8 30. d6 ♗e2 (30... ♗f6? 31. d7) 31. ♖g1 ♖f8 32. d7 ♗d2 33. h3 e4∞; 27... ♖f2 28. ♖xf2 ♗xf2 29. ♔xc8 ♖xc8 30. d6 ♗e2 31. ♖g1 ♖f8 32. h3 e4∞] 28. ♗h4 ♖d6-+ 29. ♔d7 ♖d8 30. ♗e7 ♗b6 △ 31... ♗c7 31. ♖c1? ♖e4 32. ♖xf7

♖xf7 33. ♔e6 ♖f2 [...]

[34. ♕g1 ♖h3 35. ♕h1 ♗g1 36. ♖xg1 ♖f2#]

[0:1]

101 NIMZO-INDIAN def. SAEMISCH var.

Tal M. - Etruk R.

1:0, 4/1954.

1. d4 ♖f6 2. c4 e6 3. ♖c3 ♔b4 4. f3 d5 5. a3 ♔xc3 6. bxc3 c5 7. cxd5 ♖xd5 8. dxc5 ♗a5 9. e4 ♖xc3?! [9... ♖e7] 10. ♗d2 ♖c6 11. ♔b2 ♖a4 12. ♗xa5 [12. ♔xg7 ♖g8 13. ♔f6 ♗xd2 14. ♕xd2 ♖xc5 15. ♕e3±] 12... ♖xa5 13. ♔xg7 [13. ♔b5? ♔d7 14. ♔xa4 ♔xa4 15. ♔xg7 ♖g8 16. ♔d4 ♖b3 17. ♖d1 ♖xg2+] 13... ♖g8 14. ♔e5 [14. ♔f6! ♖xc5 15. ♖h3±] 14... ♖xc5 15. ♖d1 [15. ♖h3!+] 15... ♔d7 16. ♖h3 [16. ♖e2? ♔a4+] 16... b6 17. ♖f4 ♔a4 18. ♖d4?! [18. ♖c1] 18... ♖c6 19. ♖xa4 ♖xe5 20. ♖d4 ♕e7 21. ♔e2 ♖ad8 22. ♖d2! ♖c6! [22... ♖xd2 23. ♕xd2 ♖d8 24. ♕e3± △ g4-g5, h4-h5] 23. ♖b2 ♖d4 24. ♕f2 f5 [24... ♖e5+] 25. ♔b5 ♖e5 26. ♕e3 ♖gd8? [26... ♖c4! 27. ♖bb1! (27. exf5? ♖xf4!-+; 27. ♕e2 ♖c3! 28. exf5 ♖xa3 29. fxe6 a6 30. ♔d7 ♖ed3!+; 27. ♖e2 ♖c3 28. ♕d4 ♖b3+) 27... ♖c2+] 27. ♖d5! ♖4xd5 28. exd5 f4 [28... ♖xd5 29. ♖d2] 29. ♕e2 exd5 30. ♕d1± ♖c4 [30... a6!? 31. ♔f1 b5 △ ♖c4] 31. ♔xc4 dxc4 32. ♖d2 ♖d3 33. ♕c2 b5 34. ♖b1 ♖b8 [34... a6±] 35. ♕c3 ♕d6? [35... a6 36. a4 ♕e6± 37. axb5 axb5 38. ♖xb5 ♖xb5 39. ♕xc4 ♖h5!] 36. ♖xb5 ♖xb5 37. ♕xc4 ♕c6 38. ♕xd3 ♖b3? [38... ♕d5 39. ♕c3 ♕e5 40. ♖e2

39. ♖e4+- ♜xa3 40. ♜xf4 [1:0]
 102 RUY LOPEZ
 Gufeld E. - Tal M.
 0:1, 4/1954.
 1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♘f6
 5. O-O ♙e7 6. ♙xc6 dxc6 7. ♘xe5?!
 [♘7. d3]
 7... ♘xe4 8. ♜e2 ♘d6 9. ♜e1 ♙e6
 [9... ♘f5 10. c3 O-O 11. d4 c5=]
 10. ♘c3?!
 [♘10. c3]
 10... ♘f5 11. ♘e4 O-O
 [11... ♘d4!? 12. ♜d3 (12. ♜d1 ♜d5
 13. ♘c3 ♜a5) 12... ♜d5 13. ♘f3
 ♘xf3 14. ♜xf3 O-O-O-]
 12. d3
 [12. c3 c5-]
 12... ♘d4 13. ♜d1 f6 14. ♘c4 ♜d7- 15. c3
 ♘f5 16. ♜e2 ♜fe8
 [16... ♜ae8!?]
 17. d4
 [17. ♙f4!?]
 17... ♙d5↑ 18. ♙f4?
 [18. ♘g3! ♘xg3 (18... ♘xd4? 19.
 cxd4 ♙b4 20. ♙e3±) 19. hxg3
 ♙f8-;
 18. ♘g3 ♙d6!? 19. ♘e3 ♘xg3
 (19... ♘h4 20. ♜h5! ♜xe3?! 21.
 fxe3! ♘xg2 22. ♜f1 g6 23. ♜e2
 ♜h3 24. e4!±) 20. hxg3 f5↑-;
 18. ♘g3 ♙d6 19. ♘e3 ♘xe3 20.
 fxe3 ♙xg3 21. hxg3 ♙e4 △ 22... f5,
 ♜e6-g6↑-;
 18. ♘g3 ♙d6 19. ♘e3 ♘xe3 20.
 ♙xe3 c5!-]
 18... ♙d6!-+ 19. ♜g4
 [19. ♙xd6 ♜xe4]
 19... ♜xe4 20. ♜xe4 ♙xe4 21. ♙xd6 ♙d5!
 22. ♘e3 ♙e6! 23. d5 cxd5 24. ♘f5 ♙xf5
 25. ♜f3 ♙e4!
 [25... cxd6-+]
 [0:1]

103 BENONI def.
 Tal M. - Spassky B.
 0:1, 4/1954.
 1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. d4 c5 4. d5 exd5 5.
 cxd5 g6
 [5... d6]
 6. ♘f3
 [6. d6!? ♜b6 7. ♙g5±]

6... ♙g7 7. ♙f4 d6 8. h3
 [8. ♜a4!±]
 8... O-O 9. e3 ♘e8
 [9... ♘h5!? 10. ♙h2 f5]
 10. ♙e2 ♘d7 11. O-O ♘e5 12. ♙xe5?!
 [12. ♘d2 f5 13. ♙h2 ♜e7=;
 12. ♘xe5 dxe5 13. ♙h2 f5=]
 12... dxe5! 13. ♘d2 f5 14. ♜b3?!
 [14. e4∞]
 14... ♘d6- 15. ♘c4
 [15. e4? ♙h6]
 15... e4 16. ♘b5
 [16. ♘xd6 ♜xd6 17. ♘b5 ♜e5 18.
 ♘c7! ♜xc7 19. d6 ♙e6!? (19...
 ♜f7? 20. ♙c4+-) 20. ♜xe6 (20.
 dxc7 ♙xb3 21. axb3 ♜fc8) 20...
 ♜f7 21. ♙c4 ♜xe6 22. ♙xe6
 ♘h8∞;
 16. ♘xd6 ♜xd6 17. ♘b5 ♜e5 18.
 ♘c7 ♜b8 19. ♘e6 ♜xb2 20. ♘xg7
 ♜xb3 21. axb3 ♘xg7 22. ♜xa7 ♜d8
 23. ♙c4 ♘f6-;
 16. ♘xd6 ♜xd6 17. ♘b5 ♜e5 18.
 ♘c7 ♜b8 19. d6 ♘h8 20. ♜ad1
 ♜d8 21. ♜d5-]
 16... ♘xb5 17. ♜xb5 b6 18. d6! ♙d7
 [18... ♙e6 19. a4 ♜f7 20. ♜fd1
 ♜d7-]
 19. ♜b3 b5?!
 [19... ♘h8! 20. a4 ♙e6-]
 20. ♘b6 c4 21. ♙xc4 bxc4 22. ♜xc4 ♜f7
 [22... ♘h8!?]
 23. ♘xa8 ♜xa8 24. ♜b3
 [24. ♜ab1!? △ 25. b4]
 24... ♙e5 25. ♜ac1 ♘g7
 [25... ♙xd6 26. ♜fd1 ♜f8 (26...
 ♜b8 27. ♜xb8 ♙xb8 28. ♜xd7
 ♜xd7 29. ♜c8±) 27. ♜d2 ♘g7 28.
 ♜cd1 ♜f6 29. ♜b7 ♜e7 30.
 ♜xa7±]
 26. ♜fd1 a5 27. ♜c7 ♜e8 28. ♜d5 a4 29.
 b4 axb3 30. axb3 ♙f6 31. ♜b7?
 [31. b4 ♜e5 32. ♜xe5? ♙xe5 33. b5
 ♘f6 34. b6 ♘e6 35. b7 ♜f8∞;
 31. b4 ♜e5 32. b5!±]
 31... ♜e5 32. ♜c4?
 [32. b4∞]
 32... f4!- 33. exf4 ♜xf4 34. g3 ♜f3 35. ♜d5
 ♙c3 36. ♜f1 ♘h6! 37. ♜c4
 [37. ♘h2 ♙xh3! 38. ♘h3 ♜f5-+]
 37... ♜f6?

[37... ♖xh3+]

38. ♜e2 ♙d4+ 39. ♜b4 e3
[39... ♖xh3? 40. ♜d2 g5 41. ♜xd4 ♜f3 42. ♜xe4+]

40. ♜d3 ♜xf2! 41. ♜xf2 exf2 42. ♜h2
[42. ♜g2 f1=♜ 43. ♜xf1 ♙c6]

42... f1=♜! 43. ♜xf1 ♜xf1 44. ♜xd4 ♜f2
45. ♜g1 ♜f3 [0:1]

104 KING'S INDIAN def. SAEMISCH var.
Tal M. - Visotskis
1:0, 4/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 g6 3. ♜c3 ♙g7 4. e4 d6 5.
f3 O-O 6. ♙e3 e5 7. d5 ♜e8?!

[7... ♜h5;
7... c6]

8. ♜d2 f5 9. O-O-O f4
[9... ♜a6 10. ♙d3 ♜c5 11. ♙c2
fxe4 12. fxe4 ♜f6 13. h3 ♜h5 14.
♜ge2 ♜f6 15. ♜b1 a5± Karpov -
Diez Del Corral, Montilla, 1976]

10. ♙f2 ♜d7
[10... ♜f6 11. g4! ♜e7 12. h4 ♜d8
13. h5 g5 14. h6 ♙h8 15. c5 ♜e8
16. ♙c4± Trifunovic - Bertok,
Zagreb, 1955]

11. ♜ge2
[11. ♜b1 b6 12. ♜ge2 ♜c5 13. ♜c1
a5 14. ♙e2 ♙d7 15. ♜d3±
Boleslavsky - Troianescu,
Bucharest, 1953]

11... ♜b6 12. ♜d3 g5 13. ♜b1
[13. c5!?±]

13... ♙d7 14. ♜c1 c5?
[14... ♜a4±]

15. dxc6 bxc6 16. c5 ♜c8 17. cxd6 ♜exd6
18. ♙c5 ♜f6 19. ♙e2
[19. ♜d5 ♜g6]

19... ♜c7 20. ♜b3!
[20. ♜d5 cxd5 21. ♜xd5 ♜f7 22.
♜xa8 ♙c6]

20... ♙e8 21. ♜d5?!

[21. ♜d2 △ 22. ♜hd1±]

21... cxd5 22. ♜xd5 ♜f7 23. ♜xa8 ♙c6 24.
♙b6! axb6 25. ♜c1 ♙xa8?

[25... ♙f8∞;
25... ♜d7 26. ♜b8 ♙f8 27. ♙b5
♙xb5 28. ♜xc8 ♜d3 29. ♜a1
♜d6∞]

26. ♜xc7 ♜c6 27. ♜c1 ♜xc7 28. ♜xc7
♜cd6 29. ♜d2! ♙f8 30. ♙c4+- b5 31.
♙e6 ♜g7 32. a4 ♜f6

[32... bxa4 33. ♜c4 ♜f6 34. ♙xf7
♜xf7 35. ♜b6 ♙d6 36. ♜xf7 ♜xf7
37. ♜xa8+-]

33. ♙xf7 ♜xf7 34. axb5 ♙b4 35. ♜c4 g4
36. ♜a7 gxf3 37. gxf3 ♙xe4 38. fxe4 ♜g5
39. b6 ♙c5 40. ♜a6 ♜e6 41. b7 [1:0]

105 ITALIAN GAME & HUNGARIAN
def.
Melik-Pashaian - Tal M.
0:1, 4/1954.

1. e4 e5 2. ♜f3 d6 3. ♙c4 ♜c6 4. d4 ♙g4
[4... exd4!? 5. ♜xd4 ♙e7]

5. c3 ♜d7?!

[5... ♜e7 6. ♙e3 ♜f6 7. ♜b3 ♜d8
8. ♜bd2 g6 9. dxe5± Levenfish -
Tolush, USSR, 1939]

6. ♙e3
[6. d5! ♜d8 7. h3 ♙xf3 8. ♜xf3 ♜f6
9. ♙e3 ♙e7 10. ♜d2± Ivlev -
Golenischev, USSR, 1962]

6... ♜f6 7. ♜bd2 ♙e7 8. h3
[8. d5!?;
8. ♜c2!?]

8... ♙h5?!

[♞8... ♙xf3 9. ♜xf3 exd4 10. cxd4
d5! 11. exd5 (11. ♙b5 dxe4 12.
♜xe4 O-O) 11... ♜b4=]

9. ♜c2!?

[9. d5!?]

9... exd4 10. ♜xd4
[10. cxd4!? d5? 11. ♙b5!±]

10... ♜xd4 11. ♙xd4 O-O 12. g4 ♙g6 13.
O-O-O b5
[13... d5?! 14. ♙xf6 (14. ♙d3 dxe4
15. ♜xe4 ♜xe4 16. ♙xe4 ♙g5=)
14... dxc4 15. ♙xe7 ♜xe7 16.
♜he1±]

14. ♙d3 ♜e8
[14... c5 15. ♙xf6 ♙xf6 16. f4 h6 17.
e5! dxe5 18. f5 ♙h7 19. ♜e4±;
14... c5 15. ♙xf6 ♙xf6 16. f4 c4 17.
♙e2 h6 18. f5 ♙h7 19. ♜f3±]

15. f4 c5 16. ♙e3 c4 17. ♙xc4?!

[♞17. ♙e2 f6 18. f5 ♙f7 19. ♜f3 △
20.g5↑]

17... bxc4 18. f5 ♜b5!∞ 19. h4?

[♞19. ♜f3! ♜f6! 20. ♙d4∞;
19. ♜f3! ♜f6 20. ♙f4!?;
19. ♜f3! ♜f6 20. g5!? ♜xe4! 21.
fxg6 ♜xg5 (21... ♙xg5? 22. ♜xe4
♜fe8?! 23. gxf7 ♜xf7 24. ♜xg5+-;

21... ♖xg5 22. ♖xe4 ♜ae8 23. gxh7
 ♖h8 24. ♖xe8 ♜xe8 25. ♖xg5±)
 22. gxh7 ♖h8 23. ♖d4∞]
 19... ♖f6! 20. ♜dg1 h5! 21. fxg6 ♖xg4↑ 22.
 gxf7 ♜xf7 23. ♖d4 ♖f6 24. ♖f3?!
 [24. ♜f1 ♖xd4 25. ♜xf7 ♖e3! 26.
 ♖b1 ♖xf7 27. cxd4 ♜c8→ 28. ♜e1
 c3! 29. ♜xe3 cxb2 30. ♖d1 ♜c1-+;
 24. ♜h3!?]
 24... ♖a6!→ 25. ♖g5
 [25. ♖b1 ♖xd4 26. ♖xd4 ♜f2 27.
 ♖e2 ♖b7! △ 28... ♖e3-+]
 25... ♖xd4 26. cxd4 ♜f2-+ 27. ♖b1 c3!
 28. bxc3 ♖a3 29. ♖d1 ♜b2!
 [29... ♖xc3? 30. ♖b3 ♖xb3 31.
 axb3 ♜c8±;
 29... ♜b2! 30. ♖c1 ♖f2 31. ♖e1
 ♖d3-+]

[0:1]

106 FOUR KNIGHTS' GAME
 Tal M. - Averbakh Y.
 1:0, 5/1954.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♖c3 ♖f6 4. d4 exd4
 5. ♖d5 ♖b4 6. ♖xd4?!
 [6. ♖c4 ♖bxd5 7. exd5 ♖b4 8. ♖d2
 ♖e7 9. ♖e2=]
 6... ♖xe4!
 [6... ♖bxd5? 7. exd5 ♖xd5 8. ♖c4!
 ♖b6 9. O-O!→]
 7. ♖f5 c6 8. ♖xb4 ♖xb4 9. c3 ♖f6!
 [9... ♖xc3? 10. ♖g4! ♖e4 11. ♖e2]
 10. ♖f3
 [10. ♖g4? ♖xc3! 11. bxc3 (11. ♖e2
 d5!) 11... ♖xc3 12. ♖e2 d5!-+;
 10. ♖xg7 ♖d8! 11. ♖f3 ♖xf3! 12.
 gxf3 ♖xc3 13. a3 ♖e7!±]
 10... ♖xc3 11. a3
 [11. ♖d2 ♖e5 12. ♖e3 ♖d5]
 11... ♖a5?
 [11... ♖e5 12. ♖d2 (12. ♖e3 ♖e7)
 12... ♖e4 13. ♖c2 ♖f8 14. ♖d3
 d5!±]
 12. ♖d2 d5

[12... ♖e5 13. ♖e3 ♖e4 14. ♖d6!
 ♖xd6 15. ♖xe4 ♖d8 16. ♖xa5 b6
 17. ♖b4+-]
 13. ♖g3!
 [13. ♖e3 ♖e4 14. ♖xa5 ♖xb2∞]
 13... ♖e6
 [13... ♖e4!? 14. ♖xe4 (14. ♖xf6?
 ♖xd2) 14... ♖xb2 (14... ♖xf3 15.
 gxf3) 15. ♜d1 (15. ♖c3?? ♖xa1-+)
 15... O-O (15... dxe4 16. ♖xe4 ♖e6
 17. ♖xa5 O-O 18. ♖d3+-) 16.
 ♖xa5 ♜e8 (16... dxe4 17. ♖c3±)
 17. ♖e2 dxe4 18. ♖c3±]
 14. ♖e3 d4 15. ♖xe6 ♖xe6 16. f3!
 [16. ♖d3 O-O-O 17. O-O? ♖e2-+;
 16. bxc3?! dxc3 17. ♖c1? (17. ♖g5
 h6 18. ♖e3 O-O-O↑) 17... O-O-
 O-+]
 16... O-O-O 17. ♖f2 ♖b6 18. bxc3 dxc3 19.
 ♖e3 ♖xe3
 [19... ♜d2 20. ♖e2]
 20. ♖xe3 ♜he8 21. ♖e4 ♖d5
 [21... f5 22. ♖xc3]
 22. g4 ♖xe4 23. fxe4 ♜d5 24. ♜c1 g6 25.
 ♖g2
 [25. ♜xc3 f5]
 25... f5 26. gxf5?
 [26. h3+-]
 26... gxf5 27. ♜hf1?!
 [27. ♜xc3 fxe4 28. h4!? (28. ♖xe4?
 ♜de5 29. ♜c4 b5! 30. ♜xc6 ♖b8±)
 28... ♜g8 29. ♖xe4 ♜g3 30. ♖f3±]
 27... fxe4 28. ♜xc3 ♜h5! 29. ♜h1
 [29. h3 ♜g8]
 29... ♜h4± 30. ♜c4 ♖c7 31. ♜xe4
 [31. ♖xe4? b5! 32. ♜xc6 (32. ♜d4?

c5 33. ♖c1 ♗b6 34. ♖d6 ♗a5+]
32... ♗b8]

31... ♖xe4 32. ♙xe4 ♖h3 33. ♙f3 c5 34.
♖g1
[34. ♖b1! b6 35. ♖b2±]

34... b5 35. ♖g7 ♗b6 36. ♖b7 ♗a6 37.
♖b8 ♖xh2=
[37... ♗a5!=]

38. ♙e2 ♖h3 39. ♗e4 c4 40. a4 ♖h4 [...]
[41. ♗d5 bxa4 42. ♙xc4 ♗a5 43.
♖b5 ♗a6=]

[1:0]

107 SICILIAN def. DRAGON var.
Chistiakov A. - Tal M.
½:½, 5/1954.

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4
♖f6 5. ♖c3 d6 6. g3 g6 7. ♙g2 ♙d7
[7... ♙g7?! 8. ♖xc6 bxc6 9. e5 dxe5
10. ♙xc6 ♙d7 11. ♙xa8 (11.
♙xd7±) 11... ♖xa8+;
7... ♖xd4 8. ♖xd4 ♙g7 9. O-O O-O
10. h3 ♙e6 11. ♖d1 ♖d7 12. ♗h2
♖ac8 13. ♖d5 ♖xd5 14. exd5 ♙f5
15. c3 h5∞ Laketic - Scherbakov,
USSR, 1991]

8. O-O

[8. ♖de2!?

8... ♙g7

[8... ♖xd4!?

9. h3

[9. ♖de2]

9... O-O

[9... ♖xd4]

10. ♙e3?!

[10. ♖de2 ♖c8 (10... ♖b8! 11. g4
b5 12. g5 ♖e8∞) 11. ♖d5 ♖xd5 12.
exd5 ♖e5 13. a4 ♖c4 14. ♖a2 e5
15. dxe6 ♙xe6 16. ♖f4 ♖a5 17.
♖d5 ♖c6 18. ♖a3± Korchnoi -
Bondarevsky, USSR, 1963]

10... ♖c8?!

[10... ♖c8 11. ♗h2 ♖e5;
10... ♖e5! 11. ♗h2 (11. b3? ♖c8)
11... ♖c4 12. ♙c1 ♖a5 13. ♖de2
♖ac8 (13... ♖fc8+)]

11. ♖d2

[11. ♖e2? ♖xe4!;
11. ♖d5?! ♖xd5 12. exd5 (12.
♖xc6? bxc6+) 12... ♖xd4 13. ♙xd4
♙xd4 14. ♖xd4 ♖xc2 15. ♖xa7
♖xb2 16. ♖ab1+;

11. ♖de2;

11. ♖b3!?

11... a6

[11... ♖e5 12. b3 ♖a5?! (12...
♖c7!? 13. ♖d5!?) 13. ♖d1 a6∞]

12. ♖ad1 b5 13. f4?!

[13. a3!?

13... ♖c7?!

[13... b4! 14. ♖d5? ♖xd5 15. exd5
♖xd4 16. ♙xd4 ♙xd4 17. ♖xd4
♖xc2 18. ♖xb4 ♖b8!+]

14. ♖b3!?

[14. ♖de2?! ♖a5! 15. b3 b4 16.
♖d5 ♖xd5 17. exd5 ♖xc2+;
14. a3!?

14... b4

[14... ♖b8 15. ♖d5 ♖xd5 16.
exd5±]

15. ♖d5?!

[15. ♖e2!?

15... ♖xd5 16. exd5 ♖a5 17. ♙d4

[17. ♖xb4? ♖c4 18. ♙d4 (18. ♙c1
♖xb2+) 18... ♙xd4 19. ♖xd4 ♖e3
20. c3 ♖c2 21. ♖a5 ♖xd4 22.
♖xc7?! ♖e2 23. ♗f2 ♖xc7 24.
♗xe2 ♙b5+;
17. ♖xa5 ♖xa5 18. a3 ♙xb2 19.
axb4 ♖b5? 20. c4]

17... ♖xb3

[17... ♖c4! 18. ♖xb4 ♙xd4 19.
♖xd4 (19. ♖xd4 ♖xb2+) 19...
♖e3+ (19... ♖b8 20. ♖c3 ♖xb2+)]

18. cxb3 ♙xd4 19. ♖xd4 ♖c5 20. ♖fe1
♖fe8 21. ♙f1 a5 22. ♖xc5 ♖xc5 23. ♖d2
♗g7

[23... h5!? 24. ♖de2 ♖xd5 (24...
♗f8+) 25. ♖xe7 ♖xe7 26. ♖xe7
♙e6 27. ♖a7 ♖c5=]

24. g4 h6 25. ♗f2 ♗f6 26. ♙c4 ♖c7 27.
♗g3 |h4, g5 27... g5 28. ♖f2 ♗g7 29. fxg5
hxg5 30. ♖fe2 ♗f6 [½:½]

108

SICILIAN def. NAJDORF var.
Tal M. - Petrosian T.
½:½, 5/1954.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6
5. ♖c3 a6 6. ♙g5 e6 7. ♖f3 ♖bd7 8. O-O-
O ♖c7 9. ♖g1

[9. ♖g3]

9... b5 10. a3

[10. e5 ♙b7]

10... ♙b7

[10... ♖b8 11. g4 b4 12. axb4
♖xb4∞]

11. g4 h6

[11... d5? 12. exd5 ♖xd5 13. ♖xe6
fxe6 14. ♖xd5 ♙xd5 15. ♖xd5 exd5
16. ♙xb5 ♙e7 (16... axb5 17. ♖e1
♖e5 18. ♖xd5+-) 17. ♖e1 O-O-O
18. ♙xa6 ♖b8 19. ♖xe7±;
11... ♖e5! 12. ♖e2 ♖c8 13. f4 ♖c4
14. ♖g3 ♖b6=]

12. ♙xf6 gxf6

[12... ♖xf6 13. h4 d5 14. exd5 ♖xd5
15. ♖xd5 ♙xd5 16. ♖xb5 axb5 17.
♙xb5 ♖e7 18. ♖xd5 exd5 19.
♖e1+-;
12... ♖xf6 13. h4 d5 14. exd5 ♖xd5
15. ♖xd5 ♙xd5 16. ♖xb5 ♙xf3 17.
♖xc7 ♖e7 18. ♖xa8 ♙xa8 19.
♙xa6+-;
12... ♖xf6 13. h4 ♙e7 14. g5 △
g6±;
12... ♖xf6 13. h4 O-O-O 14. g5 △
g6±;
12... ♖xf6 13. h4 ♖c8!?)

13. h4 ♙e7

[13... O-O-O 14. g5 hxg5 (14... fxg5
15. ♖xf7) 15. hxg5 fxg5 16. ♖xf7±;
13... O-O-O 14. g5 hxg5 15. hxg5
♙e7 16. gxf6 ♖xf6 17. ♖g7±;
13... ♖c8!?)

14. ♖e2 ♖b6

[14... O-O-O 15. f4 △ 16. f5;
14... ♖a5!? 15. f4 b4 16. axb4 (16.
♖b3 ♖b6) 16... ♖xb4 17. f5 ♖c5 △
18... ♖b8∞]

15. ♖g3 ♖c8 16. ♖b1 ♖c4 17. ♙h3?!

[17. f4 ♖b6 18. f5 e5 19. ♖b3 a5
20. ♖d5 ♙xd5 21. ♖xd5 ♖d7 22.
♖d2 ♖b8;
17. ♖e1!? △ f4-f5]

17... ♖b6 18. ♖b3 a5∞ 19. ♖d2 ♙a6 20.
♖xc4 bxc4

[20... ♖xc4!? 21. ♙f1 b4 22. ♖a2
♖d4 23. ♖e1±;
20... ♖xc4 21. ♙f1 b4 22. ♖a2 d5!;
20... ♖xc4 21. ♖e3 ♖xe3 22. ♖xe3
b4 23. ♖a2 ♙b7 24. ♙g2 ♖g8 25.
f3 h5 (25... d5!?) 26. g5 d5!±]

21. ♖a1 ♖b8 22. ♖b1 ♖c5 23. f4 ♖b7 24.
♖d2 ♖g8 25. ♖a4 ♖c6 26. ♖c3 ♖c5 27.
♖a4 ♖c6 [...]

[28. ♖c3 ♖d7 29. f5 ♖gb8;
28. ♖c3 ♖d7 29. ♙g2 △ 30.e5;
28. ♖c3 ♖c5!? 29. ♙g2 △ e5∞]

[½:½]

109

GRUNFELD def.

Kan I. - Tal M.

½:½, 5/1954.

1. ♖f3 ♖f6 2. c4 g6 3. d4 ♙g7 4. ♖c3 O-O
5. ♙f4 d5 6. e3 c5 7. dxc5 ♖a5 8. ♖c1
dxc4 9. ♙xc4 ♖xc5 10. ♖e2?!

[10. ♖b5 ♙e6! 11. ♖c7 ♙xc4∞;
10. ♙b3 ♖c6 11. O-O ♖a5 12. h3
♙f5 13. ♖e2 ♖e4 14. ♖d5 e5 15.
♙g5 ♖xg5 16. ♖xg5 ♖d8!∞ Lev -
Alterman, Israel, 1992]

10... ♙g4 11. O-O ♖c6 12. ♙b3 ♖h5=

[12... ♖a5]

13. ♙c7

[13. ♖d5 ♖xf4 14. exf4 ♖d6 15.
♖fd1 ♙xf3 16. ♖xf3 ♖d4 17. ♖e4
e6=]

13... ♖f5 14. ♖d5?!

[14. ♙d5 ♖ac8 (14... ♙xc3? 15.
♙xc6 ♙xb2 16. ♖xb2 bxc6 17.
♖d4±) 15. ♙xc6 bxc6=]

14... ♙xf3 15. ♖xf3

[15. gxf3?! e6 16. ♖c3 (16. ♖xc6?
♖g5+-) 16... ♖e5±]

15... ♖xf3 16. gxf3 e6 17. ♖c3 ♖ac8 18.
♙d6!

[18. ♙g3 ♖e5 19. ♙xe5 ♙xe5±]

18... ♖fd8 19. ♙a3 ♖e5 20. ♖g2 ♖d3

[20... ♖d2 21. ♖fd1 ♖cd8 22.
♖xd2 ♖xd2 23. ♖d1=]

21. ♖c2 ♙f8 22. ♙xf8 ♖xf8 23. ♖b1 ♖e7
24. ♖f1 ♖b4 25. ♖e2 ♖f6 26. a3 ♖d3 27.
♖c2 ♖c5± [½:½]

110

SICILIAN def. SOZIN ATTACK

Suetin A. - Tal M.

½:½, 5/1954.

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4
♖f6 5. ♖c3 d6 6. ♙c4 ♙d7

[6... ♖b6 7. ♖b3 e6 8. ♙f4 ♖e5 9.
♙e2 a6 (9... ♙e7?! 10. ♙e3 ♖c7
11. ♖b5!) 10. ♙g3 h5! 11. h3 (11.
f3!?) 11... ♖c7 12. f4 ♖c4 13. ♙xc4
♖xc4∞ Ivanchuk - Kramnik, Linares,
1993]

7. O-O g6 8. h3

[8. ♖xc6 ♙xc6 9. ♙g5 ♙g7 10.
♖d5±;

8. ♖xc6 bxc6 9. f4 ♕g4 10. ♖e1 d5∞ Sokolov A. - Sax, Reykjavik, 1988]

8... ♖xd4 9. ♖xd4 ♕g7 10. f4
[10. ♕g5 h6 (10... O-O 11. ♖d2±) 11. ♕e3 O-O 12. ♖d2 ♖h7 13. f4 ♕c6∞]

10... ♕c6
[10... O-O!? 11. e5 ♖e8∞]

11. ♕e3 O-O 12. ♖d3 ♖xe4! 13. ♕xf7
[13. ♖xe4 d5 14. ♖ad1 dxc4! (14... dxe4? 15. ♕xf7!±) 15. ♖xc4 ♖a5±]

13... ♖xf7 14. ♖xe4 ♖a5 15. ♖g5
[15. ♕d4?! ♖d5 16. ♕xg7 ♖xe4 17. ♖xe4 ♕xe4±]

15... ♖f5 16. ♖f2 ♖d5
[16... h6 17. g4?! ♖d5 18. ♖xg6 hxg5 19. fxg5 ♕e8! (19... ♖f8 20. ♖xf8 ♖xf8 21. ♖f1 ♖g8 22. c3!? △ 23. ♖f7) 20. ♖e6 ♖h7 21. ♖xe7 ♖e5! 22. ♖xb7 ♖xe3 23. ♖xa8 ♖g3→±; 16... h6 17. ♖f3∞]

17. ♖xd5 ♕xd5 18. g4 ♖ff8 19. ♖d1 ♕f7
[19... ♕xa2? 20. b3 △ 21. ♖e6 ♖fc8 22. ♖g7 ♖g7 23. ♖a1+- 20... ♖fc8 21. ♖e6 ♖c6 22. ♖xg7 ♖xg7 23. ♖a1 ♖a6 24. ♖f1 △ ♖e1-d1-c1-b2+-]

20. ♕d4 ♖ac8 21. ♕xg7 ♖xg7 22. ♖xf7 ♖xf7?!
[△22... ♖xf7]

23. ♖d4 ♖cf8 △ 24... e5 24. ♖e2!? ♖c8
[24... ♖xf4!? 25. ♖xe7 ♖f6! 26. ♖xf4 ♖xe7 27. ♖xf8 ♖xf8 28. ♖f2 ♖e7 29. ♖e3 ♖f6 30. ♖f4 (30. ♖e4 ♖g5) 30... d5=]

25. ♖g2 ♖c5 26. ♖de4 ♖f8 27. ♖g3± ♖e8 28. h4 ♖b5 29. c4 ♖a5 30. b3 ♖f8 31. a4 ♖a6 32. ♖d2 ♖b6 33. ♖e3 ♖c6 34. ♖d5 b6 35. h5 gxh5
[35... ♖g7 36. hxg6 hxg6 37. ♖e6±]

36. ♖xh5 ♖c5 37. ♖d5
[37. ♖xc5 bxc5 38. a5!? △ 39. b4 cb 40. ♖b3↑]

37... a5 38. ♖e6 ♖g7 39. ♖f3 ♖g6 40. ♖e1 ♖h6 41. ♖g3 ♖f7 42. ♖d2 ♖c8 43. ♖de2 ♖c7 44. f5 △ 45. g5 ♖h5 46. ♖g4+- 44... ♖f6 45. ♖e6
[45. ♖f4!? ♖h6 (45... h6 46. ♖e6±) 46. ♖g5 ♖h3 47. ♖e3±;

45. ♖f4 e5!?!]

45... ♖xe6 46. ♖xe6 ♖c8 47. ♖f4 ♖g8 48. g5 ♖c8 49. ♖h6 ♖g7 50. f6
[50. ♖h3!? ♖c5 51. ♖d3 ♖f7 52. ♖d5 e5! (52... ♖xd5? 53. cxd5 ♖g7 54. ♖e4 h6 55. gxh6 ♖xh6 56. f6!+-) 53. fxe6!? (53. ♖e4 ♖xd5=) 53... ♖xe6 54. ♖d3 ♖f5! 55. ♖g4±]

50... exf6 51. ♖xf6 ♖f8! 52. ♖xf8
[52. ♖f5? ♖xf6 53. gxh6 ♖f7+-]

52... ♖xf8= 53. ♖g4 ♖g8 54. ♖f4 ♖f8 55. ♖e4 ♖e8
[55... ♖e7=]

56. ♖d4 ♖d8! [½:½]

111 KING'S INDIAN def. FIANCHETTO
var.
Lisitsyn G. - Tal M.
1:0, 5/1954.

1. ♖f3 ♖f6 2. c4 g6 3. g3 ♕g7 4. ♕g2 O-O 5. O-O d6 6. d4 ♖bd7 7. ♖c3 e5 8. ♖c2 exd4 9. ♖xd4 ♖b6 10. ♖d1 ♖xc4 11. ♖cb5 a6 12. ♖xc4 axb5 13. ♖xb5 ♕d7
[13... ♖e8 14. ♖c3 c6 15. ♕e3±]

14. ♕e3
[14. ♕xb7? ♖b8 15. ♕c6 d5! 16. ♕xd5 (16. ♖c2 ♖xb5±; 16. ♖c5 ♖e4 17. ♖xd5 ♕xc6±; 16. ♖c5 ♖e4 17. ♖c2 ♖xb5±) 16... ♖xb5 (16... ♕xb5? 17. ♕xf7 ♖h8 18. ♖xd8 ♕xc4 19. ♖xf8 ♕xf8 20. ♕xc4+-) 17. ♕c6 ♖b8! 18. ♕xd7 ♖xd7 19. ♕f4 ♖b6 20. ♖xc7 ♖xc7 21. ♕xc7 ♖b7±; 14. ♕g5 h6 15. ♕f4 g5 16. ♕e3 ♖g4 17. ♕d4 ♖e5 18. ♕xe5 ♕xe5 19. ♕xb7 ♖b8 20. ♕c6± Hubner - Minic, Palma de Mallorca, 1970]

14... d5 15. ♖b3
[15. ♕xd5? c6 (15... ♕xb5? 16. ♖xb5 c6 17. ♕xf7 ♖xf7 18. ♖xb7 ♖e7 19. ♖xe7 ♖xe7 20. ♕c5±) 16. ♕xf7 ♖xf7 17. ♖d6 ♖e7±]

15... c6 16. ♖c3 ♖e8
[16... ♖a5? 17. ♕b6! ♖a6 18. e4! △ 19. ♕f1 18... ♖c4 19. exd5±; 16... ♖g4?! 17. ♕b6!? ♖e7 (17... ♖f6?! 18. ♕d4!±) 18. h3 ♖e5 19. e4±; 16... ♖g4 17. ♕c5! ♖e8 18. e4!±; 16... b5!? △ 17... ♖a5 17. a4 bxa4 (17... ♖g4?! 18. ♕c5!? bxa4 19.

♖xa4 ♖xa4 20. ♗xa4 ♖e8 21.
 e4!±) 18. ♜xa4 △ 19. ♜c5±]
 17. ♙d4!? △ 18.e4; | 18.a4 17... h5?!
 [17... ♗a5 18. ♙b6!? (18. ♙xf6?!)
 ♙xf6 19. ♗xb7 ♖ed8 20. ♗b3
 ♖ab8 21. ♗c2 ♖xb2±; 18. ♙xf6
 ♙xf6 19. ♗xb7 ♖ed8 20. ♗b3
 ♖ab8 21. ♗c2 ♙f5±) 18... ♗a6 19.
 e4 (19. e3 ♗c4=) 19... dxe4 20. ♙f1
 ♙e6 21. ♗b4 ♙f8 (21... c5? 22.
 ♗xc5 ♙f8 23. ♗d4+-; 21... c5 22.
 ♗xc5 ♜d7 23. ♖xd7+-) 22. ♗d4
 c5 23. ♙xc5 ♙xc5 24. ♗xf6 ♗b6
 25. ♜xe4 ♙e7=;
 17... b5!? 18. e4!? (18. a4? bxa4 19.
 ♖xa4 ♖xa4 20. ♗xa4? c5-+; 18. a4
 bxa4 19. ♖xa4 ♖xa4 20. ♜xa4
 ♖xe2±) 18... dxe4 (18... ♜xe4 19.
 ♙xg7 ♙xg7 20. ♜xe4 dxe4 21. ♗c3
 ♙g8 22. ♗d4? ♙f5±; 18... ♜xe4
 19. ♙xg7 ♙xg7 20. ♜xe4 dxe4 21.
 ♗c3 ♙g8 22. ♖d4=) 19. ♙xf6 ♙xf6
 20. ♜xe4 △ 21. ♖d7 20... ♖a7!= 21.
 ♜c5 ♗c8 22. ♖xd7 ♖xd7 23. ♙h3
 ♖d1=]
 18. ♗xb7!?
 [18. e4!? ♜xe4 19. ♙xg7 ♙xg7 20.
 ♜xe4 dxe4 21. ♗xb7±;
 18. e4 dxe4 19. ♗xb7]
 18... ♖b8 19. ♗a7 ♖xb2
 [19... ♖a8 20. ♗c5! ♙f8 (20... ♖a5
 21. ♗b6±) 21. ♗b6 (21. ♙xf6 ♗xf6
 22. ♜xd5 cxd5 23. ♗xd5 ♖ad8±)
 21... ♗xb6 22. ♙xb6 ♖ab8 23.
 ♙d4±]
 20. ♜xd5! ♜xd5
 [20... ♖bxe2?! 21. ♜e3!±]
 21. ♙xd5! cxd5
 [21... ♖bxe2 22. ♙xf7 (22. ♙f3!±)
 22... ♙xf7 23. ♙xg7 ♖2e7 (23...
 ♖8e7 24. ♗d4) 24. ♗d4±;
 21... ♖bxe2 22. ♙xf7 ♙xf7 23.
 ♙xg7 ♖2e7 24. ♙c3 ♙h3 25. ♖xd8
 (25. ♗c5±) 25... ♖xa7 26.
 ♖xe8±/±;
 21... ♖bxe2 22. ♙xg7 ♙xg7 23.
 ♙f3±]
 22. ♙xb2! ♙xb2 23. ♖ab1 △ 24. ♖d5 23...
 ♗f6!
 [23... ♖xe2 24. ♖xd5+-]
 24. ♗xd7 ♖xe2 25. ♗a7

[25. ♖f1!? ♙d4 26. ♗xd5±;
 25. ♖f1 ♗f3!? △ 26... ♙d4 26.
 ♗a7! △ 27. ♗b8 26... ♙g7 (26...
 ♙f6 27. ♖b3; 26... ♙f6 27. ♗a8 △
 ♖b3) 27. ♖xb2! ♖xb2 28. ♗d4 ♗f6
 29. ♗xd5±]
 25... d4 26. ♗b8 ♙g7 27. ♗f4 ♗xf4 28.
 gxf4± ♙c3
 [28... ♙a3?! 29. ♖xd4 ♙c5 30. ♖a4
 ♖xf2 31. ♙h1;
 28... ♙a3 29. ♖b5!? ♖xa2 30. ♖a5
 d3 31. ♖xd3 ♖a1 32. ♙g2 ♙b2 33.
 ♖b5+- △ 34. ♖b7, 35. ♖dd7]
 29. a3 ♖a2?!
 [29... ♖e4!? 30. ♖b5 ♖xf4 31. a4
 ♖f6∞;
 29... ♖e4 30. f5!?!]
 30. ♖b3 ♙b2 31. ♖d2 ♖a1 32. ♙g2 ♙xa3
 33. ♖xd4± ♙c5 34. ♖c4 ♙a7 35. ♖b7
 [35. ♖b2!? ♖a6 36. ♖c7 ♖b6!]
 35... ♖a2 36. ♖cc7 ♖xf2 37. ♙g3 h4 38.
 ♙g4
 [38. ♙xh4? ♖xf4 39. ♙g3 ♙e3 40.
 ♖b3 ♙d2 41. ♖c2 ♖d4=;
 38. ♙xh4 ♖xf4 39. ♙g3 ♙e3 40.
 ♖b3 ♙d2 41. ♖d7 ♙c1 (41...
 ♖b4?! 42. ♖f3) 42. ♖c7 (42. ♖d1
 ♖c4=) 42... ♙d2 (42... ♖f1 43. ♙g2
 △ 44. ♖f3±) 43. ♖d3 ♙a5!-=;
 38. ♙h3]
 38... ♙e3 39. ♖xf7 ♙g8 40. ♙g5 ♙c1
 [40... ♖g2?! 41. ♙f6 ♙xf4 (41...
 ♙d4 42. ♙e6+-) 42. ♖g7+-]
 41. ♙xg6 ♖g2 42. ♙f5?!
 [42. ♙h5! ♖xh2 43. f5 △ 44. f6+-]
 42... ♙xf4 43. ♖fd7
 [43. ♙xf4? ♖f2=;
 43. ♙f6 ♙g5 44. ♙e6 (44. ♙f5 ♙f4;
 44. ♙f5 ♙h6±) 44... ♖e2 45. ♙f5
 ♙h6±]
 43... ♙h6 44. ♖b8 ♙f8 45. h3 ♖g3 46. ♙f4
 ♖g1
 [46... ♖xh3?? 47. ♖dd8+-]
 47. ♖a8 ♖g2 48. ♖b7 ♖g1 49. ♖b5 △
 50. ♖g5 49... ♙g7 50. ♖a7 ♙h6
 [50... ♙g6 51. ♖b6+-;
 50... ♙g8 51. ♖g5+-]
 51. ♖b6 ♖g6 52. ♖xg6 ♙xg6 53. ♙g4
 ♙c5 54. ♖a6 ♙g7 55. ♙xh4 ♙e3 56. ♙g4
 ♙c1 57. h4 ♙d2 58. ♙f5 ♙c1 59. h5 △
 60. ♖g6, 61. h6+- 59... ♙e3 60. ♖g6! ♙h7

c6 37. ♖c2 ♜a8
 [37... ♜xd4 38. ♖d2 ♜b5-+]
 38. ♜b2 ♜a1?
 [38... b5-+;
 38... ♜a3-+]
 39. ♜xb6! ♜c7 40. ♜b7 ♜xb7 41. ♖b2
 ♖b5 42. ♖xa1 ♖b3 43. ♖c1 ♖a2
 [43... h4!?]
 44. ♖d2 ♖b1 45. ♖c1 ♖b3 46. ♜e2 ♜b6
 47. ♜d2 ♖d5 48. ♖b1 ♜c7 49. h4 ♖g2 50.
 ♜d3 ♜g3 51. ♖e1 ♖f3 52. ♖e3?
 [52. ♜c2-]
 52... ♖f5 53. ♜c4 ♖b1! [0:1]

113 CATALAN SYSTEM
 Korchnoi V. - Tal M.
 ½:½, 5/1954.

1. c4 e6 2. g3 d5 3. ♙g2 ♜f6 4. ♜f3 ♙e7 5.
 O-O O-O 6. d4 c6
 [6... dxc4]
 7. a4
 [7. ♜c3!? dxc4 8. ♜e5]
 7... a5 (7... dxc4? 8. ♜e5; 8. ♜c3
 ♜c6;
 [7... b6 8. a5 ♙a6 9. axb6 axb6 10.
 b3 ♜bd7=; 8. ♜c3 b6
 8... dxc4 9. ♜e5]
 9. ♖b3
 [9. ♜e5 ♜fd7 10. ♜xd7 ♜xd7 11.
 cxd5 cxd5 12. e4 dxe4∞]
 9... ♜a6 10. ♜e5 ♜b4 11. ♜d1 ♜d7 12.
 cxd5
 [12. ♜xd7 ♖xd7 13. e4?! dxc4 14.
 ♖xc4 ♙a6 15. ♖b3 ♙d3-;
 12. ♜xd7 ♖xd7 13. cxd5 cxd5 14.
 e4 dxe4 15. ♙xe4 ♙b7;
 12. ♜xd7 ♖xd7 13. cxd5 cxd5 14.
 e4 dxe4 15. ♜xe4 ♙b7-;
 12. e4 ♜xe5 13. dxe5 dxc4 14.
 ♖xc4 ♙a6 15. ♖b3 ♖c7-]
 12... cxd5 13. e4 ♜xe5
 [13... dxe4 14. ♙xe4 ♜b8 14... ♜a7
 15. ♜b5±) 15. ♙f4±;
 13... ♜f6!?)
 14. exd5
 [14. dxe5?! d4 15. ♜b5 ♙c5 16.
 ♙e3 (16. ♜xd4 ♙xd4 17. ♙e3
 ♙xe3 18. ♜xd8 ♙xf2 19. ♜xf2
 ♜xd8∞; 16. ♜xd4 ♙xd4 17. ♙e3
 ♜c6 18. ♖c4 ♙a6! 19. ♖xc6 ♜c8
 20. ♜xd4?! ♜xc6 21. ♜xd8 ♜xd8-;
 16. ♜xd4 ♙xd4 17. ♙e3 ♜c6 18.

♖c4 ♙a6 19. ♖xc6 ♜c8 20. ♖xc8
 ♖xc8-) 16... dxe3 17. ♜xd8 exf2
 18. ♜f1 ♜xd8∞]
 14... ♜g4! 15. d6 ♜a7 16. dxe7 ♖xe7 17.
 ♙f4
 [17. d5?! ♖c5 18. ♜d2 exd5 19.
 ♜xd5 ♜e8 20. ♖d1 ♜xd5 21. ♙xd5
 ♜ae7 22. ♜g2 ♙e6-;
 17. d5 ♖c5 18. ♜e4 ♖c2 19. ♖xc2
 (19. ♖f3 exd5; 19. ♖f3 ♜e5!?) 19...
 ♜xc2 20. ♜b1 exd5- 21. ♜xd5?
 ♙e6]
 17... ♜f6 18. ♜e1
 [18. ♙g5 h6]
 18... ♙b7
 [18... ♜d7 19. d5!;
 18... ♜d8!? 19. ♜ad1 ♙b7-]
 19. ♙xb7
 [19. ♜b5 ♙xg2 20. ♜xg2 (20.
 ♜xa7? ♙d5) 20... ♜d7-]
 19... ♜xb7 20. ♙g5 h6 21. ♙xf6 ♖xf6 22.
 d5 exd5 23. ♜xd5 ♜xd5 24. ♖xd5 ♜c7 25.
 ♖e5 ♖xe5 26. ♜xe5 ♜c2 27. ♜b5 ♜d8
 28. b4
 [28. ♜xb6 ♜dd2 29. ♜f1 ♜xb2 30.
 ♜a6 ♜d5 △ 31... ♜f5-]
 28... ♜dd2 29. ♜f1 axb4 30. ♜xb4 ♜a2 31.
 ♜xb6 ♜xa4 32. ♜b5 [½:½]

114 OLD INDIAN def.
 Tal M. - Vasiukov E.
 ½:½, 5/1954.

1. d4 ♜f6 2. c4 d6 3. ♜c3 e5 4. ♜f3 ♜bd7
 5. ♙g5 ♙e7 6. e3 O-O 7. ♖c2 c6 8. ♙e2
 [8. O-O-O ♖c7 9. ♙d3 ♜e8 10. g4↑
 Miles - Jamieson, Australia, 1992]
 8... ♜e8
 [8... ♖c7!? △ ♜e8, ♜f8;
 8... ♜e8!?)
 9. O-O ♖c7 10. ♜fd1 a6 11. ♜ac1
 [11. ♜ab1!?)
 11... b6 12. ♙h4 ♙b7 13. dxe5?!
 [13. ♙g3;
 13. h3;
 13. b4!?)
 13... dxe5 14. ♙g3 ♜ad8= 15. h3
 [△ 15. a3]
 15... ♙b4 16. ♜e4
 [16. a3? ♙xc3 17. ♖xc3 ♜e4-;
 16. ♜d2!?)
 16... ♜xe4 17. ♖xe4 ♙d6! 18. ♖c2 c5↑ 19.
 ♙h4?!

[19. ♖h4?! ♗f6! (19... g6?! 20. ♕f3=) 20. ♗f5 ♕f8;
 19. e4?! ♗f8 △ ♗e6-d4 20. ♗h4 g6;
 19. ♗d2 ♗f6 (19... e4 20. ♕xd6 ♖xd6 21. ♗xe4 ♖c6∞; 19... ♗f8 20. ♕f3) 20. ♕h4!=]

19... f6 20. ♕g3 ♗f8 21. ♗d2 e4 22. ♕xd6 ♖xd6 23. ♗b1 ♖ed8 24. ♗c3 f5 25. ♖xd6

[25. ♗d5!? ♕xd5 (25... ♖f7? 26. ♗xb6!) 26. cxd5 ♖h8 27. ♕xa6 ♖xd5 28. ♖xd5 ♖xd5 29. ♕c4∞;
 25. ♗d5 ♕xd5 26. cxd5 a5!? 27. ♕b5 ♗g6 28. ♖c3 ♖h8 29. ♕d5 ♕xd5 26. cxd5 a5 27. a3 △ 28. b4 27... ♖h8 28. ♕c4 ♖d7 29. ♖e2 ♗g6 30.]

25... ♖xd6 26. ♖d1 ♗d7 27. ♖d2 ♗e5 28. ♖d1 ♖xd2 29. ♖xd2 ♖f7 30. h4 ♖e6 31. ♗d5 ♖d6 32. ♗f4 ♖e7 33. ♖c3

[33. ♖xd6 ♖xd6 34. ♖f1 g6 35. ♖e1 h6 36. ♖d2 37.]

33... g6 34. a3 ♖d7 35. ♖h2?!

[35. ♖f1]

35... h6 36. ♖g1 ♖c7 37. ♖f1 ♖b8 38. ♖e1 ♕c6 39. ♖d2 ♖c7 40. ♖xd6 ♖xd6 41. ♖d2 ♖e7 42. ♖c3 g5 43. hxg5 hxg5 44. ♗h3 ♖f6 45. ♖d2 ♕a4 46. ♖c3 ♕d7 47. ♖d2

[47. g3 f4? 48. ♗xg5!;
 47. g3 ♗f3 48. ♕f1!? (48. ♕xf3 exf3 △ 49... f4 50. ♗g1 g4-+) 48... ♗h2 49. ♕g2;
 47. g3 ♗f3 48. ♕f1 f4 49. exf4 g4 50. ♗g5 ♗xg5 51. fxg5 ♖xg5 52. ♖d2=;
 47. g3 ♗g6!?]

47... ♗g6 48. ♗g1 f4 49. ♕f1 ♗e5 50. ♕e2 ♕c6 △ 51... f3 52. gf ef 53. ♕f1 g4-+ 51. f3?!

[51. exf4 gxf4 52. b3 f3 53. gxf3 (53. ♕f1? fxg2 54. ♕xg2 e3-+) 53... exf3 54. ♕f1 ♖g5 (54... b5 55. cxb5 axb5 56. ♖e3 ♖g5 57. ♗xf3 ♗xf3 58. ♕xb5! ♕xb5 59. ♖xf3 ♖f5 60. ♖e3 ♖e5 61. f4 ♖d5 62. f5 ♖e5 63. f6 ♖xf6 64. b4 c4 65. ♖d4 ♖e6 66. a4=) 55. a4 37]

51... exf3 52. gxf3 ♕d7 53. ♕f1?!

[53. exf4 gxf4 54. b3 ♖g5 55.

♕d3 37]

53... ♖g6 54. b3 ♖h5 55. ♖e2?

[55. exf4 gxf4 56. ♕d3 ♖h4 57. ♕e4 △ 57... ♖g3? 58. ♗e2]

55... ♖h4 56. ♖f2 ♕f5 57. exf4

[57. e4 ♕d7 37]

57... gxf4 58. ♗e2 ♗d3 37 59. ♖g1 ♕h3 60. ♕g2 ♕d7 61. ♗c3 ♕c6 62. ♖h2?

[62. ♕f1!? ♗e5 63. ♖f2 ♕xf3 64. ♗a4 ♕d1 37]

62... b5?

[62... ♗e5 63. ♗e2!? (63. ♗e4 ♕xe4-+; 63. ♗d5 ♕xd5 64. cxd5 ♖g5-+) 63... ♖g5 64. ♗g1 a5 65. ♖h3 ♗d3 66. ♗e2 ♗e1 67. ♗g1 ♗c2-+;
 62... ♗e5 63. ♗e2 ♖g5 64. ♗g1 a5 65. a4 ♗d3 66. ♗e2 ♗e1 67. ♗g1 ♗c2 68. ♗e2 ♗d4-+]

63. cxb5 axb5 64. b4! c4

[64... cxb4 65. axb4 ♗xb4 66. ♕f1=]

65. a4 ♗xb4

[65... bxa4 66. b5 ♕d7 67. b6! ♗c5 (67... ♕c6 68. ♗xa4) 68. ♕f1=]

66. axb5 ♕b7 67. ♕f1 ♗d5! 68. ♗xd5 ♕xd5 69. ♖g2 c3 70. ♕d3 ♖g5

[70... ♕c4?! 71. b6! ♕xd3 72. b7 c2 73. b8=♖ c1=♖ 74. ♖d8 ♖h5 75. ♖xd3=]

71. b6 ♖f6 72. ♕e4 ♕b7! 73. ♖f2 ♕xe4

[73... ♖e7!? 74. ♖e2? ♕xe4 75. fxe4 ♖d8!! 76. e5 c2 77. ♖d2 f3 78. e6 f2 79. b7 (79. e7 ♖xe7-+) 79... c1=♖! 80. ♖xc1 f1=♖-+;
 73... ♖e7 74. ♕c2! ♖d6 75. ♖e2 ♕a6 76. ♖d1 ♖c5 77. ♕e4=]

74. fxe4 c2 75. b7 c1=♖ 76. b8=♖ ♖e3 77. ♖f1 ♖f3 37 78. ♖g1 ♖d1

[78... ♖xe4 79. ♖f8=]

79. ♖f2 ♖d2 80. ♖f1 ♖d3 81. ♖g1 ♖g5 82. ♖g8 ♖h4 83. ♖h7 ♖g4 84. ♖g6 ♖f3 85. ♖h5 ♖e3 86. ♖c5 ♖xe4 87. ♖e7 ♖f3 88. ♖b7 ♖e2 [...]

[89. ♖b2= ♖f3 90. ♖b7 ♖e4 91. ♖xe4 ♖xe4 92. ♖f2]

[½:½]

115

CARO-KANN

Tal M. - Aronin L.

0:1, 5/1954.

1. e4 c6 2. ♗c3 d5 3. ♗f3 dxe4 4. ♗xe4 ♗f6 5. ♗xf6 gxf6 6. ♕c4 ♖c7

[6... ♖g4? 7. ♜e5±;
6... ♜g8 7. O-O ♖g4 8. ♜h1 e6 9.
h3 ♖h5 10. ♜e2 ♜d6=]

7. O-O ♖g4 8. d4 e6 9. ♜e1 ♜d7 10. h3
♖h5 11. ♜xe6!? fxe6 12. ♜xe6 ♜f7?!

[12... ♜d8? 13. ♜g5! ♖g6 (13...
♜xd1 14. ♜f7 ♜c8 15. ♜e8+-;
13... fxe5 14. ♖xg5 ♜c8 15.
♜xh5+-) 14. ♜xf6±;
12... ♖e7! 13. ♜e2 ♜f8 14. ♜xf6]

13. ♜g5! fxe5 14. ♜xh5 ♜xe6 15. ♖xg5
♜e5! 16. ♜e1 ♜g7

[16... ♖g7 17. dxe5→]

17. ♜g4?

a) 17. ♖f4 ♖d6;
b) 17. ♜xe5 ♜d7 18. ♜g4 ♜c7 19.
♜g3 ♜d7 20. ♜b3 ♜e8 21. ♜xb7
♜d6 22. ♜b4 ♜d7 23. ♜b7=; 17...
♖e7 18. ♖f6 ♜g6 19. ♜f3 ♜hb8
) 19... ♜xc2 20. ♜g4 ♜f5 21. ♜c4
♜d7 22. e6+-;
) 19... ♜hd8 20. ♜b3 ♜d5 21.
♜xb7; (19... ♜d7 20. e6; 20. ♜b3
♜d7 21. e6 ♜e8 22. ♖xe7 ♜xe7
23. ♜b4 ♜e8 24. ♜e3+-;
[17. dxe5 ♜g6 18. ♜g4 ♜f7 18...
♜f5 19. ♜c4; 19. e6 ♜g8 20. e7
♖g7 21. ♜c4+-;
17. dxe5 ♜g8! 18. ♜g4 ♜f7 19.
♜d7 ♜g6 20. ♜e6 ♜xg5 21. ♜e4!
♜h5 22. ♜f5 ♜g5 23. ♜xh7 ♖h6
24. ♜f7 ♖ ♜f3+-;
17. dxe5 ♜g8 18. ♜g4 ♜f7 19. ♜d7
♜g6 20. ♜e6 ♜xg5 21. ♜e4 ♜g6
22. ♜g4 ♜h6 23. ♜xg8 ♜xg8 24.
♜xg8+-; 17... ♜d6!
17... ♜f7 18. ♜xe5 ♜g8 19. ♜h4→]

18. dxe5

[18. ♜f4 ♜g8! 18... ♜c7 19. ♖f6!]
19. ♜xe5 ♜d7 20. ♜f5 ♜c7;
18. ♜f4 ♜g8 19. dxe5 ♜c7 20. e6
♖d6;
18. ♜xe5 ♜c7 19. ♜e7 ♜xe7!]

18... ♜c7 19. e6 ♜g8 20. ♖f4 ♖d6 21.
♖xd6 ♜xd6 22. ♜d1

[22. ♜f4 ♜e7 23. ♜c7 ♜e8+-]

22... ♜c7 23. ♜f4 ♜c8 24. g4 ♜d8 25.
♜e1 ♜c7 26. ♜f5 ♜e7+- 27. c4 b6 28. f4
♜b7 29. ♜e5 ♜d3 30. ♜h5 ♜d2 31. ♜e3
♜ad8 32. ♜f7 ♜xf7 33. exf7 ♜xb2 34. ♜e7
♜a6 35. ♜f1 ♜f8 36. g5 ♜xa2 37. h4 ♜h2

38. f5 ♜xh4 39. g6 hxe6 40. fxe6 ♜g4 41.
♜e8 ♜xf7 [0:1]

116

SICILIAN def. ALAPIN var.

Gipslis A. - Tal M.

½:½, 6/1954.

1. e4 c5 2. ♜f3 ♜c6 3. c3 d5
[♜3... ♜f6]

4. exd5 ♜xd5 5. d4 e5?!

[♜5... ♜f6;
5... ♖g4∞]

6. ♜xe5

[6. dxe5 ♜xd1 7. ♜xd1 ♖g4 8. ♖f4
O-O-O∞;
6. ♜a3 cxd4! 7. ♜b5 ♜d8∞]

6... ♜xe5 7. dxe5 ♜xe5 8. ♖e3

[8. ♖e2!? ♖g4 9. ♖e3 ♖xe2 (9...
♜d8 10. ♜a4±) 10. ♜xe2 O-O-O
11. ♜a3±]

8... ♜f6 9. ♖b5 ♖d7 10. ♖xd7 ♜xd7 11.
♜a3 ♜b6 12. ♜c4?

[12. ♜f3! ♜d5 13. ♜xd5 ♜xd5 14.
O-O-O O-O-O!;
12. ♜f3 ♜d5 13. ♜g3↑±]

12... ♜c7 13. ♜xb6 axb6= 14. ♜g4 ♜d7

15. ♜g3 O-O-O 16. O-O ♖d6 17. ♖f4

[17. ♜xg7? ♜hg8 18. ♜f6 ♜xg2!
19. ♜xg2 ♜g8 20. ♖g5 ♜g4 21.
♜h1 ♜xg5 22. ♜g1 ♜h3 23. ♜g3
♜xg3! 24. fxe3 ♖xg3+-]

17... ♖xf4 18. ♜xf4 f6 19. a4 ♜c7 20. ♜f3
♜c6 21. ♜g4 ♜d7 22. ♜c4 ♜d5 [½:½]

117

DUTCH def.

Klasup K. - Tal M.

0:1, 6/1954.

1. c4 ♜f6 2. ♜c3 e6 3. ♜f3 d5 4. d4 c6 5.
e3 ♜e4 6. ♖d3 f5 7. g4!?

[7. ♜e5 ♜h4 8. O-O ♖d6∞]

7... ♖b4 8. ♖d2 ♖xc3 9. ♖xc3 O-O 10.
gxf5

[10. ♜c2!? ♜d7 (10... ♜xf2? 11.
♜xf2 fxe4 12. ♜h4 gxf3 13. ♜xh7
♜f7 14. ♖g6+-; 10... fxe4?! 11.
♖xe4 dxe4 12. ♜d2±) 11. O-O-O±]

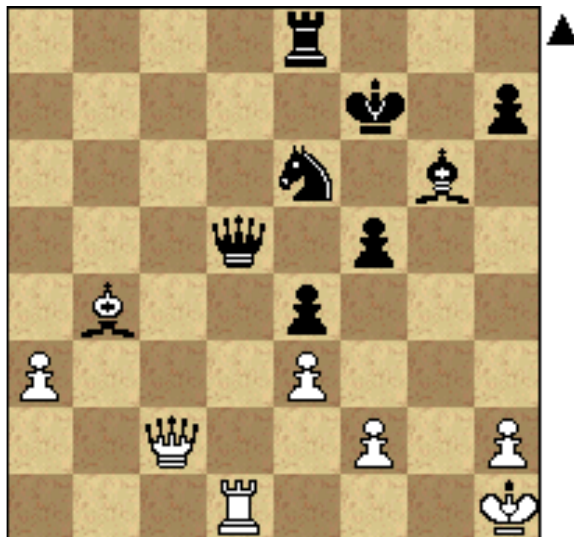
10... exf5 11. ♖b4?! ♜e8 12. ♜c2 a5 13.
♖c3

[13. ♖a3 ♜a6 ♖ ♜b4±]

13... ♖e6 14. c5 b6 15. cxb6 ♜xb6 16. ♜e5
♜a6 17. ♜a4

[17. f3!? ♜xc3 18. ♜xc3 c5 19.
♖xa6 cxd4! 20. exd4 ♜xa6 21. ♜c1
f4∞]

17... ♖ec8!
 [17... ♘xc3? 18. bxc3 c5 19. ♖b1±]
 18. ♗xa5 ♗b7 19. ♙xe4?!
 [19. ♗a4!? ♘ac5 20. ♗b4 ♗xb4 21.
 ♙xb4 ♘b3 22. ♖b1 ♖xa2 23. f3
 c5!∞ 24. ♙c2 ♘a1!]
 19... dxe4 20. O-O ♙d5 21. ♗a3 ♖f8 22.
 ♙d2 ♖f6 23. ♘h1 c5 24. ♗c3
 [24. dxc5 ♗e7 25. ♙c3 ♖e6±]
 24... ♗e7 25. a3 ♖e8! △ 26... cd 27.ed
 e3-+ 26. ♘c4 ♖h6!± 27. ♖g1 ♗c7?
 [27... ♗h4! 28. ♖g2 f4! 29. dxc5
 ♖e7 30. ♗d4 (30. ♖ag1 f3!±) 30...
 ♘c7 31. ♙c3 f3!±]
 28. ♖g2 cxd4 29. ♗xd4 ♙xc4 30. ♖c1
 ♖c6 31. b3
 [31. ♖xc4?! ♖xc4 32. ♖xg7 ♗xg7
 33. ♗xc4 ♗f7 34. ♗xa6 ♖d8 35.
 ♗a5 ♗d7±]
 31... ♖d6
 [31... ♖d8? 32. ♖xg7+-;
 31... ♙b5? 32. ♖xc6 ♙xc6 33.
 ♗c4±]
 32. ♗b2?!
 [32. ♖xc4!? ♖xd4 (32... ♗d7 33.
 ♖xg7+-) 33. ♖xc7 ♖xd2 34.
 ♖xg7 ♘h8 35. ♖xh7 ♘g8 36.
 ♖cg7 ♘f8 37. ♖a7 ♘g8 38.
 ♖ag7=;
 32. ♖xc4 ♖xd4 33. ♖xc7 ♖xd2 34.
 ♖xg7 ♘h8 35. ♖xh7 ♘g8 36.
 ♖cg7 ♘f8 37. ♖a7 ♘g8 38. ♖h5!±]
 32... ♗d7 33. ♙c3 ♖d1 34. ♖g1 ♖xg1 35.
 ♖xg1 ♙f7 36. ♖xg7 ♘f8 37. ♖g1?
 [37. ♖xh7∞]
 37... ♙g6 38. b4 ♘c7 39. b5?
 [39. ♙d4±]
 39... ♗xb5 40. ♙b4 ♘f7 41. ♗b3 ♗d5 42.
 ♗c2 ♘e6 43. ♖d1

43... ♖c8!-+ 44. ♗a4 ♙h5! 45. ♗a7
 [45. ♖xd5? ♙f3 46. ♘g1 ♖c1-+]
 45... ♖c7 46. ♖xd5 ♙f3 47. ♘g1 ♖xa7 48.
 ♖xf5 ♘g6 49. ♖d5 ♖c7 50. h4 ♖c1 51.
 ♘h2 ♖h1 52. ♘g3 ♖g1 53. ♘h3 ♘g7 54.
 ♙e7 ♖h1 55. ♘g3 ♘h5 56. ♖xh5 ♘xh5
 [0:1]

118

ENGLISH OPENING
 Tal M. - Liepin
 1:0, 6/1954.

1. c4 ♘f6 2. ♘c3 e6 3. ♘f3 b6 4. e4 d5?!
 [4... ♙b7]
 5. e5?!
 [5. cxd5! exd5 6. e5±]
 5... ♘e4 6. cxd5 exd5?!
 [6... ♘xc3∞]
 7. ♘xe4 dxe4 8. ♗a4 ♙d7 9. ♗xe4 ♙c6
 10. ♗g4±
 [10. ♙b5 ♙xb5! 11. ♗xa8 ♗d3! 12.
 ♗xb8 ♘d7 13. e6 ♘xe6 14. ♘d4
 ♗xd4 15. ♘d1∞]
 10... ♙d5
 [10... ♘d7? 11. ♙c4 g6 12. ♙xf7
 ♘xf7 13. ♗c4+-;
 10... ♘d7 11. ♙c4 ♙xf3 12. ♗xf3
 ♘xe5 13. ♗e4+-]
 11. ♙e2 ♘d7 12. O-O h5 13. ♗f4
 [13. ♗g3!?]
 13... ♙e7 14. d4 ♘f8 15. ♙d2?!
 [15. ♘g5!?]
 15... ♘e6 16. ♗e3 ♗d7 17. ♙c3
 [17. b4!]
 17... ♖d8 18. ♘d2?
 [18. b4!±;
 18. ♖ad1!?]
 18... c5!∞ 19. dxc5 ♙xc5 20. ♗g3?!
 [20. ♗h3]

20... ♖h6 21. ♙f3 ♖g6! 22. ♗h3
[22. ♗h4? ♙xf3 23. ♗xf3 ♖g4 24.
♗xh5 ♖xg2! 25. ♖h1 ♗c6 △ 26...
♖g5 27. ♗h3 ♗f4 26. ♖g1 ♖xf2→]

22... ♗f4?!
[22... ♙xf3 23. ♗xf3! (23. ♗xf3
♗g5 24. ♗xh5? ♗f5 25. ♖h1 ♖h6
26. ♗e2 ♗h7 27. h3 ♗xh3+; 23.
♗xf3 ♗g5 24. ♗e2 ♗h3 25. ♖h1
♖xg2∞; 23. ♗xf3 ♗g5 24. ♗e2
♗c6 25. ♖h1 h4∞) 23... ♗f4 (23...
♖xg2? 24. ♗xg2 ♗f4 25. e6+-) 24.
♗xd7±;
22... ♗c6!→]

23. ♗xd7 ♖xd7 24. g3 h4 25. ♖h1
[25. ♗e4? hxg3 26. ♗xc5 ♙xf3+-]
25... ♗e2! 26. ♙xd5 ♗xc3 27. bxc3
♖xd5∞ 28. ♗f3 hxg3 29. fxg3 ♖c6 30. c4
♖d7

[30... ♖d3 31. ♗g5]
31. ♖ad1 ♖xd1 32. ♖xd1 ♙b4 33. ♖d4
♙c3 34. ♖e4 ♖e6 35. ♖e3 ♙b2 36. ♖e2
♙c3 37. ♖g2 f6 38. ♖h3 ♖f7 39. ♖g4
♙xe5 40. ♖d2

[40. ♗xe5?! fxe5 41. ♖f5 g6 42.
♖g5 ♖c6=;
40. ♗xe5 fxe5 41. ♖f5 g6 42. ♖e4
♖d6!]=]

40... ♙c3
[40... ♖c6 41. ♗xe5 (41. ♖d7 ♖g6
42. ♗h4? ♖h7 43. ♗f5? ♖xc4 44.
♖f3 ♖c7±; 41. ♖d7 ♖g6 42. ♗h4
♖h7 43. ♖xa7±) 41... fxe5 42. ♖f5
♖xc4 43. ♖d7 ♖g8 44. ♖xe5
♖c2=;
40... ♖c6 41. ♗xe5 fxe5 42. ♖f5
♖xc4 43. ♖d7 ♖g8 44. ♖xa7 e4=]

41. ♖d7 ♖e7 42. ♖xe7 ♖xe7 43. ♖f5 ♖f7
[43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♖xg7
♖xc4 46. h4 ♖d3 47. h5 ♖c2 48. h6
(48. ♗h4!?) 48... ♖b2 49. h7 f5 50.
♖g8 ♖xa2 51. ♗g5 b5 52. ♗e6 b4
53. ♗g7 b3 54. h8=♗ b2=;
43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4!
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 ♖e4
48. ♖g6 ♖f3 49. h4 ♖g4 50. h5
♙d2 51. ♗d6! ♙c1 52. ♗e4 ♖f3
53. ♖f5 △ 54.g4, 55. ♗f6+-;
43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 ♖e4
48. ♖g6 ♖f3 49. h4 ♖g4 50. h5

♙d2 51. ♗d6 ♙c1 52. ♗e4 f5 53.
♗c3! ♙d2 54. ♗e2 ♖f3 55. ♖xf5!
♖xe2 56. g4+-;

43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 b5 48.
h4 a5 49. h5 b4 (49... ♙d2 50. ♗d6!
b4 51. ♗b7 a4 52. ♗c5+-) 50. h6
a4 51. h7 b3 52. axb3 axb3 53.
h8=♗ b2 54. ♗h7!+-;

43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 b5 48.
h4 a5 49. h5 b4 50. h6 a4 51. h7 b3
52. axb3 a3 53. h8=♗ a2 54.
♗d8+-;

43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 b5 48.
h4 b4 49. h5 (49. ♗d6 ♖c2 50. ♗c4
♖b1) 49... ♙d2 50. ♖xf6 ♖c2 51.
g4 ♖b2 52. g5 ♙c3 53. ♖e6 ♖xa2
54. ♗e3 b3 55. ♗c4 b2 56. ♗xb2
♖xb2 57. h6 ♙d2! 58. ♖f5!+-;

43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 ♖d3 47. ♖xg7 b5 48.
h4 b4 49. h5 ♙d2 50. ♖xf6 ♖c2 51.
g4 ♖b2 52. g5 ♙c3 53. ♖e6 ♖xa2
54. ♗e3 ♙d2 55. g6 ♙xe3 56. g7
b3 57. g8=♗ b2 58. ♖d7±;

43... ♖d6 44. ♖g6 ♖c5 45. ♗h4
♖xc4 46. ♗f5 b5!?!∞]

44. ♗h4! a6 45. g4 ♙e1 46. ♗g6 ♙f2 47.
a4 ♙g1 48. h4 ♙f2 49. h5 ♙g1?!

[49... ♙g3! 50. ♗f4 ♙xf4 51. ♖xf4
♖e6 52. g5 (52. ♖e4 ♖e7 53. ♖d5
♖d7 54. c5 b5=) 52... fxg5 53. ♖xg5
♖e7! (53... ♖f7 54. ♖f5 ♖e7 55.
♖e5+-) 54. ♖f5 (54. ♖g6 ♖f8 55.
a5? bxa5 56. c5 a4 57. c6 ♖e7+-)
54... ♖f7 55. ♖e5 ♖e7 56. ♖d5
♖d7 57. c5 b5=]

50. ♗f4 ♙f2 51. ♗d3 ♙g1 52. ♗b4 a5 53.
♗c6 ♙f2 54. ♗d8 ♖e7 55. ♗e6 ♖f7 56.
♗c7 ♙g3 57. ♗d5 ♙f2 58. ♖e4 ♙g1 59.
♗c3 ♙f2

[59... g6!? 60. ♗e2 (60. h6 ♖g8±)
60... ♙h2 (60... ♙f2 61. ♗f4 gxh5
62. gxh5±) 61. ♗d4! (61. ♗f4 ♙xf4
62. ♖xf4 ♖g7=; 61. ♖d5 ♖g7 62.
♖e6 ♙e5 63. ♗g1 gxh5 64. gxh5
♖h6) 61... ♖g7 62. ♗f3 ♙g3 63.
hxg6 ♖xg6 64. ♖d5 ♙f2 65. ♗d2
♙e3 66. ♗e4±/±]

60. ♖d5 g6 61. hxc6
[61. h6 ♙e3 62. ♖c6 ♙xh6 63.
♙xb6±]

61... ♖xg6 62. ♖c6 ♙d4
[62... ♖g5? 63. ♙e4+-]

63. ♙d5 ♖g5 64. ♙xb6 ♖xg4 65. c5 f5 66.
♙d5 ♙xc5

[66... ♙f6 67. c6 ♙d8 68. ♙c4 f4
69. ♖d6+-]

67. ♖xc5 f4 68. ♖b5 f3 69. ♙c4 [1:0]

119 FRENCH def. WINAWER var.
Tal M. - Koblenc A.
1:0, 6/1954.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♙c3 ♙b4 4. e5 c5 5. a3
♙a5 6. b4 cxd4 7. ♙b5 ♙c7 8. f4 ♙e7 9.
♙f3 ♙bc6 10. ♙d3 ♙b8
[10... ♙d7!?

11. ♙bxd4 a6
[11... ♙xd4 12. ♙xd4 a6 13. ♙e3
♙a7 14. ♙e2 ♙d7 15. O-O O-O 16.
♙f3± Westerinen - Duckstein,
Lugano, 1968]

12. ♙e3 ♙a7 13. c3 h6 14. O-O ♙d7 15.
♙e1 ♙xd4 16. ♙xd4 ♙xd4 17. ♙xd4 g6
18. ♖h1

[18. g4? h5! 19. h3 hxc4 20. hxc4
♙c6∞;
18. g4 h5 19. f5 hxc4 20. fxc6 fxc6
21. ♙f6 ♙b6 △ 22... 0-0-0∞;
18. g4 h5 19. f5 gxf5 20. gxf5 ♙xf5
21. ♙xf5 ♙g5 22. ♙g3 ♙xg3 23.
hxc3 exf5 24. ♙xf5 ♙xf5 25. ♙xf5
♙e7=]

18... h5
[18... ♙c6!?

19. c4!?± dxc4
[19... ♙b6?! 20. c5 ♙c7 21. ♙c1±
△ a4, b5]

20. ♙xc4 ♙f5
[20... ♙d5? 21. f5]

21. ♙xf5 gxf5 22. ♙d1 h4 23. h3 ♙e7 24.
♙e2! ♙c6 25. ♙f3 ♙xf3 26. ♙xf3 ♙d8 27.
♙fd3

[27. ♙c1!? ♙d7 (27... O-O?! 28. g4!
hxc3 29. ♙xg3 ♙h8 30. ♙g5+-;
27... O-O 28. g4 ♙d7 29. gxf5 ♙d5
30. ♙f2+- △ 31. ♙g1) 28. ♙fc3
♙d2 29. ♙xd2 ♙xd2 30. ♙c8 ♙d8
31. ♙1c7! O-O!?±]

27... ♙xd3 28. ♙xd3 ♙c7?! 29. ♙c3!
[29. ♙d1 ♙e7 30. ♙d2 △ ♙c3,

♙c2, ♙c7 30... ♙d8? 31. ♙xd8
♙xd8 32. ♙xd8 ♙xd8 33. g3+-;
29. ♙d1 O-O!? 30. ♙e1 ♙d8 (30...
♙c4? 31. ♙f3) 31. ♙c3 ♙d1! 32.
♙xd1 ♙xc3 33. ♙d8 ♙g7 34. ♙g5
♙f8 35. ♙xh4 ♙xa3∞]

29... ♙d7 30. ♙c1 O-O
[30... ♙d8? 31. ♙c2+-]

31. ♙c7 ♙d5 32. ♙e1 ♙d8 33. ♙xb7
♙a8?

[33... ♙e8±]

34. ♙e7 ♙e8 35. ♙xh4 ♙xe7 36. ♙xe7
♙e4 37. ♙g5 ♙h7 38. h4 ♙a8 39. h5 ♙h8
40. a4 ♙f8 41. h6! [1:0]

120 BENONI def.
Mileika - Tal M.
0:1, 6/1954.

1. d4 ♙f6 2. c4 e6 3. ♙c3 c5 4. d5 exd5 5.
cxd5 g6 6. e4 d6 7. ♙d3 ♙g7 8. ♙ge2 O-O
9. O-O a6

[9... ♙a6 10. f3!? ♙d7 11. ♙g5±;
9... ♙g4 10. h3 ♙e5 11. ♙c2 ♙a6
12. f4 ♙c4 13. b3 ♙a5 14. a3±
Serper - Nenashev, USSR, 1989]

10. a4 ♙bd7 11. ♙g5
[11. h3!? ♙c7 12. f4 ♙b8 13. ♙e3
♙e8 14. ♙g3↑ Knaak - Enders,
DDR, 1988]

11... ♙c7
[11... h6 12. ♙h4 ♙c7 13. f3 ♙b8
(13... ♙e5!?) 14. ♙f2 ♙e5 15. ♙c2
♙h5=]

12. ♙c1?!
[12. b3!? △ a5, ♙c4∞]

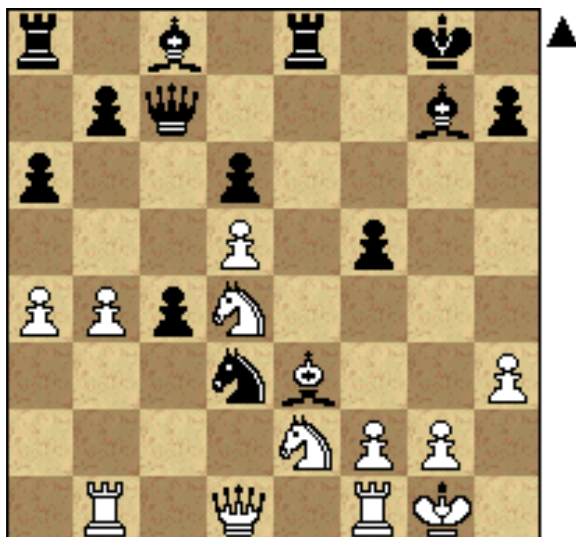
12... c4
[12... ♙b8!? 13. f4 c4!±]

13. ♙b1
[13. ♙b1 b5 14. b3 ♙e5±]

13... ♙c5 14. ♙e3 ♙fd7 15. ♙d4?!
[15. f4 ♙b3! 16. ♙c2 ♙dc5±;
15. ♙d4 ♙b3 (15... ♙e5 16. f4∞)
16. ♙xg7 ♙xg7 17. ♙c2 ♙c5±]

15... ♙e5 16. h3 ♙e8 17. b4
[17. b3 ♙ed3 18. ♙xd3 ♙xd3 19.
♙b1 ♙d7±;
17. b3 ♙a5!±]

17... ♙cd3 18. ♙xd3 ♙xd3 19. ♙b1 f5!
20. exf5 gxf5 21. ♙ce2?

[21. d4e2 f4 22. d4 f3 23. gxf3
xd4-+;

21. h5!? f7

21... f4!-+ 22. xf4?!

[22. xf4 xd4-+;

22. d2 f7! 23. f3 b2!-+]

22... xd4 23. xd3 xe3 24. fe3 cxd3
25. xd3 e7 26. f3 e4 27. g3 h8
28. c3 e5 29. c1 f5 30. xe5 xe5
31. c7 b8 32. gg7 b5 33. axb5 axb5
34. g4 g6 35. h4 xd5 36. h5 e4 37. g5
g8 38. xg8 xg8 39. c8 f7 40. c7
e6 41. g7 h6! [0:1]

121 ENGLISH OPENING

Tal M. - Semenkin

1:0, 6/1954.

1. c4 f5 2. c3 f6 3. g3 e5 4. g2 e7 5.
e3 c6

[5... d6;

5... O-O 6. ge2 d6 7. b4 c6 8. b5
e6 9. a4 bd7 10. bxc6 bxc6
11. d3 c5 12. d1 e4= Ujtelki -
Messing, Belgrade, 1968]

6. ge2 O-O 7. O-O h8

[7... d6]

8. d4 e4?

[8... d6±]

9. d5 d6 10. f3 exf3 11. xf3± e8 12. b3
g4?

[12... c5 13. f4 a6 14. e6!±;

12... f8 13. f4±]

13. xg4 fxg4 14. e4 d7

[14... f8 15. d4 △ 16. b2,
17. f8!]

15. b2 f6 16. g5 f8 17. c2 h6

18. xf6!+-

[18. xf6 hxg5]

18... hxg5

[18... xf6 19. h7#]

19. h6 g8 20. h7 f7 21. g6 [1:0]

122

RUY LOPEZ

Alexandrov A. - Tal M.

1:0, 6/1954.

1. e4 e5 2. f3 c6 3. b5 a6 4. a4 f6
5. O-O e7 6. e1 b5 7. b3 O-O 8. c3 d6
9. d3 d7 10. bd2

[10. c2 b6 11. d4 f6 12. dxe5
dxe5 13. e2 e6 14. b3 d7=]

10... f6 11. f1 c5 12. d5

[12. c2 e6 13. e3 g5?! 14.

d3d2 d5?! 15. exd5 xd5 16. f4±;

12. c2 e6 13. e3 d5 14. exd5!
xd5 15. d4 exd4 16. cxd4±;

12. c2 e6 13. e3 g6 (13...
g5?! 14. d5 g4 15. xf6 gxf6

16. h4 xf3 17. gxf3 e6 18. h6
h8; 13... g5 14. d5 g4 15.

xf6 gxf6 16. h4 xf3 17. gxf3 e6

18. f4!±) 14. d5 g7 15. h4 e7

16. h5 c6 17. xe7 xe7 18. h6
h8 19. a4 d7 20. d4±]

12... b7 13. e3

[13. d4 d7 14. e3 a5 15. xb7
xb7 16. g4±]

13... e7 14. xb7 xb7 15. g4 g6

16. xf6

[16. d4]

16... xf6 17. d4 h6 18. a4 e6 19. d5?!

[19. d3 c4?! 20. xc4 bxc4 21.

a5±;

19. d3 c6±]

19... d7 20. e3 c5?!

[20... ♖c5 21. ♙xc5 dxc5 22. c4=;
20... f5!?∞]

21. ♖d2
[21. b3 c4 22. bxc4 bxc4 23. ♖d2
♜fc8 24. ♜b1 ♖c5 25. ♙xc5 ♜xc5
26. ♜b4 ♜ac8 27. g3±;
21. b3 f5!?]

21... c4 22. ♜h5?!
[22. b3 cxb3 23. ♜xb3 ♖c5 24.
♙xc5 dxc5=;
22. ♜a2! △ 23. ♜a1±]

22... ♜c7!
[22... ♖h7?! 23. ♜a2 f5 24. exf5
♜xf5 25. ♜h3±]

23. ♖f1
[23. ♖f3? ♖c5 24. ♙xh6? ♖d3!-+;
23. ♜a2=]

23... ♖c5 24. ♙xc5 ♜xc5
[24... ♖f4? 25. ♙xd6!]

25. g3 ♖e7 26. g4?
[26. ♖e3 f5 27. ♜h4 (27. axb5? f4±;
27. exf5 ♖xd5∞) 27... ♜a7 28. exf5
♖xf5 29. ♜e4 ♜af7 (29... ♖xe3 30.
♜xe3=) 30. axb5 axb5 31. ♜e2
♖xe3 32. fxe3 ♜f3 33. ♜d1 ♜c7
34. ♜g6 ♜8f6 △ 35... ♜f7 35. ♜e8
♖h7± △ 36... ♜f8 37. ♜e6 ♜3f6
38. ♜h3 ♜f7]

26... ♖g6± 27. ♖e3 ♖f4
[△ 27... ♜fb8 28. ♖f5 b4]

28. ♜h4 ♜a7 29. ♖f5 g5?
[29... f6 △ 30... g6±]

30. ♜g3!
[30. ♜xh6? f6;
30. ♖xh6? ♖h7]

30... ♖h7 31. h4?!
[31. ♜e3! ♖d3 32. ♖xd6+-]

31... ♜g8⇒ 32. axb5?!
[32. ♖h1 h5 33. f3∞;
32. h5 ♖d3 33. ♜e2 b4 34. ♜e3
♜xe3 35. fxe3 ♜d8 36. cxb4±]

32... gxf4
[32... h5 33. ♜e3!↑]

33. ♜xh4
[33. ♜e3!?]

33... h5 34. ♖e3 axb5 35. ♜xa7 ♜xa7 36.
♖h1 ♜a2??
[36... ♜g6 37. ♜g1 ♖e2 38. ♜e1=]

37. ♜f6 hxg4?!
[37... ♜a7 38. gxf5 ♖xh5?! 39.
♜h4! ♜g6 40. ♖f5+-]

38. ♖f5
[△ 38. ♜h4 ♖g6 39. ♖f5]

38... ♜g6 39. ♜xf7 ♖h8 40. ♜f8 ♖h7 41.
♜e7 ♖g8 42. ♜d8 ♖f7
[42... ♖h7 43. ♜h4+-]

43. ♖xd6 ♖g7 44. ♖f5 ♖f7 45. ♜e7 ♖g8
46. ♜xe5 ♖h5 47. ♖e7 ♖h7 48. ♖xg6
[1:0]

123
RUY LOPEZ
Tal M. - Klovans J.
½:½, 6/1954.

1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♖f6
5. O-O d6 6. c3
[6. ♙xc6 bxc6 7. d4±]

6... ♖xe4
[6... ♙d7]

7. d4 ♙d7 8. ♜e1 ♖f6
[8... f5 9. dxe5 dxe5 10. ♖bd2±]

9. dxe5 dxe5 10. ♖xe5
[10. ♙xc6! ♙xc6 11. ♜xd8 ♜xd8
12. ♖xe5 ♙e4 13. ♖d2 ♙e7 14.
♖xe4 ♖xe4 15. ♙h6! gxf6 16.
♜xe4 O-O 17. ♖c6 bxc6 18. ♜xe7±
Keres]

10... ♖xe5 11. ♜xe5 ♙e7 12. ♙g5
[12. ♙xd7 ♜xd7 13. ♜e1 O-O-O!
14. ♖d2 ♜he8=;
12. ♙f4!?]

12... ♙xa4 13. ♜xa4 b5?!
[13... ♜d7 14. ♜xd7 ♖xd7 15. ♖d2
♜ae8=]

14. ♜c2 O-O 15. ♖d2 ♜d6 16. ♖f3
[16. ♜ae1?! ♙d8 △ 17... ♖g4 17.
♖f3 ♖d7 18. ♜5e2±]

16... ♜fd8
[16... ♙d8 17. ♜d1 ♜b6 18. h3±]

17. ♜ae1 ♜d7?!
[17... ♙f8 18. ♖d4 ♖g4! 19. ♖f5
♜d3 (19... ♜g6 20. ♖e7 ♙xe7 21.
♜xg6 hxg6 22. ♜xe7 c5±) 20. ♜xd3
♜xd3 21. ♜5e4 ♜d5 22. ♖e7 ♙xe7
23. ♜xe7 h6±;
17... ♙f8 18. ♜f5±]

18. ♙xf6 ♜xf6 19. ♜e4+- ♜e8 20. ♖d4 g6
21. b4 ♖f8 22. ♜c6?
[22. g3!? ♜d6 23. ♖g2 △ f4-f5;
22. ♖c6+-]

22... ♜ed8 23. ♜e4
[23. ♜xe7?? ♜xe7]

23... ♙d6 24. ♜e8 ♖g7 25. ♜xd8
[25. ♖c6 ♙xh2 26. ♖xh2 ♜xe8 27.

♙xe8 ♜xc6]
 25... ♜xd8 26. ♜c6 ♜d7
 [26... ♜f8]
 27. c4 bxc4 28. ♜xc4 ♜f4 29. ♜c3 ♜f6 30.
 ♜xf6 ♜xf6 31. ♜b8 ♜e7 32. ♜xe7 ♜xe7
 33. ♜xa6 c6 34. ♜f1 ♜e6 35. ♜e2 ♜d5 36.
 ♜d3

[36. g3 ♜c4 37. ♜d2 ♜xb4 38.
 ♜xb4 ♜xb4 39. ♜c2 ♜c4=]

36... ♜xh2! 37. g3 h5 38. ♜c5
 [38. a4 g5 39. ♜c7 ♜d6 40. ♜e8
 ♜e7 41. ♜g7 (41. a5 h4 42. ♜g7
 h3!=) 41... h4 42. ♜f5 ♜f6 43. ♜d4
 (43. ♜e3 ♜e6!=) 43... hxcg3 44. fxg3
 ♜xcg3 45. a5 ♜c7 46. ♜xc6 g4 47.
 a6 ♜b6 48. a7 ♜xa7 49. ♜xa7 g3
 50. ♜e3 ♜e5 51. ♜b5! f5 52. ♜d4
 ♜d5 53. b5 ♜c5 54. ♜f3 f4=;
 38. a4 g5 39. ♜c7 ♜d6 40. ♜e8
 ♜e7 41. ♜g7 h4 42. ♜f5 ♜f6 43.
 ♜d4 hxcg3 44. fxg3 ♜xcg3 45. a5
 ♜c7 46. ♜xc6 g4 47. a6 ♜b6 48. a7
 ♜xa7 49. ♜xa7 g3 50. ♜e3 ♜e5 51.
 ♜b5 f5 52. ♜d4 ♜d5 53. ♜d3 f4
 54. ♜e2 ♜e5! 55. b5 (55. ♜c4?
 ♜e4) 55... g2 56. b6 ♜d6=;
 38. a4 g5 39. ♜c7 ♜d6 40. ♜e8
 ♜e7 41. ♜g7 h4 42. ♜f5 ♜f6 43.
 ♜d4 hxcg3 44. fxg3 ♜xcg3 45. a5
 ♜c7 46. ♜xc6 g4 47. a6 ♜b6 48. a7
 ♜xa7 49. ♜xa7 g3 50. ♜e3 ♜e5 51.
 ♜b5 f5 52. ♜d4 ♜d5 53. ♜d3 f4
 54. ♜e2 ♜e5 55. b5 g2 56. ♜g1
 ♜d5=]

38... g5!? 39. ♜e4 h4 40. ♜xg5 hxcg3 41.
 fxg3 ♜xcg3 42. ♜xf7 c5= 43. b5 c4 44. ♜d2
 ♜c5 45. a4 ♜b4 46. ♜c2 ♜xa4 47. b6 ♜b5
 48. b7 ♜b6 49. ♜c3 ♜xb7 50. ♜xc4 [½:½]

124 PHILIDOR'S def.
 Akmentin - Tal M.
 0:1, 6/1954.

1. e4 e5 2. ♜f3 d6 3. d4 exd4 4. ♜xd4 ♜f6
 5. ♜c3 ♜e7 6. ♜e2
 [6. ♜f4!? O-O 7. ♜d2↑]

6... O-O 7. O-O c5

[7... ♜e8]

8. ♜f3

[8. ♜b3 ♜c6 9. f4 ♜e8 (9... ♜e6
 10. ♜e3) 10. ♜f3 ♜f8 11. ♜e1 (11.
 ♜e3!? d5 12. exd5 ♜xe3 13. dxc6±)
 11... ♜e6 12. ♜e3±]

8... ♜c6 9. ♜f4

[9. ♜d2?! ♜e6 10. ♜d1 a6∞;

9. ♜d2 ♜e8↑;

9. ♜e1!? ♜e6 10. ♜f1 d5 11.
 ♜g5±]

9... ♜e6

[9... a6!?]

10. ♜g5

[10. h3 d5 11. e5 ♜e8 12. ♜d2±]

10... d5 11. exd5?!

[11. ♜xe6 fxe6 12. ♜g4 d4 (12...
 ♜d4 13. ♜e5; 12... ♜xg4?! 13.
 ♜xcg4 ♜h8 14. ♜ad1±) 13. ♜xe6
 ♜h8 14. ♜e2 ♜xe4±]

11... ♜xd5 12. ♜d3

[12. ♜d3 ♜d4 13. ♜xd5 ♜xe2 14.
 ♜h1 ♜xd5 15. ♜xe2 ♜fe8=]

12... g6

[12... h6? 13. ♜h7!]

13. ♜ge4?!

[13. ♜e1?! ♜d4 △ 14... ♜c6⊖;
 13. ♜f3=]

13... c4 14. ♜xf6 ♜xf6 15. ♜xcg6?

[15. ♜xd5?! ♜xd5 16. ♜e2 ♜e4 17.
 ♜e3 (17. ♜h6? ♜fd8 18. ♜f3 ♜h4
 19. ♜c1 g5-+) 17... ♜xb2 18. ♜b1
 c3 19. ♜f3 ♜e6 20. ♜d5 ♜f6⊖;
 15. ♜e2 ♜e6⊖]

15... ♜xc3 16. ♜xh7 ♜xh7 17. ♜h5 ♜g8
 18. bxc3 ♜f6!-+

[18... ♜e4 19. ♜g4 ♜g6 20. h4
 ♜d5 21. ♜g5]

19. ♜ad1

[19. ♜h6 ♜fd8 20. ♜g5 ♜g7]

19... ♜e4 20. ♜g3 ♜f5 21. ♜h4 ♜g7 22.
 ♜fe1 ♜ae8 23. f3 ♜xc2 24. ♜d6 ♜h8 25.
 ♜g3 ♜g6 26. ♜xe8 ♜xe8 27. ♜d2 ♜xcg3
 28. ♜xcg3 ♜d3 29. ♜f2 b5 30. ♜d6 a5 31.
 a3 ♜d8 32. ♜c5 ♜d5 33. ♜e3 b4 34. axb4
 axb4 35. cxb4 c3 36. ♜a2 ♜xb4 37. ♜a4
 ♜c2 38. ♜c1 ♜e5 39. ♜g4 ♜f6 40. ♜f4
 ♜e6 [0:1]

125

1.d4 ♞f6 2.♞f3

Tal M. - Kliavinsh Y.

1:0, 6/1954.

1. d4 ♜f6 2. ♜f3 e6 3. ♜g5 h6 4. ♜h4 c5 5.
 e3 b6 6. ♜bd2 ♜b7 7. ♜d3 ♜e7 8. c3 O-
 O?!

[8... cxd4 9. exd4 (9. ♜xf6!?) 9...
 ♜h5 10. ♜c4 ♜xh4 11. ♜d6 ♜f8
 12. ♜xb7 ♜xf2 13. ♜xf2 ♜c7∞;

8... cxd4 9. exd4 ♖h5 10. ♗c4 O-O
11. ♙g3 ♗xg3 12. hxg3 ♚c7!∞;
8... ♗c6 9. ♚e2 d6 10. O-O (10.
a3!?) 10... g5 11. ♙g3 h5∞]

9. ♚e2 d5 10. O-O?!
[10. ♙xf6 ♙xf6 11. h4 △ g4-g5→]
10... ♗e4 11. ♙g3 ♗d7 12. ♖ad1
♚c8?! (12... ♙f6 13. ♙e5±) 13.
hxg3 ♚c7 (13... f5 14. c4↑) 14. e4
cxd4! 15. cxd4 dxe4 16. ♗xe4 ♗f6
17. ♖c1 ♚d8=; 13. ♙f4 f5 14. ♗e5
♗xe5 15. ♙xe5 ♙f6 16. ♙xf6 ♗xf6
[16... gxf6? 17. ♙xe4 fxe4 18. ♚h5
♗h7 19. f3 exf3 20. ♖xf3 ♚e8 21.
♚h4±;
16... ♖xf6 17. ♗f3 ♗g5 18. ♗e5
♗f7 19. f4 ♗xe5 20. fxe5 ♖g6 21.
♖f2±]

17. f4
[17. ♗f3!? c4 (17... ♗d7 18. c4) 18.
♙c2 ♗d7 19. ♗d2 △ 20. f3, e4↑]

17... a5 18. ♖c1 ♚d7?
[18... c4 19. ♙c2 ♙c6 △ 20...
♙e8±]

19. ♗f3 ♚d6?!
[19... ♚e8 20. ♗e5! c4 21. ♙c2 b5
△ 22... ♚h5]

20. ♗h1 ♗d7
[△ 20... c4]

21. ♖g1± ♗f6?!
[21... ♚e7 △ 22... h5 22. g4 cxd4
23. cxd4 ♖ac8 24. ♖cf1]

22. ♗e5 ♖ac8 23. ♖cf1 ♗d7?!
[23... h5 24. h3 ♖c7 25. g4 hxg4 26.
hxg4 ♗xg4 27. ♗xg4 fxe4 28. ♚xg4
♖f6 29. ♚h5! (29. ♙g6 ♗f8 30.
♚h5 ♗e7 31. ♚h8 ♚d8 32. ♚xg7
♗d6) 29... g6 (29... ♖h6? 30.
♚xh6+-; 29... ♗f8 30. ♚h8+-) 30.
♖xg6 ♖xg6 31. ♚xg6 ♖g7 (31...
♗f8 32. ♖g1+-; 31... ♗h8 32.
♖f2+-) 32. ♚e8 ♚f8 33. ♚xe6
♗h8 34. ♖f2+-]

24. g4+- ♗xe5 25. fxe5 ♚e7
[25... ♚d7 26. gxf5 exf5 27. ♚h5]

26. gxf5 ♗h8 27. f6 gxf6 28. ♚h5 f5 29.
♚xh6 ♚h7 30. ♚xh7 ♗xh7 31. ♖f4 [1:0]

126

QUEEN'S gam. ORT def.
Tal M. - Gipslis A.
½:½, 1/1955.

1. c4 ♗f6 2. ♗c3 e6 3. ♗f3 d5 4. d4 ♗bd7

5. ♙g5 ♙e7 6. e3 O-O 7. ♚c2 a6?!
[7... c5]

8. cxd5 exd5 9. ♙d3 ♖e8 10. O-O
[10. O-O-O!? ♗f8 11. h3 b5 12.
♗b1 ♙b7 13. ♗e2 (13. e4!?) 13...
h6 14. ♙xf6 ♙xf6 15. g4 ♖c8 16.
♙f5 ♗e6 17. ♙xe6± Polugaevsky -
Sergievsky, USSR, 1959]

10... ♗f8 11. ♖ae1
[11. ♖ab1]

11... ♗g6
[11... c6 12. h3 ♙e6 13. ♙f4 ♖c8
14. ♚b3 b5 15. ♚c2 c5 16. dxc5
♙xc5 17. ♚b1 ♗g6 18. ♙h2 ♙b4
19. ♖c1± Barlov - Kovacevic,
Yugoslavia, 1989]

12. ♗e5 c6
[12... ♙e6?! 13. f4 △ f5↑]

13. ♗h1
[13. f4!?]

13... ♗d7! 14. ♙xe7 ♚xe7 15. ♗xg6
[15. f4!? ♗df8∞]

15... hxg6 16. e4 ♗f8 17. f4?!
[17. e5 ♗e6 18. ♗e2 c5 19. dxc5
♗xc5 20. ♗d4 ♙e6 21. f4 ♖ac8⇒]

17... dxe4 18. ♖xe4 ♙e6 19. g4!? △ f5
19... ♚d7
[19... ♚h4!? 20. f5 ♙d5 21. ♗xd5
cxd5 22. ♖xe8 ♖xe8 23. fxe6 ♗xg6
24. ♙xg6 fxe6 25. ♚xg6 ♖e2 26.
♚f7 ♗h7 27. ♚f5 ♗h6 28. ♚f4 ♚g5
29. ♚xg5 (29. ♚d6?! ♗h7 30. ♚d7
♖xb2+; 29. ♚f8 ♚xg4 30. ♖f6
♗h7; 29. ♚f8 ♚xg4 30. ♚h8 ♗g6)
29... ♗xg5 30. ♖f7 ♖xb2 31. ♖xg7
♗f4 32. g5 ♖xa2! 33. ♖xb7 ♗xg5
34. ♖d7 (34. ♖b4? ♗f4) 34... ♖a5
35. ♗g2 ♗f4+;
19... ♚h4 20. f5 ♙d5 21. ♗xd5 cxd5
22. ♖xe8 ♖xe8 23. fxe6 ♗xg6 24.
♙xg6 fxe6 25. ♚xg6 ♖e2 26. ♚f7
♗h7 27. ♚f5 ♗h6 28. ♚f4 ♚g5 29.
♚xg5 ♗xg5 30. ♖f7 ♖xb2 31.
♖xg7 ♗f4 32. g5 ♖xa2 33. g6 ♗g5
34. ♖d7 ♗xg6 35. ♖xd5 ♖b2 36.
h4! ♖b5 37. h5 ♗h6+;
19... ♚h4 20. f5 ♙d5 21. ♗xd5 cxd5
22. ♖xe8 ♖xe8 23. fxe6 ♗xg6 24.
♖xf7!? ♖e1! 25. ♖f1 ♖xf1 26. ♙xf1
♚xg4∞]

20. f5 ♙d5 21. ♗xd5 ♚xd5 22. fxe6 ♗xg6

[22... fxc6?? 23. ♔c4+-]
 23. ♖f5 ♖xe4
 [23... ♖d7? 24. ♖xf7! ♕xf7 (24... ♖xf7 25. ♔c4+-) 25. ♔c4 ♕f6 (25... ♕f8? 26. ♖f2+-) 26. ♖f2 ♕g5 27. ♔e6!!+-;
 23... ♖d6 24. ♔c4 ♖f8 25. ♖b3 ♖d7 26. ♖e3↑]
 24. ♖xd5 ♖e1 25. ♕g2 cxd5 26. ♔xg6 fxc6
 27. ♖b3 ♖ae8 28. ♖xd5 ♕h7 29. ♕g3 ♖1e2 30. b4 ♖8e4! 31. h3
 [31. ♖xb7?? g5!+-]
 31... ♖2e3 32. ♕h4 ♕h6!= 33. a4 ♖e8
 [33... ♖e5?? △ 34.de?? g5# 34. ♖xe5 ♖xe5 35. dxe5+-]
 34. b5
 [34. g5?? ♕h7 △ ♖8e4+-]
 34... axb5 35. axb5 ♖8e4 36. ♖d8 ♖e8 37. ♖g5 ♕h7 38. ♖f4 [½:½]

127 KING'S INDIAN def. FIANCHETTO

var.

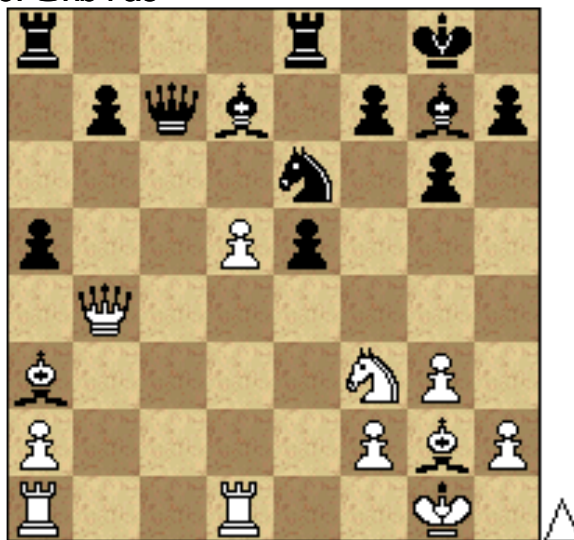
Tal M. - Skuja.R.

1:0, 1/1955.

1. d4 ♘f6 2. c4 d6 3. ♘c3 g6 4. ♘f3 ♔g7 5. g3 O-O 6. ♔g2 ♘bd7 7. O-O e5 8. ♖c2 ♖e8 9. ♖d1
 [9. b3 c6 10. e3 exd4 11. ♘xd4 h5 12. ♔a3 ♖e7 13. ♖ad1 ♘c5 14. b4 ♘ce4∞ Arkell - Nunn, London, 1992]
 9... c6 10. b3 ♖c7 11. e4 a6 12. ♔a3 c5?!
 [12... exd4!?
 12... ♔f8!?∞;
 12... b5!? 13. d5 c5! 14. cxb5?! axb5 15. ♘xb5? ♖b8 16. ♔f1 ♔a6±;
 12... b5 13. d5 c5 14. ♔b2=;
 12... b5 13. cxb5 cxb5 14. ♖ac1 ♔b7!∞]
 13. dxc5 ♘xc5
 [13... dxc5 14. ♘d5 ♘xd5 15. cxd5 (15. exd5?! e4) 15... ♔f8±]
 14. b4!
 [14. ♘d5 ♘xd5 15. cxd5 ♖a5!∞]
 14... ♘e6 15. c5?!
 [15. ♖d3 ♘d4!? (15... ♖d8?! 16. ♖ac1 △ 17. ♘d5±) 16. ♘xd4 exd4 17. ♘e2 ♘g4 18. ♖ac1 ♘e5 19. ♖b3 (19. ♖b1 ♘xc4) 19... ♔e6∞;
 15. ♖b3! ♔d7 16. ♖ac1±]
 15... dxc5 16. ♘d5 ♘xd5 17. exd5 cxb4
 [17... ♘d4 18. ♘xd4 exd4 19. bxc5

d3 20. ♖xd3 ♔f5 21. ♖c4 ♔xa1 22. ♖xa1Tal]

18. ♖a4 ♔d7
 [18... ♖d8 19. dxe6 bxa3 20. exf7 ♖xf7 21. ♘g5!±]
 19. ♖xb4 a5

[19... ♔f8?! 20. d6±;
 19... ♘d4 20. d6 ♖c2 21. ♘xd4 exd4 22. ♖xb7±]
 20. dxe6! (20. ♖b3) 20... ♘d4 21. ♘xd4 exd4 22. d6 ♖c3∞; 20... axb4 21. ♖xd7 ♖c3?!
 [21... ♖c8? 22. exf7 ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖xg7!±;
 21... ♖xd7! 22. exd7 ♖ed8 23. ♔xb4 (23. ♔b2 ♖xd7 24. ♔xe5 b3!±) 23... e4 (23... ♖xd7 24. ♖c1!±) 24. ♖d1 exf3 25. ♔xf3 ♔f8! 26. ♔c3 ♔e7=]

22. exf7 ♕f8!?

[22... ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖c1 ♖xa3 25. ♖cc7 ♔f6 26. ♖xh7 ♕g8 27. ♔f1 ♔e7 28. ♘g5!±;
 22... ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖c1 ♖xa3 25. ♖cc7 e4 26. ♖xg7 exf3 27. ♖xh7 ♕g8 28. ♖cg7 ♕f8 29. ♖f7 ♕g8 30. ♔xf3 ♖e1 31. ♕g2 ♖d3 32. ♕h3 g5!?∞;
 22... ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖c1 ♖xa3 25. ♖cc7 e4 26. ♘g5!±;
 22... ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖c1 ♖xa3 25. ♖cc7 b3!? 26. axb3 ♖a1 27. ♔f1 e4 28. ♘d2±;
 22... ♕h8 23. fxe8=♖ ♖xe8 24. ♖c1 ♖xa3 25. ♖cc7 ♖g8 26. ♘g5!± △ 27. ♘f7 △ 27. ♔d5 △

27. ♖e6]

23. fxe8=♙ ♗xe8
[23... ♖xe8 24. ♖c1 ♙xa3 25. ♖cc7±]

24. ♖ad1± ♗f6?!

[24... ♖xa3!? 25. ♖xg7 b3 26. ♖gd7! (26. axb3? e4! 27. ♗d4 ♖a1∞) 26... bxa2 27. ♖d8 ♗e7 28. ♖1d7 ♗f6 29. ♖f8 ♗e6 30. ♗h3#; 24... ♖xa3 25. ♖xg7 e4 26. ♗d4! b3 27. ♗h3!+- △ 28. ♗d7, 29. ♗e6; 24... ♖xa3 25. ♖xg7 ♖xa2 26. ♖xb7!± (26. ♖gd7?! b3?! 27. ♗g5! b2 28. ♖d8 ♗e7 29. ♖1d7 ♗f6 30. ♗e4+-; 26. ♖gd7 b3 27. ♗g5 ♙c2 28. ♖d8 ♗e7 29. ♖1d7 ♗f6 30. ♗e4 ♗f5 31. ♖f8 ♗e6 32. ♗h3#; 26. ♖gd7 ♖a1!?∞) 26... ♙c2 27. ♖f1 b3 28. ♗xe5 b2 29. ♗c6 ♗f8 (29... ♗d8 30. ♖d7 ♗c8 31. ♗b7+-; 29... ♗d8 30. ♖d7 ♗e8 31. ♖d2+-) 30. ♖f7 ♗g8 31. ♗d5+-; 24... ♖xa3 25. ♖xg7 ♖xa2 26. ♖xb7 b3 27. ♗f1±]

25. ♗c1 ♖xa2 26. ♗g5 ♙c2 27. ♗e4 ♗e7 28. ♖xe7! ♗xe7 29. ♗g5 ♗f8 30. ♖d8 ♗g7
[30... ♗f7 31. ♖d7+-]

31. ♖d7 ♗h8 32. h4! △ 33. ♗h6!; 32. ♗f6 ♗g8 33. ♗e5? ♙b1 32... ♖a1 33. ♗h2 ♖d1 34. ♗d6
[34. ♗f6 ♗g8 35. ♗d6 (35. ♖xb7 △ 36. ♗g5±) 35... ♖xd6 36. ♖xd6 ♙xf2 37. ♗h3! △ 38. ♗d5 37... e4 (37... ♙f5 38. g4+-) 38. ♗xe4+-; 34. ♖xb7! ♙c6 35. ♗f6 ♗g8 36. ♖b8 ♗f7 37. ♗g5+-]

34... ♙xf2
[34... ♖xd6 35. ♖xd6 ♙xf2 36. ♗f6 ♗g8 37. ♗h3+-; 34... ♖xd6 35. ♖xd6 ♙xf2 36. ♗h6 ♗g8 37. ♖d8 ♗f7 38. ♖f8+-]

35. ♗f7 ♗g7
[35... ♗g8 36. ♗h6+-]

36. ♗h6 ♗f6 37. ♖xd1+- b3
[37... ♗xf7 38. ♖f1+-]

38. ♖f1 ♙xf1 39. ♗xf1 e4 40. ♗c4 b2 41. ♗a2 b1=♙ 42. ♗g5 ♗g7 43. ♗xb1 [1:0]

128

FRENCH def. TARRASCH var.

Bleck - Tal M.

0:1, 1/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♗d2 ♗f6 4. e5 ♗fd7 5. f4
[5. c3 c5 6. ♗gf3!?; 5. c3 c5 6. ♗d3]

5... c5 6. c3 ♗c6
[6... b6 7. ♗h3 ♗a6 8. ♗xa6 ♗xa6 9. O-O ♗c7 10. f5!?±]

7. ♗gf3
[7. ♗df3!]

7... f6!? 8. b3?
[△ 8. ♗b3]

8... cxd4 9. cxd4 fxe5 10. fxe5
[10. dxe5 ♗c5±]

10... ♗xd4! 11. ♗b2 ♗xf3 12. ♗xf3 ♗b4 13. ♗f2 O-O± 14. ♗d3 ♗c5 15. g3
[△ 15. ♖f1 ♗d7 16. ♗g1]

15... d4
[15... ♗d7 △ ♗e4±]

16. a3 ♗c3 17. ♗xc3 dxc3 18. ♗c2 ♗d7! 19. ♖e1
[19. ♖f1 ♗b5]

19... ♗c6 20. ♖e3 ♗xf3
[20... ♙g5! 21. ♙d4 ♖ad8 22. ♙xc5 ♗xf3! 23. ♙xc3? ♖c8! 24. ♙d2 ♖xc2+-; 20... ♙g5 21. ♙d4 ♖ad8 22. ♙xc5 ♗xf3 23. ♖xf3 ♖d2 24. ♗g1 ♖xf3+-]

21. ♖xf3 ♖xf3 22. ♗xf3
[22. ♙xf3? ♙d2 23. ♙e2 ♖f8+-]

22... ♙g5 23. ♙e1 ♖d8 24. ♙xc3?!
[24. ♖d1 ♖xd1! 25. ♗xd1 ♙c1!±; 24. ♖d1 ♖xd1 25. ♙xd1 ♙h5! 26. ♗f4 (26. ♗g2 ♙xd1 27. ♗xd1 ♗d3 28. ♗f1 ♗xe5 29. ♗e2 ♗f7 30. ♗e3 ♗f6 31. ♗d4 c2! 32. ♗xc2 ♗f3+-; 26. ♗g2 ♙xd1 27. ♗xd1 ♗d3 28. ♗f1 ♗xe5 29. ♗e2 ♗f7 30. ♗e3 ♗f6 31. h3 ♗f7 32. ♗d4 ♗d6+-) 26... ♙xd1 27. ♗xd1 ♗d3 28. ♗e3 ♗e1 29. ♗g4 ♗f7 30. a4 c2 31. ♗d2 ♗d3 32. ♗xc2 ♗xe5±]

24... ♙h5 25. ♗e3
[25. ♗f4? ♖f8 26. ♗e3 ♖f3+-; 25. ♗g2? ♙e2 △ ♖d2+-]

25... ♖d5 26. ♗f4
[26. ♖h1 ♖xe5 27. ♗d2 ♙g5 28. ♗d1 ♖d5 29. ♗e2 ♙g4 30. ♗f2±;

26. ♖h1 ♗g5 27. ♔f3+]
26... ♗xh2-+ 27. ♚e1 ♗f2 28. ♔g4 ♚d4
29. ♔h3 g5 △ 30... h5, 31... ♖h4 32.g
g4# 30. ♗e3 g4 31. ♔h4 ♗h2 32. ♔g5 h6
33. ♔g6

[33. ♔f6 ♗xc2 34. ♗xd4 ♗f5 35.
♔e7 ♗f8#]

33... ♗xc2 34. ♔xh6 ♗h7 35. ♔g5 ♔e4 36.
♔xg4 ♗f5 37. ♔h4 ♔d2 38. ♗xd4 ♔f3#
[0:1]

129 SICILIAN def.

Tal M. - Mileika

1:0, 1/1955.

1. e4 c5 2. ♔f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♔xd4 ♔f6
5. ♔c3 e5 6. ♔b5 ♔d7?!

[6... ♔bd7]

7. ♔xd7 ♗xd7 8. ♔f5

[8. ♔de2 ♗c6 9. ♔g3 h6 10. O-O
g6 11. f4 ♔bd7 12. ♗f3 ♔g7 13.
f5±]

8... ♔c6

[8... ♔xe4 9. ♔xe4 (9. ♔xg7 ♔xg7
10. ♔xe4 d5 11. ♔h6 O-O!?∞) 9...
♗xf5 10. ♔xd6 ♔xd6 11. ♗xd6
♗e4? 12. ♔e3!±]

9. O-O?!

[9. ♔e3!±]

9... ♔xe4!? 10. ♔xe4

[10. ♔xg7?! ♔xg7 11. ♔xe4 d5 12.
♔h6 (12. ♔c5?! ♗d6 13. ♔xb7??
♗b4!-+) 12... O-O∞;
10. ♔xg7 ♔xg7 11. ♔xe4 d5 12.
♔h6 dxe4!? 13. ♗xd7 ♔xd7 14.
♔xg7 ♚hg8 15. ♔h6 ♚g6↑+]

10... ♗xf5 11. ♔xd6 ♔xd6 12. ♗xd6 ♗d7?!

[12... ♚d8!? 13. ♗c5!? (13. ♗c7
♗d7!? 14. ♗xd7 ♔xd7 △ 15... ♔e6,
16... f5=; 13. ♗a3 ♗xc2! 14. ♔e3
♗d3! 15. b3 f6! △ 16... ♔f7) 13...
♗e6 14. f4 ♚d5! 15. ♗a3 e4∞;
12... ♚d8 13. ♗c5 ♗e6 14. f4 ♚d5
15. ♗a3 ♚a5!±;

12... ♗xc2!? 13. ♔e3 (13. ♔g5?!
♗g6 14. ♗c7 O-O 15. ♗xb7 ♚ab8
16. ♗d7 ♗xg5 17. ♗xc6 ♚xb2+)
13... ♗g6

a) 13... ♗xb2? 14. ♚ab1±;

b) 13... ♚d8?! 14. ♗a3?! ♗d3! 15.
b3 f6! △ 16... ♔f7;

c) 13... ♚d8 14. ♗c7 ♚d7? 15. ♗c8
♚d8 16. ♗xb7±;

d) 13... ♚d8 14. ♗c7 O-O 15. ♗xb7
♚b8 16. ♗a6±; 14. ♗c5 (14. ♗c7
O-O 15. ♗xb7 ♚ab8 16. ♗c7?!
♚fc8 17. ♗d7 ♚d8+; 14. ♗c7 O-O
15. ♗xb7 ♚ab8 16. ♗a6 ♚xb2 17.
♚ac1 ♔d4!+)] 14... b6 (14... O-O-
O!? 15. b4 b6 △ 16... ♔b7∞) 15.
♗a3 (15. ♗b5?! O-O!+) 15... O-O-O
16. ♗a6 (16. b4 ♔b7 17. b5 ♔d4!
18. ♗e7 ♔a8+/-) 16... ♔b8 17.
♔xb6? axb6 18. ♗xb6 ♔a8 19. ♗a6
♔a7+;

12... ♗xc2 13. ♔e3 ♗g6 14. ♗c5
b6 15. ♗a3 O-O-O 16. ♗a6 ♔b8
17. ♚fc1 ♚c8+]

13. ♗c5 ♗e7

[13... O-O-O!? △ 14... b6, 15...
♔b7∞]

14. ♔e3 ♗xc5 15. ♔xc5 O-O-O

[15... b6!? 16. ♔e3 (16. ♔a3?!
♔d4; 16. ♔a3 O-O-O) 16... f5!? △
♔e7-e6, ♚hd8;
15... b6 16. ♔e3 O-O-O∞]

16. ♚fd1 b6 17. ♔e3 ♚d7

[17... ♔b4!? 18. a3 (18. c4 ♔c2)
18... ♔d5∞]

18. ♔f1

[18. ♚xd7?! ♔xd7 △ ♔e6, f5]

18... f5 19. f3= ♚hd8 20. ♔e2 ♔d4

[20... ♔b4!? △ ♔d5∞]

21. ♔xd4! ♚xd4 22. ♚xd4 ♚xd4 23. ♚d1!
♚xd1

[23... ♚c4!? 24. c3 ♚c5=]

24. ♔xd1 ♔c7 25. ♔d2 ♔c6 26. c4 ♔c5

27. ♔c3 a5 28. b3 g6 29. a3 ♔d6 30. b4
axb4 31. axb4 ♔c6 32. ♔b3?!

[32. ♔d2 △ ♔e2-f2-g3-h4 32...
h6!]=]

32... ♔d6?!

[32... ♔d7!? 33. c5 (33. b5 ♔c7=)
33... bxc5? 34. bxc5 ♔c6 35. ♔c4
e4 36. fxe4 fxe4 37. ♔d4 e3 38.
♔xe3 ♔xc5 39. ♔f4 ♔d4 40. ♔g5
♔e3 41. ♔h6 ♔f2 42. g4+-;
32... ♔d7 33. c5 b5!= 34. g4 (34. h4
h6!) 34... h6 35. h4 h5]

33. ♔a3 ♔c6?!

[33... ♔c7!? 34. ♔a4 ♔c6=;

33... ♔c7 34. b5 ♔d6 35. ♔b4 e4;

33... ♔c7 34. c5 b5!]

34. ♔a4! ♔d6?

[34... e4? 35. fxe4 fxe4 36. ♖b3+-;
34... b5?! 35. cxb5 ♖b6 36. ♖b3
♖xb5 37. ♖c3+-;
34... ♖d7! 35. c5 (35. ♖b5?? e4!
36. ♖xb6 e3+-) 35... bxc5 36. bxc5
♖c6 37. ♖b4 e4! (37... ♖d5? 38.
♖b5! e4 39. c6 e3 40. c7 e2 41.
c8=♚ e1=♚ 42. ♚d7+-) 38. fxe4
fxe4 39. ♖c4 e3 40. ♖d3 ♖xc5 41.
♖xe3 ♖d5=]

35. ♖b5! ♖c7

[35... e4 36. c5 (36. ♖xb6? e3 37.
c5 ♖e7 38. c6 e2 39. c7 e1=♚ 40.
c8=♚ ♚xb4) 36... bxc5 37. bxc5
♖c7 (37... ♖d5? 38. c6 e3 39. c7 e2
40. c8=♚ e1=♚ 41. ♚d7+-) 38.
fxe4 fxe4 39. ♖c4 e3 40. ♖d3 ♖c6
41. ♖xe3 ♖xc5 42. ♖f4 ♖d6 43.
♖g5 ♖e7 44. ♖h6+-;
35... e4 36. c5 bxc5 37. bxc5 ♖c7
38. fxe4 fxe4 39. ♖c4 e3 40. ♖d3
♖c6 41. ♖xe3 ♖xc5 42. ♖f4 ♖d4
43. ♖g5 ♖e3 44. ♖h6 ♖f2 45.
g4+-]

36. c5+- e4

[36... bxc5 37. ♖xc5+-]

37. cxb6 ♖b7 38. fxe4 fxe4 39. ♖c4 ♖xb6
40. ♖d4 ♖b5 41. ♖xe4 ♖xb4 42. ♖e5
♖c5 43. ♖f6 ♖d6 44. ♖g7 ♖e7 45. ♖xh7
♖f6 46. g4 [1:0]

130

CARO-KANN

Tal M. - Putiudruva

1:0, 1/1955.

1. e4 c6 2. ♖c3 d5 3. ♖f3 ♖g4 4. h3 ♖xf3
5. ♚xf3 e6 6. d4 ♖f6 7. ♖d3 dxe4 8. ♖xe4
♖xe4

[8... ♚xd4 9. c3 ♚d8 10. O-O ♖e7
11. ♖d1 ♖bd7 12. ♚g3 ♖xe4 13.
♖xe4 g6∞ Korchnoi - Spassky,
USSR, 1959]

9. ♚xe4 ♖d7 10. c3 ♖f6 11. ♚e2 ♚c7

[11... ♚d5 12. O-O ♚h5 13. ♚xh5
♖xh5 14. ♖e3±]

12. ♖d2 ♖d6 13. c4 h5?!

[13... O-O 14. O-O±]

14. O-O ♖f4

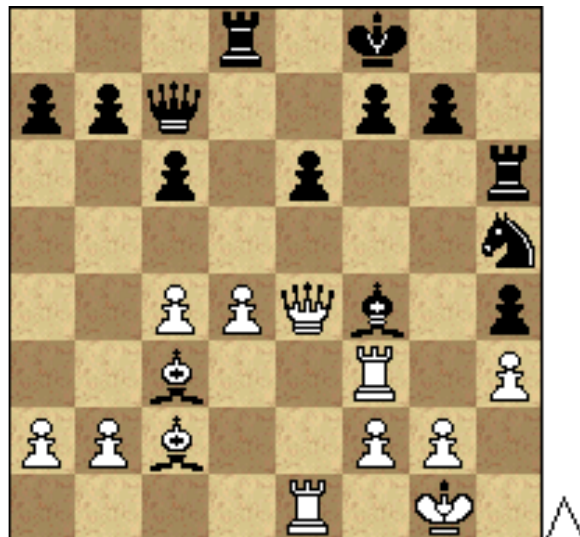
[14... O-O-O]

15. ♖c3 ♖d8?!

[15... O-O-O]

16. ♖ad1 ♖f8 17. ♖fe1± h4 18. ♖c2 ♖h6

19. ♖d3 ♚b8 20. ♖f3 ♖h5 21. ♚e4 ♚c7

22. d5! exd5 23. cxd5 cxd5 24. ♖b4 ♖d6

[24... ♖g8? 25. ♚e8 ♖xe8 26.
♖xe8#]

25. ♚xd5! ♖f6

[25... ♚xc2? 26. ♚xf7#;
25... ♖xb4? 26. ♖xf7! ♚xf7 27.
♚xd8 ♚e8 28. ♚xe8#]

26. ♚e5! ♚xc2

[26... ♖g8 27. ♖xd6 ♚xd6?! 28.
♖d3 ♚b8 29. ♖xd8 ♚xd8 30.
♚e7!+-;
26... ♖g8 27. ♖xd6 ♚xc2]

27. ♖xd6 ♖g8 28. ♖e7 ♖d1

[28... ♖e8 29. ♚b5!±]

29. ♖xd1 ♚xd1 30. ♖h2 ♚a4

[30... ♖d7 31. ♚f5±]

31. ♖f4

[31. ♖xf6 ♖xf6 32. ♖xf6 gxf6 33.
♚xf6 ♚xa2 34. ♚g5! ♖f8 35. ♚d8
♖g7 36. ♚d4 ♖g8 37. ♚g4 ♖f8 38.
♚c8 ♖g7 39. ♚xb7±]

31... ♚c6?!

[31... ♚xa2 32. ♖xf6 ♖xf6 33.
♖xh4! ♖h6 34. ♖g4 ♖g6 35. ♖xg6
fxg6 36. ♚b8 ♖h7 37. ♚xb7±]

32. ♚b8 ♖h7 33. ♖xf6 gxf6?!

[33... ♖xf6 34. ♖xh4 ♖h6 35. ♖xh6
♚xh6 36. ♚xa7+-]

34. ♖g4 ♖g6 35. ♖xh4 ♖h6 36. ♖xh6
♖xh6 37. ♚h8 ♖g6 38. ♚g8 ♖f5 39. ♚xf7
♚d6 40. g3 ♚d2 41. g4! [...]

[41... ♖e4 42. ♚xf6+-;
41... ♖e5 42. ♚e7+-]

[1:0]

131

SICILIAN def. NAJDORF var.

Kliavinsh Y. - Tal M.

0:1, 1/1955.

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6
5. ♖c3 a6 6. ♗g5 e6 7. ♗f3 h6 8. ♗e3

[8. ♗h4]

8... e5

[8... ♖bd7 9. ♗e2 ♗c7 10. ♗g3 b5
11. f4 b4 12. ♖a4 ♖c5 (12... ♖xe4?
13. ♖xe6!±; 12... ♗b7!?) 13. e5∞;
8... ♖bd7 9. ♗e2 ♗c7 10. ♗g3 b5
11. f4 ♗b7!? 12. ♗f3 O-O-O∞;
8... ♗c7 9. O-O-O (9. ♗e2 b5 10. a3
♗b7 △ ♖bd7-c5, 0-0-0) 9... b5?!
10. e5 ♗b7 11. exd6 (11. ♗h3?
dxe5 12. ♖xe6? fxe6 13. ♗xe6
♗e7) 11... ♗xd6 12. ♖dxb5? axb5
13. ♖xb5 ♗xf3 14. ♖xc7 ♗xc7 15.
gxf3 ♗xa2 16. ♗b5 ♖bd7; 8... ♗c7
9. O-O-O b5 10. e5 ♗b7 11. exd6
♗xd6 12. ♗h3 △ 13. ♖db5 12... ♗e5!
13. a3 (13. f4?! ♗xf4 14. ♖xe6?!
♗xe3 15. ♗xe3 fxe6 16. ♗xe6 ♗e7)
13... O-O 14. ♗e2 ♖bd7; 8... ♗c7
9. O-O-O b5 10. ♗xb5! axb5 11.
♖dxb5 ♗a5 (11... ♗b7 12. e5!±;
11... ♗c6 12. e5!±) 12. ♖xd6?!
♗xd6 13. ♗xd6 O-O∞; 8... ♗c7 9.
O-O-O b5 10. ♗xb5 axb5 11. ♖dxb5
♗a5 12. e5! △ 13. ♗a8±; 8... ♗c7
9. O-O-O ♖bd7 10. ♗e2 ♖c5!? △
♗d7, 0-0-0∞]

9. ♖b3

[9. ♖f5?! g6! 10. ♖g3?? ♗g4-+;
9. ♖f5 g6 10. ♖h4]

9... ♗e7

[9... ♗e6?! 10. ♖d5! ♗xd5 11.
exd5±; 9... b5!?∞]

10. ♗e2

[10. ♗c4!? ♗c7!? 11. ♗d5 (11.
♗e2 ♗e6!?∞) 11... ♗e6!? 12.
♗xe6 fxe6 13. ♗h3 ♖f7∞;
10. a4!]

10... ♗e6?!

[10... O-O 11. ♗g3 ♖h8∞]

11. ♗g3

[11. ♖d5!? ♗xd5 12. exd5±]

11... g5!? 12. f3

[12. h4 gxh4!]

12... ♖bd7 13. ♗f2 ♗c7 14. O-O ♖f8

[14... d5!? 15. exd5 ♖xd5 16. ♖xd5

♗xd5 17. c4∞]

15. ♗ad1

[15. ♗fd1!? △ 16. ♗ac1, 17. ♖d5]

15... ♖g7 16. ♖h1

[16. ♗d2!? △ 17. ♗c1, ♖d5]

16... b5 17. a3 ♗ac8?!

[17... ♗hb8!? △ ♖b6-c4; 17... ♗ab8!? △ ♖b6, ♗hd8, d5]

18. ♗d2 ♗b8 19. g3

[19. ♖d5!]

19... ♗b7 20. ♖a5 ♗c7 21. ♖b3 ♗b7 22.

♗fd1

[22. ♖a5 ♗c7=]

22... ♗hd8 23. ♖a5 ♗c7 24. ♖b3 ♖b6!±

△ 25... ♖c4 25. f4

[25. ♖a5?! ♖a4! 26. ♖xa4 bxa4! 27.

b4 axb3]

25... ♖c4 26. fxc5 hxc5 27. ♗xc4 bxc4

28. ♖c1 ♗h8

[28... ♗xb2! 29. ♗xc5? ♖g4-+;

28... ♗xb2 29. ♖a4 ♖xe4]

29. ♗e1

[29. ♗xc5? ♖g4!-+]

29... ♗h5! △ 30... ♗c6, 31... ♗bh8; |30...

♗b2 30. ♖d5 ♖xd5

[30... ♗xd5!? 31. exd5 ♗xb2]

31. exd5 ♗g4-+ 32. ♖e2 ♗f3 33. ♖g1

♗d7 △ 34... ♗h2! 35. ♖h2 ♗h8 36. ♖g1

♗f5!-+ 34. ♗f2 g4 35. ♗b1 ♗bh8 36. ♖c3

♗h3 37. ♗f1 f5 38. ♖e2 ♗e8 39. ♖c3 f4!

40. ♗xf4

[40. gxf4 g3-+]

40... exf4 41. ♗d4 ♗f6 42. ♗xf4 ♗e5!? 43.

♗xe5 ♗xe5 △ 44... ♗h2! 45. ♗h2 ♗d4-+

44. ♗e1 ♗xh2! [0:1]

44. ♗e1 ♗xh2! [0:1]

132 CARO-KANN

Azerbayev - Tal M.

0:1, 1/1955.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 c5?!

[3... ♗f5]

4. c4?!

[4. dxc5]

4... ♖c6!?

[4... dxc4? 5. d5±;

4... cxd4 5. ♗xd4 ♖c6!?∞;

4... cxd4 5. ♗xd4 e6!?∞;

4... ♗f5!? 5. ♖c3 ♖c6!]

5. dxc5 d4! 6. ♗f4 e6

[6... ♗f5!? 7. a3 a5;

6... ♗a5!]

7. ♖f3 ♗xc5 8. a3 a5 9. ♖bd2 h6?!

[$\Delta 9... \text{d}ge7$]
 10. $\text{d}e4$ b6 11. $\text{d}fd2$
 [11. $\text{d}d3!?$]
 11... $\text{d}ge7$ 12. $\text{d}xc5$
 [12. $\text{g}g4?! \text{d}g6$]
 12... bxc5 13. $\text{d}e4$
 [13. $\text{d}d3 \text{d}g6!?$ (13... O-O 14. O-O ∞) 14. $\text{d}xg6$ fxg6 15. $\text{g}g4$ O-O
 16. $\text{d}xh6$ $\text{d}xe5!$ (16... gxh6 17. $\text{g}g6$ $\text{d}h8$ 18. $\text{g}g6$ $\text{d}g8$ 19. $\text{g}g6$ $\text{d}h8=$ 20. $\text{d}e4?$ $\text{g}h4!-+$) 17. $\text{g}g3$ $\text{f}f5!$ (17... $\text{g}g6$ 18. $\text{d}g5$ $\text{g}xf2$ 19. $\text{g}xf2$ $\text{d}d3$ 20. $\text{d}e2$ $\text{d}xf2$ 21. $\text{f}f1\infty$) 18. f4 (18. $\text{d}f4??$ $\text{f}f4-+$)
 18... $\text{d}f7$ 19. $\text{d}g5$ $\text{d}xg5\mp$]
 13... O-O!
 [13... $\text{d}g6?! \text{d}d6$ $\text{d}e7$ (14... $\text{d}f8!?$) 15. $\text{f}f3\uparrow$]
 14. $\text{d}g3$
 [14. $\text{d}xh6?! gxh6$ 15. $\text{h}h5$ $\text{d}g7!$ Δ $\text{d}g6$;
 14. $\text{d}xc5$ $\text{d}g6$ 15. $\text{d}g3$ $\text{d}gxe5$;
 14. $\text{d}xc5$ $\text{d}g6$ 15. $\text{f}f3$ $\text{g}b6$ 16. $\text{d}d3$ $\text{d}b7\infty$]
 14... $\text{d}g6$ 15. f4 $\text{g}b6$ 16. $\text{d}d3!$ $\text{d}ce7$
 [16... $\text{g}xb2?! \text{O-O}$ $\text{g}b6$ 18. $\text{f}f1$ $\text{g}a7$ 19. $\text{f}f5$]
 17. $\text{g}d2$ $\text{d}f5\uparrow$ 18. $\text{d}f2?! \text{O-O}$ $\text{d}e3$ 19. $\text{f}f2\rightleftharpoons\mp$]
 18... $\text{d}b7$ 19. O-O $\text{g}c6$ 20. $\text{f}f1$ $\text{f}f8$ 21. g4!
 [21. $\text{g}c1!?$;
 21. $\text{d}g3!?$ h5 22. h3 h4 23. $\text{d}h2$ Δ $\text{d}d6\rightleftharpoons$;
 21. $\text{d}g3$ $\text{d}e3$ 22. $\text{f}f2\infty$]
 21... $\text{d}e3$ 22. $\text{d}xe3$ dxe3 23. $\text{g}xe3$
 [23. $\text{f}f3$ $\text{g}xe4!$ 24. $\text{f}f3$ $\text{d}xe4$ $\text{d}xe4$ 25. $\text{d}xe4$ $\text{f}f2$ 26. $\text{d}xa8$ $\text{f}f2$ 27. $\text{d}xe4$ $\text{f}f3$ 28. $\text{d}xg6$ fxg6 29. $\text{d}g2\mp$]
 23... $\text{f}f4\mp$ 24. $\text{f}f2$
 [24. $\text{f}f2$ $\text{f}f8$ 25. $\text{f}f2$ $\text{d}xf4!$ 26. $\text{g}xf4$ $\text{f}f3$ 27. $\text{f}f3$ $\text{f}f3-+$;
 24. b3 $\text{f}f8$ 25. $\text{d}c2$ a4 26. bxa4 $\text{f}f4$ Δ $\text{f}f4-+$]
 24... $\text{f}f8$ 25. $\text{f}f1?$
 [25. $\text{d}b1$ $\text{f}f4$ 26. b3 $\text{f}f4\mp$]
 25... $\text{f}f4!$ [0:1]

133 GRUNFELD def.
 Tal M. - Zeid
 1:0, 1/1955.

1. d4 $\text{d}f6$ 2. c4 g6 3. $\text{d}c3$ d5 4. $\text{d}f3$ $\text{d}g7$ 5.

cx d5 $\text{d}xd5$ 6. g3 $\text{d}xc3$ 7. bxc3 c5 8. $\text{d}g2$ cxd4 9. $\text{d}xd4$ $\text{g}a5!$

[9... O-O 10. O-O $\text{g}a5$ 11. $\text{g}b3!?$]
 10. $\text{d}d2$ O-O 11. O-O $\text{d}a6?!$
 [Δ 11... e5 12. c4! (12. $\text{d}b3$ $\text{g}c7\mp$)
 12... $\text{g}c5$ 13. $\text{d}b5\infty$]

12. $\text{f}f1!?$ $\text{d}c5$
 [12... $\text{g}xa2?$ 13. $\text{f}f1$ $\text{g}c4$ 14. $\text{f}f4$ $\text{g}c7$ 15. $\text{f}f4+;$
 12... $\text{d}xd4?! \text{cxd4}$ $\text{g}xa2$ 14. $\text{f}f1$ $\text{g}c4$ 15. $\text{f}f4$ $\text{g}b5$ 16. $\text{f}f5$ $\text{g}b6$ 17. $\text{g}a1\uparrow$;
 12... e5 13. $\text{d}b5$ Δ 14. $\text{d}d6\uparrow$;
 12... e5 13. $\text{d}b3!?$ $\text{g}c7$ 14. c4 Δ 15. $\text{d}a5\uparrow$]

13. $\text{f}f5$ $\text{g}c7$ 14. $\text{d}e3!$ $\text{d}d7$
 [14... $\text{f}f8?$ 15. $\text{f}f5$ $\text{g}c5$ 16. $\text{d}c6+;$
 14... a6?! 15. $\text{f}f5$ $\text{g}c5$ 16. $\text{d}e6$ $\text{g}d6$ (16... $\text{g}xc3?$ 17. $\text{d}xf8$ $\text{d}xf8$ 18. $\text{g}d8$ $\text{g}g7$ 19. $\text{f}f1+;$) 17. $\text{d}xf8$ $\text{d}xf8$ 18. $\text{g}b3\uparrow$;
 14... e5 15. $\text{d}f5!$ (15. $\text{f}f5$ $\text{g}c5$ 16. $\text{d}e6$ $\text{g}e7=$) 15... $\text{d}xf5$ 16. $\text{d}xc5$ $\text{f}f8$ (16... a6? 17. $\text{d}d6!$ $\text{g}xc3$ 18. $\text{f}f5$) 17. $\text{g}b3\pm$ $\text{d}d7$ 18. $\text{f}f7!$ $\text{g}c5$ 19. $\text{f}f7!$]

15. $\text{g}b3$ $\text{f}f8$
 [15... e5 16. $\text{d}xb7!$ exd4 17. $\text{d}f4\pm$;
 15... $\text{d}b6!?$]

16. $\text{f}f5?$
 [Δ 16. $\text{f}f1\uparrow$ $\text{d}c5?! \text{f}f5$ $\text{g}c5$ 18. $\text{d}c6$ bxc6 19. $\text{d}xc5\pm$]

16... a6
 [16... $\text{d}b6$ 17. $\text{d}b5$]

17. $\text{d}f3$ b6?
 [17... $\text{g}xc3!$ 18. $\text{g}xc3$ $\text{d}xc3$ 19. $\text{f}f1$ $\text{d}f6!\infty$]

18. $\text{f}f1$ e5 19. $\text{d}g5$ $\text{d}c5$
 [19... $\text{d}f6$ 20. $\text{f}f6$]

20. $\text{g}a3$ $\text{d}b7$
 [20... $\text{d}e6!?$ 21. $\text{d}e4\pm$]

21. $\text{d}xc5!$ bxc5
 [21... $\text{d}xd5?$ 22. $\text{d}d6!+;$]

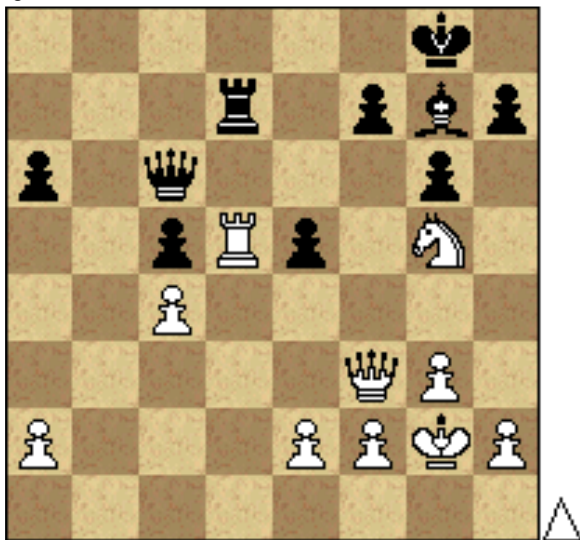
22. $\text{f}f7$ $\text{g}b6$ 23. c4!
 [23. $\text{f}f7$ $\text{f}f7$ 24. $\text{d}xb7$ $\text{g}xb7$ 25. $\text{g}xc5\pm$]

23... $\text{d}xg2$
 [23... h6! 24. $\text{d}e4$ Δ 25. $\text{g}d3\pm$]

24. $\text{d}xg2$ $\text{g}c6$
 [24... h6 25. $\text{d}e4$ $\text{g}b2!?$ 26. $\text{g}d3$

♖xa2 27. ♜xc5 ♜bc8 28. ♜e6!
 ♜fe8 (28... fxe6? 29. ♖xg6+-) 29.
 ♜c7 (29. ♜c7?! fxe6 30. ♖d7 ♜xc7
 31. ♖xe8 ♜h7 32. ♜d8 h5+-; 29.
 ♜xg7 ♜xg7 30. ♜xf7 ♜xf7 31. ♖f3
 ♜e7!; 29. ♜xg7 ♜xg7 30. ♜xf7
 ♜xf7 31. ♖d7 ♜e7 32. ♖xc8 ♖xe2)
 29... ♜f8 30. e4 △ 31. ♖d5 30...
 ♖a5 31. ♜d5±]

25. ♜1d5 ♜fd8 26. ♜xd8 ♜xd8 27. ♖f3!
 ♜d7?

[27... ♜f8 28. ♖d3 (28. ♜xf7?
 ♖c7+) 28... ♜d8 29. ♜xf7? ♜xf7
 30. ♖f3 ♜f6!+-;
 27... ♜f8 28. ♖d3 ♜d8 29. e4±]

28. ♜xf7!+- ♜xd5
 [28... ♜xf7 29. ♜d8+-]
 29. cxd5 ♖d7 30. ♜g5 c4 31. d6 c3
 [31... ♖xd6 32. ♖f7 ♜h8 33.
 ♖xc4+-]
 32. ♖d5 [1:0]

134 GRUNFELD def.
 Rozenberg - Tal M.
 0:1, 1/1955.
 1. d4 ♜f6 2. ♜f3 g6 3. c4 ♜g7 4. ♜c3 O-O
 5. ♜f4 d5 6. e3 c5 7. ♜e2 cxd4 8. exd4
 [△8. ♜xd4]
 8... ♜c6 9. O-O b6?!
 [△9... ♜g4 10. c5 ♜e4∞]
 10. ♜e5! ♜b7 11. ♜f3 e6 12. cxd5?!
 [12. ♜g5! ♜e7! (12... h6 13. ♜xf6
 ♜xf6 14. cxd5 ♜xe5 15. dxe5 ♜xe5
 16. dxe6±) 13. cxd5
 a) 13. ♖a4 h6? 14. ♜xf6 ♜xf6 15.
 ♜d7 ♜c6 16. ♜xf6 ♜g7 17. ♜h5
 gxh5 18. ♖d1 dxc4 19. ♜xh5

♜g6∞;
 b) 13. ♖a4 h6 14. ♜xf6 ♜xf6 15.
 ♜d7 ♜c6 16. ♜xf6 ♜g7 17. ♖c2!
 ♜xf6 18. ♖e2 ♜g7 19. ♖e5 ♜h7
 20. cxd5 ♜xd5 21. ♜xd5 ♜xd5 22.
 ♜ac1±;
 c) 13. ♖a4 ♜e8?! 14. cxd5 ♜exd5
 15. ♜xd5 ♜xd5 16. ♜g4± h5? 17.
 ♜xf6 ♜xf6 18. ♖xe8! ♖xe8 19.
 ♜xf6+-;
 d) 13. ♖a4 ♜e4!∞; 13... ♜fxd5!?
 14. ♜xd5 exd5 (14... ♜xd5?? 15.
 ♜xd5 exd5 16. ♜c6+-) 15. ♖g4!
 h6 (15... f6?! 16. ♖e6 ♜h8 17. ♜f7
 ♜xf7 18. ♖xf7 fxg5 19. ♜fe1 ♜f8
 20. ♜e3± △ ♜h3 △ ♜ae1) 16.
 ♜h4±]
 12... ♜xe5 13. dxe5 ♜xd5 14. ♜xd5 ♜xd5
 15. ♜xd5 exd5 16. ♖b3?!
 [16. ♖d3!? ♜c8 17. ♜ad1 ♜c4 18.
 ♜g3±;
 16. ♖d3 ♜e8 17. ♜fe1 ♖d7 18.
 ♜ad1 ♜ad8=]
 16... ♜c8 17. ♜ac1?!
 [17. ♜ad1=]
 17... ♖d7 18. ♜fd1 ♖f5↑ 19. ♖e3?!
 [△19. ♜g3;
 19. ♜xc8!? ♜xc8 20. ♜g3]
 19... ♜xc1 20. ♜xc1 ♜e8+ 21. ♜e1 ♜c8
 22. g3
 [22. ♜d1 ♜c4 23. g3 ♜e4 24. ♖a3?
 ♜xf4!+-;
 22. b3 ♜c2+]
 22... ♜c4 23. e6?!
 [23. ♖b3 g5 24. ♜d2 ♜xe5;
 23. f3!?
 23. ♜d1!]
 23... ♜e4 24. e7??
 [24. exf7 ♜xf7 25. ♖d2 ♜xe1 26.
 ♖xe1 ♜xb2+-]
 24... ♖e6! [0:1]

135 NIMZO-INDIAN def. RUBINSTEIN
 var.
 Tal M. - Klasup K.
 0:1, 1/1955.
 1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 ♜b4 4. e3 c5 5.
 ♜f3 ♜c6
 [5... ♜e4 6. ♖c2 cxd4 7. exd4 ♖a5
 8. ♖xe4 ♜xc3 9. ♜d2 ♜b4 10. a3 f5
 11. ♖b1±]
 6. d5?!

[6. ♖d3 ♗xc3 7. bxc3 d6 8. O-O e5
9. ♖c2 h6 10. d5 ♜e7 11. ♜d2 O-O
12. h3 ♖d7 13. f4 exf4 14. exf4=
Volke - Yudasin, Podolsk, 1991]

6... ♜e7 7. dxe6
[7. d6 ♜f5 8. ♖d3 b5! 9. cxb5
♜b7 ♖ Christiansen - Browne, USA,
1981]

7... ♗xc3 8. bxc3 dxe6 9. ♖c2
[9. ♖xd8 ♜xd8]

9... ♜c6 10. ♖d3 ♖e7?
[10... O-O;
10... b6!]

11. O-O e5?
[11... O-O;
11... b6]

12. ♜g5! h6 13. ♜e4 ♖e6
[13... b6!]

14. ♜xf6 ♖xf6
[14... gxf6?! 15. f4 O-O-O 16. f5
♖d7 17. ♖e4±]

15. f4!
[15. ♖b3!? O-O-O?! 16. ♖e4 ♜a5?
17. ♖b5 b6 18. ♖a6 ♜b8 19. ♖b1
♖xc4 20. ♖xa5 ♖xf1 21. ♜xf1 ♖d1
22. ♜e2 ♖xc1 23. ♖a6+-;
15. ♖b3 ♖e7!?∞]

15... O-O-O 16. f5 e4!
[16... ♖d7 17. ♖e4±]

17. ♖e2
[17. fxe6? exd3 18. ♖xf6 dxc2 19.
♖xf7 ♖d1 20. ♖f1 (20. ♜f2
♜e5-+) 20... ♖xf1 21. ♜xf1
♖d8-+]

17... ♖xf5
[17... ♖d7!? 18. ♖xe4 ♖xc3 19.
♖b1 ♖he8 20. ♖d5 ♖e5!;
17... ♖d7 18. ♖xe4 ♖xc3 19. ♖b1
♖he8 20. ♖f3∞]

18. g4 g6 19. gxf5 gxf5 20. ♖xe4?
[20. ♜h1! △ 21. ♖e4 20... ♖e6 21.
♖a3 b6 22. ♖f2 ♜e5 23. ♖af1
♜xc4 24. ♖c1! ♜d6 25. ♖xf5! ♜xf5
26. ♖g4±]

20... ♖g7! 21. ♖g2 ♖xc3 △ 22... ♖hg8
22. ♖b2 ♖xb2 23. ♖f3 ♖hg8 24. ♜h1 ♖d7
25. ♖ab1 ♖e5 26. ♖xf5 ♖xf5 27. ♖xf5 b6
28. ♖f3 ♜b4 29. a4 ♜c7
[29... a5? 30. ♖f6 ♖g6 31. ♖xg6
fxg6 32. ♖g4]

30. a5 ♖e8 31. ♖b3 ♜c2 32. ♖f6 ♖e6 33.

axb6 axb6 34. ♖xe6 fxe6 35. ♖g4 ♖g7!
[35... ♖d6 36. ♖c3 ♜b4 37. ♖a3
♜d3!? (37... e5 38. ♖a7 ♜d8) 38.
♖a7 ♜b8 39. ♖a2 ♜e5+]

36. h3
[36. ♖xe6 ♖e7]

36... e5 37. ♖c3 ♜b4 38. ♖a3 ♜d6 39.
♖a8 ♜c2 40. ♖d8 ♜c7 41. ♖d3 e4
[41... ♖g6!? △ ♖d6]

42. ♖c3 ♜e1 43. ♖a3 ♜b7 44. ♖f5 ♖e7
45. ♜h2 ♖e5 46. ♖h7 ♜d3 47. ♖b3
[47. ♖xe4 ♖xe4 48. ♖xd3
♖xc4-+]

47... ♜b4 48. ♜g3 ♖e7 49. ♖f5 b5 50.
cxb5 ♜b6 51. ♖b1!
[51. ♜f4 ♜d3 52. ♖xd3! (52. ♜g3
c4 53. ♖b1 c3-+) 52... exd3 53.
♖xd3;
51. ♜f4 ♜d5! 52. ♜g3 c4 53. ♖b1
♜xe3]

51... ♜d3 52. ♖g4 c4 53. ♖d1 ♖g7 54.
♜h2
[54. ♜h4? ♖g5! 55. ♖a4 ♜e5 △
♜f3# △ ♜g6#]

54... ♖g5 55. ♖a4 ♖f5!-+ 56. ♖g1 ♜a5
57. ♖a1 c3 58. ♜g1 ♜b6 59. ♖a3
[59. ♖f1 ♖xf1 60. ♜xf1 ♜c5-+]

59... ♖c5 60. ♖a2 ♜b4 61. ♖a1 c2 62.
♖c1 ♜a5 63. ♖xc2
[63. ♖b3 ♜xb5 △ 64... ♖c3]

63... ♜xc2
[63... ♖xc2! 64. ♖xc2 (64. ♖f1
♖e2) 64... ♜xc2 65. ♜f2 ♜xb5 66.
♜g3 ♜c4-+]

64. ♜f2 ♜xb5 65. ♖g1 ♜c4
[65... ♖g5 66. ♖c1 ♜b4 67. ♖c8
♜d3 68. ♜e2 ♖g2 69. ♜f1 ♖g3-+]

66. ♜e2 ♜b4?
[66... ♖g5-+]

67. ♖g4 ♖e5 68. ♖g8 ♜d5 69. ♖b8 ♜d3
70. ♖d8 ♜e6 71. ♖h8 h5 72. ♖h6 ♜d5 73.
h4 ♜c5 74. ♖f6 ♜b7 75. ♖h6 ♜d6 76. ♜f2
♖f5 77. ♜e2 ♜f7 78. ♖a6 ♜e5?
[78... ♜d6 △ ♖f3, ♜f5-+]

79. ♖a5 ♜e6 80. ♖a6 ♜f7 81. ♖a4 ♜g4
82. ♖xe4 ♖f2 83. ♜e1 ♖h2 84. ♜f1 ♖xh4
85. ♜g2 ♖h2 86. ♜g3 ♖a2 87. ♜f4 ♖f2?
[87... ♜g6 88. ♖e6 ♜f6 89. e4 ♖a4
90. ♜f3 ♜g5-+]

88. ♜g5 ♜f6 89. ♖a4 ♖g2 90. ♜f5 ♜d5
91. e4 ♜e7 92. ♜f4 ♖g1 93. ♖a5 h4 94.

♖h5 ♘g6 95. ♜f5 ♜g7 96. e5 ♖e1-+ 97.
♜g4 ♖e4 98. ♜h3 ♘f4 [0:1]

136 SICILIAN def. SOZIN ATTACK

Renter - Tal M.

½:½, 2/1955.

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4
♘f6 5. ♘c3 d6 6. ♙c4 ♙d7 7. O-O g6 8.
♘xc6

[8. ♙g5 ♙g7 9. ♘xc6]

8... ♙xc6

[8... bxc6?! 9. f4±]

9. ♙g5 ♙g7 10. ♘d5 ♙xd5!?

[10... e6? 11. ♙xf6 ♙xf6 12. ♘xf6
♙xf6 13. ♙xd6 ♖d8 (13... ♙xb2?
14. ♖ab1 ♙f6 15. ♖xb7!+-) 14.
♙a3 ♙xe4 15. ♙b5 ♙c6 16. ♙xc6
bxc6 17. ♖ad1±;
10... O-O?! 11. ♙xf6 exf6 12. c3±]

11. exd5 O-O 12. ♖e1 a6

[12... ♖c8 13. ♙b3 ♖c7 14. ♙d2±;
12... h6 13. ♙h4 g5 14. ♙g3 ♘d7
15. c3±]

13. ♙d2± ♖e8 14. ♖e2 ♘d7 15. c3 ♙f6
16. ♙b3?

[16. ♙h6!? ♙g7 17. ♙xg7 ♜xg7 18.
♖ae1 △ f4, h3, g4-g5, h4-h5→±]

16... ♙xg5! 17. ♙xg5 e5!± 18. ♙xd8

[18. ♙d2±]

18... ♖exd8

[18... ♖axd8]

19. ♖d1 ♖ac8

[19... b5!? △ 20... a5, 21... b4]

20. f3 ♜g7

[20... b5!? △ 21... a5, 22... b4]

21. a3 f5

[21... b5!?]

22. ♙a2 ♜f6

[22... b5!?]

23. ♜f2 ♖e8

[23... b5!?;

23... h5!?]

24. ♖g1 ♖e7

[24... b5!?;

24... h5!?]

25. g4! fxg4?!

[25... b5!?]

26. ♖xg4∞ ♖f8

[26... ♜g7 27. ♖b4 ♘f6 28. ♖b6
♖d8±;

26... b5!? △ ♘b6]

27. ♖b4! ♘c5 28. ♖b6 ♜g5 29. ♜e3!?

[29. ♖xd6 ♖ef7 30. ♖e3 e4⇒]

29... e4

[29... ♖ef7 30. ♖g2!? ♜h6 31. ♖g3
e4?! 32. fxe4 ♖f4 33. ♙b1 ♖f1 34.
♙d3! △ 34... ♖e1 35. ♜d4, 36. ♖d6;
29... ♖ef7 30. ♖g2 ♜h6 31. ♖g3
♖d8]

30. ♖g2 ♜h4! 31. fxe4?!

[31. f4 ♘d3 32. ♖xd6 ♖xf4? 33.
♖e6±;
31. f4 ♖f6;
31. f4 ♜h3 △ 32... ♖f6!∞]

31... ♜h3!?

[31... ♘xe4!? 32. ♖b4 ♜h3;
31... ♘xe4 32. ♜d3 ♜h3 33. ♖e2]

32. ♖e2 ♘xe4

[32... ♖xe4!? 33. ♜d2 ♖xe2! 34.
♜xe2 ♖f6?! 35. ♜e3! (35. ♙b1?! a5
36. b4? ♘a4; 35. ♙b1 a5 36. ♙c2
a4 37. ♖b4 h5! 38. ♙xa4 ♜xh2±;
35. ♙b1 ♜xh2!? 36. ♙c2 h5 37. b4
♘d7 38. ♖xb7 ♘e5 39. a4 h4 40. a5
♜g3 41. b5 ♖f2 42. ♜d1 ♖f1 43.
♜e2 ♖a1 44. bxa6 ♖xa5 45. a7
g5±) 35... h5!? (35... ♜xh2?! 36. b4
♘a4 37. ♖xb7 ♘xc3 38. ♖xh7 ♜g3
39. ♙c4±; 35... ♜xh2 36. b4 ♘a4
37. ♖xb7 h5 38. ♖c7 △ 39. ♙b3)
36. b4 (36. ♙b1?! ♜xh2 37. ♙c2 h4
38. b4 ♘d7 39. ♖xb7 ♘e5 40. ♖h7
♜g3 41. a4 h3 42. a5 h2 43. b5 axb5
44. a6 ♖f7-+) 36... ♘a4 37. ♖xb7
♘xc3 38. ♙c4∞;

32... ♖xe4 33. ♜d2 ♖xe2 34. ♜xe2
♖d8!? 35. ♜e3 (35. b4? ♘a4!) 35...
♖d7 36. ♙b1 a5! 37. ♙c2 (37. b4?
♘a4) 37... a4±;

32... ♖xe4 33. ♜d2 ♖xe2 34. ♜xe2
♖d8 35. ♜e3 ♖d7 36. ♙b1 ♘a4!
37. ♖b4 b5 38. c4 ♘b6±;
32... ♖xe4 33. ♜d2 ♖xe2 34. ♜xe2
♖d8 35. ♙b1 a5! 36. ♙c2 (36. b4?
♘a4!) 36... a4 37. ♖b4 h5 38. ♙xa4
♜xh2±]

33. ♜d3 ♘c5 34. ♜d2 ♖fe8?

[34... ♖xe2±]

35. ♖xe7 ♖xe7 36. ♙b1

[36. b4 ♘e4 △ 37... ♜h2]

36... ♖d7?

[36... ♘a4!? 37. ♖xd6 ♘xb2 38.
♖e6∞;

36... ♖a4 37. ♙xd6 ♜xb2 38. ♙a2!?∞;
 36... ♖a4 37. ♙xd6 ♜xb2 38. ♙c2!?∞;
 36... ♙xh2!? 37. b4 ♜e4 38. ♙xe4 ♙xe4 39. ♙xd6∞;
 36... ♙xh2 37. ♙xd6∞]
 37. ♙c2! △ 38.b4 37... ♙f7 38. b4?!
 [38. ♙xd6! ♙f2 39. ♙d1 ♙f1 40. ♙e2 ♙h1 41. b4 ♙xh2 42. ♙d1 ♙h1 43. ♙d2 ♙h2 44. ♙c1+-]
 38... ♙f2 39. ♙d1 ♜d7 40. ♙xb7
 [40. ♙xd6 ♜e5 41. ♙b3 (41. ♙e6 ♜c4⇒) 41... ♜d3 42. ♙e6 (42. ♙c2 ♜b2 43. ♙c1 ♜c4) 42... ♜b2 43. ♙c1 ♜d3 44. ♙b1! ♙b2 45. ♙a1 ♙d2 46. ♙e4±]
 40... ♜f6 41. c4
 [41. ♙f7 △ 42.c4 41... ♙xh2 42. c4 ♙g3 43. b5! axb5 44. cxb5 ♜xd5 45. ♙xf2 ♙xf2 46. ♙d2!∞]
 41... ♙xh2 42. ♙g7
 [42. b5!? axb5 43. cxb5 ♜xd5 44. ♙b3! ♜c3 45. ♙c1 ♜e2 46. ♙d2!∞;
 42. c5!? dxc5 43. bxc5 ♜xd5 44. ♙xh7=]
 42... ♙g3 43. a4
 [43. ♙xg6 hxg6 44. ♙xg6 ♙h4]
 43... ♙f4 44. ♙d3 ♜g4!? 45. ♙xh7 ♜e5∞
 46. ♙e2
 [46. ♙e2? ♙f2+-]
 46... ♜xc4 47. ♙d7 g5 48. b5 ♙d4 49. ♙e1 axb5 50. axb5 ♜e3 51. ♙xd6!?
 [51. b6? ♜c2 52. ♙f1 ♙f4 53. ♙g1 ♙b4+]
 51... ♜c2 52. ♙f1 ♙f4 53. ♙g1 ♜d4 54. ♙d1= ♜xb5 55. ♙e6 ♙d4 56. ♙e3 ♙f4 57. ♙f3 ♙e4 58. ♙f1 [½:½]

137 FRENCH def. WINAWER var.
 Tal M. - Nei I.
 ½:½, 2/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♜c3 ♙b4 4. e5 ♜e7 5. a3 ♙xc3 6. bxc3 b6 7. ♙g5?!
 [7. ♙g4 ♜g6 8. h4 h5 9. ♙g3 ♙a6 10. ♜e2 (10. ♙xa6 ♜xa6 11. ♜e2 ♜b8 12. ♙g5 ♙d7 13. a4 ♜c6 14. ♙f3 △ 15. ♜g3±) 10... ♙c8!? 11. ♜f4 ♜xf4 12. ♙xf4 ♙f8 13. ♙d3± Nunn - Ivanov I., London, 1992;
 7. ♙g4 ♜g6 8. h4 h5 9. ♙d1!? ♙a6

10. ♙xa6 ♜xa6 11. ♙g5 ♙d7 12. ♜e2 ♙c6 13. O-O± Abramovic - Lputian, Erevan, 1982]
 7... ♙d7 8. ♙xe7 ♙xe7 9. f4 ♙d7= 10. ♜f3 c5 11. ♙d3 ♙a6 12. O-O g6 13. g4 ♙xd3 14. ♙xd3?!
 [14. cxd3!? ♜c6 15. dxc5! bxc5 16. ♙b1 h5 17. h3 hxg4 18. hxg4 ♙e7∞]
 14... ♜c6 15. ♜h4 cxd4 16. cxd4 O-O-O!⇒
 17. ♜f3 h5 18. g5 ♙b7 19. ♜d2 ♜a5 20. ♜b3 ♜xb3+
 [20... ♜c4!? 21. a4 a5 22. ♙fb1 ♙a7 23. ♜d2∞]
 21. cxb3 ♙c8 22. ♙fc1 ♙c7 23. a4 ♙hc8 24. ♙d2 a5 25. ♙f2 ♙c6 26. ♙e2 ♙c7 27. ♙xc6 ♙xc6 28. ♙d3! b5 29. ♙a2 bxa4
 [29... ♙a6 30. axb5?! ♙xb5 31. ♙e3 ♙f1 △ ♙h3↑;
 29... ♙a6 30. ♙e3 bxa4!]
 30. ♙xa5 ♙c7 31. ♙b4= ♙c8 32. ♙f8 [½:½]

138 ENGLISH OPENING
 Zhdanov - Tal M.
 0:1, 2/1955.

1. c4 ♜f6 2. ♜c3 e6 3. d4 c5 4. ♜f3 cxd4 5. ♜xd4 ♙b4 6. ♙d2
 [6. ♜db5]
 6... ♜c6 7. e3 O-O 8. ♙e2 d5 9. a3?!
 [9. ♜xc6 bxc6 10. O-O=;
 9. O-O ♜xd4 10. exd4 dxc4 11. ♙g5 ♙d7 12. ♙xc4 ♙c8 13. ♙e2 ♙c6= Pomar - Timman, Malaga, 1971]
 9... ♙d6 10. ♙c2?! a6 11. cxd5
 [11. ♜xc6 bxc6 12. O-O e5+]
 11... exd5 12. ♜xc6 bxc6 13. ♙f3?!
 [△ 13. O-O ♙e7!? 14. ♙f3 ♙e5↑+]
 13... ♙g4! 14. ♙d1
 [14. ♙xg4 ♜xg4 15. ♙f5 ♙h4! 16. g3 (16. h3? ♜xf2!) 16... ♙h3 17. O-O-O g6 18. ♙f3 ♜e5↑+]
 14... ♙xf3 15. ♙xf3 ♙e8 16. O-O?
 [16. h3?! d4 17. ♜e2 ♜e4! (17... dxe3? 18. ♙xe3 ♜d5 19. O-O ♜xe3 20. fxe3 ♙e7 21. ♜d4!∞) 18. ♜xd4 ♜xd2 19. ♙xd2 ♙e5→+;
 16. O-O-O ♙a5→ △ ♙ab8, ♙a3+;
 16. ♙d1!? ♙b6 17. ♙c1 d4 18. ♜e2 dxe3 19. ♙xd6 (19. fxe3 ♙c5) 19... exf2 20. ♙f1 ♙xe2!? 21. ♙xe2 ♙e8 22. ♙d1 ♜e4→;

16. ♖d1 ♗b6 17. ♙c1 d4 18. ♜e2 dxe3 19. ♙xe3 ♙c5 20. ♙xc5 ♗xc5 21. O-O ♗c2 22. ♜d4 ♗xb2 23. ♜xc6=;

16. ♖d1 d4 17. ♜e2 dxe3 (17... c5!?) 18. ♙xe3 ♜d5↑]

16... ♗b8!-+ 17. b4

[17. h3 ♗xb2-+]

17... ♙xh2 18. ♙h1 ♖e5! 19. g3 ♖h5 20. ♗xh5

[20. ♜g2 ♗c8 21. g4 ♜xg4 22. ♖h1 g6 △ ♜e5 23. ♜f1 ♜xf2!-+]

20... ♜xh5 21. ♜xh2 ♗e5 22. ♜g2 ♖e8 23. ♖h1 ♜f6 24. ♖ac1 h5 25. ♙e1 ♜g4 26. ♖d1 ♗f5 27. ♖d4 ♜e5 28. ♖f4 ♗c2 [...]

[29. ♖xh5 ♜d3 30. ♖fh4 ♜xe1 31. ♜f1 f6-+]

[0:1]

139

FRENCH def.
Tal M. - Sokolsky A.

½:½, 2/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 ♗b6 5. ♜f3 ♜c6

[5... ♙d7 △ 6... ♙b5]

6. a3

[6. ♙e2]

6... a5?!

[△6... c4;

6... ♜h6⇒]

7. ♙d3! ♙d7 8. ♙c2?!

[△8. O-O! cxd4 9. cxd4 ♜xd4 10. ♜xd4 ♗xd4 11. ♜c3±/∞]

8... ♜h6 9. O-O ♜f5 10. dxc5 ♙xc5 11. ♜bd2 ♙xf2?!

[△11... O-O 12. ♜b3±]

12. ♖xf2 ♜e3 13. ♗e2 ♜xc2 14. ♜c4! dxc4 15. ♗xc2 O-O-O

[15... O-O 16. ♜g5 g6 17. ♗e4→]

16. ♗e4 ♗b5 17. ♙g5 ♖df8 18. a4 ♗d5 19. ♗e3 ♜b8 20. ♖d2 ♗c6 21. ♖d6 ♗c7 22. ♜d4 h6 23. ♜b5?

[23. ♙h4 △g5 24. ♜b5 ♙xb5 25. axb5 ♜d7 26. ♙f2+-Tal]

23... ♙xb5 24. axb5 ♜d7 25. b6 ♗c5 26. ♗xc5 ♜xc5 27. ♖xa5 ♜a6 28. ♙h4 g5 29. ♙g3 ♖d8 30. ♖a4 ♖xd6 31. exd6 ♜d7= 32. ♖xc4 ♖c8 33. ♖xc8 ♜xc8 34. b4 ♜d7 35. ♜f2 ♜b8 36. b5 f6 37. c4 e5 38. c5 ♜e6 39. ♜f3 f5 40. ♙f2 ♜d5 41. g3 e4 42. ♜e2 f4 43. gxf4 gxf4 44. ♙g1! ♜d7 45. h3

[½:½]

140

FRENCH def. TARRASCH var.

Arulaid A. - Tal M.

½:½, 2/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♜d2 ♜f6 4. e5 ♜fd7 5. ♙d3 c5 6. c3 ♜c6 7. ♜e2 ♗b6 8. ♜f3 cxd4 9. cxd4 f6 10. exf6 ♜xf6 11. O-O ♙d6 12. ♜f4 O-O 13. ♖e1 ♙d7

[13... ♙xf4 14. ♙xf4 ♙d7 15. ♙d6 ♖fe8 16. ♙c5± Geller - Stahlberg, Stockholm, 1952]

14. ♜xe6

[14. ♙e3!? ♗c7 15. g3 ♖ae8 16. ♖c1 ♗b8 17. ♜g5 h6 18. ♜f3 ♜g4!∞]

14... ♖fe8 15. ♙f5

[15. ♙f4?! ♙xf4 16. ♜xf4 ♖xe1 17. ♗xe1 ♜xd4±;

15. ♜f4 ♜xd4!]

15... ♙b4

[15... ♜d8? 16. ♜xg7! ♜xg7 17. ♙xd7 ♖xe1 18. ♜xe1! ♜xd7 19. ♗g4+-;

15... ♜a5!? 16. ♙g5 ♙xe6 17. ♙xe6 ♖xe6 18. ♖xe6 ♙xh2 19. ♜xh2 ♗xe6=]

16. ♙d2 ♙xd2 17. ♗xd2 ♜e4?

[17... ♜e7! 18. ♜xg7! (18. g4 ♜e4-+) 18... ♙xf5 19. ♖xe7! (19. ♜xe8!?) 19... ♖xe7 20. ♜xf5±; 17... ♜e7 18. ♜xg7 ♜xg7 19. ♗g5 ♜g6 20. ♙xd7 (20. ♙xg6 hxg6 21. ♜e5 ♙f5 22. g4 ♙e4 23. ♖ad1 ♜h7±; 20. ♙xg6 hxg6 21. ♜h4∞) 20... ♜xd7 21. h4!∞]

18. ♖xe4?

[18. ♙xe4 dxe4 19. ♜eg5! exf3 20. ♗d3 g6 21. ♗c4 ♜g7 22. ♗f7 ♜h6 23. h4+-]

18... dxe4 19. ♜xg7

[19. ♜fg5 h6±]

19... ♖e7!

[19... exf3 20. ♗h6]

20. ♙xd7 ♖xd7!

[20... exf3? 21. ♜f5! ♖xd7 22. ♗g5 ♜f7 23. ♖e1!+-; 20... ♖xg7 21. ♙e6 ♜h8 22. ♜g5 ♖f8∞]

21. ♜h5

[21. ♜f5 ♗d8!±]

21... ♗d8!

[21... ♖f8? 22. ♗g5 ♜h8 23. ♗h6

♖d8 24. ♜h4! ♜g8 25. ♜f6!? (25. ♜f6=) 25... ♜f7 (25... ♜dg7?? 26. ♜g6+-) 26. ♜xg8 ♜xg8 27. ♜h5 ♜xd4 28. ♜d1 △ 29. ♜h1±/±]

22. ♜f4?!

[22. ♜g5 ♜xg5 23. ♜xg5 ♜xd4 24. ♜xe4 ♜ad8±]

22... exf3 23. ♜f6 ♜h8 24. ♜xd7 ♜xd7± 25. ♜d1 ♜d5?

[25... ♜e8;
25... fxg2]

26. ♜d3 ♜e6?!

[26... ♜g8 27. ♜f6 ♜g7 28. ♜f8 ♜g8 29. ♜xf3∞]

27. h4 ♜g8 28. ♜xf3 ♜g4

[28... ♜d6 29. ♜e4∞]

29. d5 ♜xf3 30. ♜xf3 ♜e5?!

[30... ♜d8! 31. ♜c3∞]

31. ♜e3 ♜g6 32. d6 ♜d8 33. h5 ♜f8 34. ♜e7! ♜xd6

[34... ♜d7?! 35. g4 △ ♜g2-g3]

35. ♜xb7 a6 36. a4 a5 37. ♜b5

[37. b3!?±]

37... ♜d2 38. h6 ♜g8 39. ♜b7? ♜d1! 40. ♜h2 ♜d6 41. ♜b5 [½:½]

141 QUEEN'S gam. SLAV def.
Tal M. - Randviir
½:½, 2/1955.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♜c3 e5 4. cxd5

[4. dxe5 d4 5. ♜e4 ♜a5 6. ♜d2 ♜xe5 7. ♜g3 ♜d6 8. ♜f3 ♜f6 9. ♜c2 ♜e7 10. O-O-O O-O 11. e3 dxe3 12. fxe3!± Kasparov - Nikolic, Manila, 1992]

4... cxd5 5. ♜f3 e4 6. ♜e5 ♜c6?!

[6... ♜e7 7. ♜a4! ♜f8 8. h3 f6 9. ♜g4 ♜c6 10. ♜f4 ♜e6 11. ♜e3± Uhlmann - Hector, Debrecen, 1989;
6... f6!? 7. ♜a4 ♜d7 8. ♜g4 ♜f7∞]

7. ♜xc6

[7. ♜b3!?]

7... bxc6 8. ♜f4 ♜e7

[8... ♜b4!? 9. ♜a4 ♜b6 10. ♜c1 ♜e7 11. e3 O-O= Chernin - Smagin, Dortmund, 1991]

9. e3

[9. ♜a4!? ♜d7 10. e3± c5?! 11. ♜b5±]

9... ♜g6 10. ♜g3 h5! 11. h3 ♜d6 12. ♜xd6 ♜xd6∞ 13. ♜c2

[13. ♜e2!? h4 (13... ♜h4?! 14. g3

♜f5 15. ♜xh5 ♜xe3 16. fxe3 ♜xg3 17. ♜d2±; 13... ♜h4 14. g3 ♜g2 15. ♜d2! ♜b8 16. ♜c1±) 14. ♜c2]

13... a5!?

[13... O-O 14. O-O-O ♜e8∞]

14. O-O-O ♜h6!?

[14... O-O]

15. ♜b1 ♜h4 16. ♜c1 ♜a6

[16... ♜g6 17. g3 ♜f5 (17... ♜f3? 18. ♜xe4!) 18. ♜e2! ♜a6 19. ♜f4 ♜xf1! (19... ♜h6? 20. ♜xa6 ♜xa6 21. ♜xh5!± ♜xh5? 22. ♜e2+-) 20. ♜hxf1 ♜h6 21. g4? ♜xd4!;

16... ♜g6 17. g3 ♜f5 18. ♜e2 ♜a6 19. ♜f4 ♜xf1 20. ♜hxf1 ♜h6 21. ♜d1!?!]

17. ♜xa6 ♜xa6 18. f3!?

[18. g3 ♜f5 19. g4 hxg4 (19... ♜h4? 20. g5 ♜e6 21. ♜e2±; 19... ♜h4 20. g5 ♜h8 21. ♜xe4!±) 20. hxg4 ♜e7 21. g5 ♜h2!∞]

18... ♜g6

[18... exf3 19. gxf3 ♜xf3? 20. ♜e2+-]

19. fxe4 ♜xg2 20. ♜b3 ♜a8

[20... dxe4?! 21. ♜hf1! (21. ♜xe4 ♜b4∞; 21. ♜b7 ♜b4! 22. ♜c8 ♜e7 23. ♜d5 cxd5 24. ♜c7 ♜f6 25. ♜xa6 ♜g5 26. ♜c2 ♜xc2 27. ♜xc2 ♜f3∞) 21... f5 (21... f6 22. ♜xe4 ♜b4 23. ♜g8 ♜e7 24. ♜f2 ♜xf2 25. ♜xg7+-) 22. ♜b7 ♜b4 23. ♜c8 ♜f7 (23... ♜e7 24. ♜d5! cxd5 25. ♜c7 ♜f6 26. ♜xa6 ♜g5 27. ♜xg7+-) 24. ♜xf5! ♜xf5 25. ♜xf5 ♜g8 26. ♜e6 ♜h8 27. ♜e8 ♜h7 28. ♜xe4 ♜g6 29. ♜g1 c5 30. ♜d5 ♜b7 31. ♜xg6 ♜xg6 32. ♜f6!+-; 20... dxe4 21. ♜hf1 ♜a7! 22. ♜f4 g5 23. ♜xe4 (23. ♜xe4 ♜f8∞) 23... ♜b4 24. ♜xg5±; 20... dxe4 21. ♜hf1 ♜a7 22. ♜xe4 ♜b4 23. ♜xb4 axb4 24. ♜d6 ♜f8 25. ♜xc6±]

21. exd5

[21. ♜a4!? ♜b8 22. b3 dxe4 23. ♜xe4 ♜g6 24. d5!±; 21. ♜a4 ♜f8!∞]

21... ♜b8 22. ♜a4 ♜bxb2 23. ♜a1 ♜b4! 24. ♜xc6 ♜d8

[24... ♜f8? 25. ♜a8 ♜e7 26. d6!

♖xd6 27. ♚d5 ♜e7 28. ♚xg2!+-;
 24... ♜f8 25. ♚a8 ♜e7 26. d6 ♚xd6
 27. ♜d5 ♜e6 28. ♜f4 ♚xf4 29.
 ♚c6+-;
 24... ♜f8 25. ♚a8 ♜e7 26. d6 ♜d7
 27. ♚a7 ♜e6 (27... ♜xd6 28.
 ♜b5!+-) 28. ♚e7 ♜f5 29. ♚xf7
 ♜g5 30. ♚hg1! ♚xa2 31. ♚xa2+-]

25. ♚a8

[25. ♚c5? ♚xa2!+-]

25... ♜d7= [...]

[26. ♚c6 ♜d8= 27. ♚b1??
 ♚xc3!!+-]

[½:½]

142

VIENNA GAME

Zvorykina K. - Tal M.

0:1, 2/1955.

1. e4 e5 2. ♜c3 ♜f6 3. ♚c4 ♜c6 4. d3 ♚b4
 5. ♚g5 d6?!

[5... h6 6. ♚xf6 ♚xc3 7. bxc3
 ♚xf6=]

6. ♜f3?!

[6. ♜ge2 h6 7. ♚xf6±]

6... h6 7. ♚h4 ♚e7 8. a3

[8. O-O?! ♚xc3 9. bxc3 g5↑±]

8... ♚xc3 9. bxc3 ♚e6= 10. ♚d5

[10. ♚b5!?]

10... ♜d8

[10... g5!? 11. ♚xc6 bxc6 12. ♚g3
 ♚g4± 13. h4 ♜d7!?]

11. ♚b3 ♚xb3 12. cxb3 ♜e6

[12... g5 13. ♚g3 ♜e6 14. b4∞]

13. ♚xf6

[13. ♜d2? ♜f4 14. ♚f3 g5 15. ♚g3
 g4+-]

13... ♚xf6 14. g3?!

[14. d4 ♚g6 15. O-O ♚xe4 (15...
 exd4?! 16. cxd4 ♚xe4? 17. d5+-)
 16. ♚e1 ♚g6 17. dxe5 O-O-O∞;
 14. O-O=]

14... ♚d8 15. O-O O-O 16. d4!?

[16. ♜h4 d5! 17. ♚c2 g6±]

16... c6

[16... exd4!? 17. cxd4 c5 18. d5
 ♜g5 19. ♜xg5 hxg5!?!⇒]

17. ♚a2 △ 18. ♚d2; 17.de?! de 18. ♚e2
 ♜c5! 19. b4 ♜a4±; 17. ♚e1!?!; 17. ♜g2!?

17... ♚e7 18. ♚e2

[18. ♚d2 exd4 19. ♜xd4 (19. cxd4?!
 d5±) 19... ♜g5! 20. f3 d5↑;
 18. b4!?!;

18. ♚e1!?!]

18... ♚fe8 19. ♚e1

[19. dxe5 dxe5 20. ♜xe5 ♜c5±;

19. b4!?!]

19... ♜c7↑ 20. a4

[20. c4!? exd4 21. ♜xd4 ♚f6 22.
 ♚d2 (22. ♚d3?! d5!±; 22. ♜f3!?)
 22... d5 23. e5 ♚e7 24. b4 c5 25.
 ♜f5 ♚g5 26. ♜d6! ♚xd6 27. exd6!
 ♚xe2 28. ♚exe2 ♜e6 29. cxd5 ♜d4
 30. ♚e8 ♜h7 31. d7! (31. ♚xd4??
 cxd4 32. d7 d3 33. d8=♚ ♚xd8 34.
 ♚xd8 d2+-) 31... ♚xd2 32. d8=♚
 ♚d1 33. ♜g2 ♚f3=]

20... exd4 21. cxd4 d5 22. e5 ♜e6

[22... ♚b4]

23. ♚e3?!

[23. ♚d2 c5 24. ♚c2=]

23... ♚b4 24. ♚c2 ♚c8

[24... c5!? 25. ♚d1! (25. dxc5 d4 26.
 ♚d3 ♜xc5±) 25... b6±]

25. ♚c3 ♚f8

[25... a5!?!±]

26. ♜h4?!

[26. b4=]

26... c5 27. dxc5 ♚xc5 28. ♚d2 ♚xc2 29.
 ♚xc2 ♚c8 30. ♚d2 ♚c5± 31. ♜f5?!

[31. ♜f3 d4 32. ♚d1 ♚d8±]

31... d4! 32. ♜d6?!

[32. h4]

32... ♜g5!± 33. ♜f1?

[33. ♚d3! ♚c3 34. ♚d1 ♜f3 35.
 ♜f1! (35. ♜g2 ♜e1+-; 35. ♜h1
 ♚xd3 36. ♚xd3 ♚c1 37. ♜g2
 ♜e1+-) 35... ♚c5±]

33... ♚d5!!+- 34. ♚d1

[34. ♜xc8 ♚h1 35. ♜e2 ♚f3 36.
 ♜f1 d3+-]

34... ♚h1 35. ♜e2 ♚f3 36. ♜f1

[36. ♜e1 ♚c5 37. ♚xd4 ♚c2 38.
 ♚d2 ♚h1 39. ♜e2 ♜f3+-]

36... ♜h3! 37. ♚b2

[37. ♜xc8 d3;

37. ♚xd4 ♚c2]

37... d3!?

[37... ♚xd1+-]

38. ♜e1

[38. ♚xd3 ♚c1!]

38... ♚c2 39. ♚d4 ♚e2# [0:1]

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♘xd4 ♘f6
5. ♘c3 ♘c6 6. ♙g5 e6 7. ♚d2 a6 8. O-O-O
♙d7 9. f4 ♙e7 10. ♘f3 b5 11. a3?!

[11. e5;

11. ♙xf6]

11... b4 12. axb4 ♘xb4 13. ♙c4

[13. ♘b1 ♙c6 14. ♙c4 O-O 15.

♙he1 ♚c7 16. ♘d4 d5 17. exd5

♙xd5 18. ♘xd5 ♘bxd5= Vasiukov -

Wade, Moscow, 1962]

13... ♚c8

[13... ♙c6 14. ♙he1 O-O=;

13... ♙c8!? 14. ♚e2 ♚a5 15. ♘b1

♙c6∞]

14. ♚e2 ♙c6 15. e5 dxe5 16. fxe5 ♙xf3

[16... ♘fd5!? 17. ♘e4 O-O∞]

17. ♚xf3?!

[17. gxf3 ♘fd5 18. ♙xe7 ♘xe7 19.

♘e4 O-O⇐]

17... ♘fd5 18. ♙xe7 ♘xe7 19. ♙hf1 O-O

20. ♚g4?!

[20. ♚e4]

20... ♘bc6

[20... h5!? 21. ♚e4 ♘f5 22. ♙xe6

fxe6 23. ♚xb4 ♙b8∞]

21. ♙d3 ♚c7

[21... ♘xe5!? 22. ♙xh7 ♘xh7 23.

♚h5 ♘g8 24. ♚xe5∞]

22. ♙de1 ♙ad8?!

[22... ♘xe5]

23. ♙e3 ♘f5?

[23... ♘xe5? 24. ♙xh7 ♘xh7 25.

♚h5 ♘g8 26. ♙h3+;

23... ♘g6!∞]

24. ♙xf5 exf5 25. ♚xf5 ♚a5 26. ♘b1?!

[26. e6! ♚xf5 (26... ♚a1 27. ♘b1

♙b8 28. exf7 ♘h8 29. b3±) 27.

♙xf5 fxe6 28. ♙xf8 ♙xf8 29.

♙xe6±]

26... ♙de8 27. ♙fe1 f6! 28. ♙h3! ♙xe5 29.

♙xh7 ♘f7 30. ♙he3

[30. ♙f1!? △ 31. ♙g3]

30... ♙b8 31. ♚d3 ♚b4

[31... ♚a3? 32. ♘d1!]

32. b3

[32. ♘d1 ♙d8 33. ♚e2 ♙d2 34.

♙xe5 ♘xe5↑]

32... ♘g8

[32... ♙d8 33. ♚xa6±]

33. ♙xe5 ♘xe5 34. ♚d5 ♘f8 35. ♙d1 △

35... ♚c3 36. ♚d6 35... ♘c4?

[35... ♙c8 36. ♘a2!±]

36. ♙d4! ♚xc3 37. ♚c5 ♘g8 38. ♚xc4

[38. ♙xc4! △ 38... ♙b3? 39. cb ♚b3

40. ♘c1+]

38... ♚xc4 39. ♙xc4± ♙e8 40. ♘b2 ♙e6?

[40... ♙e2!?

41. b4 ♙e2 42. ♙c6! ♙xg2 43. ♙xa6+-

♘f7 44. b5 ♘e7 45. ♘b3 ♙xh2 46. c4 g5

47. c5 ♙h1 48. b6 g4 49. ♙a7 ♘e6 50.

♘c4 ♙c1 51. ♘b5 g3 52. ♙g7 ♘d5 53.

♙d7 ♘e4 54. c6 g2 55. ♙g7 g1=♚ 56.

♙xg1 ♙xg1 57. c7?

[△57. b7 ♘d5 58. c7 (58. ♘b6??

♙b1 59. ♘c7 f5 60. ♘d7 ♙b6!+-)

58... ♙b1 59. ♘a6 ♙a1 60. ♘b6

♙b1 61. ♘a7 ♙a1 62. ♘b8+-]

57... ♙c1 58. b7 ♙xc7 59. b8=♚ ♙e7 60.

♘c5 ♙e5 61. ♘d6 ♘f5 62. ♚g8 ♙e4 63.

♚h7 ♘f4 64. ♚h4 ♘f5 65. ♚f2 ♘g5 66.

♚g3 ♙g4 67. ♚e3 ♘g6 68. ♚d3 f5 69.

♚c3 ♙e4 70. ♚h8 ♘g5 71. ♚g7 ♘f4 72.

♚g2 ♙e3 73. ♚f2 ♘e4 74. ♘e6 f4 75. ♚f1

♙d3 76. ♚e2 ♙e3 77. ♚c4 ♘f3 78. ♘f5

♘g2 79. ♘xf4 ♙f3 80. ♘e4 ♙f2 81. ♚g8

♘h2 82. ♘e3 ♙g2 83. ♚b8 ♘g1 84. ♘f3

♘h1 85. ♚b7 ♘g1 86. ♚c7 ♘h1 87. ♚e7

♘h2 88. ♚e1 ♙a2 89. ♚h4 ♘g1 90. ♚g5

♘h1 91. ♚h6 ♘g1 92. ♚g6 [...]

[92... ♘f1 93. ♚b1#;

92... ♘h1 93. ♚h7 △ 94. ♚g8+-]

[1:0]

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. c3 d5

[△3... ♘f6]

4. exd5 ♚xd5 5. d4 ♙g4 6. ♙e2

[6. dxc5!?∞]

6... e6

[6... O-O-O!? 7. c4 ♚d7 8. d5 ♙xf3

9. ♙xf3 ♘d4⇐]

7. O-O ♘f6 8. h3 ♙h5 9. ♙e3 cxd4 10.

♘xd4

[10. cxd4 ♙e7 11. ♘c3 ♚a5 12.

♚b3 ♚b4 13. ♚xb4 ♙xb4 14. g4

♙g6 15. ♘e5 O-O 16. ♘xc6 bxc6

17. ♙ac1± Sveshnikov - Hansen,

Copenhagen, 1984]

10... ♖xe2 11. ♜xe2 ♜xd4 12. ♙xd4 ♙e7
13. ♜d2 O-O 14. ♚fd1± ♜f5 15. ♙xf6
♙xf6 16. ♜e4 ♚ab8 17. ♚d7 a5 18. a4

[18. ♚ad1]

18... ♜e5 19. ♜xf6 gxf6 20. ♜xe5 fxe5 21.
♚e1 f6 22. c4

[22. ♚ed1 b5!=]

22... ♚f7 23. ♚ed1 ♚c8 24. b3 ♚c7 25.
♚xc7?

[25. ♚7d6±]

25... ♚xc7 26. ♚d6 ♜f7 27. ♜f1 f5 28. g3
♜f6= 29. ♚b6 f4 30. gxf4 exf4 31. ♜e2 ♜f5
32. f3

[32. ♚b5 ♜e4 33. f3 (33. ♚xa5 f3
34. ♜d2 ♚g7↑) 33... ♜d4 34. ♚b6!
e5 35. ♚d6 ♜c3 36. ♚d5 ♜xb3 37.
♚xa5=]

32... ♜e5 33. ♜d3 ♚d7 34. ♜c3 ♜f5 35.
♚b5 e5 36. ♚xa5 ♚d1 37. ♚d5 ♚h1

[37... ♚f1 38. ♚d3 e4 39. ♚d5 ♜e6
40. fxe4 △ ♚f5±]

38. a5 ♚xh3 39. ♚d3

[39. ♚d7 ♚xf3 40. ♜b4 ♚f1 41.
♚xb7 f3±]

39... ♚g3 40. ♜d2 ♚g2 41. ♜e1 ♚b2 42.
c5 h5 43. ♜f1 h4 44. ♚c3 h3 45. ♜g1 e4
46. a6!

[46. fxe4 ♜g4 47. a6 f3 48. axb7 f2
49. ♜f1 h2 50. ♚g3 ♜h4!-+]

46... e3 47. axb7

[47. ♚c1 ♚xb3 48. axb7 ♚xb7 49.
c6 ♚c7-+]

47... ♚b1 48. ♜h2 e2 49. ♚e3

[49. b8=♜ ♚h1!-+]

49... fxe3 50. b8=♜ ♚h1!

[50... e1=♜ 51. ♜f8=]

51. ♜xh1 e1=♜ 52. ♜h2 ♜f2 53. ♜xh3
♜xf3 54. ♜h2

[54. ♜g3 ♜e4!-+]

54... e2 55. ♜f8 ♜e4 56. ♜e8 ♜d3 57.
♜b5 ♜c3 [0:1]

145 QUEEN'S gam. SEMI-SLAV def.

Tal M. - Klierinsh Y.

1:0, 2/1955.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. ♜f3 ♜f6 4. ♜c3 e6 5.
e3 ♜bd7 6. ♜c2

[6. ♙d3 dxc4 7. ♙xc4 b5]

6... ♙d6 7. ♙d2

[7. b3 O-O 8. ♙e2 a6 9. ♙b2 e5 10.
O-O-O exd4 11. ♜xd4 ♜b6 12. h3
♜e7∞ Bischoff - Dreev, Brno, 1992;

7. g4!? ♜xg4 (7... O-O?! 8. g5 ♜h5
9. ♙d2!±; 7... h6 8. ♙d2 ♜e7 9. h3
e5∞; 7... dxc4 8. ♙xc4 b5 9.
♙e2∞) 8. ♚g1 ♜h6 9. e4 dxe4 10.
♜xe4 ♙b4 11. ♙d2 ♙xd2 12. ♜xd2
♜f5 13. O-O-O∞ Krasenkov -
Sveshnikov, Moscow, 1992]

7... O-O 8. O-O-O c5

[8... e5;

8... b5!? 9. cxb5 c5]

9. e4

[9. cxd5 exd5 10. ♙e1 c4∞]

9... cxd4

[9... dxe4 10. ♜xe4 ♜xe4 11. ♜xe4
♜f6 12. ♜h4±;

9... dxc4!? 10. e5 cxd4 11. exf6 d3
(11... dxc3 12. ♙xc3±) 12. ♜a4
♜b6 13. ♜a5;

9... dxc4 10. ♙xc4]

10. ♜xd4 ♙c5?!

[10... ♜xe4 11. ♜xe4 dxe4 12.
♜xe4 ♜c5∞]

11. ♙g5 h6 12. ♙h4 ♙xd4?

[12... dxe4 13. ♜xe4 ♙e7±]

13. ♚xd4 ♜b6 14. ♚d2 d4

[14... ♜xe4 15. ♜xe4 dxe4 16.
♜xe4 ♜c5 17. ♜e3±]

15. ♜a4 ♜a5 16. ♚xd4 ♜e1 17. ♚d1
♜xe4 18. ♜xe4 ♜xe4 19. ♙d3 ♜dc5 20.
♜xc5 ♜xc5 21. ♙c2± b6 22. b4 ♜b7

[22... ♜d7 23. ♙e4 ♚b8 24. ♙g3
e5 25. ♙c6+-]

23. a3 e5 24. ♙e4 ♚b8 25. ♙g3 ♚e8 26.
♙c6 ♚e7 27. ♚he1 f6 28. f4! ♙g4 29.
♚d4! △ 30.fe 29... exd4 30. ♚xe7 ♜d6 31.
♚xa7 ♜xc4! 32. ♙d5 ♜h8 33. f5!

[33. ♙xc4 ♚c8]

33... ♚c8 34. ♙e6 d3!

[34... ♚c6? 35. ♚a8 ♜h7 36. ♙g8
♜h8 37. ♙f7 ♜h7 38. ♙g6#]

35. ♙f4! ♚d8 36. ♙xc4 d2

[36... ♚d4? 37. ♚a8+-;

36... ♚c8? 37. ♚c7+-]

37. ♙xd2 ♚c8 38. ♙e3! b5

[38... ♚xc4 39. ♜b2 b5 (39... ♚c6
40. ♚b7) 40. ♚b7 ♙xf5 41. ♚xb5
♚c2 42. ♜b3+-]

39. ♙c5+- bxc4 40. ♜c2 ♙xf5 41. ♜c3
♙e6 42. a4 ♚d8 43. ♙d4! ♙d5 44. b5
♙xg2 45. b6 ♜g8 46. a5 g5 47. a6 f5 48.
♚c7 f4 49. b7 [1:0]

var.

Klasup K. - Tal M.

0:1, 2/1955.

1. ♖f3 ♗f6 2. g3 g6 3. ♔g2 ♔g7 4. O-O O-O 5. c4 d6 6. d4 ♗bd7 7. ♜c2 e5 8. ♚d1 ♚e8 9. ♗c3 c6

[9... e4!? 10. ♗d2 (10. ♗g5 e3 11. fxe3 ♗g4 12. e4 c5) 10... e3! 11. fxe3 ♗g4 12. ♗f1 h5 13. h3 ♗h6 14. ♗d5 (14. e4 ♗f8 15. ♗h2 f5!?)) 14... c6 15. ♗f4 ♗f6! Birnboim - Littlewood, London, 1987]

10. dxe5

[10. b3 ♜e7 11. e3 ♗f8=; 10. e4 ♜e7 11. b3 (11. d5 a5 12. ♗e1 cxd5 13. cxd5 ♗c5= Makarov - Magerramov, USSR, 1991) 11... exd4 12. ♗xd4 ♗c5 13. f3 a5 14. ♔e3 ♗fd7 15. ♔f2± Georgiev - Knaak, Sofia, 1986; 10. e4 ♜c7 11. b3 b5!?∞]

10... dxe5 11. h3

[11. ♗g5 ♜e7 12. ♗ge4 ♗xe4 13. ♗xe4 ♗c5= Petrosian - Kotov, Zurich, 1953]

11... ♜e7 12. ♔e3

[12. a3!? △ b4, c5 12... ♗f8∞]

12... ♗f8 13. ♜d2?!

[13. c5!? △ ♗g5-e4-d6; | ♗d2-c4 13... ♗e6 14. b4 (14. ♚d6?! ♗d7 15. b4 a5 16. ♜a4? ♗b6! 17. ♚xe6 ♔xe6 18. cxb6 axb4-+) 14... a5! 15. a3 axb4 16. axb4 ♚xa1 17. ♚xa1 ♗d5 18. ♗xd5 cxd5 19. ♚d1 d4 20. ♔c1∞]

13... ♔e6 14. b3

[14. ♗xe5 ♗h5 (14... ♚ed8 15. ♜e1 ♗h5=) 15. ♗xc6?! (15. ♗f3=) 15... bxc6 16. ♔xc6 ♚ed8 17. ♗d5∞; 14. ♗xe5 ♗h5 15. ♗xc6 bxc6 16. ♔xc6 ♔xc4∞]

14... ♚ed8 15. ♜e1 ♔d7! 16. ♚ac1 ♗h5 17. ♗e4 ♗e6 18. ♗d6

[18. c5 f5 19. ♗d6 f4 20. ♔d2 fxg3 (20... ♗xc5? 21. ♔b4±) 21. fxg3 b6 22. b4 bxc5 23. bxc5 ♗d4∞]

18... b6 19. c5 ♚ab8 20. cxb6?!

[20. b4 bxc5 21. bxc5 f5 (21... ♚b2? 22. ♗c4 ♚xa2 23. ♗fxe5 ♚a6 24. ♚d6±) 22. ♗h2 △ 23. ♜a5 22... f4

23. ♔d2? ♗xc5 24. ♔b4 ♗a6 25. ♔a3 e4 26. ♗d4 fxg3 27. fxg3 c5 28. ♗c4 ♗b4±;

20. b4 bxc5 21. bxc5 f5 22. ♗h2 f4 23. ♔d2 ♗xc5 24. ♔b4 ♗a6 25. ♔a3 e4 26. ♗c4 c5 27. ♗fd2 e3±;

20. b4 bxc5 21. bxc5 f5 22. ♗h2 f4 23. gxf4!? exf4 24. ♔d4 ♗xd4 25. ♗xd4 ♔xd4? 26. ♚xd4 f3? 27. ♚e4+-;

20. b4 bxc5 21. bxc5 f5 22. ♗h2 f4 23. gxf4 exf4 24. ♔d4 ♗xd4 25. ♗xd4 ♚b2∞;

20. b4 bxc5 21. bxc5 f5 22. ♗h2 f4 23. gxf4 ♗exf4!?↑]

20... axb6 21. ♗c4 e4 22. ♗fd2?

[22. ♗d4! b5 23. ♗a5 ♗xd4 24. ♔xd4 ♔xd4 25. ♚xd4 e3 26. f4!⇒]

22... b5 23. ♗a5 f5! 24. ♗xc6 ♔xc6 25. ♚xc6 f4! 26. gxf4

[26. ♔b6 e3 27. ♔xd8 ♗xd8 28. fxe3 ♜xe3 29. ♜f2 ♗xc6 30. ♔xc6 ♔d4 31. ♗e4 ♚d8!-+;

26. ♔b6 e3 27. ♔xd8 ♗xd8 28. ♗f1 ♗xc6 29. ♔xc6 exf2 30. ♜xf2 fxg3 31. ♗xg3 ♜g5-+;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 (27... ♚xb6!? 28. ♚xb6 ♗d4!↑∞) 28. exf4? ♚xb6 29. ♚xb6 ♔d4 30. ♗h2 ♔xb6 31. ♗xg3 ♗xf4 △ 32... ♜g5;

| 32... ♜h4 32. ♔f3 ♜e5-+;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 28. exf4 ♚xb6 29. ♚xb6 ♔d4 30. ♗h2 ♔xb6 31. ♗xg3 ♗xf4 32. ♗h2 ♗xg2 33. ♗xg2 ♔a5-+;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 28. exf4 ♚xb6 29. ♚xb6 ♔d4 30. ♗h2 ♔xb6 31. ♗xg3 ♗xf4 32. ♗f3 ♗xe2 33. ♗h2 ♜c7 34. ♗h1 ♚xd1 35. ♜xd1 ♗g3 36. ♗h2 ♗f1 37. ♗h1 ♜h2! 38. ♗xh2 ♗g3#;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 28. exf4 ♚xb6 29. ♚xb6 ♔d4 30. e3 ♔xb6 31. ♜xg3 ♗xf4-+;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 28. ♔xd8 ♗xd8 29. exf4 ♗xc6 30. ♜xg3 ♜xe2 31. ♚e1 (31. ♜f3 ♗d4±) 31... ♜xd2 32. ♔xc6 ♔d4 33. ♗h1 ♔f2-+;

26. ♔b6 e3 27. fxe3 ♗xg3 28. ♔xd8 ♗xd8 29. exf4 ♗xc6 30. ♜xg3

♖xe2 31. ♕f3 ♖d4 32. ♕xe2 (32.
 ♖f2 ♖d3) 32... ♖xe2 33. ♖g2
 ♖xg3 34. ♖xg3 ♖a8+;
 26. ♕b6 ♖xb6!? 27. ♖xb6 e3→]
 26... ♖exf4 27. ♖f1
 [27. ♕xe4?? ♖xd2!-+]
 27... ♖g5 28. ♖xd8
 [28. ♕xf4 ♖xf4 29. ♖e3 ♖xd1 30.
 ♖xd1 ♕d4!-+]
 28... ♖xd8 29. ♕xf4?
 [29. ♖g3! ♖xg3 30. ♕xf4 ♖xe2 31.
 ♖xe2 ♖xf4 32. ♕xe4 ♕d4+]
 29... ♖xf4+ 30. ♖g3 e3! 31. ♖c2
 [31. fxe3 ♖xg2 32. ♖xg2 ♖d5-+]
 31... exf2 32. ♖xf2
 [32. ♖xf2? ♕d4 33. e3 ♕xe3 34.
 ♖xe3 ♖xh3-+]
 32... ♕d4
 [32... ♕e5!? △ 33... ♖g3! 34. ♖g3
 ♖d3-+]
 33. ♖f1
 [33. ♖f3 ♖f8-+]
 33... ♖h5! 34. ♕f3
 [34. ♖xh5 ♖f8-+]
 34... ♖xg3 35. ♖g2 ♖e4 36. ♕g4 h5 37. e3
 ♕xe3 38. ♖b4 ♖e5 39. ♖e1 ♕d2 40. ♖h4
 g5! [0:1]
 147 RUY LOPEZ
 Tal M. - Kholmov R.
 ½:½, 2/1955.
 1. e4 e5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♕b5 a6 4. ♕a4 ♖f6
 5. O-O ♕e7 6. ♕xc6 dxc6 7. d3 ♖d7 8.
 ♖bd2
 [8. b3 O-O 9. ♕b2 f6 10. ♖h1!? ♖f7
 11. ♖g1 c5 12. ♖e2 ♕d6 13. ♖d2
 ♖f8 14. f4 exf4 15. ♖xf4 ♕e5 16.
 ♕xe5 fxe5 17. ♖d5± Frolov - Svirin,
 Russia, 1991]
 8... O-O 9. ♖c4 f6
 [9... ♕f6 10. b3 ♖e8 11. ♕b2 c5 12.
 h3 b5 13. ♖e3 ♖f8 14. ♖d5 ♖g6
 15. ♖c1 ♕b7 16. ♖xf6 ♖xf6 17.
 ♖xe5!± Vogt - Romanishin,
 Altensteig, 1992]
 10. b3
 [10. ♖h4 ♖c5=]
 10... c5 11. ♖h4 ♖b8! 12. ♕b2 ♖c6= 13.
 f4!? exf4 14. ♖xf4 b5
 [14... g5 15. ♖f5 gxf4 16. ♖g4 ♖f7
 17. ♖h5 ♖g8 (17... ♖e6? 18. ♖g7
 ♖d7 19. ♖f5#) 18. ♖g5!? ♖f7

(18... fxf5?? 19. ♖h6#) 19. ♖h6
 ♖e8 (19... ♖e6? 20. ♖f5#) 20. ♖h5
 ♖d7 21. ♖f5 ♖e8=]
 15. ♖e3 ♕d6!?
 [15... g5 16. ♖hf5 gxf4 17. ♖g4=]
 16. ♖f2 ♕e5 17. ♕xe5 ♖xe5 18. ♖f3
 ♖d6= 19. ♖d2 ♕e6 20. ♖c3 △ 21. ♖e5±;
 20. ♖af1 ♖ad8 | 21... c4↑ 20... ♖xf3 21.
 ♖xf3 ♖d4! 22. ♖xd4
 [22. ♖e1 c4! 23. c3!? ♖e5! (23...
 ♖xd3? 24. ♖d5+-) 24. bxc4 bxc4
 25. ♖xc4 ♕xc4 26. dxc4 ♖fe8+
 27. ♖e3 ♖c5]
 22... cxd4 23. ♖f5 c5 24. a4 ♖fd8= 25.
 ♖ff1 b4 26. ♖ac1 g6 27. ♖g3 ♖g7 28.
 ♖e2 ♖e8 [½:½]
 148 SICILIAN def. NAJDORF var.
 Krimer - Tal M.
 0:1, 2/1955.
 1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6
 5. ♖c3 a6 6. ♕g5 e6 7. ♖f3 h6 8. ♕xf6
 [8. ♕e3;
 8. ♕h4]
 8... ♖xf6 9. ♖xf6 gxf6 10. O-O-O
 [10. ♕e2 h5 11. O-O-O ♕d7 12.
 ♖b1 ♖d8!?+;
 10. f4 b5 11. f5 ♕d7 12. a4 b4 13.
 ♖a2 e5=]
 10... ♖d7
 [10... b5!? 11. a3 ♕b7 12. f4?! ♖d7
 13. ♕e2 h5=;
 10... b5 11. a3 ♕b7 12. ♖d3!? △
 13. ♖h3;
 10... b5 11. a3 ♕b7 12. ♖b1 △
 ♖d3-h3]
 11. ♕e2 h5 12. ♖b1 b6
 [12... b5!?]
 13. ♖d3!? ♕b7 14. ♖h3 h4 15. ♖f3 ♖c5
 16. ♕d3 ♕e7 17. ♖e1
 [17. ♖xh4? ♖xh4 18. ♖xh4 f5+]
 17... ♖d7 △ 18... ♖ag8 18. ♖xh4 ♖xh4
 19. ♖xh4 f5 20. ♖f3 fxe4
 [20... ♖g8!? 21. g3 (21. exf5?
 ♖xg2) 21... fxe4 22. ♖xe4 ♖xd3
 (22... f5!?) 23. cxd3 f5+]
 21. ♖xe4 f5+
 [21... ♖xd3 22. cxd3 f5;
 21... ♖g8!? 22. g3+]
 22. ♖ed2
 [22. ♖eg5 ♕xg5 23. ♖xg5 ♖h8!+]
 22... b5 23. g3 ♕f6 24. h4 ♖a4 25. c3

♖c8!? △ 26... ♜b2!?!; | 26... b4 26. ♙c2?
) 26. ♖c1 ♜c5 △ 27... ♜e4 27. ♙b4 27. cxb4 ♜xb2 28. ♙c2 ♜c4
) 28... ♙d5! 29. a3∞; 29. ♜xc4 ♖xc4 30. a3 f4 31. ♖b3 e5!?
) 31... fxg3 32. fxg3 ♖g4 33. ♜h2 ♖g8∞;
) 31... fxg3 32. fxg3 d5!?!; 32. ♙f5
) 32. ♜d2!?!; 32... ♜e7 33. ♙d3 ♖c8 34. ♜d2 fxg3 35. fxg3 d5 27;
 [26. ♜d4 b4! (26... ♜xc3 27. bxc3 ♖xc3 28. ♖xe6 ♖xd3 29. ♖xf6 ♖xd4 30. ♜c2±; 26... ♜xc3 27. bxc3 ♖xc3 28. ♖xe6 ♙xd4 29. ♙xf5 ♜c7 30. f3±; 26... ♜c5 27. ♙c2 △ 28. ♜f5) 27. ♙c2! (27. ♖xe6?! bxc3 28. ♖xf6?! cxd2-+; 27. ♜xe6?! bxc3 28. ♜c4 ♙e4 29. ♙xe4 fxe4 30. ♖xe4 d5-+) 27... ♜c5 28. ♜c4! (28. ♜xf5?! bxc3 28. cxb4 ♙xd4 29. bxc5 ♙xf2 30. ♙a4 ♙c6 28... bxc3 29. ♜b6 ♜c7 30. ♜xc8 ♙xd4 31. ♜e7 ♙xf2 32. ♖f1 (32. ♖e2 ♙xg3 33. h5 ♙f3 34. ♖e3 ♜e4! 27 35. ♖xe4 fxe4 △ 36... e3) 32... ♙xg3 33. h5 ♜e4∞ 34. h6! ♜d2 35. ♜c1 ♜xf1 36. ♜g6 cxb2 37. ♜xb2 ♙f2 38. ♜c3 ♙e1 39. ♜b2 ♙f2 40. ♜c3=;
 26. ♜d4 b4 27. ♙c2 ♜xb2! 28. ♖xe6 ♙xd4 (28... bxc3? 29. ♖xf6 cxd2 30. ♜xb2!+-) 29. ♙xf5 ♙xc3! (29... bxc3? 30. ♖e4±) 30. ♖e3 ♜d8∞;
 26. ♜g5! ♜xb2 (26... ♙d5!?!; 26... ♜c5! 27. ♙c2 d5! △ 28... ♜e4∞) 27. ♜xb2
 a) 27. ♙c2 ♜a4;
 b) 27. ♖xe6 ♙xg5?! 28. ♙xf5!±;
 c) 27. ♖xe6 ♜xd3 28. ♖xf6 ♙d5 29. ♜c2 ♜b4 30. ♜d1 ♜xa2∞;
 d) 27. ♖xe6 ♜xd3 28. ♖xf6 ♖xc3 29. ♖f7 ♜e8 30. ♜b3 ♙d5 31. ♖xf5 ♙xb3 32. axb3 ♖c1 33. ♜a2 ♖c2=;
 e) 27. ♖xe6 ♜xd3 28. ♖xf6 ♖xc3 29. ♖f7 ♜c8 30. ♜b3 ♙d5 31. ♖xf5 ♙xb3 32. axb3 ♖c1 33. ♜a2 ♖c2=;
 f) 27. ♖xe6 ♜xd3 28. ♖xf6 ♖xc3 29. ♜b3 a5! 30. ♖f7! ♜c8 31. h5!

a4 32. h6 axb3 33. axb3 b4=; 27... ♖xc3 (27... ♙xc3? 28. ♜c2+-) 28. ♖xe6 ♖xd3 (28... ♙h8 29. ♙xf5!±; 28... ♙xg5 29. ♙xf5!±) 29. ♖xf6 ♖xd2 30. ♜c3 ♖xf2 31. h5! (31. ♖f7 ♜c8 32. h5 ♖h2 33. ♖xf5 ♖xh5 34. ♜f7=) 31... ♙d5 32. h6 ♖h2 33. h7 ♜e7 34. ♖xf5 ♙xa2 (34... ♙c4 35. ♖f4! △ 36. ♖h4!+-) 35. ♖f2!±;
 26. ♜g5 ♜xb2 27. ♜xb2 ♖xc3 28. ♖xe6 ♙d4 29. ♙xf5! (29. ♜b3 ♖xd3 30. ♜xd4 ♖xd4 31. h5 ♖d2 32. ♜c3 ♖xf2 33. ♖f6±) 29... ♖c5 30. ♜b1 ♖xf5 31. ♜de4 ♙xe4 32. ♖xe4 ♙xf2 33. g4±; 26... ♜xb2! 27. ♜xb2 ♖xc3 28. ♜e5! ♙xe5 29. ♖xe5 ♖xc2 30. ♜xc2 dxe5-+ 31. ♜c3 ♙d5 32. a3 a5 33. f3 33. ♜f1 f4]

33... ♜e7 34. g4

[34. f4 ♜f6]

34... ♜f6! 35. ♜c2 e4!?

[35... b4!?!]

36. g5

[36. gxf5 exf3! 37. fxe6 f2 △ 38... ♙c4 38. h5 ♜xe6-+;
 36. fxe4 fxe4! 37. ♜f1 ♜e5 38. h5 (38. ♜e3 ♜f4-+) 38... ♜f6 39. ♜c3 (39. ♜e3 b4-+) 39... e5 40. ♜e3 ♙g8 △ ♜g5-f4-+]

36... ♜g6 37. fxe4 ♙xe4 38. ♜c3

[38. ♜xe4 fxe4 △ 39... a4-+]

38... ♙d5 39. ♜d4 b4! 40. axb4 axb4 [0:1]

149

RUY LOPEZ

Ostrauskas - Tal M.

0:1, 2/1955.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♜f6
 5. ♖e2 b5 6. ♙b3 ♙e7 7. c3 O-O 8. O-O d6
 9. h3

[9. d4 exd4 10. cxd4 ♙g4 11. ♖d1 d5 12. e5 ♜e4 13. a4! (13. ♜c3 ♜xc3 14. bxc3 ♖d7=; 13. ♜c3 ♜xc3 14. bxc3 ♜a5=) 13... bxa4?! (13... b4!) 14. ♙xa4 ♜b4 15. h3 ♙h5 (15... ♙f5!) 16. ♜c3 ♙g6 17. ♙e3 ♖b8 18. ♜a2! Short - Karpov, Linares, 1992]

9... ♜a5 10. ♙c2 c5 11. d4 ♖c7 12. d5

[12. ♖d1 ♙d7 13. dxe5 dxe5 14. ♜bd2 ♖fd8= Yudasin - Khalifman,

Sevilla, 1993]

12... ♖d7?!

[12... ♖d7!? 13. b3 f5 14. exf5
♗b6∞]

13. ♖h2?! c4 14. g4 ♖b7 15. f4 exf4 16.
♙xf4 ♖c5

[16... ♖h8!? 17. g5 (17. e5? ♖xd5
18. ♖e4 ♖c5 19. ♖g2 f5+ 20. exf6
♗xf6! 21. ♖xe7? ♖ae8-+) 17...
♗g8+]

17. ♖d2 (17. e5? ♖xd5; 17... ♖e8
18. e5 18. ♖d2 ♖xh3; 18...
♖d8! 18... dxe5 19. ♖xe5 ♖d6 20.
♖d4 ♖xh3 21. ♖h5 ♖xh2 22. ♖h1
g6 23. ♖xh3 ♖e5 24. ♖d2 ♖d6 25.
♖g2 ♖d8 26. ♖ac1 ♖xd4 27. cxd4
♖d3 28. ♖xd3 cxd3 29. ♖c5 △
30. ♖e4) (18... dxe5 19. ♖xe5 ♖d6
20. ♖d4 ♖xh3 21. ♖h5 ♖xh2 22.
♖h1 g6 23. ♖xh3 ♖e5 24. ♖d2
♖d8 25. ♖g2 ♖xd4 26. cxd4 ♖d3
27. ♖xd3 cxd3 28. ♖ae1 △
29. ♖e5; 18... dxe5 19. ♖xe5 ♖d6
20. ♖d4 ♖xh3 21. ♖xh7 ♖xh7 22.
♖h5 ♖g8 23. ♖xh3∞; 19. h4 dxe5
20. ♖xe5 f6 21. gxf6 21. ♖h5 ♖d3!
22. ♖xd3 cxd3 23. gxf6 ♖xf6+ 21...
♙xf6 (21... ♖xf6? 22. d6) 22. ♖h5
g6!? (22... ♖d3+ 23. ♖xg6 hxg6
24. ♖xg6 ♖g7 25. ♖xf8 ♖xf8 26.
♖xg7 ♖xg7 27. ♖d2 ♖g8 28. ♖f1
♖e7 29. ♖df3 (29. h5 ♖e3 30. ♖h1
♖xd2 31. h6 ♖xd5 32. ♖f3
♖ce6-+; 29. ♖h6 ♖e8+ 29... ♖e3
30. ♖h1 ♖f5+;
[17. g5 ♖e8 18. e5 ♖d8 19. e6!?
fxe6 20. ♖xh7 ♖xh7 21. ♖h5 ♖g8
22. ♖g4! △ 23. g6;
17. g5 ♖e8 18. h4 f6 19. ♖f3 fxg5
(19... ♖g4 20. ♖bd2 △ 21. ♖g2) 20.
♖xg5 ♖f6 21. ♖bd2 ♖ae8 22. ♖g2
♖g4+; 17... ♖h8
17... ♖ae8? 18. g5]

18. ♖ae1

[18. ♖h1 ♖ae8 19. ♖g2 △ ♖g1,
♖af1]

18... ♖ae8 19. ♖g2 ♖b6!?

[19... ♖c8 20. e5!? dxe5 21. ♖xe5
♖d6 22. ♖xf6 gxf6 23. ♖xe8 ♖xe8
24. ♖hf3 (24. ♖xf6? ♖xh2 25.
♖xh2 ♖xh2 26. ♖xh2 ♖e2-+) 24...

♖d3 25. ♖xd3 cxd3 26. ♖d4 ♖e5
27. ♖f3±;

19... ♖c8 20. e5 dxe5 21. ♖xe5
♖b6 22. ♖d4]

20. ♖h1

[20. ♖e3!? ♖c8 21. b4 cxb3 22.
axb3 ♖b8 (22... b4 23. c4± △
24. ♖d4→) 23. ♖d4 ♖fd7 24. b4
♖b7 25. ♖hf3 ♖f6 26. g5 ♖xd4 27.
cxd4±;
20. ♖e3 a5 21. b4 cxb3 22. axb3 b4
23. c4 ♖a8 △ 24... a4→]

20... ♖c8! 21. ♖hf3 ♖fd7 22. ♖g3

[22. g5 f6 23. ♖g1 ♖e5 24. ♖xe5
fxe5 (24... dxe5!?) 25. ♖e3±;
22. g5 f6 23. ♖g1 fxg5 24. ♖xg5
♖e5 25. ♖xe5 (25. ♖h6 ♖g6) 25...
dxe5 26. ♖ef1±]

22... f6 23. g5

[23. ♖g1 ♖e5 24. ♖xe5 fxe5 (24...
dxe5!?) 25. ♖e3 ♖c7 26. ♖f3;
23. ♖g1 ♖e5 24. ♖xe5 fxe5 25.
♖e3 ♖d8 26. ♖f3]

23... fxg5 24. ♖xg5

[24. ♖xg5 ♖xg5 25. ♖xg5 ♖e5 26.
♖h4 h6]

24... ♖xg5 25. ♖xg5

[25. ♖xg5 ♖e5]

25... ♖e5 26. ♖xe5

[26. ♖g1 ♖c7]

26... dxe5 27. ♖xf8

[27. ♖e7 ♖g8]

27... ♖xf8 28. ♖xe5?!

[28. ♖e7 ♖g8 29. ♖xe5 (29. ♖f3
♖f6! 30. ♖xf6 gxf6 31. ♖h2=) 29...
♖xh3 30. ♖h2 (30. ♖f3? ♖d3 31.
♖xd3 ♖f2+ 30... ♖h6 (30... ♖d7
31. e5 h6 32. e6±) 31. ♖g1 ♖e3 32.
♖g3 ♖e1 33. ♖g1 ♖e3=;
28. ♖e7 ♖d7! 29. ♖f1 ♖xf1 30.
♖xf1 ♖f2! 31. ♖e3! (31. ♖d8 ♖f8
32. ♖e3 h6 33. ♖f5! =; 31. ♖d8 ♖f8
32. ♖e3 g6 33. ♖f5 =; 31. ♖d8 ♖f8
32. ♖xf8 ♖xf8 33. ♖h2 g6 =) 31...
h6 (31... ♖f6?? 32. ♖f8+-; 31...
g6?! 32. ♖d8 ♖g7? 33. ♖xc8+-;
31... g6 32. ♖d8 ♖f8 33. ♖c7±) 32.
♖f5 ♖f3=]

28... ♖h6 29. ♖h2 ♖xh3 30. ♖f3?

[30. ♖g1! ♖f4 31. ♖g3 ♖h4 32.
♖g1 (32. ♖f3? ♖e6!-+) 32...

♖e6!? (32... ♕f1?! 33. ♜f3!; 32...
 ♕f1 33. ♜h3!; 32... ♕g4 33. ♜f3!)
 33. ♖g2 ♕g8 34. ♜f1 ♜d7 35. ♜g4
 (35. ♕d1 ♜e5 36. ♕e2) 35...
 ♜xg4 36. ♖xg4 ♜e5 37. ♖f5=;
 30. ♜g1 ♜f4 31. ♜g3 ♜h4 32. ♖g1
 ♕e6 33. ♖g2 ♕g8 34. ♜f1 ♜d7 35.
 ♜g4 ♜h5+;
 30. ♜g1 ♜f4 31. ♜g3 ♜h4 32. ♖g1
 ♕e6 33. ♖g2 ♕g8 34. e5!? ♜d7
 (34... ♖f4 35. e6; 34... ♜h5 35. e6)
 35. e6 ♜f6∞]

30... ♖h5?

[30... ♜xf3 31. ♖b8 ♕c8-+]

31. ♜g1?

a) 31. ♜e3? ♜xf3-+;
 b) 31. ♜e5 ♖h4! 32. ♜g1 ♜f2 33.
 ♖g3 ♕g2#;
 c) 31. ♜d4 ♖h4 32. ♜g1 ♜f2-+;
 d) 31. ♜d4 ♖h4 32. ♜d1 ♕g2 33.
 ♖xg2 ♜f2-+;
 e) 31. ♜d2 ♖h4 32. ♜e2 ♜d3 33.
 ♕xd3 cxd3 34. ♜e3 ♕g2-+;
 f) 31. ♜d2 ♖h4 32. ♜e2 ♜d3 33.
 ♖g1! h6? 34. ♕xd3 cxd3 35. ♜f2
 ♖g4 36. ♖h1;
 g) 31. ♜d2 ♖h4 32. ♜e2 ♜d3 33.
 ♖g1 ♜e1! 34. ♕b1 ♖g5 35. ♖h1
 ♖xd2 36. ♜xd2 ♜f1 37. ♖g1 ♜xg1
 38. ♖xg1 ♜f3 39. ♖f2 ♜xd2-+;
 h) 31. ♜d2 ♖h4 32. ♜e2 ♜d3 33.
 ♖g1 ♜e1 34. ♕d1 ♖g5 35. ♖h1
 ♕g2 36. ♜xg2 ♜xg2 37. ♖xg2 ♖h4
 38. ♖g1 ♖e1 39. ♜f1 ♖xd1 40. e5
 ♜f4-+; 31... ♖xg5
 a) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.

♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 h6? 36. ♜f7 ♖g8 37. ♜e5±;
 b) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.
 ♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 ♖g8! 36. e5 ♕xd5 37. ♕xh7 ♖h8?!
 38. ♜d1 ♜g2 39. ♖h4?! ♜e6+;
 c) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.
 ♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 ♖g8 36. e5 ♕xd5 37. ♕xh7 ♖h8
 38. ♜d1 ♜g2 39. ♖f4! ♜e6 40.
 ♜xe6 ♕xe6 41. ♕e4 g5 42. ♖e3
 ♜g3 43. ♖f2 ♜xc3 44. ♜d6∞;
 d) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.
 ♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 ♖g8 36. e5 ♕xd5 37. ♕xh7 ♖f8!
 38. ♜d1 ♜g2 39. ♖f4?! ♕e6! 40.
 ♜xe6 ♜xe6 41. ♖f5 ♖e7+;
 e) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.
 ♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 ♖g8 36. e5 ♕xd5 37. ♕xh7 ♖f8 38.
 ♜d1 ♜g2 39. ♖h4 ♜e6 40. ♜xd5
 ♜xg5 41. ♕f5+;
 f) 31... ♕g2 32. ♖g1 ♖xh2 33.
 ♖xh2 ♜f2 34. ♕b1 ♜xb2 35. ♖g3
 ♖g8 36. e5 ♕xd5 37. ♕xh7 ♖f8 38.
 ♜d1 ♜g2 39. ♖h4 ♜e6 40. ♕e4
 ♕xe4 41. ♜xe6 ♖e7 42. ♜c5 ♕f5
 43. ♜d6 ♜xa2 44. ♜b6+; 32. ♖xh3
 h6 (32... ♖d2? 33. ♖e3! ♜f2 34.
 ♖xd2 ♜xd2 35. e5 ♜xc2 36. e6+-;
 32... ♖d2 33. ♖e3 ♜f2 34. ♖xd2
 ♜xd2 35. e5 ♜d3 36. ♕xd3 cxd3
 37. ♖g1+-; 32... ♖d2 33. ♖e3
 ♖xe3 34. ♜xe3 ♜f2 35. e5 ♜xc2
 36. e6+-) 33. ♜g1 (33. e5? ♖d2)
 33... ♖e5 34. ♜f1 (34. ♖g3 ♜d7!
 35. ♖xe5 ♜xe5 36. ♜g2 g5-+)
 34... ♜xf1 35. ♖xf1 ♜d7! (35...
 ♜xe4? 36. ♖f8 ♖h7 37. ♖f3+-;
 35... ♖h5!?) 36. ♖f7 ♜f6 37. ♖g6
 (37. d6 ♖xd6 38. e5 ♖d5; 37. ♖f8
 ♖h7 38. d6 ♖h5) 37... b4 38. cxb4
 ♖xb2+;
 [31. ♜g5 ♖h4 32. ♜g1 ♕g2! (32...
 ♜f2 33. ♖xh3 ♖xh3 34. ♜xh3 ♜xc2
 35. e5 ♜e2 36. e6∞; 32... ♜f2 33.
 ♖xh3 ♖xh3 34. ♜xh3 ♜xc2 35. e5
 ♜d2 36. ♜f4∞) 33. ♜xg2 ♜f1 34.
 ♜g1 ♜xg1 35. ♖xg1 ♖xg5 36. ♖g2
 ♖c1 37. ♖h2 ♖xb2 38. e5! ♖xc3
 39. ♖e2 ♖d4+;

31. ♖g5 ♗h4 32. ♜g1 ♙g2 33. ♜xg2 ♜f1 34. ♜g1 ♜xg1 35. ♙xg1 ♗xg5 36. ♙h1 ♗c1 37. ♗g1 ♗xg1 38. ♙xg1 ♙d3+;
 31. ♖g5 ♗h4 32. ♜g1 ♙g2 33. ♜xg2 ♜f1 34. ♜g1 ♜xg1 35. ♙xg1 ♗xg5 36. ♙h1 h6 37. e5 ♗c1 38. ♗g1 ♗xc2 39. ♗xc5 ♗e4+; 31... ♙g2-+ 32. ♙xg2 ♜f2 33. ♙xf2 ♗xh2 34. ♙f3 ♗xc2 35. ♜e3 ♗h2 36. ♙e2 ♙d3 37. ♙g3 ♙e5 38. ♙f4 ♗h4 [0:1]

150 SICILIAN def. ALAPIN var.

Tal M. - Kamenetsky

½:½, 2/1955.

1. e4 c5 2. ♙f3 ♙c6 3. c3 d5 4. exd5 ♗xd5 5. d4 ♙g4 6. ♙e2 e6 7. ♙e3 [7. h3 ♙h5 8. c4 ♗d7 9. g4!? ♙g6 10. d5↑]
 7... ♙f6 8. h3 ♙h5 9. O-O cxd4 10. cxd4 ♙e7 11. ♙c3 ♗a5 12. ♗b3 ♗b4 13. ♗c2?! [13. ♗xb4 ♙xb4 14. g4±]
 13... ♙g6 14. ♗c1 O-O [½:½]

151 ENGLISH OPENING

Tal M. - Shagalovich

0:1, 2/1955.

1. c4 ♙f6 2. ♙c3 d5 3. cxd5 ♙xd5 4. g3 g6 5. ♙g2 ♙xc3 6. bxc3 ♙g7 7. h4 [7. ♗b1!? ♙d7 8. ♙f3 O-O 9. O-O±]
 7... ♙d7 [7... h6∞]
 8. h5 [8. ♗b3 c5 9. ♙a3 ♗c7 10. h5 ♗b8 11. ♙f3± Suba - Roos, Buenos Aires, 1978]
 8... c6 9. ♙f3 ♙e5!? 10. ♙xe5 [10. d4 ♙xf3 11. ♙xf3 ♙e6 12. ♗b1 ♗d7=]
 10... ♙xe5 11. hxg6 [11. ♗a4!?]
 11... hxg6 12. ♗xh8 ♙xh8 13. ♗b1?! [13. ♗a4=]
 13... ♗a5! 14. ♗b3 ♗h5 15. ♙f3 [15. ♙f1? ♗h2 16. e4 ♙e6! 17. c4 (17. ♗b4 a5! 18. ♗c5 ♙h3 19. ♙xh3 ♗h1 20. ♙e2 ♗xe4-+) 17... b5 18. d3 ♗d8!-+;
 15. ♙f1 ♗h2 16. e4 ♙e6 17. ♗c2 O-O-O 18. d3 ♙h3→;
 15. ♗c4 ♗h2 16. ♙f1+]
 15... ♗h2 16. e4?

[16. e3 ♙f8 (16... ♙e6? 17. ♗xb7 ♗g1 18. ♙e2 ♙c4 19. d3 ♙xd3 20. ♙xd3 ♗d8 21. ♙c4 ♗f1 22. ♙b3 ♗d3 23. ♗xc6 ♙f8 24. ♙e4!+-; 16... e5? 17. ♙a3 e4 18. ♗b4 ♗g1 19. ♙e2 exf3 20. ♙xf3+-) 17. ♙a3∞]

16... g5! 17. d3?!

) 17. ♗d1 g4; 17... ♗f4 18. ♗d1 ♙xg4! 19. ♙xg4 ♗xe4;
 [17. e5!? ♙xe5 18. d4 g4!]
) 18... ♙xg3?! 19. fxg3 ♗xg3 20. ♙e2 g4 21. ♙e4∞; 19. ♙e2) 19. dxe5? ♗g1 20. ♙e2 gxf3 21. ♙xf3 ♙f5 22. ♗xb7 ♗h1! 23. ♙e2 ♗e4 24. ♙e3 ♙g4! 25. ♙d2 ♗d8 26. ♙d4 ♙f5-+; 19... ♙f6+;
 17. e5 ♙xe5 18. ♗a4! ♙f8) 18... ♙d7 19. ♗e4 △ 20. ♗b7; 19. ♗e4) 19. ♙xc6? bxc6 20. ♗xc6 ♙g4 21. ♗xa8 ♙g7-+; (19. ♙xc6 ♙h3!?!; 19... ♙xg3 20. fxg3 ♗xg3 21. ♙d1 g4 22. ♙e2 f5 23. ♗h1∞;
 17. e5 ♙xe5 18. ♗a4 ♙f8 19. ♗e4 ♙f6 20. ♙a3 △ 21. ♙e2, 22. ♗h1 20... ♙e6 △ 21... ♙d5 21. ♗xb7 ♗e8 22. ♗xc6∞;
 17. e5 g4! 18. ♙e4 ♙xe5 19. d4 ♙d6+; 17... ♗g1 18. ♙e2 18. ♙d2 ♗xf2 19. ♙e2 ♙g4 20. ♗d1 O-O-O! 21. ♗f1 ♗h2!-+]

18... g4-+ 19. ♙g5 gxf3 20. ♙xf3 ♗h2 21. ♙h4 ♙f6

[21... ♗h3]

22. ♙xf6 ♗h5 23. ♙f4

[23. ♙g2 ♙h3 △ 24... ♗f3-+]

23... ♗h6

[23... exf6]

24. ♙g5 e5 25. ♙f3 ♗h5 26. ♙e3 ♗xg5 [0:1]

152

SICILIAN def.

Lutikov A. - Tal M.

1:0, 3/1955.

1. e4 c5 2. ♙f3 d6 3. d4 cxd4 4. ♗xd4 ♙c6 5. ♙b5 ♙d7 6. ♙xc6 ♙xc6 7. ♙c3 ♙f6 [7... e5 8. ♗d3 h6!]
 8. ♙g5 e6 9. O-O-O ♙e7 10. ♗he1 [10. ♗d3?! ♗a5! 11. ♙h4 (11. ♙d2 d5!; 11. h4 h6!) 11... O-O 12. ♙d4 ♗fc8 13. f4 b5! 14. e5 (14. ♙xc6

♖xc6 15. ♗xb5?! ♗c7 16. e5 ♖b8!)
 14... dxe5 15. fxe5 ♘d5 16. ♘xc6
 ♖xc6 17. ♙xe7 ♘xe7 ♢ Polgar J. -
 Yudasin, Pamplona, 1991]

10... O-O

[10... ♗a5!? △ 0-0-0]

11. ♘b1

[11. e5 dxe5 12. ♘xe5 ♙xg2!? (12... ♗xd4 13. ♖xd4 ♖fc8±) 13. ♗h4 (13. ♖g1 ♗xd4 14. ♖xd4 ♙c6 15. ♘xc6 bxc6 16. ♘e4♞) 13... ♘d5 14. f4 ♙xg5 15. fxg5 ♗a5 16. ♘xd5 exd5 17. ♘d7♞ Zaitsev - Yudasin, Moscow, 1991]

11... ♗a5?!

[11... ♗c7!?]

12. ♗d2 ♖fd8

[12... b5 13. ♘d4 ♖fc8 14. h4 h6 (14... ♖ab8 15. f4±) 15. ♙f4 ♘g4 16. ♗e2±; 12... ♗a6 13. ♘d4 ♖fc8 14. f4 b5 15. ♗d3 ♗b7 16. e5 dxe5 17. fxe5 ♘d5 18. ♙xe7 ♘xe7 19. ♘xc6±]

13. ♘d4

[13. ♘d5?! ♗xd2 14. ♘xe7 ♖f8 15. ♖xd2 ♖xe7=]

13... ♖h8?! 14. f4

[14. f3 ♙e8 15. g4 ♖ac8 16. h4 ♖c4 17. ♙e3 ♖dc8∞]

14... h6?!

[14... ♙e8? 15. f5 e5 16. ♘b3 △ 17. ♙f6±; 14... ♖ac8 15. g4 ♗c7∞]

15. h4 ♖ac8

[15... hxg5 16. ♘xc6 bxc6 17. hxg5 ♘xe4 (17... ♘g4 18. ♗e2?! ♙xg5!∞; 17... ♘g4 18. ♖h1 ♖g8 19. ♗e2→) 18. ♘xe4 ♗xd2 19. ♖xd2 d5 20. g4 g6 (20... dxe4? 21. ♖h1 ♖g8 22. ♖dh2+-) 21. ♘f2 △ ♘d3, ♖de2, f5↑]

16. g4 ♘xe4?

[△ 16... b5]

17. ♖xe4 hxg5 18. ♘xc6 ♖xc6 19. hxg5 ♖g8 20. ♖h1+- △ 21. ♗h2 20... ♙xg5 21. fxg5 d5 22. ♖d4

[22. ♗h2 ♖f8 23. ♖a4 ♗c7 24. ♗h8 ♖e7 25. ♗xg7+-]

22... ♖f8 23. g6! f6 24. ♘d5! △ 24... ♗d2

25. ♖h8# 24... ♖xd5 25. ♗xa5 [...]

[25... ♖xa5 26. ♖d7+-]

[1:0]

153

RUY LOPEZ. OPEN def.
 Tal M. - Korchnoi V.
 0:1, 3/1955.

1. e4 e5 2. ♘f3 ♘c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♘f6
 5. O-O ♘xe4 6. d4 b5 7. ♙b3 d5 8. dxe5
 ♙e6 9. c3 ♙e7 10. ♘bd2 O-O 11. ♗e2
 ♘xd2 12. ♙xd2 ♘a5 13. ♙c2 c5 14. ♗d3
 g6 15. ♙h6 ♖e8 16. ♗d2 ♘c4 17. ♗f4
 ♘xb2
 [17... f6 18. ♗g3!]
 18. ♙g5
 [18. h4 ♗a5! 19. ♖ac1 ♘a4!∞]
 18... d4 19. cxd4 cxd4 20. ♙e4 ♙d5?!
 [20... ♖c8 21. ♙xe7 (21. h4? d3 22. h5 ♙xg5 23. ♘xg5 d2♢) 21... ♖xe7
 22. ♗h6 ♗f8 23. ♗d2 ♘c4 24. ♗xd4 ♗d8!♢]
 21. ♙xd5?
 [21. ♙xe7! ♖xe7 22. ♗h6! (22. ♘xd4 ♖c8=) 22... ♙xe4! (22... ♖xe5 23. ♙xg6!±) 23. ♘g5 f6 24. exf6 ♖c7 (24... ♖d7 25. ♘xe4 d3 26. h4!→) 25. ♘xe4 d3 26. h4!→]
 21... ♗xd5 22. ♙xe7 ♖xe7 23. ♗h4 ♖ae8
 24. ♘g5
 [24. ♖ae1 h5!]
 24... h5!♢
 [24... ♖xe5!? 25. ♗xh7 ♖f8 26. f4 (26. ♘xf7? ♗xf7? 27. ♗h8 ♗g8 28. ♗f6=; 26. ♘xf7 ♖8e7+-) 26... ♖e2±; 24... ♖xe5 25. ♗xh7 ♖f8 26. ♖ae1! ♘d3 (26... ♖xe1? 27. ♗h8 ♖e7 28. ♖xe1+-) 27. ♖xe5 ♘xe5 28. ♖e1♞; 24... ♖xe5 25. ♗xh7 ♖f8 26. ♖ae1 ♘d3 27. ♖xe5 ♖xe5 28. ♗h8 ♖e7 29. ♘h7∞]
 25. ♘e4 ♗xe5 26. ♘f6 ♖g7 27. ♘xe8
 ♖xe8 28. f4 ♗f6!
 [28... ♗e3!?]
 29. ♗f2?
 [29. ♗xf6 ♖xf6 30. ♖f2 ♘a4! 31. ♖f1 (31. ♖d1 ♘c3 32. ♖xd4 ♘e2 33. ♖xe2 ♖xe2+-) 31... ♖f5♢]
 29... d3+- 30. ♖fe1 ♖d8 31. ♗d2 ♗d4 32. ♖f1 ♘c4 33. ♗d1
 [33. ♗f2 d2 34. ♖ed1 ♗xa1+-; 33. ♗f2 d2 34. ♗xd4 ♖xd4 35. ♖ed1 ♘e3+-]

33... d2 [...]

[34. ♖e2 ♜b2-+]

[0:1]

154

FRENCH def. WINAWER var.

Tal M. - Zurakhov V.

½:½, 3/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. ♘c3 ♙b4 4. e5 c5 5. a3
♙xc3 6. bxc3 ♜e7 7. a4 ♖c7 8. ♜f3 b6 9.
♙d3 ♙a6 10. O-O ♙xd3 11. cxd3 cxd4!?

[11... ♜bc6 12. dxc5 bxc5 13. ♙a3
♜xe5 14. ♜xe5 ♖xe5 15. ♖b1∞
Tseshkovsky - Ivkov, Sochi, 1980]

12. cxd4 O-O 13. ♙a3 ♜bc6 14. ♖c1

[14. ♖c1 ♖fc8 15. ♙d6?! ♖d7 16.
♙a3 ♜f5]

14... ♖d7 15. ♖d2 ♖fc8 △ 16... ♜f5 16.
♙xe7 ♜xe7 17. ♖b4 ♖xc1 18. ♖xc1 ♖c8
19. ♖xc8 ♖xc8 20. g3 ♖d7 21. ♜f1 ♜c6
22. ♖c3 ♜f8 23. ♜d2 ♜e8 24. ♜b3 ♜d8
25. ♜e2 ♜c7 26. ♜a1 ♖e7 △ 27... ♖b4
27. ♜c2 ♜b7 28. ♜d1 ♖g5?!

[28... a6 29. ♖b2 (29. ♜a3? ♜xd4)
29... ♜a5 30. h4 ♖d7 31. ♖a3 ♖c7
32. ♖b4=;

28... a6 29. ♖b2 ♜a7 30. h4 ♖b7
31. ♜a3 g6 32. ♜e1 ♜a8 33. ♜d1
♜a7 34. ♖b4 b5 35. axb5 ♜xb5 36.
♜xb5 (36. ♖f8 ♖b8) 36... axb5 37.
♖a5=;

28... a5 29. h4 (29. ♜a3? ♜xd4)
29... ♜b4 30. ♜a3!? (30. ♜xb4?
♖xb4 31. ♖xb4 axb4 32. ♜c2 ♜a6
33. ♜b3 ♜a5-+) 30... h6 31. ♜e2
g5 32. hxg5 hxg5 33. ♜b5⇌;
28... h6!? △ 29... g5⇌]

29. h4 ♖g4 30. ♜e1 f6 31. ♖a3 ♜xd4

[31... fxe5 32. ♖d6! (32. dxe5 ♜xe5
33. ♖e7 ♜a6 34. ♜b4? ♖xb4!-+)
32... ♜xd4 33. ♜xd4 △ 34. ♖d7=;
31... fxe5 32. ♖d6 ♜b8 33. ♖xe5=]

32. ♖e7 ♜a6 33. ♜xd4 ♖xd4 34. exf6
♖xf6

[34... gxf6 35. ♖xh7⇌]

35. ♖d7

[35. ♖xf6? gxf6 36. g4 e5! (36...
♜b7? 37. f4 ♜c7 38. g5 fxg5 39.
fxg5 ♜d7 40. d4! e5? 41. h5 ♜e6
42. g6 hxg6 43. h6! ♜f7 44. dxe5+-;
36... ♜a5 37. f4 ♜xa4 38. g5 fxg5
39. fxg5 b5 40. h5 b4 41. g6 hxg6
42. hxg6 b3 43. g7 b2 44. g8=♖

b1=♖-+) 37. d4 e4-+]

35... ♖a1 36. ♜e2 ♖b2 37. ♜f3 ♖f6 38.
♜g2 ♖b2 39. d4!

[39. ♖xe6? ♖b3! 40. ♖f5 g6 41.
♖f3 ♜a5 42. ♖f7 a6⇌]

39... ♖xd4

[39... ♖b4 40. ♖xg7 ♖xa4 41.
♖xh7 ♖xd4 42. h5∞;

39... ♖xd4 40. ♖b5 ♜b7 41. ♖d7=]

[½:½]

155

SICILIAN def. SOZIN ATTACK

Moiseev - Tal M.

½:½, 3/1955.

1. e4 c5 2. ♜f3 ♜c6 3. d4 cxd4 4. ♜xd4
♜f6 5. ♜c3 d6 6. ♙c4 e6 7. O-O ♙e7 8.
♙e3 O-O 9. ♙b3 a6 10. f4 ♖c7

[10... ♜xd4 11. ♙xd4 b5 12. e5
dxe5 13. fxe5 ♜d7 14. ♜e4 ♙b7 15.
♜d6 ♙xd6 16. exd6 ♖g5 17. ♖e2
e5 18. ♙c3 ♖g6= Short - Kasparov,
London (m/14), 1993]

11. ♖f3 ♙d7

[11... ♜xd4 12. ♙xd4 b5 13. e5
dxe5 14. fxe5 ♜d7 15. ♜e4 ♙b7 16.
c3 ♜c5=]

12. h3

[12. ♖ad1 b5 13. a3 ♜xd4 14. ♙xd4
♙c6=;

12. f5 ♜xd4 13. ♙xd4 b5 14. a3 a5
15. g4 h6=]

12... b5 13. a3 ♜xd4 14. ♙xd4 ♙c6 15. f5
e5 16. ♙f2 a5 17. ♙h4 b4 18. ♙xf6 ♙xf6
19. ♜d5 ♙xd5 20. ♙xd5 ♖ac8 21. axb4
♖b6 22. ♜h1 ♖xb4 [½:½]

156

RUY LOPEZ

Tal M. - Neishtadt

1:0, 3/1955.

1. e4 e5 2. ♜f3 ♜c6 3. ♙b5 a6 4. ♙a4 ♜f6
5. O-O b5 6. ♙b3 d6?!

[6... ♙b7;

6... ♙e7]

7. c3 ♙e7 8. a4!? b4

[8... ♙b7]

9. a5 O-O 10. d4 exd4

[10... ♙g4 11. d5 ♜b8 12. ♖d3
bxc3 13. ♜xc3 ♜bd7 14. ♙d1 ♜c5
15. ♖c4 △ 16. b4±]

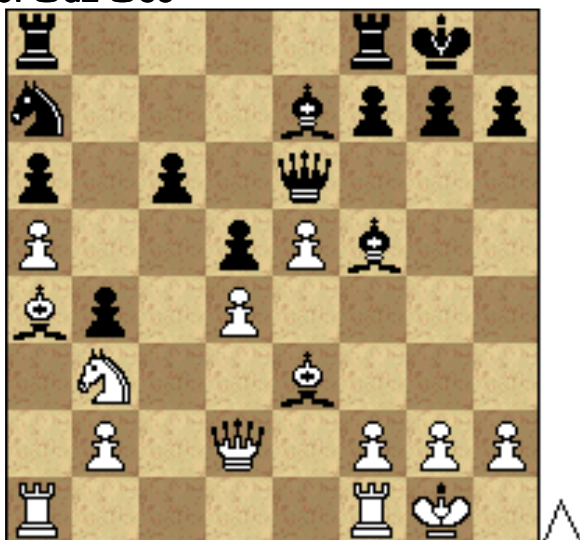
11. cxd4 ♙g4

[11... ♜xe4? 12. ♙d5+-]

12. ♙e3 d5 13. e5 ♜e4 14. ♖c2 ♜a7

[14... ♖d7? 15. ♙a4 ♙xf3 16. gxf3

♖h3 17. ♙xc6 ♜xf3 18. ♚d1+-]
 15. ♜bd2
 [15. ♜e1 ♙f5]
 15... ♜xd2
 [15... ♙f5 16. ♜xe4 ♙xe4 17.
 ♚e2±;
 15... ♙f5 16. ♜fc1 ♜xd2 17. ♚xd2
 ♙e4 18. ♜e1± △ 19. ♜d3]
 16. ♜xd2 ♚d7 17. ♙a4 c6 18. ♜b3± ♙f5
 [18... f6 19. ♜fc1± △ 20. ♚d2]
 19. ♚d2 ♚e6

[19... h6 20. ♜ac1± △ 21. ♜c5]
 20. ♙g5 ♙xg5 21. ♚xg5 f6 22. exf6 ♚xf6
 23. ♚xf6 ♜xf6 24. ♜c5 ♜c8 25. ♜fe1 ♜f7
 26. ♜e3 ♜e7 27. ♜b3+-
 [27. ♜c1 ♜a7 28. ♜b3+-]
 27... ♜b8 28. ♜xa6 ♜a8 29. ♜c5 ♜xa5 30.
 ♜xb4 ♙c8
 [30... ♜a8 31. ♜b7+-]
 31. ♜e1 ♜f5 32. ♜b8 ♙e6
 [32... ♜xd4 33. b4+-]
 33. ♜b7 ♜g6
 [33... ♜g8 34. ♙xc6 ♜xd4 35. b4
 ♜a8 36. ♜xg7! (36. ♜xe6?! ♜xc6)
 36... ♜xg7 37. ♙xa8+-]
 34. ♜xe6 ♜xa4 35. g4 ♜xd4 36. ♜xg7
 ♜h6 37. g5 [1:0]

157 KING'S INDIAN def. SAEMISCH var.
 Vistanetskis - Tal M.
 ½:½, 4/1955.

1. c4 ♜f6 2. ♜c3 g6 3. e4 d6 4. d4 ♙g7 5.
 f3 O-O 6. ♙e3 e5 7. ♜ge2 c6 8. ♚b3 exd4
 [8... ♜bd7]
 9. ♜xd4 d5!? 10. cxd5 cxd5 11. O-O-O
 [11. exd5 ♜e8 12. ♜f2 ♜c6! 13.
 ♜c2 (13. dxc6 ♜xe3) 13... ♜e5 14.

♙b5 ♙d7∞;
 11. e5 ♜e8 12. f4 ♜c6 13. ♙e2±]
 11... ♜c6 12. ♜xc6?!
 [12. ♜xd5 ♜xd5 13. ♚xd5 (13. exd5
 ♜a5) 13... ♚b6 14. ♚b5 ♜xd4 15.
 ♚xb6 axb6 16. ♙xd4 ♙xd4 17.
 ♜xd4 ♜xa2∞]
 12... bxc6 13. exd5 ♜xd5 14. ♜xd5 cxd5
 15. ♜xd5 ♚f6→ 16. ♜d2 ♙f5 17. ♙d4
 [17. ♙d3 ♜ab8+]
 17... ♚c6?

[△ 17... ♜fc8 18. ♜d1 ♚c6 19. ♙c3
 ♜ab8 20. ♚a3 ♙xc3 21. ♚xc3 ♚a4
 22. b3 ♜xc3 23. bxa4 ♜b1 24. ♜e2
 ♜cc1+-;
 17... ♜fc8 18. ♙c4 ♚xd4! 19. ♜xd4
 ♙xd4 20. ♜d1 (20. ♜d2 ♜ab8+-)
 20... ♜ab8! 21. ♚a4 (21. ♚xb8?
 ♙e3) 21... ♙e3 22. ♜d2 ♜xc4+-;
 17... ♜fc8 18. ♙c3 ♜ab8? 19.
 ♚xb8 ♚e7 20. ♚xc8 (20. ♚g3
 ♙xc3 21. bxc3 ♚a3 22. ♜d1 ♚xc3
 23. ♜e1 ♚e3 24. ♙e2 ♜c1 25.
 ♜d1 ♜xd1 26. ♜xd1 ♚d4=) 20...
 ♙xc8 21. ♙xg7 ♚e1 22. ♜d1 ♚e3
 23. ♜b1 ♙f5 24. ♜a1 ♜xg7 (24...
 ♙c2? 25. ♙d4 ♚f4 26. ♙c4 ♙xd1
 27. ♜xd1+-) 25. ♙c4±;
 17... ♜fc8 18. ♙c3 ♚g5! 19. ♙a6
 ♜ab8 20. ♙xc8 ♜xb3 21. axb3
 ♙xc3 22. bxc3 ♙xc8+-]

18. ♚c4 ♚xc4?!
 [18... ♜ac8!? 19. ♚xc6 ♜xc6 20.
 ♙c3 ♜b8! △ 21... ♙c3 21. ♜d1
 (21. ♙d3 ♙xc3+-) 21... ♙xc3 22.
 bxc3 ♜b1 23. ♜e2 ♜xc3+;
 18... ♜ac8 19. ♚xc6 ♜xc6 20. ♜d1
 ♙h6 21. ♙b5 ♜c7+]
 19. ♙xc4 ♙h6 20. ♜e1 ♜fe8 21. ♜xe8
 ♜xe8 22. ♜d1 ♙xd2 23. ♜xd2 ♙e6 24.
 ♙xe6 ♜xe6 25. a4
 [25. ♙xa7 ♜a6 26. ♙c5 ♜xa2 27.
 ♜c3 ♜g7 28. b4? ♜f6 (28... ♜xg2?
 29. b5 ♜a2 30. b6 ♜a8 31. ♙d6
 ♜a6 32. ♙c7+-) 29. b5 ♜e6 30. b6
 ♜d7 31. g4 ♜c6+-;
 25. ♙xa7 ♜a6 26. ♙c5 ♜xa2 27.
 ♜c3 ♜g7 28. g4 ♜f6 29. ♙d6 ♜e6
 30. ♙g3 ♜d5+;
 25. ♙xa7 ♜a6 26. ♙b8 ♜xa2 27.
 ♜c3 ♜f8 28. g4 ♜e7 29. ♙g3 ♜e6

30. ♖b3 ♙a1 31. ♖c4 ♙f1 32. f4 f5!
 33. gxf5 gxf5 34. b4 ♙c1+;
 25. ♙xa7 ♙a6 26. ♙d4 ♙xa2 27. h4
 △ ♖e3-f2-g3, ♙c3+]
 25... f5?! (25... ♖f8? 26. ♙xa7 ♙a6
 27. ♙c5) 26. b4 ♖f8 27. b5 axb5 28.
 axb5 ♖e8+; 26. b4 a6 27. b5 axb5
 28. axb5 ♙e7 29. ♖d3 ♖f7 30. ♖c4
 ♖e8 [...]
 [31. b6 ♖d7 32. ♖b5 ♙e2 33. ♖a6
 ♖c6 34. ♖a7 ♙e7 35. ♖a8 ♙b7 △
 ♙b6-+;
 31. b6 ♖d7 32. ♖b5 ♙e2 33. ♖a6
 ♖c6 34. ♖a7 ♙e7 35. ♖a6 ♙d7 36.
 ♙c3 ♙d3 37. ♙a5 ♙a3-+;
 31. b6 ♖d7 32. ♖b5 ♙e2 33. ♖a6
 ♖c6 34. ♖a7 ♙e7 35. ♖b8 ♙d7
 36. ♙g1 ♙d8 37. ♖a7 f4-+;
 31. b6 ♖d7 32. ♖d5 ♙e8! 33. ♙e5
 ♖c8 34. g4 fxg4 35. fxg4 ♖b7 36.
 ♙c7 ♙e2 37. g5 ♙g2 38. h4! ♙g4
 39. ♖e6=]

[½:½]

158 CARO-KANN
 Tal M. - Goldin
 1:0, 4/1955.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ♖c3 dxe4 4. ♖xe4 ♖f6
 5. ♖xf6 gxf6 6. ♙c4
 [6. c3!? ♙f5 7. ♖f3 △ g3]
 6... ♙f5 7. ♖e2 e6 8. ♖g3 ♙g6 9. h4 h5 10.
 ♙f4 ♖d7
 [10... ♙d6 11. ♙d2 ♙c7 12. ♙xd6
 ♙xd6 13. O-O-O ♖d7 14. ♙he1 O-
 O-O=;
 10... ♙d6 11. ♙d2 ♙c7 12. ♙xd6
 ♙xd6 13. O-O-O ♖d7 14. ♙a5!?]
 11. ♙d3!? ♙xd3 12. ♙xd3 ♙a5 13. c3 O-
 O-O 14. O-O ♖e5?!±
 [14... f5!±]
 15. ♙xe5
 [15. ♙e4? ♖g6+]
 15... ♙xe5?
 [15... fxe5 16. ♙f3 exd4 (16... f5
 17. dxe5 ♙xe5 18. ♖xh5! ♙d6 19.
 g3±) 17. ♙xf7 dxc3 18. bxc3! (18.
 ♙xe6?! ♖b8 19. bxc3 ♙d6!∞) 18...
 ♙d5 19. ♙fe1 ♙h6 20. ♖e4±]
 16. ♙f3!
 [16. dxe5 ♙xd3 17. exf6 ♙d6 18.
 ♖e4 ♙e5 19. ♖g5 (19. f4 ♙e3! 20.
 ♖g5 ♙xf6 21. ♖xf7 ♙f8∞ 22. ♖f2

♙d3 23. ♖e2? ♙g3!; 19. ♙ad1
 ♙d5!∞) 19... ♙xf6 20. ♖xf7 ♙f8
 21. ♖g5 ♙xg5 22. hxg5 ♙f5 23. f4
 e5!]=]

16... ♙d6?!

[16... ♙d5!? 17. ♙xf6 ♙h7 (17...
 ♙d6? 18. ♙xf7 ♙df8 19. ♙g6
 ♙hg8 20. ♙e4±; 17... ♙d6 18.
 ♙xf7 ♙df8 19. ♙g6 ♙hg8 20.
 ♙xh5 ♙f5 21. ♙h7 ♙ff8 22. ♙e4±)
 18. ♙e5 ♙e7 19. ♙xd5 cxd5=;
 16... ♙d5 17. ♙xf6 ♙h7 18. ♙ae1
 ♙d6 19. ♖e4 ♙c7 20. ♖g5 ♙g8
 21. f4 ♙hg7 22. ♙f2 △ 23. ♙ee2,
 24. ♖f7 22... c5 23. dxc5?! ♙xc5 24.
 ♖e4 (24. ♙d4? ♙b6!) 24... ♙xg2
 25. ♖h1! ♙xf2! 26. ♖xc5 ♙gg2 27.
 ♙h8 ♙d8 28. ♙h7 ♙h2 29. ♖g1
 ♙hg2=;
 16... ♙d5 17. ♙xf6 ♙h7 18. ♙ae1
 ♙d6 19. ♖e4 ♙c7 20. ♖g5 ♙g8
 21. f4 ♙hg7 22. ♙f2 c5 23. ♙ee2
 cxd4 24. cxd4 ♙b6 25. ♙d2±]

17. ♙xf6 ♙e7 18. ♙xf7 ♙df8 19. ♙g7
 ♙hg8 20. ♙e5 ♙xe5

[20... ♙d7 21. ♙ae1±]

21. dxe5 ♙xh4 22. ♖e4 ♙e7 23. ♖h2! ♙f5
 24. f4+- ♙g4 25. g3 ♙f8

[25... h4 26. ♖h3 ♙g8 27. g4+-]

26. ♖h3 ♙fg8 27. ♙f3 ♖d7

[27... h4 28. ♖g5! ♙xg3 29. ♙xg3
 hxg3 30. ♖xe6+-;

27... b6 28. ♙d1 ♖c7 29. ♙fd3+-]

28. ♙d1 ♖e8

[28... ♖c7 29. ♙fd3+-]

29. ♖d6 ♙xd6 30. ♙xd6+- h4

[30... ♖e7 31. ♙fd3]

31. ♙xe6 ♖f7 32. ♙f6 ♖e7 33. f5!

[33. gxf4? ♙g1!]

33... hxg3 34. ♖g2 ♙8g5 35. ♙d6 ♙e4 36.
 f6 ♖f8 37. e6 [1:0]

159 SICILIAN def. RICHTER ATTACK

Tal M. - Korchnoi V.

½:½, 4/1955.

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4
 ♖f6 5. ♖c3 d6 6. ♙g5 e6 7. ♙d2 ♙e7 8.
 O-O-O O-O 9. f4 d5 10. e5 ♖d7 11. h4 ♖b6
 12. ♙xe7

[12. ♙e2!? ♙d7 13. ♖b1 ♙c8 14.
 ♖cb5 a6 15. ♖d6 ♙c7 16. ♙xe7
 ♙xe7 17. ♙e3 ♖c8∞]

12... ♖xe7 13. h5 ♕d7 14. g4?!

[14. ♖e3 ♖a5 15. ♖b1 ♖ac8 16. ♖h3 ♖bc4 17. ♕xc4 ♖xc4 18. ♖e1∞ Hracek - Korchnoi, Brno, 1992]

14... ♖ac8

[14... f6!? 15. exf6 ♖xf6 16. f5 ♖xd4 17. ♖xd4 ♖xd4 18. ♖xd4 e5±; 14... f6 15. ♖f3 fxe5 16. ♖xe5 ♖xe5 17. fxe5 ♖ac8↑±]

15. g5 ♖b4?!

[15... ♖a5! 16. ♖xd5!? ♖xd5 17. ♖xa5 ♖xf4 18. ♖d2 (18. ♖f3 ♕c6±) 18... ♖xg5 19. ♖f3 ♖g4? 20. ♖h4 ♖xf3 21. ♖xf4 ♖c6 22. ♖c4+-; 15... ♖a5 16. ♖xd5 ♖xd5 17. ♖xa5 ♖xf4 18. ♖d2 ♖xg5 19. ♖f3 ♖g3!±; 15... ♖a5 16. ♖xd5 ♖xd5 17. ♖xa5 ♖xf4 18. ♖g1 ♖xh5 19. ♖d2 g6 20. ♕e2 ♖g7 21. ♖h1∞; 15... ♖a5 16. ♖xd5 ♖xd5 17. ♖xa5 ♖xf4 18. ♖g1 ♖c5 19. ♖xc5 (19. ♖d2 ♖xe5 20. ♖e1 ♖d6±) 19... ♖xc5 20. ♖b3 ♖d5 21. ♖xd5 exd5 22. h6 ♖e8 23. ♖c5 ♕f5 (23... ♕c6 24. ♖g4) 24. ♖xb7 ♖xe5 25. ♖d2±; 15... ♖a5 16. ♖xd5 ♖xd5 17. ♖xa5 ♖xf4 18. ♖g1 ♖c5 19. ♖xc5 ♖xc5 20. ♖b3 ♖d5 21. ♕c4 ♖xd1 22. ♖xd1 ♕c6 23. h6±±]

16. ♖b1

[16. a3 ♖xc3 17. axb4!? ♖c7 18. ♖b1 ♖fc8 19. g6!?∞]

16... a6

[16... ♖c4? 17. ♕xc4 ♖xc4 18. a3 ♖a6!? (18... ♖c6 19. ♖db5 △ 20. ♖d6±) 19. ♖db5 ♕xb5 20. ♖xb5 ♖fc8 21. ♖c1 ♖c5! 22. ♖d6 ♖e4 23. ♖xe4 ♖xe4±; 16... ♖c4 17. ♕xc4 ♖xc4 18. a3 ♖a6 19. ♖b3 ♖fc8 20. ♖h3!∞; 16... ♖c4 17. ♕xc4 ♖xc4 18. a3 ♖a6 19. ♖f5! △ ♖d6; | ♖e3 19... exf5 20. ♖xd5 ♖c5 21. h6!+-]

17. ♕d3±

[17. ♖h2!?]

17... ♖a4

[17... ♖c4? 18. ♕xc4 ♖xc4 19. a3

♖c6 20. ♖f5! exf5 21. ♖xd5 ♖c5 22. h6! ♖d4 23. hxg7 ♖xd2 (23... ♖xg7 24. ♖xh7! ♖xh7 25. ♖h2+-; 23... ♖d8 24. ♖xh7? ♖xd5; 23... ♖d8 24. ♖h2+-) 24. gxf8=♖ ♖xf8 25. ♖xd2 ♕e6 26. ♖f6 ♖c4 27. b3 △ 27... ♖f4 28. ♖h7!; 17... ♖c4 18. ♕xc4 ♖xc4 19. a3 ♖c6 20. ♖f5 exf5 21. ♖xd5 ♖c5 22. h6 ♖d4 23. hxg7 ♖xd2 24. ♖f6 ♖xg7 25. ♖xh7 ♖g6 26. ♖dh1! ♖d1 27. ♖xd1 ♖xe5 28. ♖dh1 ♖g4 29. ♖xd7 △ 30. ♖e5 ♖e5 31. ♖1h6#]

18. ♖xa4

[18. ♖ce2!?]

18... ♕xa4 19. ♖df1?!

[19. f5!? ♖xd3 20. f6! ♖c5 21. ♖xd3±; 19. f5 ♖c5 20. f6!±; 19. f5 exf5 20. ♕xf5 ♖c4 21. g6!→±]

19... ♖xd3 20. cxd3

[20. ♖xd3 ♖c4! △ 21. b3 ♖b4∞]

20... ♖c5 21. ♖e3

[21. ♖f3 d4! 22. ♖f2!?]

21... ♖b6 22. h6?!

[22. ♖h2!?]

22... ♖c2!

[22... g6]

23. b3 ♕xb3! 24. axb3 ♖c3 [...]

[25. ♖b2? ♖xb3! 26. ♖c2 (26. ♖xb3? ♖xe3+-) 26... ♖c8 27. ♖d1! ♖b2!→; 25. hxg7 ♖xb3 26. ♖xb3 ♖xb3 27. ♖a1 (27. ♖c1? ♖c8 28. ♖d2 ♖c2+-) 27... ♖a3=]

[½:½]

160

KING'S INDIAN def. FIANCHETTO

var.

Lipnitsky I. - Tal M.

½:½, 4/1955.

1. ♖f3 ♖f6 2. d4 g6 3. c4 ♕g7 4. g3 O-O 5. ♕g2 d6 6. O-O c5 7. ♖c3 ♖c6 8. h3?!

[8. dxc5]

8... cxd4 9. ♖xd4 ♖xd4 10. ♖xd4 ♕e6 △ 11... ♖c8; | 11... ♖d5; 10... ♖d7?!

11. ♖d2 | 12. b3± 11. ♖h4

[11. ♖d3? ♖c8±;

11. ♕xb7? ♖d5 (11... ♕xh3!?) 12. ♖d2 ♖xc3 13. ♕xa8 ♖xa8 14. bxc3

♖xh3 15. f3 ♕xf1±;
 11. ♖xb7 ♜d5 12. ♞h4 ♜xc3 13.
 bxc3 ♜b8 14. ♕g2 ♕xc3 15. ♕g5
 f6±]
 11... ♞c8?!
 [11... ♜c8! 12. b3 ♜c5!±]
 12. b3!
 [12. ♜d5? ♕xd5 13. cxd5 ♞c2!]
 12... ♜g4
 [12... d5 13. ♕a3!;
 12... ♜e4 13. ♜xe4 ♕xa1 14. ♞xe7;
 12... ♜e4 13. ♜xe4 ♕xa1 14. ♜g5
 h5 15. g4;
 12... ♜d5 13. cxd5!;
 12... ♜h5 13. ♕b2! ♕f6 14. ♞e4
 ♕xh3 15. ♜d5! ♕xg2 16.
 ♜xg2↑Tal]
 13. hxg4 ♕xc3 14. ♜b1
 [14. ♕h6 ♕xa1 15. ♜xa1 (15. ♕xf8
 ♕f6 16. g5 ♕xg5 17. ♞xg5 ♜xf8
 18. ♞h6 ♜g8 19. ♕f3 ♜b8 20. ♜g2
 ♞f8) 15... ♜e8 16. ♕f3 f6;
 14. ♕h6 ♕xa1 15. ♜xa1 ♜e8 16.
 ♕f3 f5]
 14... ♕xg4
 [14... ♕f6 15. g5 ♕g7 16. ♕e3±]
 15. ♞xe7
 [15. ♕xb7?! ♞xb7 (15... ♞f5 16.
 ♕h6) 16. ♞xg4 f5 17. ♞h4 ♞e4! 18.
 ♞xe4 fxe4±;
 15. ♕xb7 ♞xb7 16. ♞xg4 f5 17.
 ♞h4 ♞e4 18. ♕g5 ♜f7±]
 15... ♞f5! 16. ♞e3!
 [16. ♕h6 ♜fe8 17. ♞xb7 ♕xe2 18.
 ♜fc1 ♕d3;
 16. ♕e4 ♞h5 17. ♕b2! ♕xb2 18.
 ♜xb2 ♕xe2 19. ♕xg6 fxg6 20.
 ♞xe2±;
 16. ♕e4 ♞e5 17. ♞xe5 dxe5 18.
 ♕h6±;
 16. ♕e4 ♞e6! 17. ♞xe6 fxe6=]
 16... ♕g7
 [16... ♞xb1?! 17. ♞xc3 f6 18. ♕xb7
 (18. ♕d5 ♜h8) 18... ♜ae8 (18...
 ♕xe2?! 19. ♜e1 ♜ae8 20. ♕h6
 ♞d3 21. ♕d5 ♜h8 22. ♞a1!±) 19.
 ♕h6 ♞xa2 20. ♕d5 ♜h8 21. ♕xf8
 ♜xf8 22. ♜e1± △ 22... ♕e2?
 23. ♜a1+–;
 16... ♞xb1 17. ♞xc3 f6 18. ♕h6±]
 17. ♕e4 ♞h5?!

[17... ♞d7!? 18. ♕b2 ♜ae8 19.
 ♕xg7 ♜xg7 20. f3!? ♕f5 (20... ♕h3
 21. ♜fd1↑±) 21. ♞d4 ♜g8 22. ♕xf5
 ♞xf5 23. ♜b2! △ ♜g2, e4±;
 23.g4?! ♞c2? 24. ♜b2; 23... ♞g5
 24.e4 h5 23... ♞e5 24. ♞xe5 dxe5
 (24... ♜xe5 25. ♜d1) 25. ♜d2±]
 18. ♕f3
 [18. f3? ♕f5! 19. g4 ♕xg4;
 18. f3 ♕f5 19. ♕b2 ♞h3]
 18... ♜fe8 19. ♕xg4 ♞xg4 20. ♞f3 ♞xf3
 21. exf3± ♜e2
 [21... ♕d4 22. ♜d1 ♕b6 23. ♜f1!]
 22. ♜d1
 [22. a4 ♕d4! 23. ♕a3 ♕c5 24. b4
 ♕d4 25. ♜bd1 ♜a2! (25... ♕c3 26.
 b5!±) 26. ♜xd4 ♜xa3 27. ♜b1
 ♜xa4 28. ♜xd6 a5!=]
 22... ♜xa2
 [22... ♕f8 23. a4 ♜ae8 24. ♕e3 a6
 25. ♜d3±]
 23. ♜xd6 ♕f8 24. ♜d5!
 [24. ♜d7 ♕c5 25. ♕e3 ♕xe3 26.
 fxe3 ♜c8! (26... ♜e8 27. e4 f5 28.
 ♜bd1! fxe4 29. fxe4 ♜xe4 30.
 ♜xb7±) 27. ♜bd1 (27. ♜xb7 ♜d8!)
 27... b5! 28. ♜d8 ♜xd8 29. ♜xd8
 ♜g7 30. cxb5 ♜a3 31. ♜d3 ♜a5=]
 24... a5 25. ♕e3 ♜c8 26. ♜bd1 ♜b2?
 [26... a4 27. ♜d8 ♜xd8 28. ♜xd8
 ♜g7 29. bxa4 ♜xa4 30. ♕d4 f6 31.
 ♕xf6 ♜xf6 32. ♜xf8 ♜e5±;
 26... a4 27. ♜d8 ♜xd8 28. ♜xd8
 ♜g7 29. bxa4 ♜xa4 30. ♕d4 f6 31.
 ♜d7 ♜g8 32. ♕xf6 (32. ♜c7 b5)
 32... ♜xc4 33. ♜xb7±]
 27. ♜d8 ♜xd8 28. ♜xd8 ♜b1 29. ♜g2
 ♜g7 30. ♕d4 f6 31. ♜d7 ♜g8
 [31... ♜h6? 32. ♜xb7 (32. ♕e3!?)
 32... a4 33. c5!+–]
 32. ♜xb7 a4 33. c5! ♜xb3
 [33... a3 34. c6 a2 35. c7 ♜c1 36.
 ♜a7+–]
 34. c6+– ♜xb7
 [34... ♕d6 35. c7!]
 35. cxb7 ♕d6 36. ♕xf6 ♜f7
 [36... a3 37. ♕e7!]
 37. ♕b2
 [△37. ♕d4 ♕b8 (37... a3 38. ♕c5!)
 38. f4 a3 39. ♕e5 ♕xe5 40. fxe5 a2
 41. b8=♞ a1=♞ 42. ♞h8+–

37... g5 38. f4

[38. ♖c1 h6 39. f4 ♙g6 40. fxg5
hxg5 41. f4]

38... gxf4 39. ♙c1?

[39. gxf4 ♙xf4 40. ♙f3 ♙b8 41.
♙e4 ♙e6 42. f4 ♙a7 43. ♙d4 ♙b8
44. ♙e5 ♙a7 45. b8=♙ ♙xb8 46.
♙xb8+-Tal]39... fxg3 40. fxg3 ♙b8 41. ♙f4 ♙a7 42.
♙e3 ♙b8 43. ♙f4 ♙a7 44. ♙c1[44. b8=♙ ♙xb8 45. ♙xb8 a3 46.
♙e5 ♙e6 47. ♙c3 ♙f5 48. ♙h3
h5!= Lipnitsky]

44... ♙e6 45. ♙f3 ♙d7!

[45... ♙d5 46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4
♙a7 48. b8=♙ ♙xb8 49. ♙xb8 ♙e6
50. ♙f4 ♙f6 51. ♙e5 ♙g6 52.
♙b2+-Tal;45... ♙d5 46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4
♙a7 48. b8=♙ ♙xb8 49. ♙xb8 a3
50. ♙f4 a2 51. ♙e5 ♙e6 52. ♙a1
♙d5! (52... ♙f7 53. ♙g5+-) 53.
♙f5 ♙c4 54. ♙f6 ♙d3 55. g4 (55.
♙g7 ♙e4=) 55... ♙e4 56. g5 ♙f4=;45... ♙d5 46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4
♙a7 48. b8=♙ ♙xb8 49. ♙xb8 a3
50. ♙f4 a2 51. ♙e5 ♙e6 52. ♙a1
♙d5 53. g4 ♙c4! 54. ♙g5 ♙d3 55.
♙h6 ♙e4=;45... ♙d5 46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4
♙a7 48. b8=♙ ♙xb8 49. ♙xb8 a3
50. ♙f4 ♙d4! △ ♙d3=]

46. ♙f4

[46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4 ♙xf4! 48.
gxf4+-Tal;46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4 ♙xf4 48. gxf4
♙c7 49. f5 a3 50. f6 ♙xb7 51. f7 a2
52. f8=♙ a1=♙=;46. ♙e3 ♙b8 47. ♙f4 ♙xf4 48. gxf4
♙c7 49. f5 a3 50. f6 a2 51. f7 a1=♙
52. b8=♙! ♙xb8 53. f8=♙=]46... a3 47. b8=♙ ♙xb8 48. ♙xb8 ♙e6 49.
♙f4 ♙f6 50. ♙e5 ♙g6 51. ♙a1 a2 52. ♙b2[52. g4 h5 53. g5 h4 54. ♙f6 h3 55.
♙g3 h2 56. ♙xh2 a1=♙ 57. ♙xa1
♙xg5 Lipnitsky]

52... h5 53. ♙a1 ♙h6 [...]

[54. ♙f5 h4! 55. gxh4 ♙h5]

[½:½]

Tal M. - Kudriashov A.

1:0, 4/1955.

1. c4 e6 2. ♖c3 ♖f6 3. ♖f3 b6 4. e4 ♙b7 5.
♙c2

[5. ♙d3!? △ 6. ♙c2, 7. d4 △ 6. e5]

5... d6?!

[5... c5 6. ♙e2 ♖c6 7. O-O d6 8.
♙d1 ♖d4 9. ♖xd4 cxd4 10. ♖b5
♙xe4 11. d3 ♙b7 12. ♖xd4 ♙e7=
Olafsson - Hubner, Tilburg, 1977]

6. d4± ♖bd7

[6... c5!? 7. d5 g6]

7. ♙e2 e5 8. d5 ♙e7 9. O-O ♖f8 10. ♙b1

[10. ♖e1! ♖g6 11. ♖d3±]

10... ♖g6 11. b4 a5 12. a3 O-O

[12... ♖f4? 13. ♙xf4 exf4 14. ♙c1!
♖h5 15. ♖e1+-]

13. ♙g5?

[13. ♖e1 ♖f4 14. ♙f3±;

13. ♙d2!?±]

13... axb4 14. axb4 ♙c8?

[14... ♖xd5! 15. ♖xd5 (15. ♙xe7?
♖dxe7+; 15. cxd5 ♙xg5 16. ♖b5
♖f4!+) 15... ♙xg5 16. ♖xg5 (16.
♖xc7 ♙xc7 17. ♖xg5 ♖f4=) 16...
♙xg5 (16... ♙xd5 17. cxd5 ♙xg5
18. ♙a1!+) 17. ♖xc7 ♙ac8 18.
♖b5 ♙fd8 19. ♖c3 ♖f4 20. g3 d5=]

15. ♙d2 ♙g4?

[15... ♙d7±;

15... h6±]

16. ♖e1!± ♙d7?!

[16... ♙xe2 17. ♖xe2±]

17. f3 ♙h5 18. ♖d3

[18. g4! ♖xg4 19. fxg4 ♙xg4 20.
♖g2+-]18... ♖h8 19. c5 bxc5 20. bxc5 ♖e8 21. c6
♙d8 22. g4 ♙g6 23. ♙a1 h5?!

[23... ♙xa1 24. ♙xa1 h5±]

24. ♙xa8 ♙xa8 25. h3 f6?

[25... ♙d8±]

26. ♙b2!+- △ 27. ♙a1, 28. ♙b7+- 26...
♙a7 27. ♙g2 hxg4 28. hxg4 ♙a8[28... ♖f7 29. ♙a1 ♙d4 30. ♙a4
♙b6 31. ♙xb6 cxb6 32. ♙a7 ♙d8
33. ♖b5+-]

29. ♙a1 ♙c8

[29... ♙d8 30. ♙b7 △ 31. ♙a8+-]

30. ♙b7 ♙d8 31. ♙a8 ♖f7 32. ♙xd8 ♙xd8
33. ♖b5! [1:0]

1. d4 ♖f6 2. c4 c5 3. d5 e6 4. ♖c3 exd5 5. cxd5 d6 6. e4 g6 7. ♖f3 ♙g7 8. ♙e2 O-O 9. O-O ♙e8 10. ♖d2 ♖a6 11. f3 ♖c7 12. a4 b6 13. ♖c4 ♙a6 14. ♙g5 ♙d7

[14... h6!?]

15. ♙d2

[15. ♖h1]

15... ♙xc4 16. ♙xc4 a6 17. ♙d3

[17. ♙fe1 b5 18. ♙f1 bxa4 19. ♙xa4 ♖xd5 20. ♖xd5 ♖xd5 21. ♙xa6 ♙xa6 22. ♙xa6± Keres]

17... h6 18. ♙e3

[18. ♙d2 ♙e7 19. ♙ae1 ♖d7 20. f4 b5 21. axb5 axb5 22. ♙xb5 ♖xb5 23. ♖xb5 ♙a4 24. ♙c3±; 18. ♙d2 g5±]

18... ♙c8 19. ♙f4 ♙f8 20. ♙fb1! ♙b7?!

[20... ♖d7]

21. b4 cxb4 22. ♙xb4± ♖d7 23. ♙ab1 ♙ab8 24. ♙d2 ♖h7 25. ♙e3 ♙g7 26. ♖e2 b5 27. axb5

[27. ♙d3 a5! 28. ♙xb5?! ♖xb5 29. ♙xb5 ♙c7 30. ♙xa5 ♙xa5 31. ♙xa5 ♙b2?! 32. ♙b5∞; 27. ♙d3 a5 28. ♙xb5 ♖xb5 29. ♙xb5 ♙c7 30. ♙xa5 ♙xa5 31. ♙xa5 ♙a8!±]

27... a5

[27... ♖xb5 28. ♖d4 (28. ♙xb5 axb5 29. ♙xb5 ♙xb5 30. ♙xb5 ♙xb5 31. ♙d4 ♖e5∞) 28... ♖e5 29. ♙xb5 axb5 30. ♙xb5 ♙c7 31. ♙xb8 ♙xb8 32. ♙xb8 ♙xb8 33. ♙c2 ♙b4 34. ♙f2 △ 35. ♖c6±]

28. ♙4b3 ♖e5 29. ♙d3 a4 30. ♙a3 ♖a8 31. b6±

[31. ♙xa4 ♖b6 32. ♙ab4 ♙a8 33. ♖d4 ♙a3 34. ♙f1±]

31... ♖d7 32. ♙b5 ♙ec8 33. ♙xa4?!

[33. ♙c6! ♙xc6 34. dxc6 ♙xc6 35. ♖d4 (35. ♙c1 ♖c5=) 35... ♙c8 (35... ♙c5? 36. ♙c3 ♙a5 37. ♖c6 ♙xc3 38. ♙c2+-) 36. ♙xa4 ♖axb6 37. ♙ab4 ♙a8! 38. ♙xb6 (38. ♙c1±) 38... ♖xb6 39. ♙xb6 ♙a1 40. ♖f2 ♙d8 41. ♖b3! ♙h4 42. ♖e2 ♙h1 43. ♙f2 ♙xh2 44. ♙xd6 ♙xg2 45. ♖d2 ♙h2 46. ♙c5±]

33... ♖axb6 34. ♙ab4

[34. ♙a6 ♙a8 35. ♙xc8 ♙xa4 36. ♙xd7 ♖xd7 37. ♙xb8 ♖xb8±; 34. ♙a6 ♙a8 35. ♙a2 ♖c4 36. ♙xb8 ♙xb8 37. ♙xc4 ♙xc4 38. ♙c2 ♙b1 39. ♙c1±]

34... ♖c5 35. ♙c6 ♙c7 36. ♙c2 ♖bd7 37. ♖d4 ♙xb4 38. ♙xb4 ♙a5 39. ♙b1 ♖e5 40. ♙b5 ♙a3 41. ♙c1 ♙a5 42. ♖c6 ♙a2 43. ♖xe5 ♙xe5 44. ♙f1 h5 45. f4?

[45. ♙d1!?;

45. ♙b6!?;

45. ♙b7!?]

45... ♖xe4! 46. ♙xc8 ♙xf4! 47. ♙b8!

[47. ♙xf4 ♙a7+-;

47. ♙d4 ♙e5+-]

47... ♙xe3 48. ♖h1 ♖f2 49. ♖g1 ♖g4 50. ♖h1 ♙d4 51. ♙g8 ♖h6 52. ♙xf7 ♙d2

[52... ♙f6!? 53. ♙f8 (53. h3 ♙f2+-; 53. ♙g8 ♙b1+-) 53... ♖g5 54. ♙xd6 ♙f2 (54... ♙a1? 55. h4+-) 55. ♙b1 ♙d4 56. ♙e7 (56. ♙d3? ♙g1! 57. ♙xg1 ♖f2#) 56... ♖f6 57. ♙d3∞]

53. ♙g8 [½:½]

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. ♙b5 d6 4. c3

[4. ♙xc6!? bxc6 5. O-O;

4. O-O ♙d7 5. c3 ♖f6 6. ♙e1 a6∞]

4... ♖f6 5. ♙e2 e6 6. d4 cxd4 7. cxd4 d5 8. e5 ♖d7 9. O-O ♙e7 10. ♖c3 ♖b6 11. ♙d3 a6 12. ♙e3 ♖b4 13. ♙b1 ♙d7

[13... ♖c4 14. ♙c1]

14. ♖d2 g6?!

[14... ♙c8!= 15. a3 ♖c6 16. ♙d3 ♖a5]

15. a3 ♖c6 16. b4 ♙c8! 17. ♙c1 ♖a7 18. ♙d3

[18. ♖b3!?

18... ♖a4! 19. ♖xa4 ♙xa4 20. ♙h6! ♙xc1 21. ♙xc1 ♙g5! 22. ♙xg5 ♙xg5 23. ♙c5

[23. ♙c7? ♙c6 24. ♙xa6 ♙d8]

23... O-O 24. ♖f3 ♙e7

[24... ♙f4?! 25. g3 ♙g4 26. ♖g2 ♙b5 (26... ♖b5 27. h3 ♙h5 28. ♙e3±) 27. h3±]

25. ♙d2! △ 26. ♙h6 25... ♙c8 26. h4! △ h5, hg± 26... ♙xc5 27. dxc5 ♙b5 28. ♙xb5?!

[\triangleleft 28. c2 g7 29. h5 h6 30. hxg6 fxg6 31. d4 e8 32. f4 $\text{b5}\pm$;
28. c2 g7 29. h5 h6 30. hxg6 fxg6 31. d4 e8 32. a4 c6 33. f4 xd4 34. $\text{xd4}\pm$]

28... xb5 29. a4 $\text{a3!} =$ 30. h6 f8 31. xf8

[31. $\text{g5!?$ a5 32. bxa5 xc5 33. d8 f8 34. c7 b4 35. a6 (35. g5 e1) 35... bxa6 36. c8 g7 37. xa6 $\text{c4} =$]

31... xf8 32. d4 c4 33. c6 bxc6 34. xc6 e8 35. f4 a5! [...]

[36. bxa5 d7 ;
36. xa5 b2]

[$\frac{1}{2}:\frac{1}{2}$]

164 CARO-KANN
Tal M. - Lipnitsky I.
 $\frac{1}{2}:\frac{1}{2}$, 4/1955.

1. e4 c6 2. c3 d5 3. d4 dxe4 4. xe4 d7
5. f3 gf6 6. g3 e6 7. d3 e7 8. O-O
O-O 9. c4

[9. e2 c5 10. dxc5 xc5 11. c4
b5 12. d1 c7 13. $\text{e5}\pm$]

9... c7 10. e2 e8 11. b3
[11. $\text{d1!?$]

11... b6 12. b2 b7 13. ad1 c5 14.
 e5 \triangle 15. d7 d7 16. dc \rightarrow 14... f8?

[14... cxd4 15. xd4 xe5 16.
 xe5 c6 17. f3 $\text{ad8} =$]

15. dxc5 bxc5

[15... xc5 16. $\text{g4}\uparrow$;
15... xc5 16. $\text{h5!?$]

16. e4 xe4 17. xe4 xe4 18. xe4
 f6?

[\triangleleft 18... ad8 19. c6 xd1 20.
 xe7 (20. xd1 f6) 20... xe7
21. xd1 $\text{d7}\pm$]

19. d3! xb2 20. xb2 ad8 21. a4
 d7 22. $\text{e3!}\pm$ c8 23. d2 b6 24.
 c3 ed8 25. fd1 xd2 26. xd2 f8

[26... a6 27. d6+-]

27. b5 e7 28. $\text{a5!}\pm$ d8 29. xd8
 xd8 30. h3?

[30. g3! d1 31. g2 d3 32.
 c3!+-]

30... $\text{d1} =$ 31. h2 c1 32. g3 c2 33.
 g1 b1 [$\frac{1}{2}:\frac{1}{2}$]

165 SICILIAN def.
Suetin A. - Tal M.
 $\frac{1}{2}:\frac{1}{2}$, 4/1955.

1. e4 c5 2. f3 d6 3. b5 d7 4. xd7
 xd7 5. c4 g6 6. d4 g7 7. c3 cxd4 8.
 xd4 c6 9. e3 $\text{h6?!$

[9... f6 10. f3 O-O 11. O-O e6!? ∞]

10. f3 f5 11. d2

[11. O-O fxe4 12. d2 (12. xe4
 f5 13. xf5 gxf5 14. c3 xc3
15. bxc3 $\text{e6}\infty$) 12... f7 (12...
 f5 13. xf5 gxf5 14. fxe4 \pm) 13.
 xe4 O-O 14. $\text{ad1}\pm$ Nei -
Spassky, Tallinn, 1973]

11... f7 12. exf5 gxf5 13. O-O?!

[13. f4 \pm]

13... fe5

[13... f4 14. f2 xd4 15. xd4
 g8 16. h1 O-O-O ∞]

14. b3 O-O?!

[14... O-O-O \rightleftharpoons]

15. h1 h8 16. $\text{ad1?!$

[\triangleleft 16. f4 \pm]

16... f4! ∞ 17. g1

[17. xf4? xd4 18. xd4 g6]

17... xd4 18. xd4 f5 19. de1 f7
20. e4 g6 21. xg7 xg7 22. e2
 ag8 23. d5! e5?

[23... c8 \triangle 24... b6, 25... $\text{e5}\rightleftharpoons$]

24. c5! g6

[24... d3 25. xd3 xd3 26. cxd6
exd6 27. d1 e5 \triangle 28. d6 f3
28. $\text{e4}\pm$]

25. cxd6 exd6 \pm 26. e4?

[26. e4! h6 27. xd6 $\text{xf3!?$ 28.
 xf3 xd6 29. $\text{xb7}\pm$]

26... $\text{g5?!$

[26... xe4 27. xe4 (27. fxe4? f3
28. gxf3 xf3!+-) 27... d5! 28. c5
(28. c3 d4 29. $\text{e4?!$ d3 30. d2
 $\text{c8}\mp$; 28. c3 d4 29. xe5 dxc3
30. $\text{e2} =$) 28... b6 29. xe5 bxc5=]

27. b5! h6 28. xd6 xd6 29. xe5
 xe5 30. xe5 d2 31. g1 xa2 32.
 e4 [...]

[32... $\text{b2}\rightleftharpoons$;

32... f8 33. e7 b5 34. h4 g8
35. d1 f7 36. e8! f8 (36...
 g7 37. d5 b4 38. g5 f6 39.
 e4+-) 37. xf8 xf8 38. d4 a5
39. xf4 e7 40. f5+- ;

32... f8 33. e7 b6 34. h4 g8
35. d1 f7 36. xf7 xf7 37.
 d4 a5 38. xf4 e6 39. f8 b2

40. ♖h8 ♖xb3 41. ♖xh7 ♕f5 (41... a4 42. h5 ♕f6 43. h6 ♕g6 44. ♖a7+-) 42. g4 ♕g6 (42... ♕f4 43. ♕g2! ♖b2 44. ♕h3+-) 43. ♖a7!+-;

32... ♖f8 33. ♖e7 b6 34. h4 ♖a5! 35. ♖d1 ♖h5 36. ♖xa7 ♖xh4 37. ♕g1 ♖h6 38. ♖dd7 ♖c8 39. ♖d2 ♖f6 40. ♕f2 ♖g8 41. ♖b7 ♖fg6 42. ♕g1 ♖f6 43. ♖dd7 ♖c8=]

[½:½]

166 FRENCH def.
Tal M. - Korchnoi V.
½:½, 4/1955.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. ♖d3?!
[4. ♖f3!±]
4... ♖d6
[4... c5!?!⇒]
5. c3 ♖c6 6. ♖f3
[6. ♖e2?! ♖h4!±]
6... ♖ge7 7. O-O
[7. h3!?!]
7... ♖g4 8. ♖bd2 ♖d7
[8... O-O?? 9. ♖xh7]
9. ♖e1 O-O
[9... O-O-O?! 10. b4→]
10. h3 ♖f5=
[10... ♖h5? 11. ♖xh7? ♕xh7 12. ♖g5 ♕g6 13. ♖df3 (13. g4 ♕xg5 14. ♖f3 ♕g6±) 13... ♖xf3! 14. ♖xf3 ♖f5±;
10... ♖h5 11. ♖e5!± ♖xe5 (11... ♖xd1 12. ♖xd7 ♖fd8 13. ♖f6) 12. ♖xh7!]
11. ♖f1 ♖ae8 12. ♖xf5 ♖xf5 13. ♖e3 ♖d7
14. ♖d2
[14. ♖g4?! ♖g6±]
14... ♖d8 15. ♖c2 c6 16. ♕f1 f6 17. ♖h4 f5!± 18. ♖e2 ♖g6!
[18... f4?! 19. ♖g4]
19. ♖xg6!
[19. ♖exf5?? ♖xe2 20. ♕xe2 ♖xh4 21. ♖xh4 ♖e7+-;
19. ♖hxf5? ♖e4! 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♕g1 (21. ♖g4 ♖xg4! 22. hxg4 ♖h2+-) 21... ♖f4 22. ♖ee1 ♖g6 23. ♕h2 (23. ♕h1 ♖xe3 24. ♖xg6 ♖xe1+-) 23... ♖xh3! (23... ♖xg2?! 24. ♖xg2 ♖xf2? 25. ♖g1 ♖d6! 26. ♕h1 ♖g3+-; 23... ♖xg2 24. ♖g1! ♖xe3 25. ♖xe3 ♖d6 26. ♖g3 ♖f3

27. ♖ag1±/±) 24. f3 ♖h5? 25. g4 ♖xg4 26. fxg4 ♖h4 27. ♖f5 ♖xg4!?! (27... ♖xf5? 28. ♖e8 ♖f8 29. ♖xf8 ♕xf8 30. ♖f5 ♕g8 31. ♕g2) 28. ♖h6? (28. ♖g1? ♖h5!) 28... gxh6 29. ♖g1 ♖f2 30. ♕h1 ♖xg1 31. ♖xg1 ♖f1! 32. ♖xf1 ♖h3=;

19. ♖hxf5 ♖e4 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♕g1 ♖f4 22. ♖ee1 ♖g6 23. ♕h2 ♖xh3 24. f3 ♖h5 25. g4 ♖xg4 26. fxg4 ♖h4 27. ♖f5 ♖xg4 28. ♖e5!+-;

19. ♖hxf5 ♖e4 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♕g1 ♖f4 22. ♖ee1 ♖g6 23. ♕h2 ♖xh3 24. f3 ♖d6 25. ♕h1 ♖f2 (25... ♖h4 26. ♖f5 ♖f2 27. ♕g1 ♖h3 28. ♕h1=) 26. ♕g1 ♖g3 27. fxe4 ♖h3 28. ♕h1 ♖f2=;

19. ♖hxf5 ♖e4 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♕g1 ♖f4 22. ♖ee1 ♖g6 23. ♕h2 ♖xh3 24. f3 ♖f2! 25. ♕g1 ♖xf3 26. ♖e2 ♖h3;

19. ♖hxf5 ♖e4 20. ♖xd6 ♖xd6 21. ♕g1 ♖f4 22. ♖ee1 ♖g6 23. ♕h2 ♖xh3 24. f3 ♖f2 25. ♕g1 ♖xf3 26. ♖f1 ♖g3]

19... hxg6 20. ♖ae1 ♖e6 21. ♖d1 ♖f7 22. ♖c1!

[22. a4? g5!→]

22... b6 23. b4 g5 24. ♕g1!
[24. ♖xg5? f4! 25. h4 ♖xg5 (25... f3 26. ♖e3!±) 26. ♖xe8 ♖xe8 27. ♖xe8 ♖xe8 28. hxg5 ♖h5± 29. f3 ♖h1 30. ♕f2 ♖e7!]
24... g4 25. hxg4 fxg4 26. g3!= ♖f3 27. ♖xe6 ♖xg3 28. ♖xe8 ♖xf2 29. ♖xf2 ♖xf2 30. ♕h1 [½:½]

167 SICILIAN def. SOZIN ATTACK
Arulaid A. - Tal M.
0:1, 4/1955.

1. e4 c5 2. ♖f3 ♖c6 3. d4 cxd4 4. ♖xd4 ♖f6 5. ♖c3 d6 6. ♖c4 e6 7. O-O ♖e7 8. ♖e3 O-O 9. ♖b3 ♖d7?!
[9... a6]
10. f4 ♖xd4 11. ♖xd4 ♖c6 12. ♖e2 b5 13. ♖xb5 ♖xb5 14. ♖xb5 ♖xe4 15. ♖ad1
[15. ♖e2 d5 16. ♖ad1 ♖c5±;
15. f5 e5 16. ♖e3 ♖g5 17. ♖e2 ♖xe3 18. ♖xe3 ♖f6= Ostojic - Smailbegovic, Yugoslavia, 1962]
15... ♖f6

[15... d5 16. ♖e2 ♙c5 (16... ♙f6=)
17. ♙h1=;
15... d5 16. ♖d3±]
16. ♖d3 d5
[16... ♙c5!?]
17. c4!± ♖a5 18. cxd5 exd5 19. ♙xf6 ♙xf6
20. ♙fe1?!
[20. ♖d2! ♖b5 21. ♙fe1 ♙fe8 22.
♙e5 ♙g4 23. ♙xd5 ♖b6 24. ♖d4
♖h6 25. h3 ♙e3 26. ♙d7! ♙xd1 27.
♙xf7 ♙h8 28. ♙xe8±;
20. ♖d2 ♖xd2 21. ♙xd2 ♙ab8 22.
♙fd1±]
20... ♙fe8 21. ♙xe8
[21. ♙e5? ♙g4 22. ♙xd5 (22. ♙xe8
♙xe8 23. g3 ♖b6 24. ♖d4 ♙e1 25.
♙g2 ♙e3-+)] 22... ♙e1 23. ♙xe1
♖xe1 24. ♖f1 ♖xf1 25. ♙xf1
♙e3+;
21. ♖d2!?]
21... ♙xe8 22. ♖d2 ♖b5 23. ♙xd5?
[23. h3 ♙e2 24. ♖d4 h6∞]
23... ♖b6 24. ♙h1 ♙g4!± 25. ♙xf7!
[25. ♙f1 ♙d8 26. ♙f3 ♖c5 27.
♙xf7 ♙xf7 28. ♖xd8 ♖c1-+;
25. ♙f1 ♙d8 26. ♙f3 ♖c5 27. ♙c3
♙f2 28. ♙g1 ♙h3 29. ♙f1 ♖g1 30.
♙e2 ♖f2 31. ♙d1 ♖xd2 32. ♙xd2
♙xf4-+;
25. ♙f1 ♙d8 26. h3 ♙f6 27. ♙e1 g6
28. ♙e5 ♖d6-+]
25... ♙f8
[25... ♙xf7 26. ♖d7]
26. ♙xe8
[26. ♙f1 ♙d8 27. ♖e2 ♙e3+;
26. h3 ♙f2 27. ♙h2 ♙xf7+;
26. g3 ♙f2 27. ♙g2 ♙e4!+]
26... ♙f2 27. ♙g1?
[27. ♖xf2!! ♖xf2 28. ♙b5 ♖xb2 29.
♙c4+]
27... ♙xd1 28. ♙f1 ♙e3 29. ♙e2 ♙c4 30.
♖c3
[30. ♖d5 ♖xb2 31. ♙d3 ♖d2 32.
♙e4 ♖xg2-+;
30. ♖d5 ♖xb2 31. ♙d3 ♖d2 32.
♙xc4 ♖xa2-+]
30... ♖e6 31. ♙d3 ♖d5 32. ♙c2
[32. ♖d4 ♙xb2]
32... ♖xg2! 33. ♙b3 ♙d2 34. ♙a4 ♖e4 35.
♙b5
[35. ♙a5 ♙c4 36. ♙a6 ♖e6 37.

♙xa7 ♖b6 38. ♙a8 ♖c7-+]
35... ♖xe8-+ 36. ♙a6 ♖a4 37. ♙b7 ♙c4
38. ♖d3 ♖b5 39. ♙xa7 ♖b6 40. ♙a8 ♖c6
41. ♙b8 ♙d6 42. ♖b3 ♖c8 43. ♙a7 ♖c7
44. ♙a6 ♖c6 45. ♖b6
[45. ♙a5 ♙b7 46. ♙b4 ♖c5 47.
♙a4 ♖a5#;
45. ♖b6 ♖c4 46. ♙a7 ♙c8-+;
45. ♖b6 ♖c4 46. ♙a5 ♖xa2-+]

[0:1]

168 SICILIAN def. MAROCZY BIND

Tal M. - Vasiukov E.

1:0, 4/1955.

1. e4 c5 2. ♙f3 ♙c6 3. d4 cxd4 4. ♙xd4 g6
5. c4 ♙f6 6. ♙c3 ♙xd4 7. ♖xd4 d6 8. ♙e2
♙g7 9. O-O O-O 10. ♖d1
[10. ♖e3!? ♙e6 11. ♙d2 ♖b6 12.
b3!±;
10. ♖d3!?]
10... ♙e6 11. ♙e3 ♖a5 12. ♙c1 ♙fc8
[12... a6!? △ b5=]
13. b3 a6
[13... ♙g4 14. ♙d4 (14. ♙d2!?)
14... ♙xd4 15. ♖xd4 ♖e5 16. ♖xe5
♙xe5 17. f4±]
14. f4!↑ ♙g4
[14... b5 15. f5 gxf5 (15... ♙d7? 16.
fxg6 hxg6 17. e5!±) 16. exf5 ♙d7
17. ♙d4!± bxc4?! 18. ♙xc4 ♙xf5
19. ♙xf6 ♙xf6 20. ♙d5±]
15. ♙d4 ♙e3?
[15... ♙xd4 16. ♖xd4 ♖c5!? 17.
♖xc5 ♙xc5 18. b4 (18. f5?! gxf5 19.
exf5 ♙xf5!) 18... ♙cc8 19. f5 gxf5
20. exf5 ♙xc4 21. ♙xg4 ♙xf1 22.
♙xf1 ♙c4∞;
15... ♙xd4 16. ♖xd4 ♖c5 17. ♖xc5
♙xc5 18. ♙a4!? ♙a5 19. c5!?!↑]
16. ♙xe3 ♙xc3 17. f5! ♙d7
[17... gxf5 18. exf5 ♙xf5 19. ♙xf5±]
18. c5! ♙xc5
[18... ♙e5 19. fxg6 hxg6 20. ♙c4
♙f8 21. ♙h6 ♙g7 (21... ♖xc5? 22.
♙h1 △ 23. ♙f7+-) 22. ♙xg7 ♙xg7
23. ♖d4±]
19. ♙xc5 ♖xc5 20. ♙h1 ♖a5
[20... ♙c8? 21. fxg6 hxg6 22.
♙c4+-]
21. ♙c4 ♙f8 22. fxg6 hxg6 23. ♖d5! b5